

Uradni list

Evropske unije

C 399

Slovenska izdaja

Informacije in objave

Letnik 65

17. oktober 2022

Vsebina

IV *Informacije*

INFORMACIJE INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE UNIJE

Evropska komisija

2022/C 399/01	Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu in Računskemu sodišču – Konsolidirani zaključni račun Evropske unije za proračunsko leto 2021	1
2022/C 399/02	Izjava o zanesljivosti, ki jo Evropsko računsko sodišče predloži Evropskemu parlamentu in Svetu – poročilo neodvisnega revizorja	240

SL

IV

(Informacije)

INFORMACIJE INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE UNIJE

EVROPSKA KOMISIJA

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU IN RAČUNSKEMU SODIŠČU

Konsolidirani zaključni račun Evropske unije za proračunsko leto 2021

(2022/C 399/01)

VSEBINA

	<i>Stran</i>
PREDGOVOR	2
GLAVNI FINANČNI POUDARKI LETA	3
IZJAVA, PRILOŽENA KONSOLIDIRANEMU ZAKLJUČNEMU RAČUNU	31
KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI IN POJASNILA	32
BILANCA STANJA	33
IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA	34
IZKAZ DENARNIH TOKOV	35
IZKAZ SPREMEMB V ČISTIH SREDSTVIH	37
POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	38
POROČILA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNA IN POJASNILA	146
GLOSAR	232
SEZNAM KRATIC	236

PREDGOVOR

V letu 2021 je Evropa kljubovala trenutni pandemiji. Solidarnost je bila ključna za obvladovanje izziva COVID-19 ter blaženje njegovega gospodarskega in socialnega učinka. Evropski proračun je uporabil vsa razpoložljiva sredstva, da bi se zagotovila podpora državljanom, podjetjem in državam članicam ter omogočilo, da bo Evropa pripravljena na prihodnost: da bo bolj zelena, bolj digitalna in odpornejša.

Evropska unija je začela izvajati namenski **instrument za okrevanje NextGenerationEU**, da bi podprla okrevanje Evrope in bila kos trenutnim in prihodnjim izzivom. Z izjemnimi zneski financiranja, zbranimi na finančnih trgih od junija 2021, je proračun EU ponovno dokazal, da je pomembno orodje, ki je na voljo Uniji za spopadanje s kriznimi razmerami in zagotavljanje jasne dodatne vrednosti življenju ljudi.

Poleg tega je program SURE (**evropski instrument za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah**) v državah članicah še naprej pomagal ohranjati zaposlitev in delovna mesta za ljudi, ki jih je prizadela pandemija.

Poleg reševanja krize s hitrimi odzivi in stalnimi prilagoditvami na politične in finančne razmere je Evropska unija izpolnila obljubo in **uresničila cilje svoje politike**. Zato je na najboljši način izkoristila proračun za leto 2021, ki je prvi v sedanjem večletnem finančnem okviru, pri čemer je izvrševanje proračuna znašalo 268,3 milijarde EUR v prevzetih obveznostih.

Veseli me, da vam lahko predstavim zaključni račun Evropske unije za leto 2021. V njem je predstavljen popoln pregled financiranja EU in izvrševanja proračuna EU v preteklem letu, vključno s podatki o pogojnih obveznostih, finančnih obveznostih in drugih obveznostih Unije. Konsolidirani zaključni račun Evropske unije je del **celovitega svežnja finančnih poročil in poročil o odgovornosti Komisije** ter bistven del našega visoko razvitega sistema davčne preglednosti in odgovornosti.

Johannes HAHN

komisar za proračun in človeške vire

GLAVNI FINANČNI POUČENKI LETNA

Cilj tega oddelka finančnih poučenk, ki se pripravi na podlagi načel, opisanih v smernicah priporočene prakse št. 2 „Razprava o računovodskih izkazih in njihova analiza“ Odbora za mednarodne računovodske standarde za javni sektor, je pomagati bralcem, da razumejo, kako se operativne, finančne in naložbene dejavnosti EU odražajo v različnih elementih konsolidiranih računovodskih izkazov EU. Informacije, predstavljene v tem oddelku, niso bile revidirane.

Zaradi zaokroževanja na milijon evrov lahko nastane vtis, da se vsote nekaterih finančnih podatkov v spodnjih razpredelnicah ne izidejo.

KAZALO

	Stran
1. KLJUČNI PODATKI IN GLAVNI POUČENKI LETNA	4
2. VEČLETNI FINANČNI OKVIR ZA OBDOBJE 2021–2027 IN INSTRUMENT NextGenerationEU	6
2.1 Večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027 in instrument NextGenerationEU – Ključni podatki . . .	6
2.2 Instrument NextGenerationEU – pregled	7
2.3 Finančni položaj instrumenta NextGenerationEU na dan 31. decembra 2021	8
3. POVZETEK IZVRŠEVANJA PRORAČUNA	13
3.1 Prihodki	13
3.2 Odhodki	15
4. FINANČNI INSTRUMENTI IN PRORAČUNSKA JAMSTVA	16
4.1 Finančni instrumenti, ki se financirajo iz proračuna EU	16
4.2 Proračunska jamstva: Finančna sredstva v jamstvenih skladih	17
4.3 Posojila in z njimi povezana najeta posojila za programe finančne pomoči	17
4.4 Proračunske pogojne obveznosti za programe finančne pomoči	21
5. ANALIZA RAČUNOVODSKIH IZKAZOV	21
5.1 PRIHODKI	21
5.2 ODHODKI	23
5.3 SREDSTVA	23
5.4 OBVEZNOSTI	26
6. POLITIČNI IN FINANČNI OKVIR, UPRAVLJANJE IN ODGOVORNOST EU	27
6.1 POLITIČNI IN FINANČNI OKVIR	27
6.2 UPRAVLJANJE IN ODGOVORNOST	29

1. KLJUČNI PODATKI IN GLAVNI POUČKI LETA

Konsolidirani računovodski izkazi

Konsolidirani računovodski izkazi EU zajemajo več kot 50 subjektov (vključno z Evropskim parlamentom, Svetom, Komisijo in agencijami EU) in se pripravijo v skladu z najvišjimi razpoložljivimi standardi, tj. mednarodnimi računovodskimi standardi za javni sektor (MRSJS).

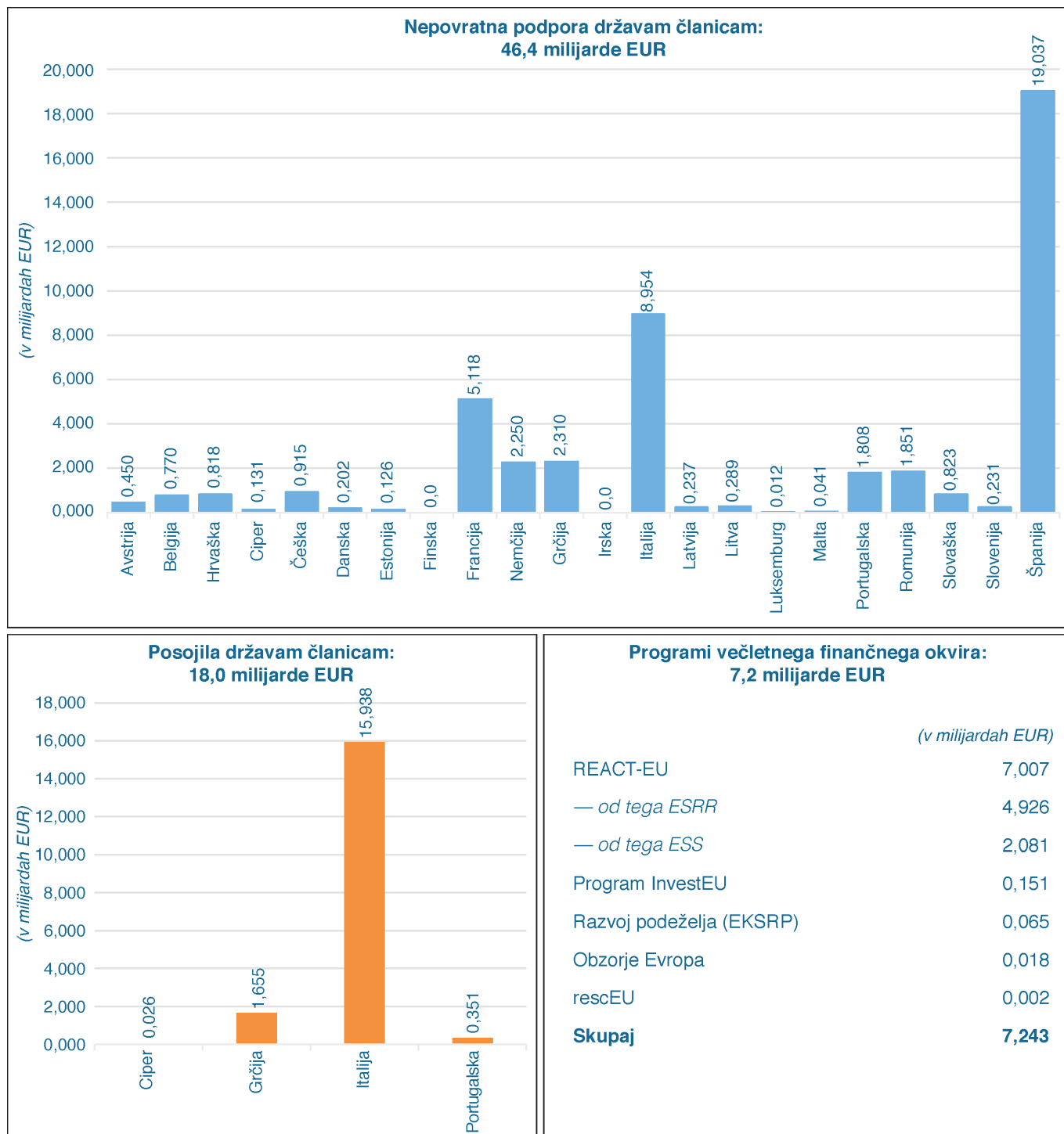
Leto 2021, ki je bilo prvo leto večletnega finančnega okvira EU za obdobje 2021–2027, je bilo izjemno v številnih pogledih. Kot je razvidno iz bilance stanja spodaj in nadaljnjih podrobnosti v analizi računovodskih izkazov (oddelek 5), sta na konsolidirane računovodske izkaze EU za leto 2021 vplivala zlasti uspešen začetek izvajanja instrumenta NextGenerationEU v letu 2021 (71,6 milijarde EUR, izplačanih državam članicam) ter dodatno najemanje in dajanje posojil v okviru instrumenta SURE (50,0 milijarde EUR):

	<i>(v milijardah EUR)</i>	
	2021	2020
SREDSTVA		
Finančna sredstva	188,6	113,1
Predhodno financiranje	93,4	62,7
Terjatve	72,4	74,5
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki	44,9	16,7
Opredmetena osnovna sredstva in druga sredstva	14,7	13,0
Skupaj	414,1	280,0
OBVEZNOSTI		
Pozaposlitveni prejemki	122,5	116,0
Finančne obveznosti	246,1	95,0
Obveznosti iz poslovanja	46,4	32,4
Vnaprej vračunani stroški	78,1	64,6
Druge obveznosti	3,3	5,4
Skupaj	496,4	313,5
ČISTA SREDSTVA		
Rezerve	1,3	5,1
Zneski, ki bodo vpoklicani od držav članic	(83,6)	(38,5)
Skupaj	(82,3)	(33,4)

⇒ glej Analiza računovodskih izkazov, oddelek 5

Uspešen začetek izvajanja instrumenta NextGenerationEU

Izplačila v okviru instrumenta NextGenerationEU – 71,6 milijarde EUR, razdeljenih med:

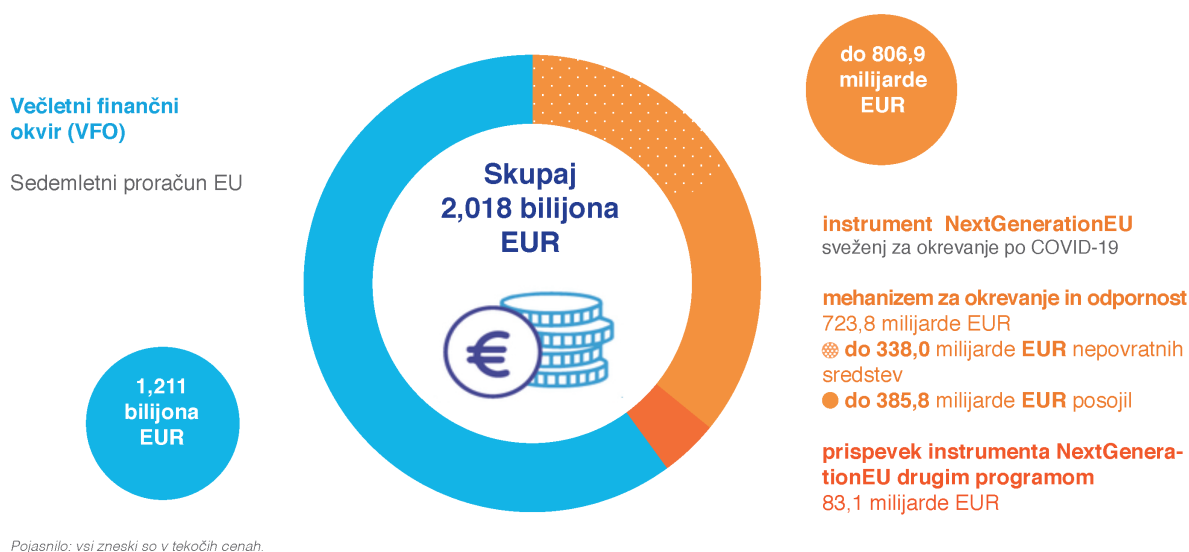
⇒ glej Finančni položaj instrumenta NextGenerationEU na dan 31. decembra 2021, oddelek 2.3

2. VEČLETNI FINANČNI OKVIR ZA OBDOBJE 2021–2027 IN INSTRUMENT NextGenerationEU

2.1 VEČLETNI FINANČNI OKVIR ZA OBDOBJE 2021–2027 IN INSTRUMENT NextGenerationEU – KLJUČNI PODATKI

Dolgoročni proračun EU za obdobje 2021–2027 znaša skupaj z instrumentom za okrevanje NextGenerationEU 2,018 bilijona EUR v tekočih cenah (1,8 bilijona EUR v cenah iz leta 2018). Ta finančni odziv na krizo, kakršnega še ni bilo, bo pomagal popraviti gospodarsko in socialno škodo, ki jo je povzročila pandemija COVID-19, ter usmerjati prehod na boljše zeleno, digitalno in trajnostno Evropo.

Sveženj sestavljajo dolgoročni proračun, večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027, ki zajema 1,211 bilijona EUR v tekočih cenah (1,074 bilijona EUR v cenah iz leta 2018), skupaj z začasnim instrumentom za okrevanje NextGenerationEU v višini 806,9 milijarde EUR v tekočih cenah (750 milijard EUR v cenah iz leta 2018).

To je resnično posodobljen proračun:

- več kot 50 % skupnega zneska naslednjega dolgoročnega proračuna in instrumenta NextGenerationEU bo podpiralo posodobitev Evropske unije z raziskavami in inovacijami, pravičnim podnebnim in digitalnim preходом, pripravljenostjo ter ukrepi za okrevanje in odpornost.
- 30 % sredstev iz proračuna EU bo porabljenih za boj proti podnebnim spremembam, kar je največji delež do zdaj največjega proračuna EU.
- 20 % sredstev mehanizma za okrevanje in odpornost (RRF), kar predstavlja 90 % instrumenta NextGenerationEU, bo vloženi v digitalno preobrazbo.
- V letih 2026 in 2027 bo 10 % letnih izdatkov v okviru dolgoročnega proračuna prispevalo k zaustavitvi in obrnitvi trenda zmanjševanja biotske raznovrstnosti ter
- prvič doslej imajo nove in okrepljene prednostne naloge največji delež v dolgoročnem proračunu, tj. 32 %.

Politične prednostne naloge, na katerih temelji večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027

Politične prednostne naloge so opredeljene v političnih usmeritvah, ki jih določi predsednik oz. predsednica Komisije. Komisija predsednice Ursule von der Leyen, ki je nastopila mandat 1. decembra 2019, se osredotoča na naslednjih šest glavnih ciljev:

6 GLAVNIH CILJEV

Evropski zeleni dogovor

- postati prva podnebno nevtralna celina

Evropa, pripravljena na digitalno dobo

- opolnomočiti ljudi s tehnologijami nove generacije

Gospodarstvo za ljudi

- prizadevanje za socialno pravičnost in blaginjo

Močnejša Evropa v svetu

- večje ambicije Evrope z okrepitevijo naše edinstvene blagovne znamke odgovornega svetovnega voditelja

Spodbujanje evropskega načina življenja

- zgraditi Unijo enakosti, v kateri imamo vsi enake priložnosti

Nova spodbuda za evropsko demokracijo

- spodbujanje, varovanje in krepitev naše demokracije

2.2 INSTRUMENT NextGenerationEU – PREGLED

Instrument NextGenerationEU s proračunom v višini 806,9 milijarde EUR je namenjen pomoči pri odpravi neposredne gospodarske in socialne škode, ki jo je povzročila pandemija COVID-19, tako da se bo zgradila Evropa, ki bo bolj zelena, bolj digitalna, odpornejša ter bolje pripravljena na današnje in prihodnje izzive.

Del sredstev v višini do 338,0 milijarde EUR je zagotovljenih v obliki nepovratne podpore ali nepovratnih sredstev. Drugi del v višini do 385,8 milijarde EUR je porabljen za posojila Unije posameznim državam članicam. Ta posojila bodo šele po obdobju večletnega finančnega okvira začele odplačevati tiste države članice, trenutna posojila katerih zapadejo na primer šele leta 2051 (glej oddelek 2.3.3), odplačevanje pa bo trajalo daljše časovno obdobje.

Poleg tega instrument NextGenerationEU krepi številne obstoječe programe in politike EU, kot so:

- kohezijska politika v okviru pomoči pri okrevanju za kohezijo in območja Evrope (REACT-EU) za pomoč pri obravnavanju gospodarskih posledic COVID-19 v prvih letih okrevanja;
- Sklad za pravični prehod, da bi prehod na podnebno nevtralnost ustrezal vsem;
- Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja za dodatno podporo kmetom;
- program InvestEU za podporo našim podjetjem pri naložbenih prizadevanjih;
- program Obzorje Evropa, da bi lahko EU financirala še več odličnosti na področju raziskav ter
- rescEU, ki zagotavlja, da bi se lahko mehanizem EU na področju civilne zaščite odzival na izredne razmere velikega obsega.

Mehanizem za okrevanje in odpornost

723,8 milijarde EUR

● do 338,0 milijarde EUR v nepovratnih sredstvih

● do 385,8 milijarde EUR v posojilih

ZAGNATI

Čiste tehnologije in obnovljivi viri energije

PRENOVITI

Energijska učinkovitost stav

NAPOLNITI IN OSKRBTI

Trajnostni promet in polnilne postaje

POVEZATI

Uvedba hitrih širokopasovnih storitev

POSODOBITI

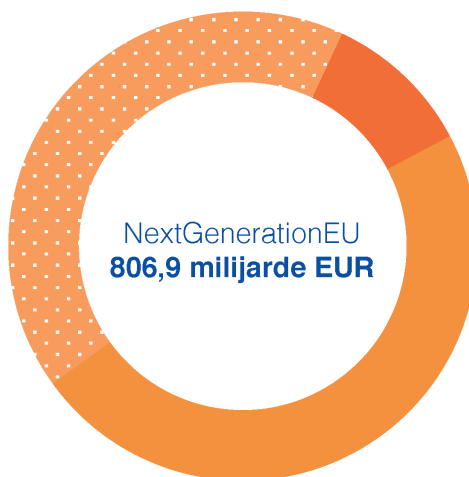
Digitalizacija javne uprave

POVEČATI

Podatkovni oblaki in trajnostni procesorji

PREUSPOSABLJATI IN IZ-POPOLNJEVATI

Izobraževanje in usposabljanje za podporo digitalnih spretnosti in znanj

Prispevek instrumenta NextGenerationEU drugim programom
83,1 milijarde EUR

REACT-EU (ESRR, ESS)
50,6

SKLAD ZA PRAVIČNI PREHOD
10,9

RAZVOJ PODEŽELJA (EKSRP)
8,1

PROGRAM INVESTEU
6,1

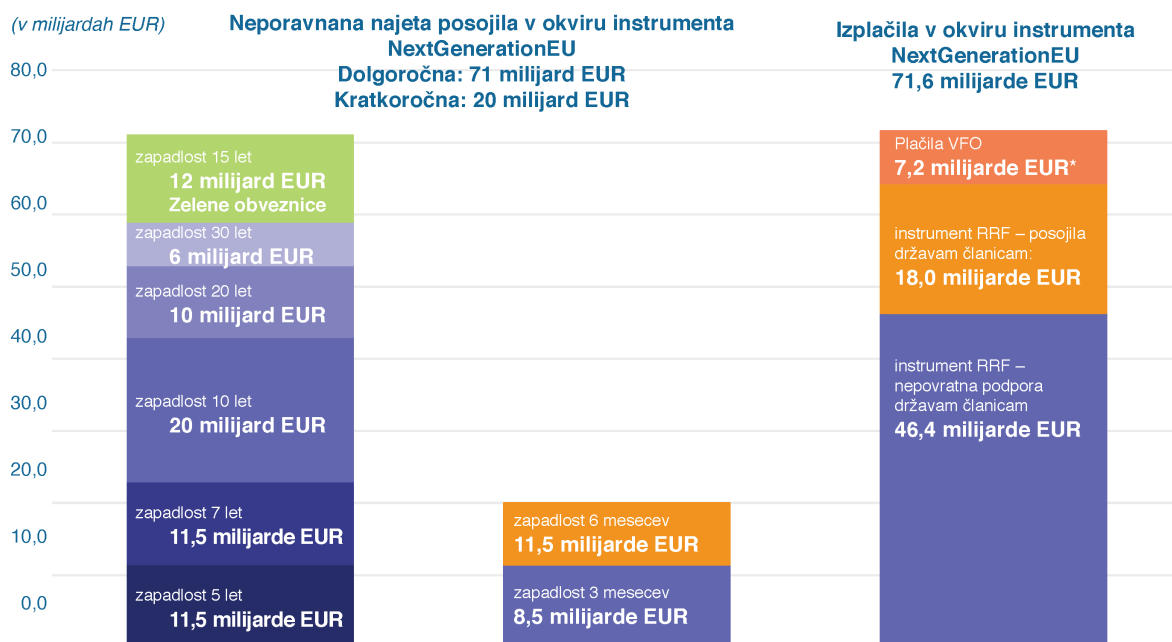
OBZORJE EVROPA
5,4

RESCEU
2,0

2.3 FINANČNI POLOŽAJ INSTRUMENTA NextGenerationEU NA DAN 31. DECEMBRA 2021**2.3.1 Pregled**

Komisija je od začetka izvajanja financiranja v okviru instrumenta NextGenerationEU dne 15. junija 2021 do konca leta 2021 zbrala 71,0 milijarde EUR za dolgoročno financiranje predvsem z izdajo obveznic v obliki sindiciranih transakcij. Poleg tega ima Komisija od decembra 2021 neporavnane kratkoročne menice EU v višini 20 milijard EUR. Do konca leta 2021 je Komisija izplačala skupno 71,6 milijarde EUR finančne podpore. Večina tega zneska, tj. 64,3 milijarde EUR, je bila izplačana 20 državam članicam v okviru RRF (od tega 46,4 milijarde EUR v obliki nepovratne podpore in 18,0 milijarde EUR v obliki posojil). Nadaljnjih 7,2 milijarde EUR je bilo izplačanih v obliki plačil večletnega finančnega okvira na podlagi obstoječih programov. Preostala likvidna sredstva v višini 19,4 milijarde EUR so zadržana na bančnem računu instrumenta NextGenerationEU pri ECB in na osrednjem zakladniškem računu Komisije do izplačila v proračun za programe večletnega finančnega okvira.

Instrument NextGenerationEU – neporavnana najeta posojila in izplačila na dan 31. decembra 2021

* Nadaljnjih 1,4 milijarde EUR je bilo zadržanih na osrednjem zakladniškem računu Komisije do izplačila v proračun za programe večletnega finančnega okvira.

2.3.2 Najeta posojila

Komisija za izpolnitev potreb po financiranju v okviru instrumenta NextGenerationEU izdaja vrednostne papirje na mednarodnih kapitalskih trgih. Na podlagi diverzificirane strategije financiranja združuje uporabo različnih instrumentov in tehnik financiranja ter odprto in pregledno komunikacijo z udeleženci na trgu.

Leta 2021 je letni sklep o zadolževanju⁽¹⁾ Komisiji omogočil, da je lahko izdala do 125 milijard EUR dolgoročnega financiranja in da so terjatve znašale največ 60 milijard EUR v obliki kratkoročnega financiranja.

Dolgoročno financiranje – sindicirane transakcije in prodaja obveznic EU na dražbi

Komisija si je od 31. decembra 2021 s petimi izdajami obveznic v obliki sindiciranih transakcij (vključno z eno transakcijo v dveh tranšah) izposodila 66,0 milijarde EUR, s prodajo obveznic EU na dražbi pa tudi 5,0 milijarde EUR:

(v milijardah EUR)

Transakcije dolgoročnega financiranja (vključno s posebnimi izdajami)	Zapadlost	Izdane/zbrano	Odplačana posojila ob koncu leta skupaj	Neodplačana posojila ob koncu leta
Instrument NextGenerationEU#1	4.7.2031	20,0	0,0	20,0
Instrument NextGenerationEU#2a (vključno s posebnimi izdajami)	6.7.2026	11,5	0,0	11,5
Instrument NextGenerationEU#2b	6.7.2051	6,0	0,0	6,0
Instrument NextGenerationEU#3	4.7.2041	10,0	0,0	10,0
Instrument NextGenerationEU#4 (vključno s posebnimi izdajami)	4.10.2028	11,5	0,0	11,5
Zelena obveznica instrumenta NextGenerationEU #1	4.2.2037	12,0	0,0	12,0
Skupaj		71,0	0,0	71,0

⁽¹⁾ Izvedbeni sklep Komisije C(2021) 3991 final.

S prvo sindicirano transakcijo junija 2021 je bilo zbranih 20,0 milijarde EUR. To je bila doslej največja izdaja institucionalnih obveznic v Evropi, največja institucionalna transakcija posamezne tranše in največji znesek, ki ga je EU doslej zbrala v eni sami transakciji.

Komisija je oktobra 2021 izdala prvo zeleno obveznico instrumenta NextGenerationEU, s katero je zbrala 12,0 milijarde EUR, ki se bodo uporabili izključno za zelene in trajnostne naložbe po vsej EU. S to izdajo, ki je predstavljala doslej največjo izdajo zelenih obveznic na svetu, je bila ustvarjena prepoznavnost zelenih politik, financiranih z zelenimi obveznicami, podprta pa sta bila evropski zeleni dogovor in zeleni prehod. Izdaja zelenih obveznic zahteva izvajanje poročanja o natančni porabi prihodkov zelene obveznice in o vplivu naložb, ki se financirajo z zelenimi obveznicami.

Kratkoročno financiranje – prodaja menic EU na dražbi

Neporavnani znesek kratkoročnega financiranja, ki je bil zbran s prodajo menic EU na dražbi, katerih zapadlost znaša tri ali šest mesecev, je dne 31. decembra 2021 znašal 20,0 milijarde EUR:

(v milijardah EUR)

Prodaja menic EU na dražbi	Neodplačana posojila ob koncu leta
Zapadlost 3 mesecev	8,5
Zapadlost 6 mesecev	11,5
Skupaj	20,0

Medtem ko bodo sindicirane transakcije ostale temelj programa izdaje instrumenta NextGenerationEU, bo vsaj v začetnih fazah zmogljivost za hitro in poceni zbiranje denarja s prodajo na dražbi znatno povečala zmožnost Komisije, da zadosti svojim potrebam po plačilih v okviru instrumenta NextGenerationEU pod najugodnejšimi pogoji za proračun Unije in/ali upravičene države članice.

Poleg tega je bilo kratkoročno financiranje v višini 16 milijard EUR zbrano s transakcijami denarnega trga, pri čemer se bile vse ob koncu leta odplačane.

2.3.3 Izplačila

Komisija je do konca leta 2021 prejela načrte za okrevanje in odpornost 26 držav članic, od katerih jih je bilo 22 ocenjenih pozitivno, pozneje pa jih je odobril Svet (Belgija, Hrvaška, Ciper, Češka, Danska, Nemčija, Grčija, Španija, Portugalska, Francija, Irska, Italija, Latvija, Luksemburg, Avstrija, Slovaška, Litva, Malta, Slovenija, Romunija, Estonija in Finska). Štiri nadaljnje države članice (Bolgarija, Madžarska, Poljska in Švedska) so predložile načrte, ki so se ob koncu leta še ocenjevali. En nadaljnji načrt (Nizozemska) pa še ni bil predložen. Skupna finančna podpora, odobrena na podlagi 22 odobrenih načrtov, je znašala 291,2 milijarde EUR nepovratne podpore (od katere so sporazumi o financiranju, podpisani do konca leta, zajemali 195,4 milijarde EUR) in 153,9 milijarde EUR podpore v obliki finančnih posojil (od katere so sporazumi o posojilu, podpisani do konca leta, zajemali 153,2 milijarde EUR).

Nepovratna podpora

Komisija je leta 2021 izplačala skupaj 46,4 milijarde EUR nepovratne podpore 20 od 22 držav članic s predloženimi in odobrenimi načrti za okrevanje in odpornost. Od tega zneska je bilo 36,4 milijarde EUR plačanih v obliki predhodnega financiranja. Potem ko je Španija izpolnila mejnike, je bilo pred koncem leta izplačanih nadaljnjih 10 milijard EUR, pri čemer je bilo obračunanih 1,5 milijarde EUR prvotnega predhodnega financiranja. Nadaljnjih 0,3 milijarde EUR v obliki predhodnega financiranja, povezanega z nepovratno podporo Finski, ob koncu leta še ni bilo izplačanih. V primeru Irske je bila odobrena nepovratna podpora v višini 1,0 milijarde EUR, vendar pa ob koncu leta ni bil podpisan noben sporazum o financiranju.

(v milijardah EUR)

Država članica	Največja nepovratna podpora (!)	Skupaj podpisana na dan 31.12.2021	Proračunske obveznosti leta 2021	Skupaj izplačana na dan 31.12.2021
Avstrija	3,5	2,2	1,1	0,4
Belgija	5,9	3,6	1,8	0,8

(v milijardah EUR)

Država članica	Največja nepovratna podpora ⁽¹⁾	Skupaj podpisana na dan 31.12.2021	Proračunske obveznosti leta 2021	Skupaj izplačana na dan 31.12.2021
Hrvaška	6,3	4,6	2,3	0,8
Ciper	1,0	0,8	0,4	0,1
Češka	7,0	3,5	1,8	0,9
Danska	1,6	1,3	0,6	0,2
Estonija	1,0	0,8	0,4	0,1
Finska	2,1	— ⁽¹⁾	0,8	— ⁽¹⁾
Francija	39,4	24,3	12,0	5,1
Nemčija	25,6	16,3	8,1	2,3
Grčija	17,8	13,5	6,7	2,3
Irska	1,0	— ⁽²⁾	0,5	—
Italija	68,9	47,9	23,7	9,0
Latvija	1,8	1,6	0,8	0,2
Litva	2,2	2,1	1,0	0,3
Luksemburg	0,1	0,1	0,0	0,0
Malta	0,3	0,2	0,1	0,0
Portugalska	13,9	9,8	4,8	1,8
Romunija	14,2	10,2	5,1	1,9
Slovaška	6,3	4,6	2,3	0,8
Slovenija	1,8	1,3	0,6	0,2
Španija	69,5	46,6	23,1	19,0
Odobrena	291,2	195,4	98,0	46,4
Bolgarija	6,3	—	—	—
Madžarska	7,2	—	—	—
Nizozemska	6,0	—	—	—
Poljska	23,9	—	—	—
Švedska	3,3	—	—	—
Še neodobrena	46,6	—	—	—
Skupaj	338,0	195,4	98,0	46,4

⁽¹⁾ Države članice z odobrenimi načrti: financiranje, dodeljeno vsakemu odobrenemu načrtu za okrevanje in odpornost. Države članice brez odobrenih načrtov: največja dodelitev v obliki nepovratnih sredstev v skladu z uredbo RRF.Zneski so predmet posodobitve, določene v členu 11(2) Uredbe (EU) 2021/241, ki je predvidena 30. junija 2022.

⁽²⁾ Finska: podpisana in izplačana le v letu 2022 (0,3 milijarde EUR).

⁽³⁾ Irska: nepodpisana do dne podpisa tega zaključnega računa. Irska ni zaprosila za predhodno financiranje nepovratne podpore.

Posojila

Komisija je leta 2021 izplačala skupaj 18,0 milijarde EUR v obliki predhodnega financiranja štirim državam članicam (Ciper, Grčija, Italija in Portugalska), kar ustreza 13 % njihovih zadevnih dodeljenih posojil. Nadaljnjih 1,9 milijarde EUR v obliki predhodnega financiranja, povezanega s podporo Romuniji v obliki finančnih posojil, ob koncu leta še bilo izplačanih. V primeru Slovenije je bila odobrena podpora v obliki finančnih posojil v višini 0,7 milijarde EUR, vendar pa ob koncu leta ni bil podpisan noben sporazum o posojilu:

(v milijardah EUR)

Država članica	Največja podpora v obliki finančnih posojil	Skupaj podpisana na dan 31.12.2021	Skupaj izplačana na dan 31.12.2021	Skupaj odplačana na dan 31.12.2021	Skupaj neodplačana na dan 31.12.2021
Ciper	0,2	0,2	0,0	—	0,0
Grčija	12,7	12,7	1,7	—	1,7
Italija	122,6	122,6	15,9	—	15,9
Portugalska	2,7	2,7	0,4	—	0,4
Romunija	14,9	14,9	— ⁽¹⁾	—	—
Slovenija	0,7	— ⁽²⁾	—	—	—
Odobrena	153,9	153,2	18,0	—	18,0
Rezerva	231,9	—	—	—	—
Skupaj	385,8	153,2	18,0	—	18,0

⁽¹⁾ Romunija: izplačana le v letu 2022 (1,9 milijarde EUR).

⁽²⁾ Slovenija: podpisana le v letu 2022. Slovenija ni zaprosila za predhodno financiranje posojila.

V skladu s sporazumi o posojilu bodo države članice vsako leto odplačale 5 % izplačanih zneskov, prvič deset let po dnevu izplačila. Tako bodo Portugalska, Grčija, Italija in Ciper začeli posojila odplačevati od leta 2032, pri čemer bodo posojila zapadla leta 2051. Načrt odplačevanja nominalnih zneskov, ki niso poravnani ob koncu leta, je:

(v milijonih EUR)

Država članica	Odplačilna doba	Letno odplačilo	Odplačilo skupaj
Ciper	2032–2051	1	26
Grčija	2032–2051	83	1 655
Italija	2032–2051	797	15 938
Portugalska	2032–2051	18	351
Skupaj		899	17 970

Prispevek instrumenta NextGenerationEU za druge programe v okviru proračuna EU

Komisija je ob koncu leta 2021 izplačala skupaj 7,2 milijarde EUR v obliki plačil za druge programe na podlagi večletnega finančnega okvira, ki so povezana predvsem z REACT-EU, ki financira Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR) in Evropski socialni sklad (ESS):

(v milijardah EUR)

Program večletnega finančnega okvira	Odobreni prispevki večletnega finančnega okvira skupaj	Proračunske obveznosti v letu 2021	Skupaj izplačani na dan 31.12.2021
REACT-EU	50,6	39,5	7,0
— od tega ESRR	31,5	24,0	4,9
— od tega ESS	19,2	15,4	2,1
Sklad za pravični prehod	10,9	0,0	0,0
Razvoj podeželja (EKSRP)	8,1	2,4	0,1
Program InvestEU	6,1	1,7	0,2
Obzorje Evropa	5,4	1,8	0,0
RescEU	2,1	0,1	0,0
Skupaj	83,1	45,5	7,2

2.3.4 Likvidnost

Za posojila, zagotovljena v okviru instrumenta NextGenerationEU, ne velja strogo vzajemno načelo drugih instrumentov za finančno pomoč. Namesto tega je bila za instrument NextGenerationEU razvita diverzificirana in združena strategija financiranja, ki je zahtevala izvajanje učinkovitega upravljanja likvidnosti. Cilj likvidnosti instrumenta NextGenerationEU je zagotoviti, da zneski, ki so na bančnem računu instrumenta NextGenerationEU, zadostujejo za izpolnjevanje vseh prihodnjih potreb po izplačilih in ohranjanje opredeljenega varovala, hkrati pa preprečujejo kakršna koli presežna sredstva. Komisija je za upravljanje likvidnosti razvila orodje IT, ki omogoča vsakodnevno spremljanje računa instrumenta NextGenerationEU. Ob koncu leta 2021 so skupna sredstva na zunajproračunskem računu instrumenta NextGenerationEU znašala 18,0 milijarde EUR. Poleg tega je bilo 1,4 milijarde EUR zadržanih na osrednjem zakladniškem računu Komisije do izplačila v proračun za programe večletnega finančnega okvira.

3. POVZETEK IZVRŠEVANJA PRORAČUNA

3.1 PRIHODKI

V prvotnem sprejetem proračunu EU, ki ga je predsednik Evropskega parlamenta podpisal 18. decembra 2020, je skupni znesek odobritve plačil za leto 2021 znašal 166 060 milijonov EUR, z lastnimi sredstvi pa naj bi se skupaj financiralo 156 867 milijonov EUR. Ocene prihodkov in odhodkov v prvotnem proračunu se med proračunskim letom navadno spreminjajo s spremembami proračuna. Popravki lastnih sredstev iz naslova BND zagotavljajo, da se v proračunu predvideni prihodki natanko ujemajo s predvidenimi odhodki. S tem se spoštuje načelo uravnoteženosti proračuna, zneski proračunskih prihodkov in odhodkov (odobritev plačil) pa so enaki.

Leta 2021 je bilo sprejetih šest sprememb proračuna. Ob upoštevanju teh sprememb so končni sprejeti prihodki v proračunu za leto 2021 znašali 168 011 milijonov EUR, skupni znesek, ki se je financiral z lastnimi sredstvi, pa je znašal 156 993 milijonov EUR. Prispevki držav članic so leta 2021 ostali stabilni. Povečanje odobritev plačil (1 950 milijonov EUR) se je financiralo predvsem s presežkom iz prejšnjega leta.

Prihodki prihajajo iz šestih virov (naslovov):

Naslov 1: Lastna sredstva

Zbiranje tradicionalnih lastnih sredstev (158 632 milijonov EUR) je bilo 1,0 % večje od zneskov v proračunu (156 993 milijonov EUR). To pa predvsem zaradi zbranega zneska, ki je bil v zadnjih dveh mesecih leta večji, kot se je pričakovalo.

Končna plačila držav članic iz naslova DDV, BND in plačil iz naslova odpadne plastične embalaže so bila prav tako blizu končne proračunske ocene. Razlike med napovedanimi in dejansko vplačanimi zneski so posledica razlik med tečaji eura, uporabljenimi za namene proračuna, in veljavnimi tečaji v času, ko so države članice, ki niso članice euroobmočja, dejansko izvedle plačila.

Naslov 2: Presežki, neporabljena sredstva in popravki

Presežek preteklega leta je znašal 1 769 milijonov EUR. Ta znesek je bil vpisan v proračun za leto 2021 na podlagi spremembe proračuna, prispevek lastnih sredstev držav članic pa je bil ustrezno zmanjšan.

Za salda DDV in BND so pravila določena v členu 10b uredbe o dajanju lastnih sredstev na razpolago (Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014)⁽²⁾. V skladu s temi pravili je skupni seštevek stanja izračunan tako, da je učinek na proračun EU enak nič („sistem pobota“), postopek pa ne vključuje spremembe proračuna. Komisija zato zahteve za plačilo neto zneskov predloži državam članicam neposredno.

Naslov 3: Upravni prihodki

Ta naslov zajema prihodke iz davkov in dajatev na osebne prejemke osebja, ki znašajo 2 230 milijonov EUR.

Naslov 4: Finančni prihodki, zamudne obresti in globe

V naslovu 4 se razlika med proračunskim zneskom (515 milijonov EUR) in realizacijo (1 633 milijonov EUR) nanaša predvsem na globe na področju konkurence.

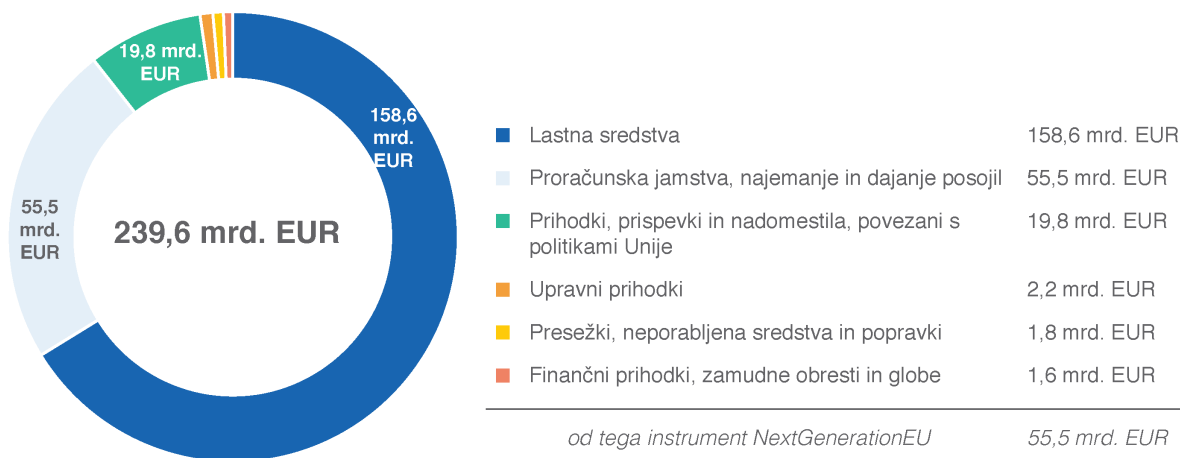
Naslov 5: Proračunska jamstva, najemanje in dajanje posojil

Ta naslov se je precej povečal z uvedbo instrumenta NextGenerationEU. Sredstva instrumenta NextGenerationEU v tem naslovu so namenski prejemki. Naslov 5 zajema prihodke v zvezi z jamstvi in obrestmi ter odplačanimi odobrenimi posojili. Prav tako usmerja sredstva (za nepovratno podporo instrumenta NextGenerationEU v okviru mehanizma za okrevalje in odpornost ter za okrepitev programov večletnega finančnega okvira) iz namenskih prejemkov, ki jih države članice prejemajo v okviru Instrumenta Evropske unije za okrevalje. Za celovit pregled instrumenta NextGenerationEU glej glavne finančne poudarke leta, oddelka 2.2 in 2.3.

Naslov 6: Prihodki, prispevki in nadomestila, povezani s politikami Unije

Ta naslov se nanaša predvsem na prihodke iz finančnih popravkov, povezanih s strukturnimi in kmetijskimi skladi (skladi ESI, EKJS in EKSRP). Vključuje tudi sodelovanje tretjih držav v raziskovalnih programih, potrditev obračunov v zvezi s kmetijskimi skladi ter druge prispevke in nadomestila za programe/dejavnosti EU. Pomemben del tega zneska so namenski prejemki, ki povzročijo vnos dodatnih odobritev na strani odhodkov.

Skupni znesek proračunskih prihodkov v letu 2021 je znašal 239 596 milijonov EUR.

⁽²⁾ Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014 z dne 26. maja 2014 o načinih in postopkih za dajanje tradicionalnih lastnih sredstev ter lastnih sredstev iz naslovov DDV in BND na razpolago ter ukrepov za zagotavljanje denarnih sredstev (UL L 168, 7.6.2014, str. 39).

3.2 ODHODKI

3.2.1 Izvrševanje proračuna

V letu 2021, prvem letu novega večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027, je končni sprejeti proračun znašal 166,8 milijarde EUR v odobritvah za prevzem obveznosti in 168,0 milijarde EUR v odobritvah plačil. Instrument NextGenerationEU je okrepil ključne programe z dodatnimi 421,1 milijarde EUR v odobritvah za prevzem obveznosti in 55,5 milijarde EUR v odobritvah plačil, vključenih v proračun EU kot zunanji namenski prejemki ⁽³⁾.

Na izvrševanje proračuna za leto 2021 so precej vplivale zamude pri sprejetju novih pravnih podlag in novih pravil za strukturne sklade. Večina odobritev za prevzem obveznosti v letu 2021 za strukturne sklade (z novo neto vrednostjo v višini 49 milijard EUR) je bila v skladu s členom 7 uredbe o večletnem finančnem okviru prerazporejena v obdobje 2022–2025. V primerih, ki jih dovoljujejo finančna uredba in/ali nove pravne podlage, so se neizvršene odobritve prenesle v leto 2022: 4,1 milijarde EUR v odobritvah za prevzem obveznosti in 4,2 milijarde EUR v odobritvah plačil. V letu 2021 je bila možnost prenosa neporabljenih sprejetih proračunskih odobritev v naslednje leto uporabljena za Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa (NDICI – Globalna Evropa) ⁽⁴⁾, ⁽⁵⁾. Podobne določbe se uporabljajo in so bile uporabljene za rezervo za prilagoditev na brexit ter rezervo za solidarnost in nujno pomoč.

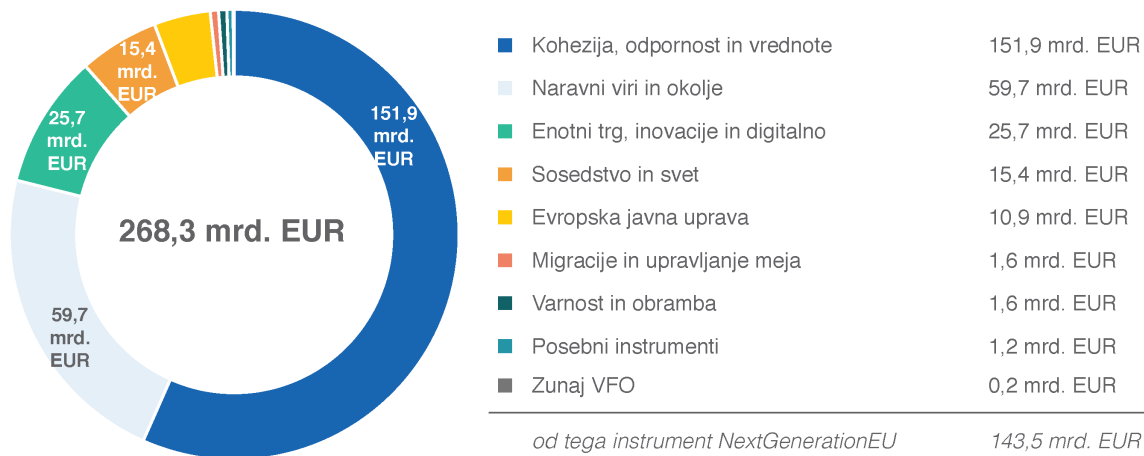
Izvršene skupne odobritve za prevzem obveznosti v letu 2021 so znašale 268,3 milijarde EUR:

- 113,4 milijarde EUR iz končnega sprejetega proračuna;
- 0,6 milijarde EUR iz odobritev, prenesenih iz leta 2020;
- 154,3 milijarde EUR iz odobritev, ki izhajajo iz namenskih prejemkov;
 - od tega 143,5 milijarde EUR iz instrumenta NextGenerationEU.

Skupna plačila v letu 2021 so znašala 228,0 milijarde EUR:

- 163,6 milijarde EUR iz končnega sprejetega proračuna;
- 1,8 milijarde EUR iz odobritev, prenesenih iz leta 2020;
- 62,6 milijarde EUR iz odobritev, ki izhajajo iz namenskih prejemkov;
 - od tega 53,6 milijarde EUR iz instrumenta NextGenerationEU.

Izvršene skupne odobritve za prevzem obveznosti v letu 2021 za posamezne cilje politike EU

⁽³⁾ Za celovit pregled instrumenta NextGenerationEU glej glavne finančne poudarke leta, oddelka 2.2 in 2.3.

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. junija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, spremembi in razveljavitvi Sklepa št. 466/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2017/1601 in Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 480/2009 (UL L 209, 14.6.2021, str. 1).

⁽⁵⁾ Določba o samodejnem prenosu neporabljenih odobritev za prevzem obveznosti in odobritev plačil se uporablja tudi za druge programe v razdelku 6: evropski instrument za mednarodno sodelovanje na področju jedrske varnosti, čezmorske države in ozemlja ter instrument za predpristopno pomoč (IPA III) s sklicevanji v njihovih zadevnih pravnih podlagah na določbe NDICI – Globalna Evropa.

Leta 2021 je bilo izvrševanje za vse vrste odobritev (proračun, prenosi iz prejšnjega leta in namenski prejemki) 44-odstotno za obveznosti in 92-odstotno za plačila. Stopnje izvrševanja za leto 2021 brez namenskih prejemkov so pokazale 68 % pri odobritvah za prevzem obveznosti in 97 % pri odobritvah plačil. Pomemben delež plačil, izvršenih v letu 2021, je bil povezan z zaključkom večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020.

Ob dodatnem upoštevanju prenosov in obveznosti v okviru deljenega upravljanja, ki so bile prerazporejene v skladu s členom 7 uredbe o večletnem finančnem okviru, bi izvrševanje izglasovanega proračuna doseglo skoraj 100 % pri odobritvah za prevzem obveznosti in tudi pri odobritvah plačil.

Izvrševanje odobritev za instrument NextGenerationEU je doseglo 34 % pri skupnih odobritvah za prevzem obveznosti in 97 % pri skupnih odobritvah plačil, vključenih v proračun. Znesek prevzetih obveznosti za instrument NextGenerationEU je predstavljal 87 % odobrenega zneska ⁽⁶⁾ za obveznosti v letu 2021, ki je znašal 164,6 milijarde EUR.

3.2.2 Neporavnane obveznosti

Neporavnane obveznosti (splošno imenovane tudi RAL, tj. „reste à liquider“), ki so zneski, za katere so bile prevzete obveznosti, vendar še niso bili plačani, so konec leta 2021 znašale 341,6 milijarde EUR. Neporavnane obveznosti so se v primerjavi z letom 2020 povečale (za 38,4 milijarde EUR), vendar pa je bilo to povečanje manjše od prvotne napovedi, saj je bila večina obveznosti za programe v okviru deljenega upravljanja (z neto vrednostjo v višini 49 milijard EUR), načrtovanih za leto 2021, v skladu s členom 7 uredbe o večletnem finančnem okviru odložena na leto 2022 in naslednja leta. Prerazporeditev izvrševanja proračuna z deljenim upravljanjem bo prispevala k nadaljnjemu povečanju neporavnanih obveznosti v prihodnjih letih.

Glavni razlog za povečanje neporavnanih obveznosti v letu 2021 je bil začetek izvrševanja (nepovratnega dela) instrumenta NextGenerationEU, ki je prispeval 89,9 milijarde EUR (26 %) k skupnim neporavnanim obveznostim konec leta 2021. Namenski prejemki iz instrumenta NextGenerationEU bodo povzročili povečanje neporavnanih obveznosti v prihodnjih letih, saj bodo vse obveznosti prevzete do 31. decembra 2023 in izpolnjene s plačili do 31. decembra 2026 v skladu s členom 3(4) in (9) uredbe o instrumentu NextGenerationEU ⁽⁷⁾.

3.2.3 Proračunski rezultat

Proračunski rezultat (presežek) se je zaradi večjih pričakovanih prejemkov iz carin in glob povečal z 1,8 milijarde EUR v letu 2020 na 3,2 milijarde EUR v letu 2021.

4. FINANČNI INSTRUMENTI IN PRORAČUNSKA JAMSTVA

4.1 FINANČNI INSTRUMENTI, KI SE FINANCIRAJO IZ PRORAČUNA EU

Finančni instrumenti, ki se financirajo iz proračuna EU, obstajajo v obliki jamstvenih instrumentov, lastniških instrumentov in posojilnih instrumentov. Pričakovati je, da se bo v večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027 povečala uporaba proračunskih jamstev v primerjavi z uporabo finančnih instrumentov, ki se v celoti financirajo iz proračuna EU, ali se zanje v proračunu EU v celoti oblikujejo rezervacije. Zlasti se bo v okviru programa InvestEU skupini EIB in drugim finančnim institucijam zagotovilo 26,2 milijarde EUR v jamstvih EU za podporo različnim ciljem politike Unije v okviru poslovanja financiranja in naložb. Osnovna ideja tega pristopa v nasprotju s tradicionalno metodo izvrševanja proračuna, tj. dodeljevanjem nepovratnih sredstev in subvencij, je, da za vsak euro, porabljen iz proračuna prek finančnih instrumentov, končni upravičenec prejme več kot 1 EUR finančne podpore zaradi učinka vzvoda.

V okviru te vrste izvrševanja proračuna so sredstva že izplačana na fiduciarne račune, ki jih upravljajo pooblaščen subjekti, in ostanejo razpoložljiva (kot denarna sredstva in njihovi ustrezniki, dolžniški vrednostni papirji ali naložbe v sklade denarnega trga ali v združene portfelje sredstev) za kritje prihodnjih inovativnih jamstev ali pa so bila naložena v lastniški kapital. Pomen in obseg finančnih instrumentov, ki se financirajo iz proračuna EU v okviru neposrednega in posrednega upravljanja, sta se v zadnjih letih povečevala.

⁽⁶⁾ Odobreni znesek za instrument NextGenerationEU v letu 2021 se nanaša na podporo za leto 2021 v obliki nepovratne podpore državam članicam v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost (RRF), pomoči pri okrevanju za kohezijo in območja Evrope (REACT-EU) in dodatnega denarja za druge evropske programe ali sklade (razvoj podeželja, sklad InvestEU, Sklad za pravični prehod, program Obzorje Evropa in rescEU). Uredba o instrumentu NextGenerationEU določa zakonsko predpisane roke v zvezi s pravnimi obveznostmi, medtem ko je razdeljevanje za načrtovanje programov določen na podlagi predvidenega časovnega načrta letnih obveznosti, ki so posebej navedene v različnih pravnih podlagah zadevnih programov.

⁽⁷⁾ Uredba Sveta (EU) 2020/2094 z dne 14. decembra 2020 o vzpostavitvi Instrumenta Evropske unije za okrevanje v podporo okrevanju po krizi zaradi COVID-19 (UL L 433 I, 22.12.2020, str. 23).

4.2 PRORAČUNSKA JAMSTVA: FINANČNA SREDSTVA V JAMSTVENIH SKLADIH

V okviru te vrste izvrševanja proračuna EU nasprotnim strankam zagotovi jamstva, za katera se prek jamstvenih skladov, ki jih je ustanovila Komisija, oblikujejo zgolj delne rezervacije, pri čemer nastanejo pogojne obveznosti za proračun EU, če oblikovanje rezervacij ne zadostuje za kritje unovčitev jamstev. EU je skupini EIB zagotovila jamstva za posojila, odobrena zunaj EU (t. i. zunanji mandat EIB), ter za dolžniške in lastniške operacije, ki jih krije jamstvo EFSI, skupini EIB in drugim finančnim institucijam pa je zagotovila jamstva za operacije, ki jih krijeta EFSD in jamstvo za zunanje delovanje v okviru NDICI – Globalna Evropa.

Rezervacije, oblikovane prek jamstvenih skladov, od leta 2021 vsebuje skupni sklad za rezervacije. Skupni sklad za rezervacije je ustanovljen s finančno uredbo^(*), da vsebuje rezervacije (tj. vsebovana sredstva) za kritje finančnih obveznosti, ki izhajajo iz finančnih instrumentov, proračunskih jamstev in posojil finančne pomoči večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027. Vključuje tudi nekatera sredstva rezervacij za kritje finančnih obveznosti iz prejšnjih večletnih finančnih okvirov.

Skupni sklad za rezervacije je ustanovljen in deluje kot posamezni portfelj, ki trenutno združuje rezervacije za različna proračunska jamstva EU in programe finančne pomoči. Sredstva skupnega sklada za rezervacije se dodelijo oddelkom, da je mogoče izslediti zneske, povezane z različnimi prispevajajočimi instrumenti skupnega sklada za rezervacije (proračunska jamstva in programi finančne pomoči).

Po začetku veljavnosti večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 so se čista sredstva iz Jamstvenega sklada EFSI s 1. januarjem 2021 prenesla v skupni sklad za rezervacije. Čista sredstva iz Jamstvenega sklada ESFD in Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe so se prenesla v skupni sklad za rezervacije v teku leta 2021.

Komisija ima na dan 31. decembra 2021 finančna sredstva v skupnem skladu za naslednje oddelke:

- Jamstveni sklad za zunanje ukrepe – 2,7 milijarde EUR;
- Jamstveni sklad EFSI – 8,5 milijarde EUR;
- Jamstveni sklad EFSD – 0,8 milijarde EUR ter
- Jamstveni sklad InvestEU – 0,3 milijarde EUR.

Poleg tega je 92 milijonov EUR v osrednji zakladnici Komisije kot likvidnostna rezerva za kritje neposrednih unovčitev jamstev.

4.3 POSOJILA IN Z NJIMI POVEZANA NAJETA POSOJILA ZA PROGRAME FINANČNE POMOČI

Najemanje in dajanje posojil EU za programe finančne pomoči ne spada med proračunske operacije. Pridobljena sredstva se na splošno in razen za instrument NextGenerationEU uporabijo za posojilo državi upravičenki v obliki vzajemnega posla (kritno posojilo), tj. z enakim kuponom, zapadlostjo in v enakem znesku. Ne glede na metodologijo vzajemnosti pa je servisiranje dolga instrumentov financiranja pravna obveznost EU, ki bo zagotovila, da bodo vsa izplačila izvedena v celoti in pravočasno. Komisija je uvedla postopke za zagotovitev vračila najetih posojil tudi v primeru neodplačevanja posojila.

Komisija finančno podporo za države članice in tretje države v obliki dvostranskih posojil, ki se financirajo na kapitalskih trgih z jamstvom iz proračuna EU, zagotavlja na podlagi sklepov Evropskega parlamenta in Sveta. Komisija, ki deluje v imenu EU, je leta 2021 upravljala pet glavnih programov, v okviru katerih lahko odobri posojila:

- plačilnobilančno pomoč;
- pomoč v okviru evropskega mehanizma za finančno stabilizacijo (EMFS);
- makrofinančno pomoč;

^(*) Člen 212 finančne uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1).

- pomoč v okviru instrumenta SURE ter
- instrument NextGenerationEU – za dodatne informacije o instrumentu NextGenerationEU glej oddelek 2.

Na dan 31. decembra 2021 so nominalni zneski posojil, odobrenih za finančno pomoč, brez instrumenta NextGenerationEU (glej oddelek 2), znašali:

(v milijardah EUR)

	Odobrena posojila skupaj	Izplačana posojila ob koncu leta skupaj	Odplačana posojila ob koncu leta skupaj	Neodplačana posojila ob koncu leta
SURE				
Belgija	8,2	8,2	—	8,2
Bolgarija	0,5	0,5	—	0,5
Hrvaška	1,0	1,0	—	1,0
Ciper	0,6	0,6	—	0,6
Češka	2,0	2,0	—	2,0
Estonija	0,2	0,2	—	0,2
Grčija	5,3	5,3	—	5,3
Madžarska	0,5	0,5	—	0,5
Irska	2,5	2,5	—	2,5
Italija	27,4	27,4	—	27,4
Latvija	0,3	0,3	—	0,3
Litva	1,0	1,0	—	1,0
Malta	0,4	0,4	—	0,4
Poljska	11,2	8,2	—	8,2
Portugalska	5,9	5,4	—	5,4
Romunija	4,1	3,0	—	3,0
Slovaška	0,6	0,6	—	0,6
Slovenija	1,1	1,1	—	1,1
Španija	21,3	21,3	—	21,3
	94,3	89,6	—	89,6
EMFS				
Irska	22,5	22,5	—	22,5
Portugalska	24,3	24,3	—	24,3
	46,8	46,8	—	46,8
Makrofinančna pomoč				
Ukrajina	5,0	5,0	(0,6)	4,4
Tunizija	1,4	1,1	—	1,1
Jordanija	1,1	0,9	—	0,9

(v milijardah EUR)

	Odobrena posojila skupaj	Izplačana posojila ob koncu leta skupaj	Odplačana posojila ob koncu leta skupaj	Neodplačana posojila ob koncu leta
Drugo	1,5	1,2	(0,2)	1,0
	9,0	8,2	(0,8)	7,4
Plačilnobilančna posojila				
Latvija	2,9	2,9	(2,7)	0,2
	2,9	2,9	(2,7)	0,2
Skupaj	153,0	147,5	(3,5)	144,0

Načrt odplačevanja zneskov, ki niso poravnani ob koncu leta, je:

(v milijardah EUR)

	SURE	EMFS	Makrofinančna pomoč	Plačilnobilančna posojila	SKUPAJ
2022	—	2,7	—	—	2,7
2023	—	3,5	0,1	—	3,6
2024	—	2,6	0,6	—	3,2
2025	8,0	2,4	—	0,2	10,6
2026	8,0	4,0	0,1	—	12,1
2027	—	3,0	0,2	—	3,2
2028	10,0	2,3	0,2	—	12,5
2029	8,1	1,4	0,9	—	10,4
2030	10,0	—	0,1	—	10,1
2031	—	7,3	1,2	—	8,5
2032	—	3,0	0,1	—	3,1
2033	—	2,1	0,5	—	2,6
2034	—	—	0,1	—	0,1
2035	8,5	2,0	2,0	—	12,5
2036	9,0	5,7	1,3	—	16,0
2037	—	—	—	—	—
2038	—	1,8	—	—	1,8
2039	—	—	—	—	—
2040	7,0	—	—	—	7,0
2041	—	—	—	—	—
2042	—	3,0	—	—	3,0
2043	—	—	—	—	—
2044	—	—	—	—	—
2045	—	—	—	—	—

(v milijardah EUR)

	SURE	EMFS	Makrofinančna pomoč	Plačilnobilančna posojila	SKUPAJ
2046	5,0				5,0
2047	6,0				6,0
2048					—
2049					—
2050	10,0		—		10,0
2051	—				—
Skupaj	89,6	46,8	7,4	0,2	144,0

SURE

Instrument SURE je bil ustanovljen leta 2020 za zagotovitev finančne pomoči državam članicam, ki se spopadajo z resnimi gospodarskimi motnjami zaradi pandemije COVID-19 na svojem ozemlju oziroma ki jih te motnje resno ogrožajo. Instrument dopolnjuje nacionalne ukrepe, ki jih izvajajo prizadete države članice. Najvišji znesek finančne pomoči ne sme preseči 100 milijard EUR za vse države članice.

Konec leta 2021 so države članice podpisale sporazume o posojilih v vrednosti 94,3 milijarde EUR: od tega zneska je bilo izplačanih 89,6 milijarde EUR do konca leta 2021. Znesek novih posojil, izplačanih leta 2021, je znašal 50,1 milijarde EUR. Posojila imajo različno zapadlost, tj. 5, 10, 15, 20 in 30 let.

EMFS

EMFS je bil vzpostavljen za zagotavljanje finančne pomoči vsem državam članicam, ki se soočajo z resnimi ekonomsko-financijskimi težavami ali jih takšne težave ogrožajo zaradi izrednih dogodkov, nad katerimi nimajo nikakršnega nadzora. EMFS je bil uporabljen za zagotovitev finančne pomoči Irski in Portugalski med letoma 2011 in 2014, pri čemer je bila finančna pomoč odvisna od izvedbe reform. Ta program je potekel, dodatnih posojil pa ni več mogoče pridobiti, čeprav se še izvaja za posebne naloge, kot sta podaljšanje rokov zapadlosti za posojila Irski in Portugalski ter zagotavljanje premostitvenih posojil. Leta 2021 je bil znesek v višini 9,8 milijarde EUR, zapadlega med letom, podaljšana do leta 2036 (3 milijarde EUR za Irsko in 1,8 milijarde EUR za Portugalsko) in do leta 2031 (5 milijard EUR za Portugalsko).

Znesek, odobren Portugalski, je bil zmanjšan s 26 milijard EUR na 24,3 milijarde EUR, saj je znesek v višini 1,7 milijarde EUR zapadel, nadaljnja izplačila pa niso bila več mogoča. Decembra 2021 je Portugalska zahtevala podaljšanje zapadlosti za 2,2 milijarde EUR od skupnih 2,7 milijarde EUR posojila, zapadlega aprila 2022. Komisija si je februarja 2022 izposodila 2,2 milijarde EUR za obnovitev posojila, ki je bilo podaljšano za 4 leta in pol.

Makrofinančna pomoč

Program makrofinančne pomoči je oblika finančne pomoči, ki jo EU zagotovi partnerskim državam zunaj EU, ki imajo težave s svojo plačilno bilanco (vključno s 4,4 milijarde EUR, neporavnanih Ukrajini). Zagotavlja se v obliki srednjeročnih/dolgoročnih posojil ali nepovratnih sredstev ali kombinacije tega ter je na voljo samo državam, vključenim v program izplačil Mednarodnega denarnega sklada (MDS).

Komisija je leta 2020 sprejela predlog za sveženj makrofinančne pomoči desetim partnericam v okviru širitvene politike in sosedske politike v višini 3 milijard EUR, da bi jim pomagala omejiti gospodarske posledice pandemije koronavirusne bolezni. Evropski parlament in Svet sta sklep sprejela 25. maja 2020. Komisija je na podlagi tega sklepa leta 2021 devetim upravičenkam do makrofinančne pomoči izplačala 10 novih posojil v skupnem nominalnem znesku 1,7 milijarde EUR. Posojila imajo različno zapadlost, tj. 10 in 15 let.

Plačilnobilančna posojila

Plačilnobilančna pomoč je program pomoči, namenjen državam zunaj euroobmočja, ki imajo težave v zvezi s svojo plačilno bilanco ali jim take težave grozijo. Plačilnobilančna pomoč se izvaja v obliki srednjeročnih posojil, odvisnih od izvedbe politik, namenjenih reševanju osnovnih gospodarskih težav. Praviloma se plačilnobilančna pomoč EU zagotavlja v sodelovanju z MDS in drugimi mednarodnimi institucijami ali državami.

Znesek, odobren Latviji v okviru plačilnobilančnih posojil, je bil zmanjšan s 3,1 milijarde EUR na 2,9 milijarde EUR, saj je razpoložljivi znesek v višini 0,2 milijarde EUR zapadel in ga ni bilo več mogoče izplačati. V letu 2021 ni bilo novih poslov niti odplačanih posojil.

4.4 PRORAČUNSKÉ POGOJNE OBVEZNOSTI ZA PROGRAME FINANČNE POMOČI

Najeta posojila EU so neposredne in brezpogojne obveznosti EU, za katere jamčijo države članice EU (proračunske pogojne obveznosti). Posojila, najeta za financiranje posojil tretjim državam, krije Jamstveni sklad za zunanje ukrepe. Če država članica prejemnica postane plačilno nesposobna, se bodo za servisiranje dolga črpala razpoložljiva sredstva v zakladnici Komisije, če bo to mogoče. Če to takrat ne bo mogoče, bo Komisija vpoklicala potrebna sredstva od držav članic. Države članice EU so v skladu z zakonodajo o virih lastnih sredstev EU (člen 14 Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014) zakonsko zavezane, da dajo na voljo zadostna sredstva za izpolnjevanje obveznosti EU. Tako so vlagatelji izpostavljeni samo kreditnemu tveganju EU, ne pa kreditnemu tveganju prejemnice financiranih posojil. Dajanje posojil v obliki vzajemnih poslov zagotavlja, da proračun EU ne prevzema obrestnega ali valutnega tveganja.

Posojila, zagotovljena državam članicam v okviru instrumenta SURE, temeljijo na sistemu prostovoljnih jamstev držav članic v višini 25 % najvišjega zneska finančne pomoči. Prispevek vsake države članice k skupnemu znesku jamstva ustreza njenemu relativnemu deležu v skupnem bruto nacionalnem dohodku (BND) Evropske unije na podlagi proračuna EU za leto 2020.

V sklepih Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije se za program za vsako državo določijo skupni znesek svežnja posojil, število obrokov za izplačilo posojila in največja (povprečna) zapadlost v plačilo. Nato se Komisija in zadevna država članica dogovorita o parametrih posojila/financiranja, zlasti o zapadlosti obrokov. Poleg tega so vsi obroki posojila razen prvega odvisni od izpolnjevanja pogojev politike v okviru skupne finančne pomoči EU/MDS, kar je še en dejavnik, ki vpliva na časovni okvir financiranja. To pomeni, da sta časovni okvir in zapadlost izdaje posojil odvisna od s tem povezanih dejavnosti dajanja posojil EU. Financiranje je izraženo izključno v eurih, razpon zapadlosti pa je med 3 in 30 leti.

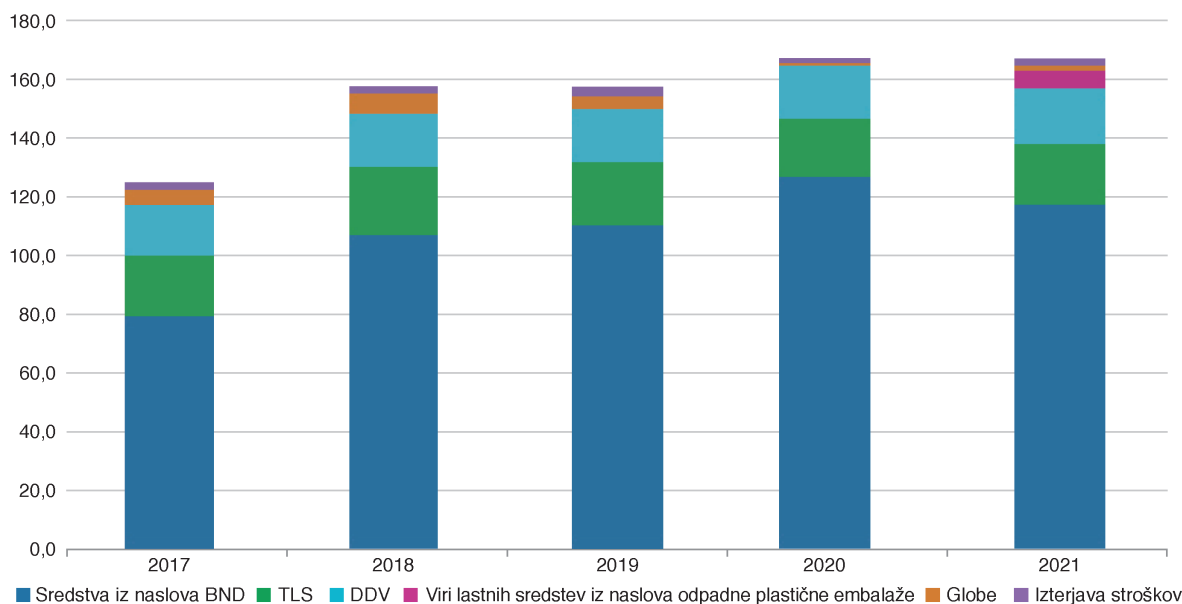
5. ANALIZA RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

5.1 PRIHODKI

Konsolidirani prihodki EU vključujejo zneske, povezane z menjalnimi in nemenjalnimi posli, pri čemer so zadnji najpomembnejši. Petletni trend glavnih kategorij nemenjalnih prihodkov (ki vključuje sredstva iz naslova BND, tradicionalna lastna sredstva, sredstva iz naslova DDV, nova lastna sredstva iz naslova odpadne plastične embalaže, globe in izterjavo odhodkov) je naslednji:

Poletni trend prihodkov iz glavnih nemenjalnih poslov ⁽¹⁾

(v milijardah EUR)

⁽¹⁾ Podatki za leto 2020 in leto 2021: brez prihodkov v zvezi z izstopom Združenega kraljestva iz EU.

Ker bi morali biti proračunski prihodki enaki proračunskim odhodkom (ali jih presegati), so glavni razlog za zgornje gibanje prihodkov vsakoletna plačila.

Konsolidirani prihodki – glavni razvoj dogodkov leta 2021

V letu 2021 so konsolidirani prihodki, ki vključujejo vse kategorije prihodkov, znašali 178,9 milijarde EUR, v primerjavi z 224,0 milijarde EUR v prejšnjem letu. Glavni razlog za zmanjšanje v višini 45,1 milijarde EUR oz. 20,1 % je bila posledica zmanjšanja zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije, ki je povečal prihodke v letu 2020 za 47,5 milijarde EUR, vendar prispeval le 1,1 milijarde EUR k prihodkom v letu 2021. Brez teh posebnih prihodkov konsolidirani prihodki v letu 2021 znašajo 177,8 milijarde EUR, kar je primerljivo s prilagojenimi konsolidiranimi prihodki v prejšnjem letu (176,5 milijarde EUR).

V zvezi s preostalimi kategorijami prihodkov so glavni dogodki vključevali uvedbo novih virov lastnih sredstev iz naslova plastike, povečanje prihodkov iz naslova glob in zmanjšanje prihodkov iz naslova BND:

— prihodki iz novih virov lastnih sredstev iz naslova plastike, ki so bili uvedena leta 2021 z začetkom veljavnosti novega Sklepa Sveta (EU, Euratom) 2020/2053 ⁽⁹⁾ o virih lastnih sredstev, so znašali 5,8 milijarde EUR. Enotna vpoklicna stopnja v višini 0,80 EUR na kilogram se uporablja za težo nerekiclrane odpadne plastične embalaže, nastale v posamezni državi članici. Odpadna plastična embalaža, ki v danem letu ni reciklrana, se izračuna kot razlika med odpadno plastično embalažo, ki je nastala, in odpadno plastično embalažo, ki je bila reciklrana v navedenem letu v državi članici. Bolgarija, Češka, Estonija, Grčija, Španija, Hrvaška, Italija, Ciper, Latvija, Litva, Madžarska, Malta, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovenija in Slovaška so upravičene do uporabe določenega letnega pavšalnega zmanjšani njihovih zadevnih prispevkov iz virov lastnih sredstev iz naslova plastike;

— prihodki od glob so se povečali z 0,5 milijarde EUR v letu 2020 na 2,0 milijarde EUR v letu 2021. Povečanje za 1,5 milijarde EUR je bilo posledica večjega števila in višjih zneskov glob, naloženih v letu 2021. Največje naložene globe v letu 2021 so bile: 875 milijonov EUR, naloženih podjetju BMW in skupini Volkswagen (Volkswagen, Audi in Porsche) zaradi tajnega dogovarjanja o tehničnem razvoju na področju čiščenja emisij dušikovega oksida, in 371 milijonov EUR, naloženih bankam Nomura, UBS in UniCredit zaradi sodelovanja skupine trgovcev v kartelu na primarnem in sekundarnem trgu evropskih državnih obveznic;

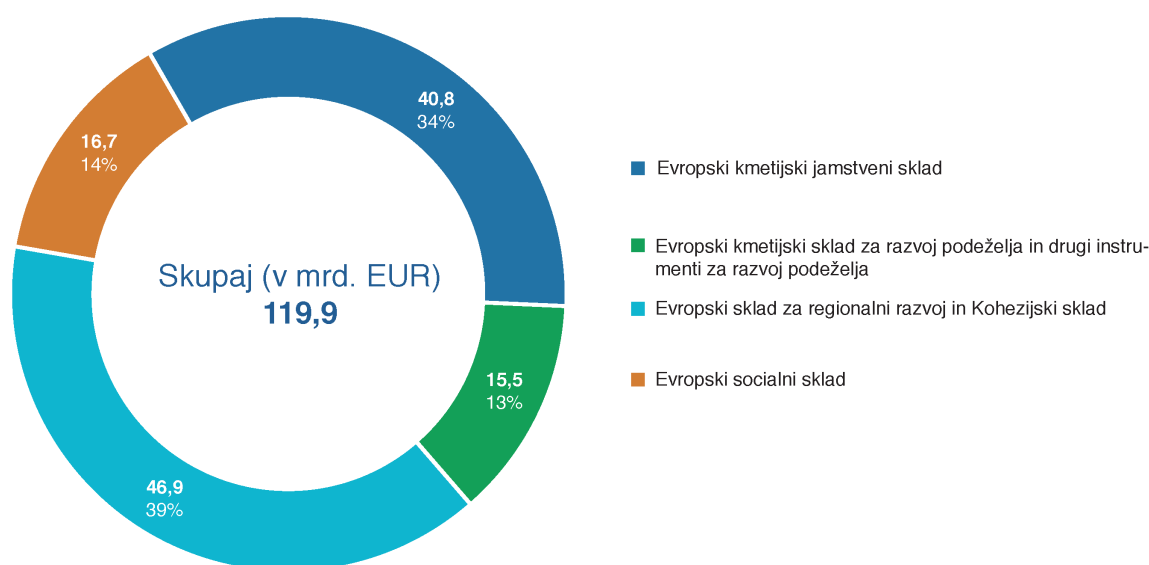
⁽⁹⁾ Sklep Sveta (EU, Euratom) 2020/2053 z dne 14. decembra 2020 o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije in razveljavitvi Sklepa 2014/335/EU, Euratom (UL L 424, 15.12.2020, str. 1).

- prihodki iz sredstev iz naslova BND (bruto nacionalni dohodek), ki so poglavitni element prihodkov EU iz poslovanja, so se zmanjšali s 125,4 milijarde EUR v letu 2020 na 116,0 milijarde EUR v letu 2021. Zmanjšanje za 9,4 milijarde EUR oz. 7,5 % je povezano s povečanjem drugih kategorij prihodkov (in prihodki iz novih virov lastnih sredstev iz naslova plastike), saj se s prihodki iz naslova BND financira del proračuna, ki se ne krije z drugimi viri dohodka.

5.2 ODHODKI

Glavna sestavina odhodkov, pripoznanih v konsolidiranih računovodskih izkazih, so odhodki v okviru deljenega upravljanja, ki vključujejo naslednje sklade: (i) Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS), (ii) Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP) in druge instrumente za razvoj podeželja, (iii) Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR), Kohezijski sklad (KS) ter (iv) Evropski socialni sklad (ESS). Ti skladi so predstavljali 119,9 milijarde EUR oz. 54,3 % skupnih odhodkov v višini 221,0 milijarde EUR, nastalih v letu 2021 (leta 2020: 109,7 milijarde EUR, 65,9 % skupnih odhodkov). Razčlenitev odhodkov v okviru deljenega upravljanja in njihove relativne uteži so predstavljene spodaj:

Glavni odhodki v okviru deljenega upravljanja za finančno leto 2021

Povečanje odhodkov v okviru deljenega upravljanja je predvsem posledica povečanih odhodkov, ki se nanašajo na ESRR in Kohezijski sklad (5,8 milijarde EUR) ter ESS (3,0 milijarde EUR). To izraža povečano izvrševanje proti koncu programskega obdobja večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020, pa tudi začasno povečanje stopnje sofinanciranja po izvajanju ukrepov naložbene pobude v odziv na koronavirus CRII+. Odhodki, ki se nanašajo na EKSRP in druge instrumente za razvoj podeželja ter EKJS, so se povečali za 1,0 milijarde EUR oz. 0,3 milijarde EUR.

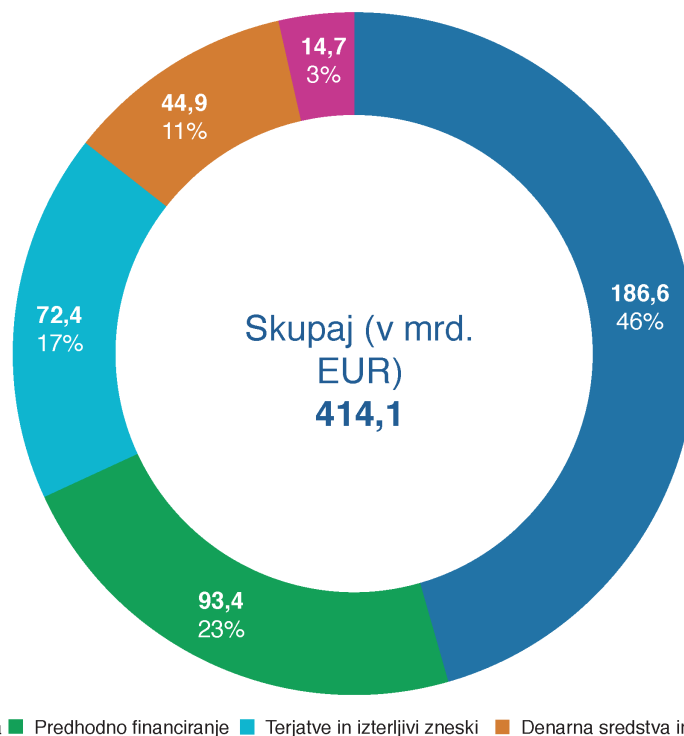
Po uspešnem začetku izvajanja instrumenta NextGenerationEU (glej oddelek 2) so se odhodki v okviru neposrednega upravljanja, ki predstavlja izvrševanje proračuna s strani Komisije, izvajalskih agencij in skrbniških skladov, povečali z 22,1 milijarde EUR v letu 2020 na 63,0 milijarde EUR v letu 2021. Povečanje za 40,9 milijarde EUR je predvsem posledica nepovratne podpore, odobrene v okviru RRF instrumenta NextGenerationEU, ki je znašala 42,9 milijarde EUR. Odhodki v okviru neposrednega upravljanja, ki se nanašajo na programe cepljenja proti COVID-19, so se zmanjšali z 1,6 milijarde EUR v letu 2020 na 0,7 milijarde EUR v letu 2021.

Odhodki v okviru posrednega upravljanja predstavljajo izvrševanje proračuna s strani agencij EU, organov EU, tretjih držav, mednarodnih organizacij in drugih subjektov. V letu 2021 so stroški v okviru posrednega upravljanja znašali 10,9 milijarde EUR, kar je podobno kot prejšnje leto, ko so znašali 11,0 milijarde EUR.

5.3 SREDSTVA

Na dan 31. decembra 2021 so skupna sredstva znašala 414,1 milijarde EUR (leta 2020: 280,0 milijarde EUR) – znatno povečanje je predvsem posledica nadaljnjih posojil iz instrumenta SURE ter posojil in predujmov, plačanih v okviru novega instrumenta NextGenerationEU. Najpomembnejše postavke so bila finančna sredstva razen denarnih sredstev in njihovih ustreznikov (188,6 milijarde EUR), predhodno financiranje (93,4 milijarde EUR), terjatve in izterljivi zneski (72,4 milijarde EUR) ter denarna sredstva in njihovi ustrezniki (44,9 milijarde EUR). Druga sredstva, ki znašajo 14,7 milijarde EUR, so vključevala predvsem opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena sredstva.

Sestava sredstev na dan 31. decembra 2021

■ Finančna sredstva ■ Predhodno financiranje ■ Terjatve in izterljivi zneski ■ Denarna sredstva in njihovi ustrezniki ■ Drugo

Znatno povečanje skupnih sredstev za 134,0 milijarde EUR ali 47,9 % iz prejšnjega leta je bilo predvsem posledica naslednjih učinkov:

- nepravilna posojila so se povečala z 93,3 milijarde EUR v letu 2020 na 163,6 milijarde EUR v letu 2021. Povečanje za 70,3 milijarde EUR oz. 75,3 % je mogoče pripisati predvsem izdaji nadaljnjih posojil za finančno pomoč v okviru instrumenta SURE (50,1 milijarde EUR) in izdaji posojil v okviru novega instrumenta RRF (18,0 milijarde EUR);
- skupno predhodno financiranje se je povečalo z 62,7 milijarde EUR v letu 2020 na 93,4 milijarde EUR v letu 2021. Povečanje za 30,7 milijarde EUR oz. 49,0 % je mogoče pripisati predvsem nepovratni finančni podpori, odobreni v okviru instrumenta RRF (30,8 milijarde EUR);
- denarna sredstva in njihovi ustrezniki so se povečali s 16,7 milijarde EUR v letu 2020 na 44,9 milijarde EUR v letu 2021. Povečanje za 28,2 milijarde EUR je predvsem posledica likvidnosti, ki se nanaša na instrument NextGenerationEU (18,0 milijarde EUR, zadržanih na računu instrumenta NextGenerationEU, pa tudi 1,4 milijarde EUR sredstev, zadržanih na osrednjem zakladniškem računu Komisije do izplačila v proračun za programe večletnega finančnega okvira). Preostalo povečanje je povzročil večji znesek neizvršenih odobritev plačil v letu 2021, glob, ki so ob koncu leta postale dokončne, ter dodatnih tradicionalnih lastnih sredstev, ki je bil plačan, vendar ob koncu leta še ni bil vnesen v proračun.

Izstop Združenega kraljestva iz EU

Združeno kraljestvo je 31. januarja 2020 izstopilo iz Evropske unije. Pogoji za izstop so opredeljeni v Sporazumu o izstopu Združenega kraljestva iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo, znanem tudi kot „sporazum o izstopu“. V okviru tega dogovora se je Združeno kraljestvo strinjalo, da bo spoštovalo vse finančne obveznosti, prevzete v času članstva v EU. Sporazum je začel veljati 31. januarja 2020. Združeno kraljestvo bo še naprej prispevalo v proračun EU ter koristilo sredstva iz programov EU iz obdobja pred letom 2021 in odhodke, kot da bi bilo država članica. Prejelo bo tudi določena opredeljena denarna sredstva, vplačana v proračun EU, ali denarna sredstva, prejeta v proračun EU, ki so povezana z njegovim obdobjem članstva. EU dvakrat letno Združenemu kraljestvu sporoča nepravilne zneske, Združeno kraljestvo pa jih plačuje vsak mesec. Poročilo se posodobi vsako leto na podlagi trenutnih podatkov.

Z obveznostmi na podlagi sporazuma o izstopu se ustvarjajo obveznosti in terjatve za EU, ki jih je treba izračunati in upoštevati v zaključnem računu EU, zajemajo pa zlasti naslednja področja:

- lastna sredstva (člen 136);

- neporavnane obveznosti (člen 140);
- globe zaradi kršitev pravil konkurence (člen 141);
- obveznosti Unije (člen 142);
- pogojne finančne obveznosti in finančni instrumenti (člena 143 in 144);
- neto sredstva Evropske skupnosti za premog in jeklo (člen 145);
- naložbe EU v Evropski investicijski sklad (EIS) (člen 146);
- pogojne obveznosti v zvezi s pravnimi zadevami (člen 147).

(v milijonih EUR)

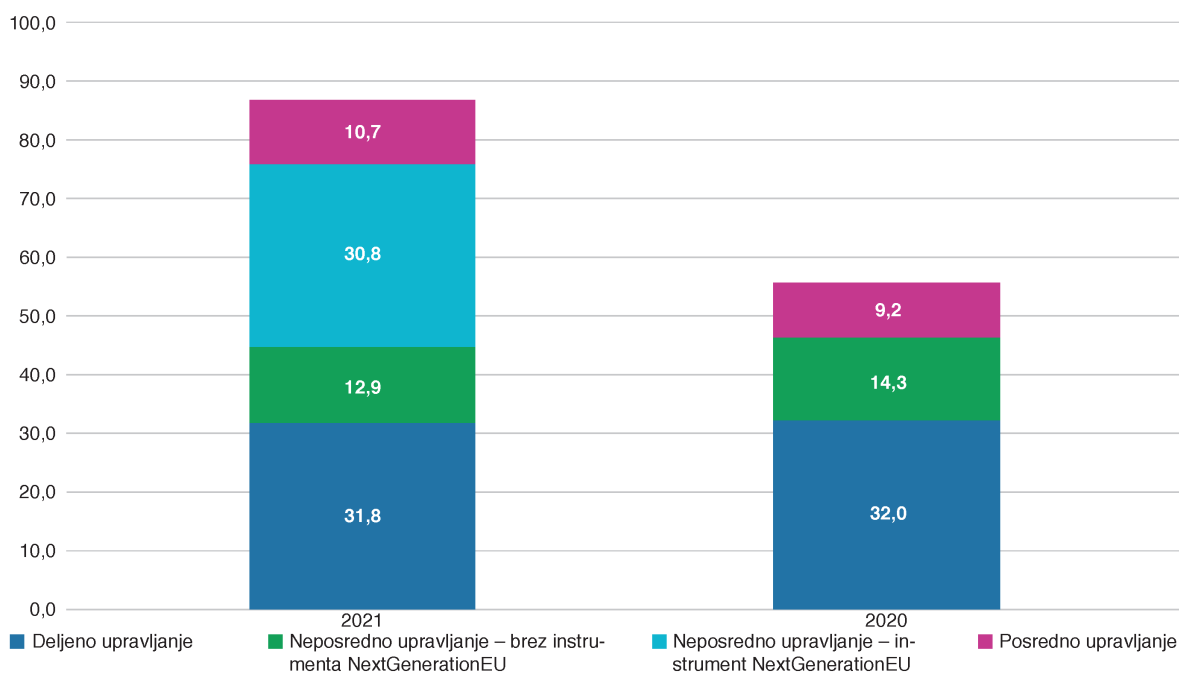
	Člen 140	Člen 142	Drugo	31.12.2021	31.12.2020
Dolg Združenega kraljestva	28 620	14 751	610	43 982	49 579
Dolg do Združenega kraljestva	—	—	(2 229)	(2 229)	(2 122)
Skupaj	28 620	14 751	(1 618)	41 753	47 456
Nekratkoročno	17 064	14 486	(711)	30 839	40 629
Kratkoročno	11 556	265	(908)	10 913	6 827

Predhodno financiranje

V letu 2021 je predhodno financiranje brez drugih predumov državam članicam in prispevkov v skrbniška sklada Békou in za Afriko znašalo 86,2 milijarde EUR (leta 2020: 55,5 milijarde EUR) ter se skoraj v celoti nanašalo na dejavnosti Komisije. Povečanje v višini 30,7 milijarde EUR oz. 55,3 % se je skoraj v celoti nanašalo na nepovratno podporo, odobreno v okviru instrumenta RRF, povzročilo pa je povečanje predhodnega financiranja, ki se nanaša na neposredno upravljanje, in sicer s 14,3 milijarde EUR v letu 2020 na 43,7 milijarde EUR v letu 2021:

Predhodno financiranje Komisije po načinih upravljanja

(v milijardah EUR)

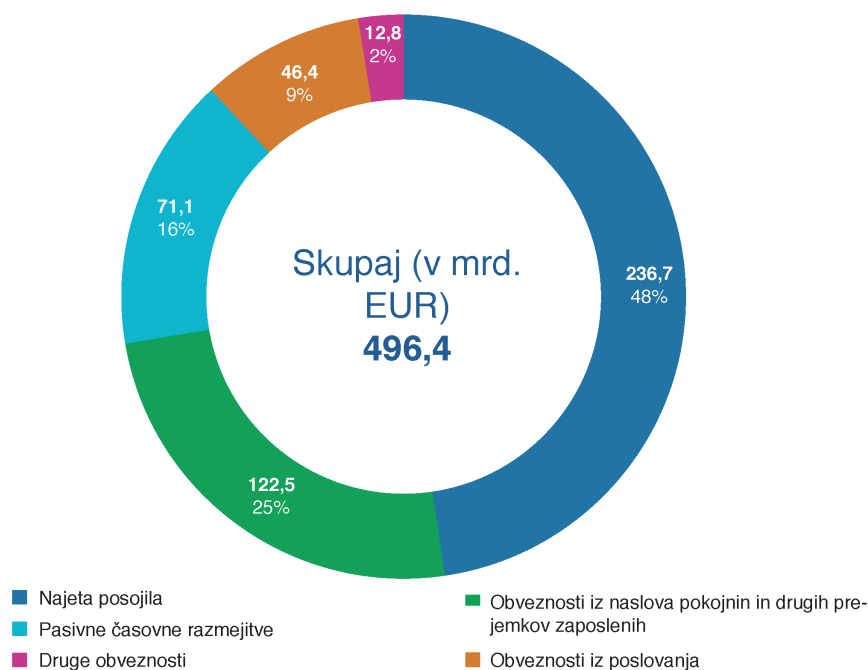

Na raven predhodnega financiranja v okviru programov večletnega finančnega okvira bistveno vpliva cikel zadevnega večletnega finančnega okvira – na primer, na začetku obdobja večletnega finančnega okvira se pričakujejo veliki predujmi, ki se izplačajo državam članicam v okviru kohezijske politike, ti zneski pa ostanejo na voljo državam članicam do zaključka programov. Izplača se tudi letno predhodno financiranje, ki ga je treba uporabiti v enem letu ali vrniti naslednje leto v okviru letnega cikla zaključka računov. Komisija poskuša storiti največ, kar je mogoče, da bi predhodno financiranje ohranila na ustrezni ravni. Vzpostaviti je treba ravnovesje med zagotavljanjem zadostnega financiranja za projekte in pravočasnim pripoznavanjem odhodkov.

5.4 OBVEZNOSTI

Na dan 31. decembra 2021 so skupne obveznosti znašale 496,4 milijarde EUR (leta 2020: 313,5 milijarde EUR) – ogromno povečanje je posledica posojil, pridobljenih leta 2021 v okviru instrumentov SURE in NextGenerationEU. Najpomembnejše postavke so bila najeta posojila za instrument NextGenerationEU in finančno pomoč (236,7 milijarde EUR), obveznosti iz naslova pokojnin in druge obveznosti za pozaposlitvene prejemke (122,5 milijarde EUR), pasivne časovne razmejitev (78,1 milijarde EUR) in obveznosti iz poslovanja do tretjih oseb (46,4 milijarde EUR):

Sestava obveznosti na dan 31. decembra 2021

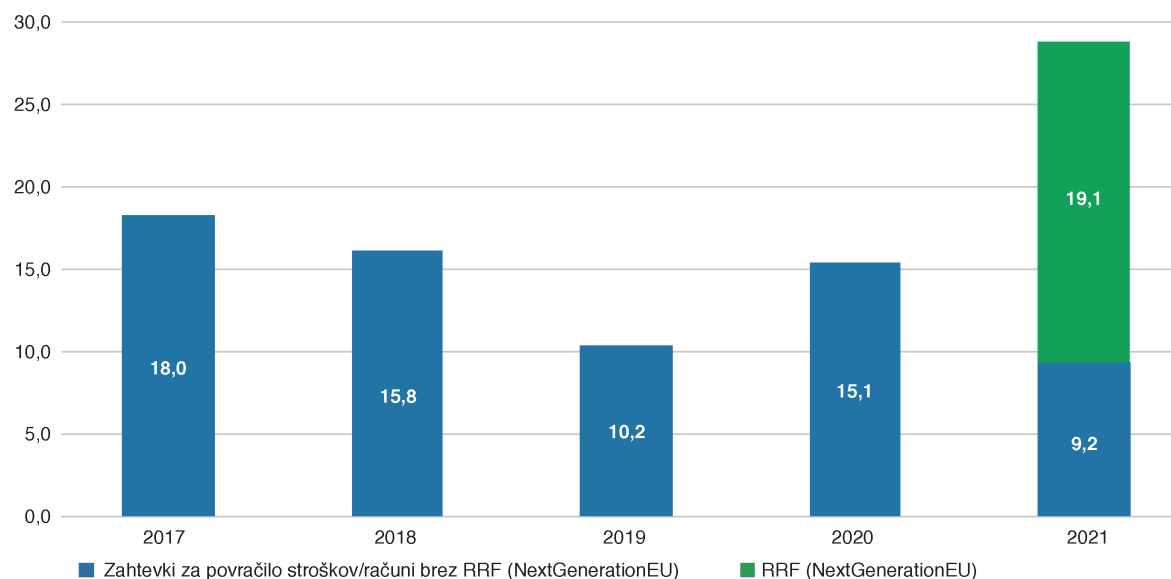

Znatno povečanje za 82,9 milijarde EUR oz. 58,3 % v prejšnjem letu je bilo predvsem posledica naslednjih učinkov:

- najeta posojila so se povečala s 93,2 milijarde EUR v letu 2020 na 236,7 milijarde EUR v letu 2021. Povečanje za 143,5 milijarde EUR se nanaša predvsem na instrument RRF (91,0 milijarde EUR) in dodatna najeta posojila v okviru instrumenta SURE (50,1 milijarde EUR);
- pasivne časovne razmejitve so se povečale s 64,6 milijarde EUR v letu 2020 na 78,1 milijarde EUR v letu 2021. Povečanje za 13,5 milijarde EUR oz. 20,9 % se nanaša predvsem na novi instrument RRF (8,2 milijarde EUR) in izvrševanje večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020 v okviru ESRR in Kohezijskega sklada (1,9 milijarde EUR);
- obveznosti iz poslovanja so se povečale z 32,4 milijarde EUR v letu 2020 na 46,4 milijarde EUR v letu 2021. Povečanje za 14,0 milijarde EUR oz. 43,2 % je predvsem posledica instrumenta RRF (19,1 milijarde EUR) in zmanjšanja obveznosti na področju kohezije, kjer je bil znesek zahtevkov za povračilo stroškov, prejetih pred koncem leta, nižji kot v prejšnjem letu (5,3 milijarde EUR).

Skupni znesek prejetih zahtevkov za povračilo stroškov in računov, ki so v bilanci stanja pripoznani v postavki „obveznosti iz poslovanja“

(v milijardah EUR)

Čista sredstva

Presežek obveznosti nad sredstvi je na dan 31. decembra 2021 znašal 82,3 milijarde EUR (leta 2020: 33,4 milijarde EUR). Razlog za znatno povečanje za 48,9 milijarde EUR so predvsem najeta posojila v zvezi z nepovratno podporo, pridobljena v okviru instrumenta NextGenerationEU v letu 2021 (kar je povzročilo povečanje odhodkov v okviru neposrednega upravljanja za 42,9 milijarde EUR). Opozoriti je treba, da presežek obveznosti nad sredstvi ne pomeni, da so institucije in organi EU v finančnih težavah, temveč da bodo nekatere obveznosti financirane iz prihodnjih letnih proračunov. Veliko odhodkov je po pravilih računovodstva na podlagi nastanka poslovnega dogodka pripoznanih v tekočem letu, čeprav bodo morda dejansko plačani v naslednjih letih in financirani iz prihodnjih proračunov, z njimi povezani prihodki pa bodo obračunani šele v prihodnjih obdobjih. Poleg najetih posojil za instrument NextGenerationEU, ki bodo odplačana med letoma 2028 in 2051, ter obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih, ki bodo plačane v več desetletjih, se najpomembnejši zneski, na katere je treba opozoriti, nanašajo na dejavnosti v zvezi z EKJS, ki jih je večina običajno plačanih v prvem četrtletju naslednjega leta.

6. POLITIČNI IN FINANČNI OKVIR, UPRAVLJANJE IN ODGOVORNOST EU

Evropska unija (EU) je unija, na katero so države članice prenesle pristojnosti za uresničevanje skupnih ciljev. Unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin. Te vrednote so skupne državam članicam v družbi, v kateri prevladujejo pluralizem, nediskriminacija, strpnost, pravičnost, solidarnost ter enakost žensk in moških.

6.1 POLITIČNI IN FINANČNI OKVIR

Pogodbi EU

Krovni cilji in načela, ki usmerjajo Unijo in evropske institucije, so opredeljeni v Pogodbah. Unija in institucije EU lahko delujejo le v mejah pristojnosti, ki jih imajo v skladu s Pogodbama za uresničevanje v njih določenih ciljev, pri tem pa morajo upoštevati načeli⁽¹⁰⁾ subsidiarnosti in sorazmernosti. Da bi dosegla svoje cilje in izvedla svoje politike, si Unija sama zagotovi potrebna finančna sredstva. Komisija je odgovorna za spodbujanje splošnega interesa Unije, kar vključuje izvrševanje proračuna in upravljanje programov v sodelovanju z državami članicami in v skladu z načelom dobrega finančnega poslovanja.

⁽¹⁰⁾ V skladu z načelom subsidiarnosti Unija ukrepa samo, če in kolikor države članice ciljev predlaganih ukrepov ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega ali učinkov lažje dosežejo na ravni Unije. V skladu z načelom sorazmernosti ukrepi Unije vsebinsko in formalno ne presegajo tistega, kar je potrebno za doseganje ciljev Pogodb (glej člen 5 PEU).

EU uresničuje cilje iz Pogodbe s številnimi orodji, med katerimi je tudi proračun EU. Druga so na primer skupni zakonodajni okvir ali skupne politične strategije.

Večletni finančni okvir in programi za porabo sredstev

Politike, ki jih podpira proračun EU, se izvajajo v skladu z večletnim finančnim okvirom ter ustrezno sektorsko zakonodajo, ki določa programe in instrumente za porabo sredstev. Z njimi se politične prednostne naloge EU pretvorijo v ukrepe financiranja, ki se izvajajo v dovolj dolgem obdobju, da se zagotovita učinkovitost in usklajena dolgoročna perspektiva za upravičence do sredstev EU in nacionalne organe, ki zagotavljajo sofinanciranje. Določeni so najvišji letni zneski (zgornje meje) za odhodke EU kot celoto in za glavne kategorije odhodkov (razdelki). S seštevkom zneskov zgornjih mej vseh razdelkov se lahko izračuna skupna zgornja meja odobritev za prevzem obveznosti. Svet sprejme večletni finančni okvir s soglasjem vseh držav članic in Evropskega parlamenta. Sedanji večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027 je bil sprejet 17. decembra 2020. Večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027 dopolnjuje začasni instrument za okrevanje NextGenerationEU.

Letni proračun

Letni proračun pripravi Komisija, dokončno pa se v skladu s postopkom iz člena 314 PDEU o njem dogovorita Evropski parlament in Svet (običajno do sredine decembra). V skladu z načelom uravnoteženosti proračuna morajo biti skupni prihodki enaki skupnim odhodkom (odobritvam plačil) v danem proračunskem letu.

Glavni viri financiranja EU so prihodki iz lastnih sredstev EU, ki jih dopolnjujejo drugi prihodki. Obstajajo štiri vrste lastnih sredstev: tradicionalna lastna sredstva (predvsem carine), lastna sredstva iz naslova davka na dodano vrednost (DDV), viri lastnih sredstev na podlagi nericiklirane plastične odpadne embalaže (uvadeni leta 2021) in lastna sredstva iz naslova bruto nacionalnega dohodka (BND). Drugi prihodki, ki se ustvarijo pri dejavnostih EU (npr. globe zaradi kršitev pravil konkurence), običajno predstavljajo manj kot 10 % skupnih prihodkov.

Načini upravljanja

Proračun EU se izvršuje prek treh načinov upravljanja, ki določajo, kako se denar izplačuje in upravlja:

- Deljeno upravljanje: velik del proračuna (približno tri četrtine) se upravlja v okviru sistema deljenega upravljanja Komisije v sodelovanju z državami članicami, zlasti na področju strukturnih skladov in kmetijstva.
- Neposredno upravljanje: Komisija upravlja programe tudi sama in lahko za izvajanje posebnih programov pooblasti tudi izvajalske agencije.
- Posredno upravljanje: odločitve glede odhodkov se lahko posredno upravlja tudi prek drugih organov znotraj ali zunaj EU. V finančni uredbi in/ali sporazumih o prispevku so določeni potrebni mehanizmi nadzora in poročanja, ki jih morajo uporabljati ti subjekti, ter nadzor Komisije, kadar se naloge izvrševanja proračuna zaupajo nacionalnim agencijam, skupini Evropske investicijske banke, tretjim državam, mednarodnim organizacijam (npr. Svetovni banki ali Združenim narodom) in drugim subjektom (npr. decentraliziranim agencijam EU, skupnim podjetjem).

Finančna uredba

Finančna uredba⁽¹¹⁾, ki se uporablja za splošni proračun, je osrednji akt regulativne strukture financ EU. Podrobno opredeljuje finančna pravila, ki se uporabljajo za izvrševanje proračuna EU, in vloge različnih akterjev, ki sodelujejo pri zagotavljanju, da se denar uporablja dobro in dosega zastavljene cilje.

⁽¹¹⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046.

6.2 UPRAVLJANJE IN ODGOVORNOST

6.2.1 Institucionalna struktura

EU ima institucionalni okvir, prek katerega namerava uveljavljati svoje vrednote, uresničevati svoje cilje, služiti svojim interesom, interesom svojih državljanov in interesom držav članic ter zagotoviti doslednost, učinkovitost in kontinuiteto svojih politik in ukrepov. Njeno organizacijsko strukturo sestavljajo institucije, agencije in drugi organi EU. Finančna uredba skupaj z veljavnimi računovodskimi pravili določa, kateri od teh subjektov so vključeni v konsolidirani zaključni račun EU (glej pojasnilo 9 konsolidiranega zaključnega računa EU za seznam subjektov, vključenih v obseg konsolidacije).

Evropski parlament skupaj s Svetom opravlja zakonodajno in proračunsko funkcijo. Komisija politično odgovarja Evropskemu parlamentu. Svet prav tako opravlja funkcije usklajevanja politik in usklajevanja v okviru splošne politične usmeritve in prednostnih nalog Unije, ki jih je določil Evropski svet.

Evropska komisija je izvršna veja Evropske unije. Spodbuja splošni interes EU in v ta namen sprejema ustrezne pobude. Zagotavlja uporabo Pogodb in skrbi za uporabo prava Unije v državah članicah pod nadzorom Sodišča Evropske unije. Opravlja usklajevalno, izvršilno in upravljavsko funkcijo, izvršuje proračun in upravlja programe.

Komisija izvršuje proračun in pri tem v veliki meri sodeluje z državami članicami.⁽¹²⁾ Skupaj zagotavljajo, da se odobrena proračunska sredstva porabljajo v skladu z načeli dobrega finančnega poslovanja. Uredbe določajo obveznosti držav članic v zvezi z revizijo in nadzorom pri deljenem izvrševanju proračuna in nastalih obveznosti. Za vsako institucijo EU določajo tudi obveznosti in podrobna pravila, ki se nanašajo na njene odhodke.

6.2.2 Upravljavska struktura Komisije

Ureditve upravljanja Komisije in način, s katerimi zagotavljajo, da Komisija deluje kot sodobna, odgovorna in v uspešnost usmerjena institucija, so opisani v Sporočilu⁽¹³⁾ o upravljanju v Evropski komisiji.

Komisija izvaja svoje funkcije pod vodstvom kolegija komisarjev, ki določa prednostne naloge in prevzema splošno politično odgovornost za delo Komisije. Komisija kot kolegij deluje pod političnim vodstvom svojega predsednika oz. predsednice, ki cilje, za katere si bo prizadeval/-a, predstavi v okviru svojega imenovanja Evropskemu parlamentu v obliki političnih usmeritev. Predsednik oz. predsednica odloča o notranji organizaciji Komisije, s čimer zagotavlja, da deluje usklajeno, učinkovito in kot kolegij.

Kolegij delegira operativno izvrševanje proračuna in finančno poslovanje generalnim direktorjem in vodjem služb, ki vodijo upravno strukturo Komisije. Ta decentralizirani pristop ustvarja upravno kulturo, ki uradnike spodbuja k prevzemanju odgovornosti za dejavnosti, ki jih nadzirajo, in od njih zahteva dajanje zagotovil glede dejavnosti, za katere so odgovorni.

Interni upravni odbor pod vodstvom predsednika oz. predsednice in v tesnem sodelovanju s člani Komisije, odgovornimi za proračun, človeške vire in upravo, ter z vključitvijo predsedniških in osrednjih služb zagotavlja usklajevanje, nadzor, svetovanje in strateške usmeritve.

Notranje ureditve določajo usklajen nabor trdnih kontrol in orodij za upravljanje, ki kolegiju komisarjev omogočajo, da prevzame politično odgovornost za delo Komisije.⁽¹⁴⁾

6.2.3 Finančno poslovanje Komisije

V Komisiji so vloge in pristojnosti na področju finančnega poslovanja jasno opredeljene (npr. v finančni uredbi in notranjih pravilih⁽¹⁵⁾) in se ustrezno izvajajo. Generalni direktorji in vodje služb Komisije so kot odredbodajalci na podlagi prenosa pooblastil odgovorni za dobro finančno upravljanje virov EU, upoštevanje določb finančne uredbe, obvladovanje tveganj in vzpostavitev ustreznega okvira notranje kontrole.

⁽¹²⁾ Glej člen 317 PDEU.

⁽¹³⁾ C(2020) 4240 final z dne 24. junija 2020.

⁽¹⁴⁾ Zato se izraz „Evropska komisija“ uporablja tako za institucijo – kolegij –, ki ga sestavljajo člani Komisije, kot za upravo, ki jo vodijo generalni direktorji njenih oddelkov (in vodje drugih upravnih struktur, kot so službe, uradi in izvajalske agencije).

⁽¹⁵⁾ Od sredine leta 2019 (po spremenjenem členu 12 notranjih pravil) je upravljanje Evropskega razvojnega sklada (ERS) razdeljeno med pet oddelkov (INTPA (DEVCO), ECHO, EAC, EACEA in JRC).

Odredbodajalci so odgovorni za celotno upravljanje od določanja, kaj je treba narediti za uresničitev ciljev politik, ki jih je zastavila institucija, do upravljanja dejavnosti z operativnega vidika in vidika dobrega finančnega poslovanja. Naloge se lahko nadalje prenesejo na direktorje, vodje enot in druge, ki tako postanejo odredbodajalci na podlagi nadaljnjega prenosa pooblastil. Vsak odredbodajalec na podlagi prenosa pooblastil lahko ima enega ali dva direktorja, odgovorna za obvladovanje tveganj in notranjo kontrolo, za pomoč pri nadzoru in spremljanju izvajanja sistemov notranje kontrole.

Osrednje službe Komisije zagotavljajo smernice in nasvete ter spodbujajo dobre prakse, tudi prek dela internega upravnega odbora.

Finančna uredba zahteva, da vsak odredbodajalec pripravi letno poročilo o dejavnostih, ki podrobno opisuje dosežke, izvajanje notranje kontrole in dejavnosti finančnega poslovanja med letom. Letno poročilo o dejavnostih vključuje izjavo, da so bila sredstva porabljen na podlagi načel dobrega finančnega poslovanja in da so vzpostavljeni kontrolni postopki, ki zagotavljajo potrebna jamstva glede zakonitosti in pravilnosti povezanih transakcij. Letno poročilo o upravljanju in smotrnosti izvrševanja proračuna EU ⁽¹⁶⁾ je glavni instrument, **s katerim kolegij komisarjev prevzame politično odgovornost za finančno upravljanje proračuna EU.**

Računovodja Komisije je na centralni ravni odgovoren za upravljanje zakladnice, postopke izterjave, določanje računovodskih pravil na podlagi mednarodnih računovodskih standardov za javni sektor (MRSJS), potrjevanje računovodskih sistemov ter pripravo zaključnega računa Komisije in konsolidiranega zaključnega računa EU. Poleg tega mora računovodja podpisati zaključni račun z izjavo, da v vseh pomembnih vidikih pošteno predstavlja finančno stanje, rezultate poslovanja in denarne tokove Unije. Zaključni račun sprejme kolegij komisarjev. Funkcija računovodje je neodvisna funkcija in ima veliko odgovornost pri finančnem poročanju Komisije.

Tudi funkcija notranjega revizorja Komisije je centralizirana in neodvisna, pri čemer notranji revizor zagotavlja neodvisne nasvete, mnenja in priporočila v zvezi s kakovostjo in delovanjem sistemov notranje kontrole v Komisiji, agencijah EU in drugih neodvisnih organih.

Odbor za spremljanje poteka revizij zagotavlja neodvisnost notranjega revizorja ter spremlja kakovost notranjih revizij in nadaljnje ukrepanje služb Komisije na podlagi priporočil notranje in zunanje revizije ter ugotovitev in priporočil Evropskega računskega sodišča v zvezi z razrešnico glede zanesljivosti letnega konsolidiranega zaključnega računa EU. S svetovalno vlogo odbor prispeva k splošnemu nadaljnjemu izboljšanju uspešnosti in učinkovitosti Komisije pri doseganju njenih ciljev ter olajšuje nadzor kolegija nad praksami Komisije na področju upravljanja, obvladovanja tveganja in notranje kontrole.

6.2.4 Postopek zunanje revizije in razrešnice

V skladu z načeli dobrega finančnega poslovanja je treba sredstva upravljati na uspešen, učinkovit in gospodaren način. Vzpostavljen je okvir odgovornosti, ki temelji na celovitem poročanju, zunanji reviziji in političnem nadzoru, da se zagotovi razumno zagotovilo, da se sredstva EU ustrezno porabijo.

Evropski parlament se po priporočilu **Sveta** odloči, ali bo Komisiji za način, kako je izvrševala proračun EU v zadevnem letu, dal končno odobritev (podelitev razrešnice). Letni postopek razrešnice zagotavlja, da je Komisija politično odgovorna za izvrševanje proračuna EU.

Evropsko računsko sodišče vsako leto preuči zanesljivost računovodskih izkazov, ali so bili vsi prihodki prejeti in ali so vsi odhodki nastali na zakonit in pravilen način ter ali so bili finančno poslovanje in kvalitativni vidiki oblikovanja proračuna, vključno z vidikom smotrnosti, dobri. Objava letnega poročila Evropskega računskega sodišča je izhodišče za postopek razrešnice. Revizorji pripravijo tudi posebna poročila o posebnih področjih porabe ali politike ali zadevah v zvezi s proračunom ali upravljanjem.

Sklep o razrešnici temelji tudi na celovitem finančnem poročanju Komisije in poročanju Komisije o odgovornosti, zaslišanjih komisarjev v Evropskem parlamentu in odgovorih na pisna vprašanja, naslovljena na Komisijo.

⁽¹⁶⁾ https://ec.europa.eu/info/publications/integrated-financial-and-accountability-reporting_sl.

IZJAVA, PRILOŽENA KONSOLIDIRANEMU ZAKLJUČNEMU RAČUNU

Konsolidirani zaključni račun Evropske unije za leto 2021 je bil pripravljen na podlagi podatkov, ki so jih predložile institucije in organi v skladu s členom 246(2) finančne uredbe, ki se uporablja za splošni proračun Evropske unije. Izjavljam, da je bil pripravljen v skladu z naslovom XIII navedene finančne uredbe ter računovodskimi načeli, pravili in metodami iz pojasnil k računovodskim izkazom.

Od računovodij teh institucij in organov, ki potrjujejo zanesljivost poslanih podatkov, sem pridobila vse potrebne podatke za pripravo zaključnega računa, ki prikazuje sredstva in obveznosti Evropske unije ter izvrševanje proračuna.

Potrjujem, da sem na podlagi teh podatkov in preverjanj, ki so bila po mojem mnenju potrebna za potrditev zaključnega računa Evropske komisije, pridobila razumno zagotovilo, da zaključni račun v vseh pomembnih vidikih pošteno predstavlja finančno stanje, rezultate poslovanja in denarne tokove Evropske unije.

Rosa ALDEA BUSQUETS

računovodja Evropske komisije

17. junij 2022

KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI IN POJASNILA ⁽¹⁷⁾

KAZALO

	<i>Stran</i>
BILANCA STANJA	33
IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA	34
IZKAZ DENARNIH TOKOV	35
IZKAZ SPREMEMB V ČISTIH SREDSTVIH	37
POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	38
1. POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE	38
2. POJASNILA K BILANCI STANJA	57
3. POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA	99
4. POGOJNE OBVEZNOSTI IN SREDSTVA	109
5. PRORAČUNSKE IN PRAVNE OBVEZNOSTI	116
6. OBVLADOVANJE FINANČNIH TVEGANJ	120
7. RAZKRIVANJE POVEZANIH STRANK	141
8. DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA	143
9. OBSEG KONSOLIDACIJE	143

⁽¹⁷⁾ Zaradi zaokroževanja na milijon eurov lahko nastane vtis, da se vsote nekaterih finančnih podatkov v spodnjih razpredelnicah ne izidejo.

BILANCA STANJA

(v milijonih EUR)

	Pojasnilo	31.12.2021	31.12.2020
NEKRATKOROČNA SREDSTVA			
Neopredmetena sredstva	2.1	769	620
Opredmetena osnovna sredstva	2.2	12 669	11 682
Naložbe, ki se obračunajo po kapitalski metodi	2.3	1 192	588
Finančna sredstva	2.4	181 874	99 214
Predhodno financiranje	2.5	60 792	34 519
Menjalne terjatve in nemenjalni izterljivi zneski	2.6	40 642	45 813
		297 938	192 434
KRATKOROČNA SREDSTVA			
Finančna sredstva	2.4	6 744	13 881
Predhodno financiranje	2.5	32 656	28 229
Menjalne terjatve in nemenjalni izterljivi zneski	2.6	31 796	28 681
Zaloge	2.7	84	80
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki	2.8	44 860	16 742
		116 141	87 613
SREDSTVA SKUPAJ		414 078	280 047
NEKRATKOROČNE OBVEZNOSTI			
Pokojnine in drugi prejemki zaposlenih	2.9	(122 466)	(116 020)
Rezervacije	2.10	(2 950)	(3 878)
Finančne obveznosti	2.11	(214 974)	(84 399)
		(340 391)	(204 297)
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI			
Rezervacije	2.10	(398)	(1 527)
Finančne obveznosti	2.11	(31 149)	(10 649)
Obveznosti iz poslovanja	2.12	(46 372)	(32 408)
Pasivne časovne razmejitve	2.13	(78 068)	(64 584)
		(155 987)	(109 167)
OBVEZNOSTI SKUPAJ		(496 377)	(313 464)
ČISTA SREDSTVA		(82 299)	(33 418)
Rezerve	2.14	1 325	5 062
Zneski, ki bodo vpoklicani od držav članic ⁽¹⁾	2.15	(83 624)	(38 480)
ČISTA SREDSTVA		(82 299)	(33 418)

(¹) Evropski parlament je 24. novembra 2021 sprejel proračun, ki določa, da se kratkoročne obveznosti Unije plačajo iz lastnih sredstev, ki jih poberejo države članice ali se od njih vpokličejo v letu 2021. Poleg tega v skladu s členom 83 kadrovskih predpisov (Uredba (EGS, Euratom, ESPJ) št. 259/68 (UL L 56, 4.3.1968, str. 1) z dne 29. februarja 1968, kakor je bila spremenjena) države članice skupno jamčijo za obveznost plačila pokojnin.

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

(v milijonih EUR)

	Pojasnilo	2021	2020
PRIHODKI			
Prihodki iz nemenjalnih poslov			
Sredstva iz naslova BND	3.1	115 955	125 393
Tradicionalna lastna sredstva	3.2	20 590	19 559
Sredstva iz naslova DDV	3.3	18 340	17 858
Lastna sredstva iz naslova odpadne plastične embalaže	3.4	5 831	—
Globe	3.5	1 990	452
Izterjava odhodkov	3.6	1 794	1 355
Sporazum o izstopu Združenega kraljestva	3.7	1 122	47 456
Drugo	3.8	6 737	7 116
		172 357	219 190
Prihodki iz menjalnih poslov			
Finančni prihodki	3.9	5 092	3 434
Drugo	3.10	1 497	1 404
		6 589	4 838
	Prihodki skupaj	178 946	224 028
ODHODKI			
Izvedle države članice	3.11		
Evropski kmetijski jamstveni sklad		(40 829)	(40 461)
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja in drugi instrumenti za razvoj podeželja		(15 451)	(14 467)
Evropski sklad za regionalni razvoj in Kohezijski sklad		(46 932)	(41 118)
Evropski socialni sklad		(16 727)	(13 677)
Drugo		(4 835)	(2 701)
Izvedli Komisija, izvajalske agencije in skrbniški skladi	3.12	(63 000)	(22 094)
Izvedli druge agencije in organi EU	3.13	(3 154)	(3 530)
Izvedle tretje države in mednarodne organizacije	3.13	(4 512)	(4 178)
Izvedli drugi subjekti	3.13	(3 225)	(3 257)
Stroški zaposlenih in pokojnin	3.14	(12 417)	(11 995)
Stroški financiranja	3.15	(4 201)	(2 188)
Drugi odhodki	3.16	(5 762)	(6 946)
	Odhodki skupaj	(221 046)	(166 612)
POSLOVNI IZID ZA ZADEVNO LETO		(42 100)	57 416

IZKAZ DENARNIH TOKOV

(v milijonih EUR)

	2021	2020
Poslovni izid za zadevno leto	(42 100)	57 416
Poslovanje		
Odplačevanje	116	113
Amortizacija	1 054	1 047
(Razveljavitev) izgube zaradi oslabitve naložb	—	—
(Povečanje)/zmanjšanje posojil	(70 259)	(40 624)
(Povečanje)/zmanjšanje predhodnega financiranja	(30 699)	(11 301)
(Povečanje)/zmanjšanje menjalnih terjatev in nemenjalnih izterljivih zneskov	2 055	(50 519)
(Povečanje)/zmanjšanje zalog	(4)	(12)
Povečanje/(zmanjšanje) pokojnin in drugih prejemkov zaposlenih	6 447	18 360
Povečanje/(zmanjšanje) rezervacij	(2 057)	581
Povečanje/(zmanjšanje) finančnih obveznosti (razen najetih posojil v okviru instrumenta NextGenerationEU)	60 075	40 531
Povečanje/(zmanjšanje) obveznosti iz poslovanja	13 964	5 166
Povečanje/(zmanjšanje) pasivnih časovnih razmejitev	13 484	(2 645)
Proračunski presežek iz prejšnjega leta, obravnavan kot nedennarni prihodki	(1 769)	(3 218)
Ponovno merjenje obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih (gibanje nedennarnih sredstev ni vključeno v izkaz poslovnega izida)	(3 257)	(15 155)
Drugo gibanje nedennarnih sredstev	(1 757)	63
Naložbenje		
(Povečanje)/zmanjšanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev	(2 307)	(1 566)
(Povečanje)/zmanjšanje naložb, obračunanih po kapitalski metodi	(604)	3
(Povečanje)/zmanjšanje neizvedenih finančnih sredstev po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja ⁽¹⁾	(4 636)	(1 180)
(Povečanje)/zmanjšanje izvedenih finančnih sredstev po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja	(629)	(62)
Dejavnosti financiranja		
Povečanje/(zmanjšanje) najetih posojil, ki se nanašajo na instrument NextGenerationEU	91 000	
ČISTI DENARNI TOK	28 118	(3 004)
Čisto povečanje/(zmanjšanje) denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	28 118	(3 004)
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na začetku leta	16 742	19 745

(v milijonih EUR)

	2021	2020
<i>Denarna sredstva in njihovi ustrezniki ob koncu leta</i>	44 860	16 742

⁽¹⁾ Podatek za leto 2020 se nanaša na (povečanje)/zmanjšanje za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev.

IZKAZ SPREMEMB V ČISTIH SREDSTVIH

(v milijonih EUR)

	Zneski, ki bodo vpoklicani od držav članic Skupni presežek/ (primanjkljaj)	Druge rezerve	Rezerva za pošteno vrednost	Čista sredstva
STANJE NA DAN 31.12.2019	(77 560)	4 646	391	(72 523)
Gibanje rezerve za Jamstveni sklad	(173)	173	—	—
Gibanje poštene vrednosti	—	—	105	105
Ponovno merjenje obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih	(15 155)	—	—	(15 155)
Drugo	210	(252)	—	(42)
Proračunski rezultat za leto 2019, knjižen v dobro držav članic	(3 218)	—	—	(3 218)
Poslovni izid za zadevno leto	57 416	—	—	57 416
STANJE NA DAN 31.12.2020	(38 480)	4 566	496	(33 418)
Vpliv spremenjenega računovodskega pravila EU št. 11 (glej pojasnilo 1)	1 719	(3 043)	(496)	(1 820)
STANJE NA DAN 1.1.2021	(36 761)	1 523	—	(35 238)
Gibanje rezerve za Jamstveni sklad	—	—	—	—
Gibanje poštene vrednosti	—	—	—	—
Ponovno merjenje obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih	(3 257)	—	—	(3 257)
Drugo	262	(198)	—	63
Proračunski rezultat za leto 2020, knjižen v dobro držav članic	(1 769)	—	—	(1 769)
Poslovni izid za zadevno leto	(42 100)	—	—	(42 100)
STANJE NA DAN 31.12.2021	(83 624)	1 325	—	(82 299)

POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

V naslednjih razpredelnicah so zneski, ki se nanašajo na Združeno kraljestvo v zvezi z večletnimi finančnimi okviri do konca leta 2020, še vedno prikazani v razdelku Države članice, saj kljub izstopu Združenega kraljestva iz Unije 1. februarja 2020 v skladu s sporazumom o izstopu njegov finančni odnos z Unijo še vedno ustreza odnosu države članice za ta obdobja.

1. POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE**1.1 PRAVNA PODLAGA IN RAČUNOVODSKA PRAVILA**

Računovodstvo EU se vodi v skladu z Uredbo (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba).

Evropska unija v skladu s členom 80 finančne uredbe pripravi računovodske izkaze na temelju pravil računovodstva na podlagi nastanka poslovnega dogodka, ki so izpeljana iz mednarodnih računovodskih standardov za javni sektor (MRSJS). Računovodska pravila, ki jih je sprejel računovodja Komisije, morajo uporabljati vse institucije in organi EU, ki spadajo v obseg konsolidacije, da je zagotovljena notranja usklajenost konsolidiranih računovodskih izkazov EU.

Uporaba novih in spremenjenih računovodskih pravil Evropske unije (European Union accounting rules – EAR)

Nova EAR, ki so bila sprejeta, vendar 31. decembra 2021 še niso veljala

Novih EAR, ki bi bila sprejeta, vendar 31. decembra 2021 še ne bi veljala, ni.

Spremenjena EAR veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2021 ali pozneje

Računovodja Evropske komisije je 17. decembra 2020 sprejel spremenjeno računovodsko pravilo EU št. 11 „Finančni instrumenti“, ki določa načela za finančno poročanje o finančnih sredstvih in finančnih obveznostih in temelji na novem MRSJS 41 „Finančni instrumenti“, spremenjenem MRSJS 28 „Finančni instrumenti: predstavitev“ in spremenjenem MRSJS 30 „Finančni instrumenti: razkritja“ (izdani avgusta 2018).

Spremenjeno računovodsko pravilo EU št. 11 je obvezno od 1. januarja 2021 z vsemi spremembami od začetne prošnje, obračunane na navedeni datum, s čimer se ne zahteva preračun zneskov iz predhodnega obdobja. Zato so se finančna sredstva, finančne obveznosti, menjalne terjatve, prihodki od obresti/odhodki za obresti, kot so bili na dan 31. decembra 2020 predstavljeni v tem računu, obračunali v skladu z računovodskimi usmeritvami, kot je navedeno v računovodskih izkazih EU za leto 2020 v pojasnilih **1.5.5**, **1.5.8** (le za menjalne posle), **1.5.12** in **1.6.1** (le za menjalne posle).

Glavne spremembe in njihov vpliv na zaključni račun EU za leto 2021 so:

Nova načela za razvrstitev in merjenje finančnih sredstev

S spremenjenim računovodskim pravilom EU št. 11 se v razvrstitve finančnih sredstev uvaja pristop na podlagi načel in zahteva uporaba dveh meril: modela upravljanja, ki ga subjekt uporablja za upravljanje svojih finančnih sredstev, in značilnosti pogodbenih denarnih tokov navedenih sredstev. Finančna sredstva so glede na ti merili razvrščena v naslednje kategorije: „finančna sredstva po odplačni vrednosti“, „finančna sredstva po pošteni vrednosti prek čistih sredstev/lastniškega kapitala“ ali „finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka in primanjkljaja“.

1. januarja 2021 so se na podlagi uporabe novih meril vse kapitalske naložbe in dolžniški vrednostni papirji prerazvrstili iz „razpoložljivih za prodajo“ v finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka in primanjkljaja. Povezana rezerva za pošteno vrednost je bila prerazvrščena – znotraj čistih sredstev – v skupni presežek ali primanjkljaj.

Novi model oslabitve

Medtem ko je prejšnji model oslabitve temeljil na nastalih izgubah, pa je bil s spremenjenim računovodskim pravilom EU št. 11 uveden v prihodnost usmerjen model oslabitve, ki temelji na pričakovanih kreditnih izgubah v celotnem obdobju trajanja finančnega sredstva. Pri pričakovani kreditni izgubi se upoštevajo možni dogodki neplačila in razvoj kreditne kakovosti finančnih sredstev. Novi model oslabitve se uporablja za vsa finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti ali po pošteni vrednosti prek čistih sredstev/lastniškega kapitala, pa tudi za obveznosti iz kreditov in pogodbe o finančnem jamstvu.

1. januarja 2021 je uporaba novega modela oslabitve za finančna sredstva, razvrščena po odplačni vrednosti, povzročila zlasti pripoznanje oslabitve posojil za finančno pomoč, zagotovljeno partnerskim državam v okviru programa makrofinančne pomoči in programa Euratom.

Računovodenje na podlagi finančnega jamstva

Na podlagi prejšnjega računovodskega pravila EU št. 11 je bila večina finančnih jamstev, zlasti tistih, ki so zagotovljena brez vsakega prispevka ali s simboličnim prispevkom, obračunanih v skladu z načeli računovodskega pravila EU št. 10 „Rezervacije, pogojne obveznosti in pogojna sredstva“, zato so bila pripoznana kot rezervacije ali razkrita kot pogojne obveznosti, odvisno od verjetnosti izgube.

V skladu s spremenjenim računovodskim pravilom EU št. 11 je treba zahteve glede računovodenja na podlagi finančnega jamstva uporabljati za vse pogodbe o finančnem jamstvu. Merjenje obveznosti iz finančnih jamstev temelji na pošteni vrednosti jamstva ob začetnem pripoznanju in gibanju pričakovanih kreditnih izgub iz zajamčenega dolžniškega portfelja. Glej pojasnilo **1.5.12**.

Zato so bile 1. januarja 2021 obstoječe pogodbe o finančnem jamstvu prerazvrščene iz kategorije finančnih rezervacij v kategorijo obveznosti iz finančnih jamstev in ponovno izmerjene v skladu z zahtevami spremenjenega računovodskega pravila EU št. 11. Sprememba je povzročila povečanje finančnih obveznosti, zlasti v zvezi z jamstvi, zagotovljenimi skupini EIB v okviru mandata za dajanje zunanjih posojil. Po spremembi računovodskega obravnavanja in pripoznanju obveznosti pogodbe o finančnem jamstvu za mandat za dajanje zunanjih posojil je bila rezerva za Jamstveni sklad za zunanje ukrepe – v čistih sredstvih do 31. decembra 2020 – sproščena za skupni presežek ali primanjkljaj.

Naslednja razpredelnica kaže prvotne kategorije merjenja v okviru računovodskega pravila EU št. 11, kot se je uporabljalo za računovodske izkaze EU za leto 2020, in nove kategorije merjenja v okviru spremenjenega računovodskega pravila EU št. 11 za finančna sredstva in obveznosti Evropske unije na dan 1. januarja 2021:

(v milijonih EUR)

	Kategorija merjenja pred računovodskim pravilom EU št. 11	Čista knjigovodska vrednost na dan 31.12.2020	Kategorija merjenja spremenjeno računovodsko pravilo EU št. 11	Čista knjigovodska vrednost na dan 1.1.2021
Finančna sredstva				
Posojila	Posojila in terjatve	93 309	Odplačna vrednost	93 575
			Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek in primanjkljaj	2
Dolžniške in lastniške naložbe	Razpoložljive za prodajo	19 587	Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek in primanjkljaj	19 587
Izvedena sredstva	Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek in primanjkljaj	199	Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek in primanjkljaj	199
Terjatve	Posojila in terjatve	3 450	Odplačna vrednost	3 485
			Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek in primanjkljaj	3 482
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki	Razpoložljivi za prodajo	16 742	Odplačna vrednost	16 742

(v milijonih EUR)

	Kategorija merjenja pred računovodskim pravilom EU št. 11	Čista knjigovodska vrednost na dan 31.12.2020	Kategorija merjenja spremenjeno računovodsko pravilo EU št. 11	Čista knjigovodska vrednost na dan 1.1.2021
Finančne obveznosti				
Finančna jamstva	Obveznosti iz finančnih jamstev	(90)	Obveznosti iz finančnih jamstev	(7 889)
	Rezervacije (računovodsko pravilo EU št. 10)	(2 523)		
Najeta posojila	Odplačna vrednost	(93 192)	Odplačna vrednost	(93 521)
Druge finančne obveznosti	Odplačna vrednost	(1 761)	Odplačna vrednost	(1 761)
Izvedene obveznosti	Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek in primanjkljaj	(4)	Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek in primanjkljaj	(4)
Obveznosti iz poslovanja	Odplačna vrednost	(32 408)	Odplačna vrednost	(32 408)

Naslednja razpredelnica vsebuje analizo učinka prehoda na spremenjeno računovodsko pravilo EU št. 11 za finančna sredstva, terjatve, finančne rezervacije in finančne obveznosti Evropske unije. Vsebuje uskladitev knjigovodskih vrednosti iz prejšnje kategorije merjenja v okviru računovodskega pravila EU št. 11, kot se je uporabljalo za računovodske izkaze EU za leto 2020, z njihovimi novimi kategorijami merjenja po prehodu na spremenjeno računovodsko pravilo EU št. 11 1. januarja 2021:

(v milijonih EUR)

	Stanje na dan 31.12.2020	Prerazvrstitev	Ponovno merjenje	Stanje na dan 1.1.2021
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva				
Prenesena začetna bilanca	19 587			
Prerazporeditev z razpoložljivosti za prodajo na finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj		(19 587)		
Prilagojena začetna bilanca				—
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj				
Prenesena začetna bilanca	199			
Prerazporeditev z razpoložljivosti za prodajo na finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj		19 587		
Prerazporeditev s posojil na finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj		2		
Prilagojena začetna bilanca				19 788
Finančna sredstva po odplačni vrednosti (v računu za leto 2020: posojila)				
Prenesena začetna bilanca	93 309			
Ponovno merjenje: Veljavna obrestna mera			329	

(v milijonih EUR)

	Stanje na dan 31.12.2020	Prerazvrstitev	Ponovno merjenje	Stanje na dan 1.1.2021
Ponovno merjenje: Pričakovane kreditne izgube			(60)	
Prerazvrstitev na finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja		(2)		
Prilagojena začetna bilanca				93 575
Finančna sredstva skupaj (pojasnilo 2.4)	113 095	—	269	113 363
Terjatve				
Prenesena začetna bilanca	3 450			
Ponovno merjenje: Pričakovane kreditne izgube			33	
Pogodbe o finančnem jamstvu – prejemni del: ponovno merjenje			3 484	
Prilagojena začetna bilanca				6 967
Terjatve skupaj (pojasnilo 2.6.2)	3 450	—	3 517	6 967
Finančne rezervacije				
Prenesena začetna bilanca	(2 523)			
Prerazporeditev na obveznosti iz finančnih jamstev		2 522		
Prilagojena začetna bilanca				(1)
Finančne rezervacije skupaj (pojasnilo 2.10)	(2 523)	2 522	—	(1)
Obveznosti iz finančnih jamstev				
Prenesena začetna bilanca	(90)			
Prerazporeditev s finančnih rezervacij		(2 522)		
Pogodbe o finančnem jamstvu – plačilni del: ponovno merjenje			(5 277)	
Prilagojena začetna bilanca				(7 889)
Finančne obveznosti po odplačni vrednosti				
Prenesena začetna bilanca	(94 954)			
Ponovno merjenje: Veljavna obrestna mera			(329)	
Prilagojena začetna bilanca				(95 283)

(v milijonih EUR)

	Stanje na dan 31.12.2020	Prerazvrstitev	Ponovno merjenje	Stanje na dan 1.1.2021
Finančne obveznosti po poštenu vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj				
<i>Prenesena začetna bilanca</i>	(4)			
Prilagojena začetna bilanca				(4)
Finančne obveznosti skupaj (pojasnilo 2.11)	(95 048)	(2 522)	(5 606)	(103 175)
Učinek spremenjenega računovodskega pravila EU št. 11 skupaj			(1 820)	

Naslednja razpredelnica vsebuje analizo učinka prehoda na spremenjeno računovodsko pravilo EU št. 11 za čista sredstva Evropske unije na dan 1. januarja 2021:

(v milijonih EUR)

	Stanje na dan 31.12.2020	Sprostitev rezerv	Drugi učinki na čista sredstva	Stanje na dan 1.1.2021
Rezerve				
<i>Prenesena začetna bilanca</i>	5 062			
<i>Sprostitev rezerve za pošteno vrednost</i>		(496)		
<i>Sprostitev rezerve za Jamstveni sklad</i>		(3 043)		
Prilagojena začetna bilanca				1 523
Skupni presežek/(primanjkljaj)				
<i>Prenesena začetna bilanca</i>	(38 480)			
<i>Sprostitev rezerve za pošteno vrednost</i>		496		
<i>Sprostitev rezerve za Jamstveni sklad</i>		3 043		
<i>Ponovno merjenje sredstev in obveznosti</i>			(1 820)	
Prilagojena začetna bilanca				(36 761)
Čista sredstva skupaj	(33 418)	—	(1 820)	(35 238)

Naslednja razpredelnica vsebuje uskladitev nadomestila za končno oslabitev iz prejšnjega obdobja, merjeno v skladu z računovodskim pravilom EU št. 11, kot se je uporabljalo za računovodske izkaze EU za leto 2020 in finančne rezervacije, merjene v skladu z računovodskim pravilom EU št. 10, z novim nadomestilom za oslabitev, merjeno v skladu s spremenjenim računovodskim pravilom EU št. 11 na dan 1. januarja 2021:

(v milijonih EUR)

	31.12.2020	1.1.2021		
	Nadomestilo za oslabitev/ Finančne rezervacije	12-mesečne pričakovane kreditne izgube	pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja	Nadomestilo za oslabitev skupaj
Finančna sredstva po odplačni vrednosti, od teh	(739)	(49)	(25)	(73)
Prenesena posojila ⁽¹⁾	(726)	—	—	—
Druga posojila	(13)	(49)	(25)	(73)
Terjatve	(190)		(156)	(156)
Pogodbe o finančnem jamstvu	(2 523)	(859)	(5 143)	(6 002)

⁽¹⁾ Do leta 2020 so bila prenesena posojila (neodplačana posojila, za katera je skupina EIB izdala unovčitev jamstva EU) so bila prvotno pripoznana po znesku, plačanem za poravnavo unovčitve jamstva, in v celoti oslabljena za znesek že nastalih kreditnih izgub v trenutku prenosa, kar je v bilanci stanja povzročilo čisto knjigovodsko vrednost nič. Tudi vse obresti, natečene po začetnem pripoznanju, so bile v celoti oslabljene. V skladu s spremenjenim računovodskim pravilom EU št. 11 so zdaj prenesena posojila razvrščena kot odplačno prevzeta ali dana posojila poslabšane kreditne kakovosti, zato se nadomestilo za oslabitev nanaša le na spremembe pričakovanih kreditnih izgub, nastalih po začetnem pripoznanju. Poleg tega se v okviru spremenjenega računovodskega pravila EU št. 11 obresti v zvezi z odplačno prevzetimi ali danimi posojili poslabšane kreditne kakovosti natečejo le na čisto knjigovodsko vrednost. Zato je bilo nadomestilo za oslabitev, pripoznano za prenesena posojila ob koncu leta 2020, odpisano z bruto knjigovodsko vrednostjo prenesenih posojil na dan 1. januarja 2021, ne da bi to vplivalo na knjigovodsko vrednost navedenih posojil v bilanci stanja.

1.2 RAČUNOVODSKA NAČELA

Namen računovodskih izkazov je zagotoviti podatke o finančnem stanju, smotrnosti in denarnih tokovih posameznega subjekta, ki so koristni za širok krog uporabnikov. Pri EU kot osebi javnega prava je njihov namen zlasti zagotoviti podatke, koristne za odločanje, in prikazati, kako odgovorno oseba javnega prava ravna s sredstvi, ki so ji zaupana. Ta dokument je bil pripravljen ob upoštevanju teh ciljev.

Splošna izhodišča (tj. računovodska načela), ki se uporabijo pri pripravi računovodskih izkazov, so določena v računovodskem pravilu EU št. 1 „Računovodski izkazi“ in so enaka tistim, ki so opisana v MRSJS 1: pošteno predstavljajanje, računovodenje na podlagi nastanka poslovnega dogodka, časovna neomejenost delovanja, doslednost predstavljanja, pomembnost, združevanje, pobotanje in primerjalne informacije.

Kvalitativne značilnosti finančnega poročanja so ustreznost, pošteno predstavljajanje (zanesljivost), razumljivost, pravočasnost, primerljivost in preverljivost.

1.3 KONSOLIDACIJA

Obseg konsolidacije

Konsolidirani računovodski izkazi EU zajemajo vse pomembne nadzorovane subjekte, skupne aranžmaje in pridružene subjekte. Popoln seznam subjektov, vključenih v obseg konsolidacije, ki zdaj obsega 55 nadzorovanih subjektov in en pridružen subjekt (leta 2020: 52 nadzorovanih subjektov in en pridružen subjekt) je naveden v pojasnilu 9. Med nadzorovanimi subjekti so institucije EU (vključno s Komisijo, ne pa Evropsko centralno banko) in agencije EU (razen agencij skupne in zunanje varnostne politike). Tudi za Evropsko skupnost za premog in jeklo v likvidaciji (ESPJ v l.) velja, da je nadzorovani subjekt. Edini pridruženi subjekt EU je Evropski investicijski sklad (EIS).

Subjektov, ki spadajo v obseg konsolidacije, vendar niso pomembni za konsolidirani zaključni račun EU kot celoto, ni treba konsolidirati ali o njih poročati po kapitalski metodi, če bi to povzročilo pretirano porabo časa ali pretirane stroške za EU. Ti subjekti so navedeni kot „manjši subjekti“ in so posebej navedeni v pojasnilu 9. Leta 2021 je bilo med take manjše subjekte razvrščenih osem subjektov (leta 2020: osem subjektov).

Nadzorovani subjekti

Za določitev obsega konsolidacije se uporablja koncept nadzora. Nadzorovani subjekti so subjekti, za katere je Evropska unija izpostavljena različnim koristim od svoje udeležbe ali ima pravice do njih lahko vpliva na naravo in znesek teh koristi prek svoje pristojnosti nad drugim subjektom. Ta pristojnost mora biti izvršljiva takoj in se mora nanašati na zadevne dejavnosti subjekta. Nadzorovani subjekti so v celoti vključeni v konsolidacijo, ki se začne s prvim dnevom obstoja nadzora in konča, ko takega nadzora ni več.

Najpogostejši kazalniki nadzora znotraj EU so: ustanovitev subjekta na podlagi ustanovnih pogojev ali sekundarne zakonodaje, financiranje subjekta iz proračuna EU, obstoj glasovalnih pravic v upravnih organih, revizija, ki jo izvaja Evropsko računsko sodišče, in razrešnica, ki jo podeli Evropski parlament. Vsak subjekt posebej se oceni, da se ugotovi, ali za sprožitev nadzora zadostuje eno ali vsa zgornja merila.

Vsi pomembni medsebojni posli in stanja med nadzorovanimi subjekti EU se izločijo, medtem ko so neiztrženi dobički in izgube iz takšnih poslov neznatni ter zato niso izločeni.

Skupni aranžmaji

Skupni aranžma je aranžma, ki ga skupaj obvladujeta EU in ena ali več strank. Skupno obvladovanje je dogovorjena delitev obvladovanja aranžmaja z zavezujočim dogovorom, ki obstaja le, kadar je za odločitve o zadevnih dejavnostih potrebno soglasje strank, ki skupaj obvladujejo aranžma. Skupni aranžmaji so lahko skupna podjetja ali skupne dejavnosti. Skupno podjetje je skupni aranžma, strukturiran prek ločenega nosilca, v katerem imajo stranke, ki skupno obvladujejo aranžma, pravice do čistih sredstev aranžmaja. Deleži v skupnih podjetjih se obračunajo po kapitalski metodi (glej pojasnilo 1.5.4). Skupna dejavnost je skupni aranžma, pri čemer imajo stranke, ki skupaj obvladujejo aranžma, pravice do sredstev in obveze iz obveznosti, povezanih z aranžmajem. Deleži v skupnih dejavnostih se obračunajo tako, da se v računovodskih izkazih EU pripoznajo njena sredstva, obveznosti, prihodki in odhodki ter njen delež sredstev, obveznosti, prihodkov in odhodkov, ki jih ima v skupni posesti ali so nastali skupaj.

Pridruženi subjekti

Pridruženi subjekti so subjekti, na katere ima EU znaten neposreden ali posreden vpliv, vendar jih ne obvladuje sama ali z drugim subjektom. Obstoj znatnega vpliva se predpostavlja, če ima EU v njih neposredno ali posredno najmanj 20 % glasovalnih pravic. Deleži v pridruženih subjektih se obračunajo po kapitalski metodi (glej pojasnilo 1.5.4).

Subjekti, ki niso vključeni v konsolidacijo in katerih sredstva upravlja Komisija

Sredstva skupnega sistema zdravstvenega zavarovanja za osebe EU, Evropskega razvojnega sklada in Jamstvenega sklada za udeležence v imenu teh subjektov upravlja Komisija, vendar teh subjektov EU ne nadzoruje in zato niso konsolidirani v njenih računovodskih izkazih.

1.4 PODLAGA ZA PRIPRAVO

Računovodski izkazi se vsako leto predstavijo v skladu s členom 243 finančne uredbe. Obračunsko leto se začne 1. januarja in konča 31. decembra.

1.4.1 Valuta in osnova za preračunavanje

Funkcijska in predstavitevna valuta

Računovodski izkazi so predstavljeni v milijonih eurov, razen če je navedeno drugače, saj je euro funkcijska valuta EU.

Posli in stanja

Posli v tujih valutah se preračunajo v eure po deviznih tečajih, ki veljajo na dan teh poslov. Pozitivne in negativne tečajne razlike, ki nastanejo pri poravnavi poslov v tujih valutah in pri preračunavanju denarnih sredstev in obveznosti, izraženih v tujih valutah, po deviznih tečajih ob koncu leta, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Drugačne metode preračunavanja se uporabijo za opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena sredstva, ki ohranijo svojo vrednost v eurih po tečaju na dan, ko so bila nabavljena.

Stanja denarnih sredstev in obveznosti ob koncu leta, izražena v tujih valutah, se preračunajo v eure po deviznih tečajih Evropske centralne banke (ECB), ki veljajo na dan 31. decembra:

Devizni tečaj eura

Valuta	31.12.2021	31.12.2020	Valuta	31.12.2021	31.12.2020
BGN	1,9558	1,9558	PLN	4,5969	4,5597
CZK	24,8580	26,2420	RON	4,949	4,8683
DKK	7,4364	7,4409	SEK	10,2503	10,0343
GBP	0,8403	0,8990	CHF	1,0331	1,0802
HRK	7,5156	7,5519	JPY	130,3800	126,4900
HUF	369,1900	363,8900	USD	1,1326	1,2271

1.4.2 Uporaba ocen

Računovodski izkazi v skladu z MRSJS in splošno sprejetimi računovodskimi načeli nujno vključujejo zneske, ki temeljijo na ocenah in predpostavkah posloводства na podlagi najzanesljivejših razpoložljivih podatkov. Pomembne ocene med drugim vključujejo zneske za obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih, finančno tveganje v zvezi s terjatvami in zneske, razkrite v pojasnilih v zvezi s finančnimi instrumenti, nadomestilo za oslabitev za finančna sredstva po odplačni vrednosti in za obveznosti iz pogodbe o finančnem jamstvu, prehodno nezaračunane prihodke in vnaprej vračunanane stroške, rezervacije, stopnjo oslabitve neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev, čisto iztržljivo vrednost zalog, pogojna sredstva in obveznosti. Dejanski rezultati se lahko razlikujejo od navedenih ocen. Spremembe ocen se prikažejo v obdobju, v katerem postanejo znane, če sprememba vpliva samo na navedeno obdobje, ali v navedenem obdobju in prihodnjih obdobjih, če sprememba vpliva na oboje.

1.5 BILANCA STANJA

1.5.1 Neopredmetena sredstva

Neopredmeteno sredstvo je opredeljivo nedenarno sredstvo brez fizičnega obstoja. Sredstvo je opredeljivo, če ga je mogoče ločiti (tj. mogoče ga je ločiti ali oddeliti od subjekta, npr. s prodajo, prenosom, licenciranjem, najemom ali izmenjavo, posamično ali skupaj s povezano pogodbo, opredelivim sredstvom ali obveznostjo, ne glede na to, ali namerava subjekt to storiti) ali pa izhaja iz zavezujočih ureditev (vključno s pravicami iz pogodb ali drugimi pravnimi pravicami), ne glede na to, ali je te pravice mogoče prenesti ali ločiti od subjekta ali od drugih pravic in obveznosti.

Pridobljena neopredmetena sredstva so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in izgube zaradi oslabitve. Notranje razvita neopredmetena sredstva so usredstvena, kadar so izpolnjena ustrezna merila iz računovodskih pravil EU za to, odhodki pa se nanašajo izključno na razvojno fazo sredstva. Stroški, ki jih je mogoče usredstviti, zajemajo vse neposredno pripisljive stroške, potrebne za ustvarjanje, proizvodnjanje in pripravo sredstva, da lahko deluje tako, kot je nameravalo posloводство. Stroški, povezani z raziskovalnimi dejavnostmi, stroški razvoja, ki jih ni mogoče usredstviti, in stroški vzdrževanja se pripoznajo kot odhodki, ko nastanejo.

Neopredmetena sredstva se amortizirajo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja v ocenjeni dobi koristnosti (3 do 11 let). Ocenjena doba koristnosti neopredmetenih sredstev je odvisna od njihove specifične ekonomske ali pravne življenjske dobe, določene v sporazumu.

1.5.2 Opredmetena osnovna sredstva

Vsa opredmetena osnovna sredstva so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in izgube zaradi oslabitve. Nabavna vrednost vključuje odhodke, ki jih je mogoče neposredno pripisati pridobitvi, gradnji ali prenosu sredstva.

Poznejši stroški se vključijo v knjigovodsko vrednost sredstva ali pripoznajo kot ločeno sredstvo, kakor je primerno, le, kadar je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi ali storitvene zmožnosti, povezane s to postavko, pritekale v EU in je mogoče te stroške zanesljivo izmeriti. Stroški popravil in vzdrževanja se knjižijo v breme izkaza poslovnega izida v proračunskem obdobju, v katerem so nastali.

Zemljišča se ne amortizirajo, ker se šteje, da imajo neomejeno dobo koristnosti. Sredstva v gradnji se ne amortizirajo, ker še niso na razpolago za uporabo. Amortizacija drugih sredstev se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja, tako da se njihovi stroški odštejejo od njihove preostale vrednosti v ocenjeni dobi koristnosti:

Vrsta sredstva	Stopnja enakomernega časovnega amortiziranja
Zgradbe	4 % do 10 %
Vesoljska sredstva	8 % do 25 %
Naprave in oprema	10 % do 25 %
Pohištvo in vozila	10 % do 25 %
Računalniška strojna oprema	25 % do 33 %
Drugo	10 % do 33 %

Dobički ali izgube pri odtujitvah se določijo s primerjavo iztržka, zmanjšanega za odhodke za prodajo, s knjigovodsko vrednostjo odtujenega sredstva in so zajeti v izkazu poslovnega izida.

Najemi

Najem je pogodbeno razmerje, v katerem najemodajalec prenese na najemnika v zameno za plačilo ali niz plačil pravico do uporabe sredstva za dogovorjen čas. Najemi so razvrščeni kot finančni najemi ali poslovni najemi.

Finančni najemi so najemi, pri katerih se skoraj vsa tveganja in koristi, povezani z lastništvom, prenesejo na najemnika. Če ima subjekt vlogo najemnika v finančnem najemu, od začetka najema pripozna sredstva, pridobljena na podlagi finančnega najema, kot sredstva, povezane obveze iz najema pa kot obveznosti. Sredstva in obveznosti se pripoznajo po zneskih, ki so enaki pošteni vrednosti najetega premoženja ali, če je ta nižja, sedanji vrednosti najmanjših plačil najemnine, pri čemer se obe določita na začetku najema. Med trajanjem najema se sredstva v finančnem najemu amortizirajo v dobi koristnosti sredstva ali v obdobju trajanja najema, pri čemer se upošteva krajše od obeh obdobj. Najmanjša plačila najemnine so razdeljena na finančni strošek (element obresti) in zmanjšanje neporavnane obveznosti (element kapitala). Finančni strošek se dodeli vsakemu obdobju med trajanjem najema, tako da se oblikuje stalna obrestna mera za preostali saldo obveznosti, ki se izkazuje kot kratkoročen/nekortoročen, kakor je ustrezno. Pogojne najemnine se pripoznajo kot odhodki v obdobju, v katerem nastanejo.

Poslovni najem je najem, ki ni finančni najem, tj. najem, pri katerem najemodajalec zadrži skoraj vsa tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva. Če ima subjekt vlogo najemnika v poslovnem najemu, med obdobjem trajanja najema plačila za poslovni najem časovno enakomerno pripozna kot odhodke v izkazu poslovnega izida, pri čemer niti najetega sredstva niti obveznosti iz naslova zakupa ne prikazuje v izkazu finančnega položaja.

1.5.3 Oslabitev nefinančnih sredstev

Oslabitev pomeni izgubo prihodnjih gospodarskih koristi ali storitvene zmožnosti sredstva, ki presega sistematično pripoznanje izgube prihodnjih gospodarskih koristi ali storitvene zmožnosti sredstva z amortizacijo. Sredstva, ki imajo neomejeno dobo koristnosti, se ne amortizirajo, vendar se vsako leto preveri njihova oslabitev. Sredstva, ki so predmet amortizacije, se preverijo glede oslabitve, kadar na datum poročanja obstajajo znaki, da bi lahko bilo sredstvo oslabiljeno. Izguba zaradi oslabitve se pripozna za znesek, za katerega knjigovodska vrednost sredstva presega njegovo nadomestljivo vrednost. Nadomestljiva vrednost je poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, ali vrednost pri uporabi, pri čemer se upošteva višja od obeh vrednosti.

Preostala vrednost in doba koristnosti neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev se preverita ter, kadar je to primerno, popravita vsaj enkrat na leto. Če razlogi za oslabitev, ki je bila pripoznana v prejšnjih letih, ne obstajajo več, se prej pripoznana izguba zaradi oslabitve ustrezno razveljavi.

1.5.4 Naložbe, ki se obračunajo po kapitalski metodi

Deleži v pridruženih subjektih in skupnih podjetjih

Naložbe, obračunane po kapitalski metodi, se na začetku pripoznajo po nabavni vrednosti, pri čemer se začetna knjigovodska vrednost naknadno poveča ali zmanjša, da se pripoznajo dodatni prispevki, delež EU v presežku ali primanjkljaju subjekta, v katerega se vlaga, oslabitve in dividende. Začetna nabavna vrednost skupaj z vsemi spremembami predstavlja knjigovodsko vrednost naložbe v računovodskih izkazih na datum bilance stanja. Delež EU v presežku ali primanjkljaju subjekta, v katerega se vlaga, se pripozna v izkazu poslovnega izida, delež v gibanju lastniškega kapitala subjekta, v katerega se vlaga, pa se pripozna v rezervah v čistih sredstvih. Znesek, dobljen iz razdelitve čistega dobička naložbe, zmanjša knjigovodsko vrednost sredstva.

Če je delež EU pri primanjkljajih naložbe, obračunan z uporabo kapitalske metode, enak ali večji od njenega deleža v naložbi, EU preneha pripoznavati svoj delež nadaljnjih izgub (v nadaljnjem besedilu: nepripoznane izgube). Potem ko se delež EU zmanjša na nič, se dodatne izgube opredelijo in obveznost se pripozna le v obsegu, za katerega ima EU pravno ali posredno obvezo ali je opravila plačila v imenu pridruženega podjetja.

V primeru znamenj oslabitve je potreben odpis do višine nižje nadomestljive vrednosti. Nadomestljiva vrednost se določi, kakor je opisano v pojasnilu 1.5.3. Če razlog za oslabitev pozneje preneha obstajati, se izguba zaradi oslabitve razveljavi na knjigovodsko vrednost, ki bi bila določena, če ne bi bila priznana izguba zaradi oslabitve.

V primerih, ko ima EU najmanj 20-odstotni delež v skladu investicijskega kapitala, si ne prizadeva znatno vplivati na sklad. Taki skladi se zato obravnavajo kot finančni instrumenti in so razvrščeni kot finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja.

Pridruženi subjekti in skupna podjetja, razvrščeni kot manjši subjekti (glej pojasnilo 1.3), niso obračunani po kapitalski metodi. Prispevki EU za te subjekte se obračunajo kot odhodki v zadevnem obdobju.

1.5.5 Finančna sredstva

Razvrstitev ob začetnem pripoznanju

Razvrstitev je odvisna od dveh meril:

- modela upravljanja finančnih sredstev. To zahteva oceno, kako EU upravlja finančna sredstva, da ustvari denarne tokove in doseže svoje cilje, in kako vrednoti uspešnost na podlagi finančnih sredstev;
- značilnosti pogodbenih denarnih tokov sredstev. To zahteva oceno, ali so pogodbeni denarni tokovi izključno plačila glavnice in obresti na neporavnano glavnico. Obresti so nadomestilo za časovno vrednost denarja, kreditno tveganje in druga osnovna tveganja in stroške, ki so povezani s posojanjem.

Na podlagi ocene, ki temelji na teh merilih, se lahko finančna sredstva razvrstijo v tri kategorije: „finančna sredstva po odplačni vrednosti“, „finančna sredstva po pošteni vrednosti prek čistih sredstev/lastniškega kapitala“ ali „finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka in primanjkljaja“.

Finančna sredstva s pogodbenimi denarnimi tokovi, ki predstavljajo izključno glavnico in obresti, so razvrščena glede na model upravljanja, ki ga subjekt uporablja. Če je cilj modela upravljanja posedovanje finančnih sredstev zaradi prejemanja pogodbenih denarnih tokov, so finančna sredstva razvrščena po odplačni vrednosti. Če je cilj modela upravljanja posedovanje finančnih sredstev zaradi prejemanja pogodbenih denarnih tokov in prodaje finančnih sredstev, so razvrščena po pošteni vrednosti prek čistih sredstev/lastniškega kapitala. Če se model upravljanja razlikuje od teh dveh modelov (npr. finančna sredstva se posedujejo za trgovanje ali v portfelju, ki se upravlja in vrednoti na podlagi poštene vrednosti), so finančna sredstva razvrščena kot finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka in primanjkljaja.

Finančna sredstva s pogodbenimi denarnimi tokovi, ki ne predstavljajo le glavnice in obresti, temveč uvajajo izpostavljenost tveganjem in nestanovitnosti, ki niso tista, ki so prisotna v osnovnem posojilnem dogovoru (npr. spremembe cen lastniških instrumentov), so ne glede na model upravljanja razvrščena kot finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka in primanjkljaja.

EU ob začetnem pripoznanju razvrsti finančna sredstva na naslednji način:

(i) *Finančna sredstva po odplačni vrednosti*

EU v to kategorijo razvrsti:

- denarna sredstva in njihove ustreznike;
- posojila (vključno z vezanimi vlogami s prvotno zapadlostjo več kot tri mesece);
- menjalne terjatve, razen prejemnega dela pogodbe o finančnem jamstvu, ki je razvrščen kot finančno sredstvo po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja.

Ta neizvedena finančna sredstva izpolnjujejo dva pogoja: cilj modela upravljanja EU je njihovo posedovanje zaradi prejemanja pogodbenih denarnih tokov. Poleg tega obstajajo na določene dneve pogodbeni denarni tokovi, ki predstavljajo le glavnico in obresti na neporavnano glavnico.

Finančna sredstva po odplačni vrednosti so vključena v kratkoročna sredstva, razen tistih s prvotno zapadlostjo več kot 12 mesecev od datuma poročanja.

(ii) *Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek čistih sredstev/lastniškega kapitala*

Ta neizvedena finančna sredstva imajo pogodbene denarne tokove, ki predstavljajo le glavnico in obresti na neporavnano glavnico. Poleg tega je cilj modela upravljanja posedovanje finančnih sredstev zaradi prejemanja pogodbenih denarnih tokov in prodaje finančnih sredstev.

Sredstva iz te kategorije so razvrščena kot gibljiva sredstva, če se zanje pričakuje, da bodo odtujena v 12 mesecih od datuma poročanja.

EU na dan 31. decembra 2021 takih sredstev ne poseduje.

(iii) *Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja*

EU razvrsti naslednja finančna sredstva kot finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja, saj pogodbeni denarni tokovi ne predstavljajo le glavnice in obresti na glavnico:

- izvedene finančne instrumente;
- kapitalske naložbe in naložbe v sklade denarnega trga ali v združena portfeljska sredstva;
- druge lastniške naložbe (npr. posli rizičnega kapitala).

Poleg tega EU razvrsti dolžniške vrednostne papirje, ki jih poseduje, kot finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja, saj se portfelji dolžniških vrednostnih papirjev upravljajo in vrednotijo na podlagi poštene vrednosti portfelja (npr. skupni sklad za rezervacije v skladu s členom 212 finančne uredbe).

Sredstva iz te kategorije so razvrščena kot gibljiva sredstva, če se zanje pričakuje, da bodo odtujena v 12 mesecih od datuma poročanja.

Začetno pripoznanje in merjenje

Nakup finančnih sredstev po pošteni vrednosti prek čistih sredstev/lastniškega kapitala in po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja se pripozna na datum trgovanja – datum, na katerega se EU zaveže, da bo kupila sredstvo. Ustrezniki denarnih sredstev in posojila se pripoznajo, ko so denarna sredstva položena pri finančni ustanovi ali nakazana posojilojemalcem.

Finančna sredstva se na začetku merijo po pošteni vrednosti. Za vsa finančna sredstva, ki niso izkazana po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja, se stroški posla dodajo pošteni vrednosti ob začetnem pripoznanju. Za finančna sredstva, izkazana po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja, so stroški posla prikazani kot odhodki v izkazu poslovnega izida.

Poštena vrednost finančnega sredstva pri začetnem pripoznanju je običajno cena posla, razen če ne gre za posel pod običajnimi tržnimi pogoji, tj. brez vsakega prispevka ali s simboličnim prispevkom za namene javne politike. V tem primeru je razlika med pošteno vrednostjo finančnega instrumenta in ceno posla nemenjalna sestavina, ki se pripozna kot odhodek v izkazu poslovnega izida. V tem primeru se poštena vrednost finančnega sredstva izpelje iz trenutnih tržnih poslov za neposredno enakovreden instrument. Če ni delujočega trga za instrument, se poštena vrednost izpelje iz tehnike vrednotenja, pri kateri se uporabljajo podatki z opazovanih trgov.

Kadar se odobri dolgoročno brezobrestno posojilo ali posojilo z obrestmi, nižjimi od tržnih, se lahko njegova poštena vrednost oceni kot sedanja vrednost vseh prihodnjih denarnih prejemkov, diskontirana po prevladujoči tržni obrestni meri za podoben instrument s podobno bonitetno oceno.

Posojila, odobrena v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, in posojila za finančno pomoč se na začetku izmerijo glede na nominalni znesek, cena posla pa se šteje kot poštena vrednost posojila. Razlogi za to so:

- „tržno okolje“ za posojila, ki jih daje EU, je zelo posebno in se močno razlikuje od kapitalskega trga, na katerem se izdaja poslovni ali javni dolg. Posojilodajalci na teh trgih lahko namreč izbirajo med alternativnimi naložbami in ta možnost se odraža v tržnih cenah. EU pa te možnosti izbire med alternativnimi naložbami nima, saj ne sme vlagati denarja na kapitalskih trgih; finančna sredstva si izposoja samo za dajanje posojil. To pomeni, da za izposojene zneske nima možnosti alternativnega posojila ali naložbe. Tako ni oportunitetnih stroškov in s tem ni podlage za primerjavo s tržnimi obrestnimi merami. Dejansko posojila, ki jih daje EU, predstavljajo trg. V bistvu, ker ni mogoče določiti oportunitetnih stroškov, tržna cena ne odraža ustrezno bistva dajanja posojil EU. Zato ni primerno določati poštene vrednosti posojil EU glede na podjetniške ali državne obveznice;
- prav tako ni delujočega trga ali podobnih poslov, ki bi se lahko uporabili za primerjavo, zato bi morala biti obrestna mera, ki jo EU uporablja pri oceni poštene vrednosti posojil, dejansko zaračunana obrestna mera.

Poznejše merjenje

Finančna sredstva po odplačni vrednosti se pozneje izmerijo po odplačni vrednosti z uporabo metode učinkovitih obresti.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek čistih sredstev/lastniškega kapitala se pozneje merijo po pošteni vrednosti. Dobički in izgube iz sprememb poštene vrednosti se pripoznajo v rezervi za pošteno vrednost, razen razlik pri prevedbi tujih valut pri denarnih sredstvih, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja se pozneje merijo po pošteni vrednosti. Dobički in izgube iz sprememb poštene vrednosti (vključno s tistimi, ki izhajajo iz prevedbe tujih valut in morebitnih natečenih obresti) so vključeni v izkaz poslovnega izida v obdobju, v katerem so nastali.

Poštena vrednost pri poznejšem merjenju

Poštene vrednosti naložb, ki kotirajo na delujočih trgih, temeljijo na trenutnih ponujenih nakupnih cenah. Če trg za finančno sredstvo (in za vrednostne papirje, ki ne kotirajo na borzi, in izvedene finančne instrumente, s katerimi se trguje zunaj organiziranega trga) ne deluje, EU določi pošteno vrednost z uporabo metod vrednotenja. Te obsegajo uporabo zadnjih poslov pod običajnimi tržnimi pogoji, sklicevanje na druge instrumente, ki imajo podobne bistvene značilnosti, analizo diskontiranih denarnih tokov, modele za določanje vrednosti opcij in druge tehnike vrednotenja, ki jih običajno uporabljajo udeleženci na trgu.

Naložbe v sklade tveganega kapitala, ki nimajo objavljene tržne cene na delujočem trgu, se vrednotijo po pripisani čisti vrednosti sredstva, ki se šteje kot enakovredna njihovi pošteni vrednosti.

Oslabitev finančnih sredstev

EU pripozna in meri izgubo zaradi oslavitve za pričakovane kreditne izgube pri finančnih sredstvih, ki se merijo po odplačni vrednosti in pošteni vrednosti prek čistih sredstev/lastniškega kapitala.

Pričakovana kreditna izguba je sedanja vrednost razlike med pogodbenimi denarnimi tokovi in denarnimi tokovi, ki jih EU namerava prejeti. Vključuje razumne in sprejemljive informacije, ki so na voljo brez nepotrebnih stroškov ali prizadevanj na datum poročanja.

Pričakovana kreditna izguba se meri s tristopenjskim modelom, pri katerem se upoštevata verjetnost tehtanih dogodkov neplačila v celotnem obdobju trajanja finančnega sredstva in gibanje kreditnega tveganja od izdaje finančnega sredstva. Pri posojilih se za izdajo šteje datum nepreklicne obveznosti iz kreditov.

Če od izdaje ni znatnega povečanja kreditnega tveganja („1. stopnja“), je izguba zaradi oslabilitve pričakovana kreditna izguba zaradi možnih dogodkov neplačila v naslednjih 12 mesecih od datuma poročanja („12-mesečna pričakovana kreditna izguba“). Če se je kreditno tveganje od izdaje znatno povečalo („2. stopnja“) ali če obstajajo nepristranski dokazi o kreditni oslabilitvi („3. stopnja“), je izguba zaradi oslabilitve enaka pričakovani kreditni izgubi zaradi možnih dogodkov neplačila v celotnem obdobju trajanja finančnega sredstva („pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja“) (glej pojasnilo 6.5).

Za sredstva po odplačni vrednosti se knjigovodska vrednost sredstva zmanjša za znesek izgube zaradi oslabilitve, ki se pripozna v izkazu poslovnega izida. Za sredstva po pošteni vrednosti prek čistih sredstev/lastniškega kapitala se popravek vrednosti za izgubo pripozna v čistih sredstvih/lastniškem kapitalu in ne zmanjša knjigovodske vrednosti finančnega sredstva v izkazu finančnega položaja. Če se v poznejšem obdobju znesek izgube zaradi oslabilitve zmanjša, se prej pripoznana izguba zaradi oslabilitve razveljavi skozi izkaz poslovnega izida.

(a) Posojila državam

Ocena oslabilitve posojil EU temelji na okviru narave financiranja EU in njenega edinstvenega institucionalnega statusa.

Za oslabilitev posojil državam nečlanicam EU izračuna pričakovane kreditne izgube z uporabo podatkov o zunanji kreditni kakovosti, vendar ob upoštevanju svojega statusa prednostnega upnika, kar zmanjšuje kreditno tveganje. Za izračun sedanje vrednosti je diskontna stopnja izvirna efektivna obrestna mera posojila. Če je obrestna mera posojila spremenljiva, je diskontna stopnja trenutna efektivna obrestna mera, določena s pogodbo.

Za posojila državam članicam v EU nikoli niso nastale izgube zaradi oslabilitve, niti se ni srečala z neplačili. EU pri teh posojilih poleg statusa prednostnega upnika upošteva odnose z državami članicami. Ta dva elementa načeloma jamčita popolno povrnitev posojil državam članicam ob zapadlosti. Zato EU pričakovane kreditne izgube iz posojil državam članicam šteje za zanemarljive, statistični pristop k izračunu pričakovanih kreditnih izgub pa za neprimeren za ta posojila. V izkazu poslovnega izida pričakovane kreditne izgube za posojila državam članicam zato niso pripoznane.

(b) Terjatve

EU meri izgubo zaradi oslabilitve po znesku pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja z uporabo praktičnih rešitev (npr. matrika rezervacij).

(c) Denarna sredstva in njihovi ustrezniki

EU poseduje denarna sredstva in njihove ustreznike na tekočih bančnih računih in vezanih vlogah do treh mesecev. Denarna sredstva so v bankah z zelo visokimi bonitetnimi ocenami (glej pojasnilo 6.5), zato imajo zelo majhne verjetnosti neplačila. Glede na kratko trajanje in majhne verjetnosti neplačila so pričakovane kreditne izgube zaradi denarnih sredstev in njihovih ustreznikov zanemarljive. Zato za denarne ustreznike nadomestilo za oslabilitev ni pripoznano.

Odprava pripoznanja

Pripoznanje finančnih instrumentov se odpravi, kadar pravice do prejemanja denarnih tokov od naložb potečejo ali je EU prenesla večino vseh tveganj in koristi, povezanih z lastništvom, na drugo stranko. Prodaja finančnih sredstev po pošteni vrednosti prek čistih sredstev/lastniškega kapitala ali prek presežka ali primanjkljaja se pripozna na datum trgovanja.

1.5.6 Zaloge

Zaloge so izkazane po nabavni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, pri čemer se upošteva nižja od obeh vrednosti. Nabavna vrednost se določi po metodi zaporednih cen (FIFO). Nabavna vrednost dokončanih proizvodov in nedokončane proizvodnje zajema stroške surovin in lastne delovne sile ter druge neposredno pripisljive stroške in z njimi povezane splošne proizvodne stroške (na podlagi običajne delovne zmogljivosti). Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena v rednem poslovanju, zmanjšana za stroške dokončanja in odhodke za prodajo. Kadar se zaloge hranijo za brezplačno distribucijo ali distribucijo po simbolični ceni, se izmerijo po nabavni vrednosti ali dnevni nadomestitveni vrednosti, pri čemer se upošteva nižja od obeh vrednosti. Dnevna nadomestitvena vrednost so stroški, ki bi jih imela EU za pridobitev sredstva na datum poročanja.

1.5.7 Zneski predhodnega financiranja

Predhodno financiranje je plačilo, katerega namen je upravičencu zagotoviti denarni predujem, tj. likvidna sredstva. V skladu z načelom dobrega finančnega poslovanja je lahko razdeljeno na več plačil v obdobju, ki je določeno v dani pogodbi, sklepu, sporazumu ali temeljnem aktu. Likvidna sredstva ali predujem se porabijo za namen, za katerega so bili zagotovljeni, v obdobju, določenem v sporazumu, ali se povrnejo. Če upravičenec nima upravičenih odhodkov, mora predhodno financiranje vrniti EU. Ker EU ohrani nadzor nad predhodnim financiranjem in je upravičena do nadomestila za neupravičeni del, je znesek izkazan kot sredstvo.

Predhodno financiranje se prvotno pripozna v bilanci stanja, ko se denarna sredstva prenesejo prejemniku. Meri se po znesku danega nadomestila. Predhodno financiranje se v poznejših obdobjih meri po prvotno pripoznanem znesku v bilanci stanja, zmanjšanem za upravičene odhodke (vključno z ocenjenimi zneski, kjer je to potrebno), nastale v obdobju.

Obresti na predhodno financiranje se pripoznajo, ko se obračunajo, v skladu z določbami ustreznega sporazuma. Ob koncu leta se na podlagi najzanesljivejših podatkov pripravi ocena prihodkov od natečenih obresti in se vključi v bilanco stanja.

Drugi predujmi državam članicam, ki izhajajo iz zneskov, ki so jih države članice plačale kot predujme svojim upravičencem in jih je EU povrnila (vključno s „finančni instrumenti v okviru deljenega upravljanja“), se pripoznajo kot sredstva in predstavijo v postavki „predhodno financiranje“. Drugi predujmi državam članicam se nato izmerijo po prvotno pripoznanem znesku v bilanci stanja, zmanjšanem za najboljšo oceno upravičenih stroškov, ki so nastali pri končnih upravičencih, izračunanih na podlagi razumnih in sprejemljivih predpostavk.

Prispevki v skrbniške sklade EU (ustanovljene v skladu s členom 234 finančne uredbe), ki niso konsolidirani v Evropski komisiji, ali druge subjekte, ki niso zajeti v konsolidacijo, so razvrščeni kot predhodno financiranje, ker je njihov namen skrbniškemu skladu zagotoviti likvidna sredstva za financiranje posebnih ukrepov, določenih v ciljnih skrbniškega sklada. Prispevki EU v skrbniške sklade se merijo po prvotnem znesku prispevka EU, zmanjšanem za upravičene stroške, vključno z ocenjenimi zneski, kjer je to potrebno, ki so nastali pri skrbniškem skladu v poročevalskem obdobju in so bili dodeljeni prispevku EU v skladu s temeljnim sporazumom.

1.5.8 Menjalne terjatve in nemenjalni izterljivi zneski

Računovodska pravila EU zahtevajo ločeno izkazovanje menjalnih in nemenjalnih poslov. Za razlikovanje med obema kategorijama se za menjalne posle uporablja izraz „terjatve“, za „nemenjalne posle“, tj. ko EU prejme vrednost od drugega subjekta, ne da bi v zameno neposredno dala približno enako vrednost, pa se uporablja izraz „izterljivi zneski“ (npr. izterljivi zneski, ki jih dolgujejo države članice v zvezi z lastnimi sredstvi).

Terjatve iz menjalnih poslov so finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti, razen nekaterih zneskov prejemnega dela pogodbe o finančnem jamstvu, ki so razvrščeni kot finančno sredstvo po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja (glej pojasnilo 1.5.5).

Izterljivi zneski iz nemenjalnih poslov so izkazani po pošteni vrednosti na datum prevzema, zmanjšani za odpis zaradi oslabitve. Odpis zaradi oslabitve izterljivih zneskov iz nemenjalnih poslov se ugotovi, kadar obstaja nepristranski dokaz, da EU ne bo mogla izterjati vseh zapadlih zneskov po prvotnih pogojih za izterljive zneske iz nemenjalnih poslov. Znesek odpisa je razlika med knjigovodsko vrednostjo sredstva in njegovo nadomestljivo vrednostjo. Znesek odpisa se pripozna v izkazu poslovnega izida. Na podlagi preteklih izkušenj se opravi tudi splošen odpis za neporavnane naloge za izterjavo, ki še niso zajeti v posebnem odpisu. Glej pojasnilo 1.5.14 glede obravnave prehodno nezaračunanih prihodkov ob koncu leta. Zneski, prikazani in razkriti kot izterljivi zneski iz nemenjalnih poslov, niso finančni instrumenti, ker ne izhajajo iz pogodbe, na podlagi katere bi nastala finančna obveznost ali lastniški instrument. Vendar so v pojasnilih k računovodskim izkazom izterljivi zneski iz nemenjalnih poslov razkriti skupaj s terjatvami iz menjalnih poslov, kadar je to primerno.

1.5.9 Denarna sredstva in njihovi ustrezniki

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki so finančna sredstva po odplačni vrednosti in zajemajo gotovino v blagajni, bančne vloge na odpoklic ali kratkoročne vloge ter druge kratkoročne visoko likvidne naložbe s prvotno zapadlostjo treh mesecev ali manj.

1.5.10 Prejemki zaposlenih

EU zaposlenim zagotavlja sklop prejemkov (prejemki in socialna varnost). Za računovodske namene jih je treba razvrstiti v kratkoročne in pozaposlitvene prejemke.

Kratkoročni prejemki zaposlenih

Kratkoročni prejemki zaposlenih so prejemki, ki jih je treba poravnati v 12 mesecih po koncu poročevalskega obdobja, v katerem so zaposleni opravili storitev, kot so plače, letni dopusti, plačana odsotnost z dela zaradi bolezni in druge kratkoročne pravice. Pripoznajo se kot odhodek, ko se opravi povezana storitev. Za znesek, ki bo po pričakovanih plačan, se pripozna obveznost, če ima EU sedanjo pravno ali posredno obvezo za plačilo zaradi pretekle storitve, ki jo je opravil zaposleni, in če je obveznost mogoče zanesljivo oceniti.

Pozaposlitveni prejemki

EU zaposlenim zagotavlja sklop pozaposlitvenih prejemkov, ki vključujejo starostno, invalidsko in družinsko pokojnino v okviru pokojninskega sistema za evropske uradnike (PSEO) ter zdravstveno zavarovanje v okviru skupnega sistema zdravstvenega zavarovanja (glej pojasnilo 2.9). Ti prejemki se zagotavljajo na podlagi enotnega programa (ki je sicer razdeljen na dva sistema) in jih je treba obravnavati podobno, da bi bilo stanje pošteno predstavljeno in da bi se odražala gospodarska stvarnost:

- i. pokojninski sistem za evropske uradnike: prejemki, dodeljeni v okviru tega hipotetično financiranega ⁽¹⁸⁾ sistema, se nanašajo na delovno dobo, invalidnost, preživetje, družinske dodatke in smrt pred upokojitvijo za zaposlene, ki delajo ali so delali v institucijah, agencijah in drugih organih EU ali so preživeli družinski člani umrlih uradnikov ali upokojenecv. Zaposleni prispevajo tretjino pričakovanih stroškov teh prejemkov od svojih plač;
- ii. skupni sistem zdravstvenega zavarovanja: EU v okviru tega sistema zagotavlja zdravstveno zavarovanje za osebje Evropske komisije, institucij, agencij in drugih organov EU s povračilom stroškov zdravstvene oskrbe. Prejemki, dodeljeni „nedejavnim osebam“ v okviru tega sistema (upokojenecem, sirotam itd.), so razvrščeni kot „pozaposlitveni prejemki zaposlenih“.

EU zagotavlja pozaposlitvene prejemke članom in nekdanjim članom institucij EU tudi prek ločenih pokojninskih sistemov. Ti so prikazani v postavki „Drugi pokojninski sistemi“. EU v okviru teh sistemov zagotavlja pokojninske prejemke članom Komisije, Sodišča, Računskega sodišča, Sveta, Evropskega parlamenta, evropskemu varuhu človekovih pravic in Evropskemu nadzorniku za varstvo podatkov. EU zagotavlja zdravstveno varstvo članom institucij EU prek skupnega sistema zdravstvenega zavarovanja.

Navedeni pozaposlitveni prejemki se štejejo za obveznosti EU za določene prejemke in se izračunajo na vsak datum poročanja tako, da se oceni znesek prihodnjih prejemkov, ki so jih zaposleni zaslužili v tekočem in prejšnjih obdobjih, nato pa se ta znesek diskontira in od njega se odšteje poštena vrednost kakršnih koli sredstev sistemov. Obveznost za določene prejemke se vsako leto izračuna po metodi predvidenih kreditnih točk. Sedanja vrednost obveznosti za določene prejemke se določi z diskontiranjem ocenjenih prihodnjih denarnih odlivov po obrestnih merah za državne obveznice, ki so izražene v valuti, v kateri bodo pokojnine izplačane, in katerih roki zapadlosti so podobni rokom zapadlosti z njimi povezanih pokojninskih obveznosti.

Pozaposlitveni prejemki, zagotovljeni osebju EU, so vključeni v enotni program, ki zajema tako pokojninski sistem za evropske uradnike kot tudi skupni sistem zdravstvenega zavarovanja, pri čemer je pravica do kritja v okviru skupnega sistema zdravstvenega zavarovanja odvisna od pridobitve pravice do kritja v okviru pokojninskega sistema za evropske uradnike. V skladu s pogoji tega enotnega programa, kot so določeni v kadrovskih predpisih, se nekatere pravice, kot je pravica do odložene in zmanjšane pokojnine na podlagi pokojninskega sistema za evropske uradnike, pridobijo po 10 letih službovanja. Vendar so pravice, ki jih zaposleni na podlagi enotnega programa pridobi z nadaljnjim službovanjem, bistveno višje od teh začetnih pravic, kar se odraža v poznejših letnih pokojninskih pravicah.

⁽¹⁸⁾ Pokojninski sistem za evropske uradnike je hipotetičen (virtualni) sklad z opredeljenimi prejemki, v katerem prispevki zaposlenih služijo financiranju prihodnjih pokojnin. Čeprav dejanski naložbeni sklad ne obstaja, se šteje, da je bil znesek, ki bi se zbral v takem skladu, naložen v dolgoročne obveznice držav članic in se odraža v obveznosti za pokojnine, ki je evidentirana v zaključnem računu Evropske unije. Države članice skupno jamčijo za plačilo prejemkov v skladu s členom 83 kadrovskih predpisov in členom 4(3) Pogodbe o Evropski uniji (za podroben opis sheme glej dokument COM(2018) 829).

Da bi se prikazala ekonomska vsebina osnovnega posla, kot to zahteva kvalitativna značilnost poštenega predstavljanja pri finančnem poročanju v skladu z EAR št. 1 in temeljnim okvirom v MRSJS, so nastali stroški službovanja časovno enakomerno razporejeni v predvidenem obdobju delovne aktivnosti zaposlenih, tj. v obdobju od datuma, ko službovanje zaposlenega najprej privede do prejemkov na podlagi programa (ne glede na to, ali so prejemki odvisni od nadaljnega službovanja), do datuma, ko nadaljnje službovanje zaposlenega ne privede več do pomembnega zneska nadaljnjih prejemkov na podlagi načrta, razen do dodatnega povečanja plače. Ta pristop se dosledno uporablja za prejemke, zagotovljene na podlagi enotnega programa.

Ponovno merjenje čistih obveznosti za določene prejemke vključuje aktuarske dobičke in izgube ter donos sredstev programa ter se takoj pripozna v čistih sredstvih.

EU pripozna čiste odhodke za obresti (ali prihodke od obresti) in druge odhodke, povezane s programi z določenimi zaslužki, v izkazu poslovnega izida pod postavko „Stroški zaposlenih in pokojnin“.

Kadar se zagotovljeni prejemki spremenijo ali omejijo, se iz tega izhajajoča sprememba prejemkov, ki se nanaša na preteklo službovanje, ali dobiček ali izguba pri omejevanju takoj pripozna v izkazu poslovnega izida. Dobički in izgube pri poravnavi se pripoznajo, ko se izvede poravnava. Stroški preteklega službovanja se takoj pripoznajo v izkazu poslovnega izida, razen če so spremembe odvisne od tega, da morajo zaposleni ostati v delovnem razmerju določen čas.

1.5.11 Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, kadar ima EU sedanjo pravno ali posredno obvezo do tretjih oseb zaradi preteklih dogodkov, kadar je verjetno, da bo za poravnavo obveze potreben odliv sredstev, in kadar se lahko znesek zanesljivo oceni. Rezervacije se ne pripoznavajo za izgube iz prihodnjega poslovanja. Znesek rezervacij je najboljša ocena odhodkov, ki bodo po pričakovanih potrebni za poravnavo sedanje obveze na datum poročanja. Kadar rezervacija zajema večje število postavk, se obveza oceni z ovrednotenjem vseh možnih izidov glede na z njimi povezane verjetnosti (metoda „pričakovane vrednosti“).

Rezervacije za kočljive pogodbe se merijo po sedanji vrednosti pričakovanih stroškov prekinitve pogodbe ali pričakovanih neto stroškov nadaljevanja pogodbe, odvisno od tega, kar je nižje.

1.5.12 Finančne obveznosti

Finančne obveznosti so razvrščene kot finančne obveznosti po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja, finančne obveznosti, izkazane po odplačni vrednosti, ali obveznosti iz pogodbe o finančnem jamstvu.

Najeta posojila sestavljajo posojila, najeta pri kreditnih institucijah, in dolgovi, dokazljivi s potrdili (obveznice EU, vloge EU, menice EU). Na začetku se pripoznajo po pošteni vrednosti, ki ustreza njihovemu čistemu prihodku (poštena vrednost prejetih plačil), brez nastalih stroškov posla, pozneje pa se izkažejo po odplačni vrednosti po metodi učinkovitih obresti; morebitne razlike med prejetimi sredstvi, zmanjšanimi za stroške posla, in odkupno vrednostjo se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v obdobju najetih posojil po metodi učinkovitih obresti. Stroški posla, ki jih ima EU in se potem prenesejo v breme upravičenca do posojila, so nepomembni in se pripoznajo neposredno v izkazu poslovnega izida.

Finančne obveznosti po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja, vključujejo izvedena finančna sredstva z negativno pošteno vrednostjo. Računovodsko se obravnavajo enako kot finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj (glej pojasnilo 1.5.5).

EU pripozna obveznost iz pogodbe o finančnem jamstvu, kadar sklene pogodbo, v skladu s katero mora EU opraviti določena plačila, s katerimi se imetniku jamstva povrne izguba, ki je nastala, ker določeni dolžnik ni izvedel plačila ob zapadlosti v skladu s prvotnimi ali spremenjenimi pogoji dolžniškega instrumenta. Kadar mora EU v skladu s pogodbo o jamstvu opraviti plačila kot odziv na spremembe cen finančnih instrumentov ali spremembe drugih osnovnih instrumentov, je pogodba o jamstvu izvedeni finančni instrument, tj. finančna obveznost po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj. Vse druge pogodbe o jamstvu se obračunajo kot finančne rezervacije.

Obveznosti iz pogodbe o finančnem jamstvu se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti. To ustreza čisti sedanji vrednosti dolgovane premije, če je to pod tržnimi pogoji. Če jamstvena premija ni zaračunana ali če nadomestilo ni poštena vrednost, se poštena vrednost določi na podlagi kotiranih cen na delujočem trgu za pogodbe o finančnem jamstvu, ki so neposredno enakovredne navedeni prevzeti obveznosti iz finančnih jamstev, če je na voljo, ali z uporabo tehnike vrednotenja. Če ni mogoče določiti nobenega zanesljivega merjenja poštene vrednosti niti z neposrednim opazovanjem delujočega trga niti z drugo tehniko vrednotenja, se obveznost iz pogodbe o finančnem jamstvu sprva izmeri po znesku pričakovane kreditne izgube v obdobju trajanja.

Poznejše merjenje je odvisno od gibanja izpostavljenosti kreditnega tveganja zaradi finančnega jamstva. Če ni znatnega povečanja kreditnega tveganja („1. stopnja“), se obveznosti iz finančnih jamstev merijo po višji vrednosti od 12-mesečnih pričakovanih kreditnih izgub in prvotno pripoznanem znesku, ki se po potrebi zmanjša za nabrano amortizacijo. Če se je kreditno tveganje znatno povečalo („2. stopnja“), se obveznosti iz finančnih jamstev merijo po višji vrednosti pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja in prvotno pripoznanem znesku, ki se po potrebi zmanjša za nabrano amortizacijo (glej pojasnilo 6.5).

Finančne obveznosti so razvrščene kot nekratkoročne obveznosti, razen kadar je zapadlost manj kot 12 mesecev po datumu bilance stanja. Pogodbe o finančnem jamstvu so razvrščene kot kratkoročne obveznosti, razen če ima EU brezpogojno pravico, da poravnava obveznosti odloži vsaj za dvanajst mesecev po datumu poročanja.

Skrbniški skladi EU, ki se obravnavajo kot del operativnih dejavnosti Komisije (tj. skrbniška sklada Madad in Kolumbija), so obračunani v računovodskih izkazih Komisije in nato konsolidirani v zaključnem računu EU. Zato prispevki drugih donatorjev v skrbniške sklade EU izpolnjujejo merila za prihodke iz nemenjalnih poslov pod pogoji in so prikazani kot finančne obveznosti, dokler se ne izpolnijo pogoji, na katere so vezani preneseni prispevki, tj. dokler ne nastanejo upravičeni stroški skrbniškega sklada. Skrbniški sklad mora financirati specifične projekte in ob prenehanju vrniti preostala sredstva. Na datum bilance stanja se neporavnane obveznosti pri prispevkih merijo po prejetih prispevkih, zmanjšanih za stroške, ki jih je imel skrbniški sklad, vključno z ocenjenimi zneski, kadar je to potrebno. Za namene poročanja so neto stroški dodeljeni prispevkom drugih donatorjev sorazmerno s čistimi prispevki, plačanimi do 31. decembra. Ta dodelitev prispevkov je zgolj okvirna. Ob prenehanju delovanja sklada njegov odbor odloči o dejanski razdelitvi preostalih sredstev.

1.5.13 Obveznosti iz poslovanja

Znaten del obveznosti EU iz poslovanja so neplačani zahtevki za povračilo stroškov upravičencev do nepovratnih sredstev ali drugih sredstev EU (nemenjalni posli). Ko je prejet zahtevek za povračilo stroškov, se izkažejo kot obveznosti iz poslovanja za zahtevani znesek. Po preveritvi in priznanju upravičenih stroškov pa se obveznosti iz poslovanja vrednotijo po upravičenem znesku.

Obveznosti iz poslovanja, ki izhajajo iz nabave blaga in storitev, se pripoznajo ob prejemu računa za prvotni znesek, ustrezni upravičeni odhodki pa se vknjižijo v računovodske izkaze, ko je blago dobavljeno oziroma so storitve opravljene ter jih EU sprejme.

1.5.14 Aktivne in pasivne časovne razmejitve

Posli in dogodki se pripoznajo v računovodskih izkazih v obdobju, na katero se nanašajo. Ob koncu leta, če račun še ni izdan, EU pa je že opravila zadevno storitev ali dobavila zadevno blago oziroma obstaja pogodbeni sporazum (npr. na podlagi sklicevanja na pogodbo), se v računovodskih izkazih pripoznajo ustrezni prehodno nezaračunani prihodki. Poleg tega se ob koncu leta, če je račun izdan, zadevne storitve pa še niso bile opravljene oziroma zadevno blago ni bilo dobavljeno, prihodki odložijo in pripoznajo v poznejšem obračunskem obdobju.

Tudi odhodki se obračunajo v obdobju, na katero se nanašajo. Ob koncu obračunskega obdobja se vnaprej vračunani odhodki pripoznajo na podlagi ocenjenega zneska obveznosti prenosa za zadevno obdobje. Vnaprej vračunani odhodki se izračunajo v skladu s podrobnimi operativnimi in praktičnimi smernicami, ki jih je izdala Komisija in katerih namen je zagotavljati, da računovodski izkazi prikazujejo natančno sliko gospodarskih in drugih dogodkov, ki naj bi jih predstavljali. Po analogiji se odhodki odložijo in pripoznajo v poznejšem obračunskem obdobju, če je plačilo za storitve ali blago, ki še niso bili prejeti, izvršeno vnaprej.

1.6 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

1.6.1 Prihodki

PRIHODKI IZ NEMENJALNIH POSLOV

Velika večina prihodkov EU se nanaša na nemenjalne posle:

Sredstva iz naslova BND, DDV in viri lastnih sredstev iz naslova odpadne plastične embalaže

Prihodki se pripoznajo za obdobje, za katero Komisija vpokliče sredstva od držav članic in zahteva njihove prispevke. Prihodki se izmerijo glede na vpoklicani znesek. Ker sredstva iz naslova DDV, BND in viri lastnih sredstev iz naslova odpadne plastične embalaže temeljijo na ocenah podatkov za zadevno proračunsko leto, se lahko popravijo od pojava sprememb in dokler države članice ne izdajo končnih podatkov. Učinek spremembe ocene se vključi, ko se določa čisti presežek ali primanjkljaj za obdobje, v katerem se je pojavila sprememba.

Tradicionalna lastna sredstva

Izterljivi zneski iz nemenjalnih poslov in z njimi povezani prihodki se pripoznajo, ko so od držav članic prejeti ustrezni mesečni izkazi o računih A (ki vključujejo pobrane datjave ter zapadle zneske, ki so zajamčeni in se ne izpodbijajo). Na datum poročanja se prihodki, ki jih države članice zberejo za zadevno obdobje, vendar še niso plačani Komisiji, ocenijo in pripoznajo kot prehodno nezaračunani prihodki. Četrtletni izkazi o računih B (vključno z nepobranimi in nezajamčenimi datjavami ter zajamčenimi zneski, ki jih dolžnik izpodbija), prejeti od držav članic, se pripoznajo kot prihodki, zmanjšani za stroške zbiranja, do katerih so države članice upravičene. Poleg tega se pripozna zmanjšanje vrednosti za znesek ocenjene vrzeli pri izterjavah.

Globe

Prihodki od glob se pripoznajo, ko je sprejet sklep EU o naložitvi globe in se ta uradno sporoči naslovniku. Po sklepu o naložitvi globe lahko oglobljeni subjekti v dveh mesecih od datuma obvestila o zadevnem sklepu:

- a) sprejmejo sklep in morajo v tem primeru plačati globo v za to določenem roku, EU pa dokončno pobere zadevni znesek ali
- b) zavrnejo sklep in ga izpodbijajo v skladu s pravom EU.

Vendar je treba tudi v primeru pritožbe globo plačati v predpisanem trimesečnem roku, saj pritožba nima odložilnega učinka (člen 278 PDEU). Prejeta denarna sredstva se uporabijo za poravnavo izterljivega zneska. Vendar lahko podjetje na podlagi privolitve računovodje Komisije namesto tega predloži bančno jamstvo za zadevni znesek. V tem primeru se globa še naprej obravnava kot izterljivi znesek. Če se ne prejmejo niti denarna sredstva niti bančno jamstvo in obstajajo dvomi glede plačilne sposobnosti podjetja, se pripozna zmanjšanje vrednosti upravičenosti.

Če se podjetje pritoži zoper sklep in je že začasno plačalo globo, se znesek razkrije kot pogojna obveznost, če se zdi verjetno, da Splošno sodišče ne bo odločilo v prid EU, pa se pripozna rezervacija za kritje tega tveganja. Če je namesto tega dano jamstvo, se neporavnani izterljivi znesek odpiše.

Skupne obresti, ki jih prejme Komisija na bančnih računih, na katere se nakazujejo prejeta plačila, se pripoznajo kot prihodki, morebitne pogojne obveznosti pa se ustrezno povečajo.

Od leta 2010 vse začasno plačane globe upravlja Komisija v posebej za to ustanovljenem skladu (sklad BUFI), v okviru katerega se vlagajo v finančne instrumente.

PRIHODKI IZ MENJALNIH POSLOV

Prihodki od prodaje blaga in storitev se pripoznajo, ko se večina tveganj in koristi, povezanih z lastništvom blaga, prenese na kupca. Prihodki, povezani s poslom, ki vključuje opravljanje storitev, se pripoznajo glede na stopnjo dokončnosti posla na datum poročanja.

Prihodki od obresti in odhodki za obresti

Prihodki od obresti in odhodki za obresti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida po metodi učinkovitih obresti. To je metoda izračunavanja odplačne vrednosti finančnega sredstva ali finančne obveznosti in dodeljevanja prihodkov od obresti ali odhodkov za obresti v zadevnem obdobju. Pri izračunavanju učinkovite obrestne mere EU oceni denarne tokove ob upoštevanju vseh pogodbenih pogojev finančnega instrumenta (na primer možnosti predčasnega plačila), ne upošteva pa prihodnjih kreditnih izgub. Izračun vključuje vse provizije in obrestne mere, plačane ali prejete med pogodbenicama, ki so sestavni del učinkovite obrestne mere, stroške posla ter vse druge premije ali popuste.

Ko se kreditna kakovost finančnega sredstva ali skupine podobnih finančnih sredstev šteje za poslabšano („3. stopnja“), se prihodki od obresti pripoznajo po obrestni meri, ki se uporablja za diskontiranje prihodnjih denarnih tokov za namene merjenja izgube zaradi oslabitve.

Prihodki od dividend

Prihodki od dividend in podobne razdelitve se pripoznajo, ko se ugotovi pravica do prejema plačila.

Prihodki in odhodki od finančnih sredstev prek presežka ali primanjkljaja

To se nanaša na dobičke poštene vrednosti (prihodki) in izgube poštene vrednosti (odhodki) od teh finančnih sredstev, vključno s tistimi, ki izhajajo iz prevedbe tujih valut. Pri finančnih sredstvih, ki se obrestujejo, to vključuje tudi obresti. Glej tudi opombo 3.9.

Prihodki od pogodb o finančnem jamstvu

Prihodki od pogodb o finančnem jamstvu (jamstvena premija) se pripoznajo v obdobju, v katerem je EU pripravljena imetniku pogodbe o finančnem jamstvu nadomestiti kreditno izgubo, ki lahko nastane. Pri uporabljenem amortizacijskem načrtu se upoštevata potek časa in obseg zajamčene izpostavljenosti. Prihodki od pogodb o finančnem jamstvu vključujejo tudi amortizacijo obveznosti iz pogodb o finančnem jamstvu v primerih, ko je bilo jamstvo zagotovljeno brez vsakega prispevka ali s simboličnim prispevkom.

1.6.2 Odhodki

Večino odhodkov EU predstavljajo odhodki iz nemenjalnih poslov. Nanašajo se na prenose na upravičence in so lahko treh vrst: (i) upravičenosti, (ii) prenosi po pogodbi, pa tudi (iii) nepovratna sredstva, prispevki in donacije po lastnem preudarku.

Prenosi se pripoznajo kot odhodki v obdobju, v katerem so nastali dogodki, ki so povzročili prenos, če obstaja uredba (finančna uredba, kadrovske predpisi ali druge uredbe), ki dovoljuje naravo prenosa, ali je podpisana pogodba, ki dovoljuje prenos, če upravičenec izpolnjuje morebitna merila za upravičenost in če je mogoče zadovoljivo oceniti znesek.

Kadar je prejet zahtevek za plačilo ali povračilo stroškov, ki izpolnjuje merila za pripoznanje, se pripozna kot odhodek za upravičen znesek. Ob koncu leta se nastali upravičeni odhodki, ki so dolgovani upravičencem, vendar še niso prikazani, ocenijo in izkažejo kot vnaprej vračunani odhodki.

Odhodki iz menjalnih poslov, ki nastanejo pri nabavi blaga in storitev, se pripoznajo, ko so dobave opravljene in jih EU sprejme. Vrednotijo se po njihovi nabavni vrednosti. Poleg tega se na datum bilance stanja odhodki, povezani s storitvami, zagotovljenimi v danem obdobju, za katere račun še ni bil prejet ali sprejet, ocenijo in pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

1.7 POGOJNA SREDSTVA IN OBVEZNOSTI

1.7.1 Pogojna sredstva

Pogojno sredstvo je možno sredstvo, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katerega obstoj se potrdi le, če se pojavi ali ne pojavi eden ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki niso v celoti pod nadzorom EU. Pogojno sredstvo se razkrije, ko je pritek gospodarskih koristi ali storitvenih zmožnosti verjeten.

1.7.2 Pogojne obveznosti

Pogojna obveznost je možna obveznost, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katere obstoj se potrdi le, če se pojavi ali ne pojavi eden ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki niso v celoti pod nadzorom EU; ali sedanja obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov, vendar se ne pripozna, ker ni verjetno, da bo za poravnavo obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi ali storitveno zmožnost, ali (v redkih okoliščinah) kadar zneska obveze ni mogoče izmeriti dovolj zanesljivo. Pogojna obveznost se razkrije, razen če je verjetnost odтока dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi ali možne storitve, zelo majhna.

1.8 IZKAZ DENARNIH TOKOV

Podatki o denarnih tokovih se uporabljajo kot osnova za oceno sposobnosti EU, da ustvari denarna sredstva in njihove ustrezne, ter za oceno njenih potreb po uporabi teh denarnih tokov.

Izkaz denarnih tokov se pripravi po posredni metodi. To pomeni, da se poslovni izid za zadevno proračunsko leto popravi glede na vpliv nedenarnih poslov, morebitne časovne razmejitve preteklih ali prihodnjih denarnih prejemkov ali plačil iz poslovanja in prihodkovne ali odhodkovne postavke, povezane z denarnimi tokovi pri naložbenju.

Denarni tokovi, ki nastanejo pri poslih v tuji valuti, se izkazujejo v predstavitveni valuti EU (euro); znesek v tuji valuti se preračuna po menjalnem tečaju med eurom in to tujo valuto na dan nastanka denarnega toka.

Izkaz denarnih tokov prikazuje denarne tokove v zadevnem obdobju, in sicer razčlenjene na denarne tokove pri poslovanju, naložbenju in dejavnostih financiranja).

Poslovanje zajema dejavnosti EU, ki ne vključujejo naložbenja ali dejavnosti financiranja. To pomeni večino izvajanih dejavnosti.

Naložbenje je pridobitev in odtujitev neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev ter drugih naložb, ki niso vključene med denarne ustreznike. Naložbenje ne vključuje posojil, odobrenih upravičencem, saj je del splošnih ciljev in s tem vsakodnevnih poslov EU. Cilj tega dela je prikazati dejanske naložbe EU.

Dejavnosti financiranja so dejavnosti, ki so posledica sprememb obsega in sestave najetih posojil, ki niso najeta posojila, odobrena upravičencem na podlagi vzajemnih posojil ali za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev (ki so vključene v poslovanje).

2. POJASNILA K BILANCI STANJA

SREDSTVA

2.1 NEOPREDMETENA SREDSTVA

	(v milijonih EUR)
Bruto knjigovodska vrednost na dan 31.12.2020	1 409
Povečanja	276
Odtujitve	(32)
Prerazporeditev med kategorijami sredstev	0
Druge spremembe	(18)
Bruto knjigovodska vrednost na dan 31.12.2021	1 636
Nabrana amortizacija na dan 31.12.2020	(789)
Stroški amortizacije za zadevno leto	(119)
Ponovno vknjižena amortizacija	3
Odtujitve	36
Prerazporeditev med kategorijami sredstev	0
Druge spremembe	3
Nabrana amortizacija na dan 31.12.2021	(867)
Čista knjigovodska vrednost na dan 31.12.2021	769
Čista knjigovodska vrednost na dan 31.12.2020	620

Zgornji zneski se nanašajo predvsem na računalniško programsko opremo.

2.2 OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Kategorija „vesoljska sredstva“ vključuje operativna osnovna sredstva, povezana z vesoljskima programoma EU: globalnim navigacijskim satelitskim sistemom (GNSS), ki zajema sistem Galileo in skupno evropsko geostacionarno navigacijsko storitev (EGNOS), ter evropski program za opazovanje Zemlje Copernicus. Sredstva za vesoljske sisteme, ki še niso operativni, so vključena v postavko „Sredstva v gradnji“. Sredstva, povezana z vesoljskima programoma EU, se gradijo s pomočjo Evropske vesoljske agencije (ESA).

V zvezi s sistemom Galileo sta bila decembra 2021 izstreljena dva satelita. Pričakuje se, da bosta razglašena za operativna v prvem polletju leta 2022. Hkrati se je začela uspešno uporabljati nova generacija 1.7 zemeljske infrastrukture. Konstelacija trenutno zajema 26 satelitov. Ko bo dokončana, bo konstelacijo sistema Galileo sestavljalo 30 satelitov (vključno s šest rezervnimi). Operativna osnovna sredstva Galileo, ki zajemajo tako satelite kot zemeljske objekte, so na dan 31. decembra 2021 znašala 3 413 milijonov EUR, in sicer brez nabrane amortizacije (leta 2020: 2 145 milijonov EUR). Preostala sredstva v gradnji skupaj znašajo 1 344 milijonov EUR (leta 2020: 1 872 milijonov EUR).

V zvezi s programom Copernicus je bil satelit 6A razglašen za operativen junija 2021. Skupna vrednost operativnih osnovnih sredstev programa Copernicus je 937 milijonov EUR (leta 2020: 877 milijonov EUR), in sicer brez nabrane amortizacije. Dodatnih 2 115 milijonov EUR, povezanih s sateliti Copernicus, je pripoznanih kot sredstva v gradnji (leta 2020: 1 894 milijonov EUR).

Osnovna sredstva, povezana z zemeljsko infrastrukturo storitve EGNOS, v višini 130 milijonov EUR (leta 2020: 24 milijonov EUR) so prav tako vključena v postavko „Vesoljska sredstva“. Poleg tega sredstva v gradnji za EGNOS znašajo 189 milijonov EUR (leta 2020: 273 milijonov EUR).

OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

(v milijonih EUR)

	Zemljišča in zgradbe	Vesoljska sredstva	Naprave in oprema	Pohištvo in vozila	Računalniška strojna oprema	Drugo	Finančni najemi	Sredstva v gradnji	Skupaj
<i>Bruto knjigovodska vrednost na dan 31.12.2020</i>	5 924	5 670	546	272	727	332	2 650	4 748	20 868
<i>Povečanja</i>	100	269	45	19	114	20	9	1 472	2 049
<i>Odtujitve</i>	(12)	—	(24)	(12)	(60)	(7)	(7)	—	(122)
<i>Prerazporeditev med kategorijami sredstev</i>	535	1 791	1	1	(0)	2	(0)	(2 329)	0
<i>Druge spremembe</i>	—	—	—	—	(0)	0	—	(1)	(1)
Bruto knjigovodska vrednost na dan 31.12.2021	6 547	7 730	568	281	781	347	2 651	3 890	22 793
<i>Nabrana amortizacija na dan 31.12.2020</i>	(3 676)	(2 625)	(465)	(203)	(557)	(259)	(1 402)		(9 186)
<i>Stroški amortizacije za zadevno leto</i>	(187)	(625)	(38)	(16)	(84)	(23)	(92)		(1 065)
<i>Ponovno vknjižena amortizacija</i>	5	—	0	0	6	0	—		10
<i>Odtujitve</i>	12	—	24	11	55	7	7		116
<i>Prerazporeditev med kategorijami sredstev</i>	(0)	—	(0)	—	(0)	0	0		(0)
<i>Druge spremembe</i>	0	—	0	—	(0)	(1)	—		(1)
Nabrana amortizacija na dan 31.12.2021	(3 846)	(3 250)	(479)	(208)	(581)	(276)	(1 487)		(10 126)
ČISTA KNJIGOVODSKA VREDNOST NA DAN 31.12.2021	2 701	4 480	89	73	199	72	1 164	3 890	12 669
<i>ČISTA KNJIGOVODSKA VREDNOST NA DAN 31.12.2020</i>	2 249	3 045	81	69	170	73	1 248	4 748	11 682

2.3 NALOŽBE, KI SE OBRAČUNAJO PO KAPITALSKI METODI

Delež EU, ki jo zastopa Komisija, v Evropskem investicijskem skladu (v nadaljnjem besedilu: EIS) se obravnava kot delež v pridruženem subjektu z uporabo kapitalske metode obračunavanja. EIS je finančna institucija EU, specializirana za zagotavljanje rizičnega kapitala in jamstev za mala in srednja podjetja. Sedež ima v Luksemburgu in deluje kot javno-zasebno partnerstvo, katerega članice so Evropska investicijska banka (EIB), EU in skupina finančnih institucij.

Leta 2021 so delničarji EIS odobrili povečanje kapitala s 4,5 milijarde EUR na 7,4 milijarde EUR. Vpisani kapital na dan 31. decembra 2021 znaša 7,3 milijarde EUR (medtem ko je dodatnih 70 milijonov EUR odobrenih, vendar še ne vpisanih). To povečanje bo EIS omogočilo, da bo imel ključno vlogo pri izvajanju programa InvestEU, investicijskega programa EU za obdobje 2021–2027 (glej pojasnilo 4.1.1). Prispeval bo tudi k odzivu na krizo zaradi COVID-19, v zvezi s čimer EIS prav tako vzpostavlja obsežne svežnje za podporo malim podjetjem po vsej Evropi. EU je sodelovala pri povečanju kapitala s prispevkom v višini 372 milijonov EUR. Na dan 31. decembra 2021 je imela v lastniškem kapitalu EIS 30-odstotni lastniški delež (leta 2020: 29,7 %) in 30 % glasovalnih pravic (leta 2020: 29,7 %). EIS mora v skladu s svojim statutom v statutarno rezervo dodeliti vsaj 20 % svojega letnega čistega rezultata, dokler skupna rezerva ne znaša 10 % vpisanega kapitala. Ta rezerva ni na voljo za razdeljevanje.

(v milijonih EUR)

	Evropski investicijski sklad
Delež na dan 31.12.2020	588
Prispevki	372
Prejete dividende	—
Delež v čistem rezultatu	169
Delež v čistih sredstvih	63
Delež na dan 31.12.2021	1 192

EU je na podlagi njene udeležbe mogoče pripisati naslednje knjigovodske vrednosti:

(v milijonih EUR)

	31.12.2021	31.12.2020
	EIS skupaj	EIS skupaj
Sredstva	5 187	3 256
Obveznosti	(1 213)	(1 277)
Prihodki	781	322
Odhodki	(217)	(194)
Presežek/(primanjkljaj)	564	129

Po uskladitvi zgoraj povzetih finančnih podatkov s knjigovodsko vrednostjo deleža v EIS so vrednosti naslednje:

(v milijonih EUR)

	31.12.2021	31.12.2020
Čista sredstva pridruženega subjekta	3 974	1 979
Lastniški delež EK v EIS	30,0 %	29,7 %
Knjigovodska vrednost	1 192	588

EU, ki jo zastopa Komisija, je na dan 31. decembra 2021 vplačala 20 % svojega vpisanega deleža v kapitalu EIS, pri čemer je nevpoklicani znesek, kot sledi:

(v milijonih EUR)		
	Kapital EIS skupaj	Kapital, ki ga je vpisala EU
Osnovni kapital skupaj	7 300	2 190
Vplačan	(1 460)	(438)
Nevpoklican	5 840	1 752

2.4 FINANČNA SREDSTVA

(v milijonih EUR)			
	Pojasnilo	31.12.2021	31.12.2020
Nekratkoročna			
Finančna sredstva po odplačni vrednosti	2.4.1	160 214	82 887
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj ⁽¹⁾	2.4.2	21 660	16 327
		181 874	99 214
Kratkoročna			
Finančna sredstva po odplačni vrednosti	2.4.1	3 353	10 422
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj ⁽¹⁾	2.4.2	3 391	3 459
		6 744	13 881
Skupaj		188 618	113 095

⁽¹⁾ Podatki za leto 2020 vključujejo 16 134 milijonov EUR, ki so bili v konsolidiranem zaključnem računu EU za leto 2020 razvrščeni kot nekratkoročna, za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, in 3 453 milijonov EUR, ki so bili v konsolidiranem zaključnem računu EU za leto 2020 razvrščeni kot kratkoročna, za prodajo razpoložljiva finančna sredstva.

2.4.1 Finančna sredstva po odplačni vrednosti

(v milijonih EUR)			
	Pojasnilo	31.12.2021	31.12.2020
Posojila za instrument RRF (NextGenerationEU) in finančno pomoč	2.4.1.1	163 392	93 193
Druga posojila	2.4.1.2	176	116
Skupaj		163 568	93 309
Nekratkoročna		160 214	82 887
Kratkoročno		3 353	10 422

2.4.1.1 Posojila za instrument RRF (NextGenerationEU) in finančno pomoč

(v milijonih EUR)

	Instrument RRF (Next-GenerationEU)	SURE	EMFS	Plačilnobilančna posojila	Makrofinančna pomoč	Euratom	Skupaj
Skupaj na dan 31.12.2020	—	39 503	47 396	201	5 813	279	93 193
Sprememba računovodskega pravila EU št. 11	—	420	(114)	(1)	(27)	(1)	276
Nova posojila (nominalno)	17 970	50 137	9 750	—	1 665	100	79 622
Odplačila	—	—	(9 750)	—	(14)	(29)	(9 793)
Spremembe knjigovodske vrednosti	8	507	(144)	0	(24)	—	347
Spremembe v oslabitvah	—	—	—	—	(243)	(11)	(254)
Skupaj na dan 31.12.2021	17 978	90 567	47 138	201	7 170	338	163 392
Nekratkoročna	17 970	90 502	43 969	200	7 132	314	160 087
Kratkoročna	8	65	3 169	1	38	24	3 305

Nominalna vrednost posojil na dan 31. decembra 2021 znaša 162 394 milijonov EUR, od tega se 144 424 milijonov EUR nanaša na posojila za finančno pomoč (leto 2020: 92 565 milijonov EUR) in 17 970 milijonov EUR za instrument RRF (leta 2020: jih ni). Razlog znatnega povečanja glede na prejšnje leto so nadaljnja posojila, dana v okviru instrumenta SURE, in začetek izvajanja instrumenta RRF (NextGenerationEU) v letu 2021.

Vrstica „Sprememba računovodskega pravila EU št. 11“ kaže učinek spremenjenega računovodskega pravila EU št. 11 na zneske posojil na dan 1. januarja 2021. V zvezi z instrumentom SURE, EMFS in plačilnobilančnimi posojili se učinek nanaša na uporabo metode učinkovite obrestne mere. V zvezi z makrofinančno pomočjo in Euratomom se učinek nanaša na uporabo učinkovite obrestne mere in nadomestila za oslabitev na dan 1. januarja 2021.

— Učinek učinkovite obrestne mere: zgoraj navedeni programi razen instrumenta RRF (NextGenerationEU) delujejo na podlagi „vzajemnih“ posojil. To pomeni, da se premije, popusti, obresti in stroški poslov, ki jih ima EU z najemanjem, prenesejo v breme upravičenca do posojila. Posledično je učinkovita obrestna mera posojila učinkovita obrestna mera zadevnega najetega posojila, s katerim se je financiralo dano posojilo. Premije ali popusti za najemanje posojil in njihovo prenašanje v breme upravičencev do posojil so bili prej v izkazu poslovnega izida prikazani takoj. Z uporabo metode učinkovite obrestne mere so bili neamortizirane premije in popusti na dan 1. januarja 2021 dodani k neoprananim danim in najetim posojilom. Neto učinek na skupne rezultate je enak nič. Neamortizirane premije in popusti se bodo zdaj amortizirali do zapadlosti.

— Učinek nadomestila za oslabitev: to se je izračunalo z uporabo modela pričakovane kreditne izgube, pri čemer so bile uporabljene politike za oslabitev posojil (glej pojasnilo 6.5). Komisija je zato pripoznala nadomestilo za oslabitev za pričakovane kreditne izgube zaradi posojil v obliki makrofinančne pomoči in posojil Euratom na dan 1. januarja 2021.

Vrstica „Spremembe v oslabitvah“ ustreza ponovnemu merjenju pričakovanih kreditnih izgub na dan 31. decembra 2021.

Vrstica „Spremembe knjigovodske vrednosti“ ustreza spremembi natečenih obresti in spremembi premij/popustov (nove premije/popusti in amortizacija).

Mehanizem za okrevanje in odpornost

V letu 2021 je EU vzpostavila instrument RRF kot začasni instrument za pomoč gospodarstvom držav članic, da bodo okrevale po pandemiji COVID-19 in postale odporne na zeleni in digitalni prehod. Komisija si v okviru instrumenta NextGenerationEU izposoja sredstva, ki jih instrument RRF uporablja za financiranje reform in naložb držav članic. Te morajo biti v skladu s prednostnimi nalogami EU in morajo obravnavati izzive, opredeljene v priporočilih za posamezne

države v okviru evropskega semestra za usklajevanje ekonomskih in socialnih politik. Financiranje lahko poteka v obliki posojila (povratna podpora) ali nepovratnih sredstev (nepovratna podpora, glej pojasnilo 2.5). Države članice lahko financiranje prejemajo do višine predhodno dogovorjene dodelitve posojil in nepovratnih sredstev. Da bi lahko izkoristile podporo, morajo Evropski komisiji predložiti nacionalne načrte za okrevanje in odpornost. Vsak načrt določa reforme in naložbe, ki se bodo izvajale do konca leta 2026, pri čemer opredeljuje jasne mejnike in cilje, ki jih mora analizirati Evropska komisija, odobriti pa Evropski svet. Posojila instrumenta RRF se lahko izplačajo do 31. decembra 2026 šele potem, ko so dogovorjeni mejniki in cilji doseženi. Da bi se gospodarsko okrevanje začelo, pa je Komisija do 31. decembra 2021 lahko izplačala predujme v višini do 13 % odobrenih zneskov posojil.

Na dan 31. decembra 2021 so bili podpisani sporazumi o posojilu v višini 153,2 milijarde EUR. Komisija je od teh izplačala 18 milijard EUR. Med posojili instrumenta RRF in najetimi posojili instrumenta NextGenerationEU ni vzajemne povezave (glej pojasnilo 2.11).

Evropski instrument za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (SURE)

SURE je evropski instrument, ki pomaga ohraniti zaposlitev in delovna mesta za ljudi, ki jih je prizadela pandemija COVID-19. Instrument državam članicam omogoča, da zaprosijo za finančno pomoč EU za podporo pri financiranju nenadnega in znatnega povečanja javnofinančnih odhodkov, povezanega z nacionalnimi ureditvami skrajšanega delovnega časa in podobnimi ukrepi, vključno za samozaposlene osebe, ali z nekaterimi zdravstvenimi ukrepi, zlasti na delovnem mestu kot odziv na krizo. Prizadetim državam članicam lahko zagotovi finančno pomoč do 100 milijard EUR v obliki posojil. Instrument je podprt s 25 milijardami EUR jamstev, ki so jih države članice zagotovile Komisiji za vračilo z njimi povezanih najetih posojil. V skladu z Uredbo Sveta (EU) 2020/672 ⁽¹⁹⁾ lahko Komisija sklene sporazum o posojilu z državo članico šele, ko Komisija predlaga in Svet sprejme izvedbeni sklep za finančno pomoč instrumenta SURE.

Na dan 31. decembra 2021 je Svet odobril, Komisija pa podpisala sporazume o posojilu v višini 94,3 milijarde EUR finančne pomoči. Od teh je Komisija državam članicam izplačala 89,6 milijarde EUR (nominalni zneski). Preostali zneski v okviru podpisanih sporazumov o posojilu se izplačujejo v letu 2022.

Evropski mehanizem za finančno stabilizacijo (EFSM)

EMFS je omogočil dodelitev finančne pomoči državi članici, ki je v težavah ali ji zaradi izjemnih okoliščin, nad katerimi nima nikakršnega nadzora, resno grozijo hude težave. Pomoč je lahko v obliki posojila ali kreditne linije. S sklepi Sveta za ekonomske in finančne zadeve z dne 9. maja 2010 je bil ta mehanizem omejen na 60 milijard EUR, vendar pravno določena omejitev omejuje obseg neodplačanih posojil ali kreditnih linij na varnostno rezervo, ki je na razpolago v okviru zgornje meje lastnih sredstev. Ni predvideno, da bo EMFS izvajal nove programe financiranja ali sklepal nove sporazume o posojilih. Iz podpisanih sporazumov o posojilu ni nečrpanih zneskov.

Plačilnobilančna posojila

To je na politikah temelječ finančni instrument, ki zagotavlja srednjeročno finančno pomoč državam članicam, ki niso prevzele eura. Omogoča odobravanje posojil državam članicam, ki imajo težave s plačilno bilanco ali pretokom kapitala ali za katere obstaja resna nevarnost, da bi zašle v tovrstne težave. Terjatve iz posojil, ki se odobrijo na podlagi tega instrumenta, so omejene na največ 50 milijard EUR. Iz podpisanih sporazumov o posojilu ni nečrpanih zneskov.

Makrofinančna pomoč

Makrofinančna pomoč je oblika finančne pomoči EU za partnerske države, ki imajo težave s svojo plačilno bilanco. Daje se v obliki srednjeročnih ali dolgoročnih posojil ali subvencij ali ustrezne kombinacije obeh in ponavadi dopolnjuje financiranje, zagotovljeno v okviru programa prilagajanja in reform, ki ga podpira MDS. Najeta posojila za ta posojila jamči Jamstveni sklad za zunanje ukrepe, nato pa proračun EU.

V letu 2021 so bila izplačana dodatna posojila v višini 1,7 milijarde EUR, vključno z 0,6 milijarde EUR Ukrajini. Višina pogojno nečrpanih zneskov iz podpisanih sporazumov o posojilu znaša 0,6 milijarde EUR.

⁽¹⁹⁾ Uredba Sveta (EU) 2020/672 z dne 19. maja 2020 o vzpostavitvi evropskega instrumenta za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (SURE) po izbruhu COVID-19 (UL L 159, 20.5.2020, str. 1).

Na dan 31. decembra 2021 znaša nadomestilo za oslabitev za posojila v obliki makrofinančne pomoči 293 milijonov EUR, od tega se 197 milijonov EUR nanaša na posojila Ukrajini (v skupni višini 4,4 milijarde EUR (nominalna vrednost) ob koncu leta). V skladu z računovodskimi pravili EU (in MRSJS) se pri tem nadomestilu za oslabitev ne upoštevajo nepopravljalni dogodki po datumu bilance stanja v zvezi z vojno v Ukrajini v letu 2022 (glej pojasnilo 8), temveč le znatno povečanje tveganja, ugotovljeno konec leta 2021.

Posojila Evropske skupnosti za atomsko energijo (Euratom)

Evropska skupnost za atomsko energijo (Euratom, ki ga zastopa Komisija) daje posojila državam članicam in državam nečlanicam ter subjektom iz držav članic in nečlanic za financiranje projektov v zvezi z energetske objekti. Med vsemi na dan 31. decembra 2021 neporavnanimi posojili Euratom se 300 milijonov EUR (nominalna vrednost) nanaša na posojila z Ukrajino, za katera je bilo priznано nadomestilo za oslabitev v višini 13 milijonov EUR. Na dan 31. decembra 2021 je Komisija od tretjih oseb prejela jamstva v višini 350 milijonov EUR (leta 2020: 279 milijonov EUR) za kritje posojil Euratom. Iz podpisanih sporazumov o posojilu ni nečrpanih zneskov.

Efektivne obrestne mere posojil (izražene kot razpon obrestnih mer)

	31.12.2021	31.12.2020
Instrument RRF (NextGenerationEU)	0,11 % do 0,12 %	—
SURE	(0,48 %) do 0,77 %	0,00 % do 0,30 %
EMFS	(0,03 %) do 3,79 %	0,50 % do 3,75 %
Plačilnobilančna posojila	2,95 %	2,88 %
Makrofinančna pomoč	(0,14 %) do 3,70 %	0,00 % do 3,69 %
Euratom	(0,08 %) do 1,66 %	0,00 % do 5,76 %

Podatki za leto 2020 se nanašajo na nominalno obrestno mero, medtem ko gre pri podatkih za leto 2021 v skladu s spremenjenim računovodskim pravilom EU št. 11 za efektivne obrestne mere.

2.4.1.2 Druga posojila

Ta vključujejo tri vrste posojil:

- posojila v višini 74 milijonov EUR na dan 31. decembra 2021 (leta 2020: 75 milijonov EUR), odobrena iz proračunskih programov EU (npr. program MEDA evro-sredozemskega partnerstva in Program EU za zaposlovanje in socialne inovacije);
- neodplačana posojila, ki so jih prvotno odobrili izvajalski partnerji, pri katerih je Komisija plačala unovčitev jamstva in ima zdaj pravice do izterjave (prenesena posojila). Na dan 31. decembra 2021 ima Komisija pravice do izterjave takih posojil v višini 855 milijonov EUR (vključno z natečenimi obrestmi). Vendar po upoštevanju pričakovanih kreditnih izgub znaša knjigovodska vrednost, priznana v bilanci stanja, 48 milijonov EUR. Ta posojila je odobrila EIB, zanje pa jamčijo programi EFSI in programi v okviru mandata za zunanja posojila.
- Vezane vloge v višini 54 milijonov EUR vključujejo zneske z zapadlostjo nad tremi meseci, ki ne ustrezajo opredelitvi denarnih ustreznikov.

2.4.2 Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj

(v milijonih EUR)

	Pojasnilo	31.12.2021	31.12.2020
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj – neizvedena finančna sredstva ⁽¹⁾	2.4.2.1	24 223	19 587
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj – izvedena finančna sredstva	2.4.2.2	828	199

(v milijonih EUR)

	Pojasnilo	31.12.2021	31.12.2020
Skupaj		25 051	19 786
Nekratkoročna		21 660	16 327
Kratkoročna		3 391	3 459

(¹) Podatek za leto 2020 se nanaša na zneske, ki so bili prej v konsolidiranem zaključnem računu EU za leto 2020 razvrščeni kot za prodajo razpoložljiva finančna sredstva.

2.4.2.1 Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj – neizvedena finančna sredstva

Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj – neizvedena finančna sredstva po vrstah

(v milijonih EUR)

	31.12.2021	31.12.2020
Dolžniški vrednostni papirji	19 326	14 862
Skladi denarnega trga in naložbe v združene portfelje	2 513	3 038
Druge kapitalske naložbe	2 384	1 686
Skupaj	24 223	19 587
Nekratkoročna	20 834	16 134
Kratkoročna	3 390	3 453

Podatki za leto 2020 se nanašajo na zneske, ki so bili prej v konsolidiranem zaključnem računu EU za leto 2020 razvrščeni kot za prodajo razpoložljiva sredstva.

Dolžniški vrednostni papirji so predvsem državne in podjetniške obveznice. Te naložbe so v skladih (portfeljih), ki jih upravlja Komisija ali EIB v imenu EU in se nanašajo predvsem na skupni sklad za rezervacije, program Obzorje 2020, sklad BUFI ter sklad za inovacije (glej spodaj). Uspešnost portfeljev sredstev se vrednoti na podlagi poštene vrednosti (tržna vrednost).

Skladi denarnega trga so vzajemni skladi, ki vlagajo v kratkoročne dolžniške vrednostne papirje (npr. enotni sklad EIB). Naložbe v združene portfelje so sredstva EU iz programov Instrumenta za povezovanje Evrope in Obzorje 2020, združena s sredstvi držav članic iz programa NER 300. Uporabljajo se za zagotavljanje jamstev EIB za posle financiranja in naložb.

„Druge kapitalske naložbe“ se nanašajo predvsem na vlaganje proračunskega denarja EU – prek izvajalskih partnerjev – v sklade tveganega kapitala in druge vrste investicijskih skladov za uresničevanje ciljev politik EU. Na primer, s povečanjem dostopa do financiranja za zagona MSP, raziskav in razvoja, pa tudi infrastrukture znotraj in zunaj EU.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj – neizvedena finančna sredstva po programih

(v milijonih EUR)

	31.12.2021	31.12.2020
Sklad za inovacije	4 195	—
Naložbe sklada BUFI	1 257	1 598
ESPJ v likvidaciji	1 382	1 445

(v milijonih EUR)

	31.12.2021	31.12.2020
<i>Evropska banka za obnovo in razvoj</i>	188	188
<i>Pokojninski načrt za lokalne uslužbence ESZD</i>	69	73
	7 091	3 304
<i>Sredstva proračunskih jamstev:</i>		
<i>Skupni sklad za rezervacije</i>	11 272	—
<i>Jamstveni sklad EFSI</i>	—	7 526
<i>Jamstveni sklad za zunanje ukrepe</i>	—	2 794
<i>Jamstveni sklad EFSD</i>	—	692
	11 272	11 012
<i>Finančni instrumenti, ki se financirajo iz proračuna EU:</i>		
<i>Obzorje 2020</i>	3 342	3 097
<i>Instrument za povezovanje Evrope</i>	762	764
<i>Kapitalske sheme EU za MSP</i>	684	533
<i>Evropski sklad za jugovzhodno Evropo</i>	213	163
<i>Sklad za zeleno rast</i>	146	143
<i>Finančni mehanizem za energetska učinkovitost</i>	107	104
<i>Drugo</i>	606	467
	5 861	5 271
Skupaj	24 223	19 587
<i>Nekratkoročna</i>	20 834	16 134
<i>Kratkoročna</i>	3 390	3 453

Podatki za leto 2020 se nanašajo na zneske, ki so bili prej v konsolidiranem zaključnem računu EU za leto 2020 razvrščeni kot za prodajo razpoložljiva sredstva.

Sklad za inovacije

Sklad za inovacije je bil ustanovljen z Direktivo (EU) 2018/410 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁰⁾ o spremembi Direktive 2003/87/ES o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji. Podpira inovacije na področju nizkoogljičnih tehnologij in procesov v nekaterih gospodarskih sektorjih. Financira se s prihodki iz postopne monetizacije 450 milijonov pravic in tudi z morebitnimi neporabljenimi sredstvi iz 300 milijonov pravic, ki so na voljo za program NER300 (glej pojasnilo 3.8). Delovati je začel leta 2020, vendar so bili zneski v obliki denarnih sredstev. Od leta 2021 EBI upravlja denarna sredstva sklada za inovacije, tako da jih vlaga v obveznice.

⁽²⁰⁾ Direktiva (EU) 2018/410 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2018 o spremembi Direktive 2003/87/ES za krepitev stroškovno učinkovitega zmanjšanja emisij in nizkoogljičnih naložb ter Sklepa (EU) 2015/1814 (UL L 76, 19.3.2018, str. 3).

Naložbe sklada BUFI

Komisija je ustanovila Sklad „Budget Fines“ (proračunske globe – BUFI) za upravljanje denarja, ki ga začasno prejme za globe zaradi kršitev pravil konkurence, zoper katere je bila vložena pritožba. Komisija do končne sodne odločbe denar vlaga v dolžniške instrumente.

ESPJ v likvidaciji

Pogodba ESPJ je prenehala veljati 23. julija 2002, vsa sredstva ESPJ pa so se prenesla na Evropsko unijo in bila namenjena za raziskave v sektorjih, povezanih z industrijo premoga in jekla. Komisija upravlja portfelj in opravlja naložbe v dolžniške vrednostne papirje, ki so denominirani v eurih in kotirajo na delujočih trgih.

Evropska banka za obnovo in razvoj

EU ima finančno naložbo v kapitalu Evropske banke za obnovo in razvoj (EBRD), v kateri je imela na dan 31. decembra 2021 90 044 delnic (leta 2020: 90 044 delnic), ki pomenijo 3 % skupnega vpisanega osnovnega kapitala. EU je vpisala skupni znesek osnovnega kapitala v višini 900 milijonov EUR, od tega je 713 milijonov EUR zdaj nevpoklicanih. V skladu s sporazumom o ustanovitvi EBRD veljajo za delničarje nekatere pogodbene omejitve, kot je dejstvo, da delnice niso prenosljive, zgornja meja za njihov odkup pa je največja izvirna nakupna vrednost. EU meri svoje naložbe v EBRD po pošteni vrednosti. Izvirna nakupna vrednost se šteje za najboljšo oceno poštene vrednosti, zlasti zaradi zgoraj navedenih pogodbenih omejitev. Čeprav delnice EBRD ne kotirajo na nobeni borzi, nedavni posli v zvezi z lastniškim kapitalom subjekta, v katerega se vlaga (izdaja kapitala po nominalni vrednosti), kažejo, da v tem primeru nabavna vrednost pomeni najboljšo oceno poštene vrednosti.

Skupni sklad za rezervacije

EU jamči za kapitalske naložbe in posojila, ki jih izvajalski partnerji zagotavljajo državam in družbam. Za plačilo zahtevkov zaradi neplačil ali drugih izgub se v skladu s pravnimi akti iz proračuna EU postopoma rezervira denar za kapitalsko rezervo, tj. skupni sklad za rezervacije. Skupni sklad za rezervacije krije tudi najeta posojila, ki jih Komisija izdaja za financiranje posojil v obliki makrofinančne pomoči in posojil Euratom državam nečlanicam.

Do leta 2020 je za vsako proračunsko jamstvo obstajal ločen sklad (Jamstveni sklad EFSI, Jamstveni sklad EFSD, Jamstveni sklad za zunanje ukrepe, iz katerih so se krila tudi posojila finančne pomoči tretjim državam v okviru makrofinančne pomoči in Euratoma).

Komisija je 1. januarja 2021 v skladu s finančno uredbo vzpostavila skupni sklad za rezervacije za upravljanje kapitalske rezerve („oblikovanje rezervacij“) za vsa proračunska jamstva in posojila finančne pomoči tretjim državam v enem skupnem portfelju. Poleg oblikovanja rezervacij v proračunu EU skupni sklad za rezervacije prejema izterjave iz neizpolnjevanja obveznosti iz operacij, donose svojih naložb in prejeme iz nadomestil za proračunska jamstva EU. Skupni sklad za rezervacije lahko prejema tudi prostovoljne prispevke od držav članic in drugih donatorjev, ki na ta način povečujejo razpoložljiva proračunska jamstva EU.

Skupni sklad za rezervacije dodeljuje vhodne prispevke oddelkom, pri čemer se vsak oddelek nanaša na en prispevajoči program. Na dan 31. decembra 2021 skupni sklad za rezervacije sestavljajo štiri oddelki. Od teh se trije nanašajo na obstoječe instrumente, vzpostavljene v okviru prejšnjih večletnih finančnih okvirov (EFSI, EFSD in mandat za zunanja posojila). Ti trije prispevajoči programi so svoje obstoječe oblikovane rezervacije prenesli na dan pridružitve skupnemu skladu za rezervacije. Poleg tega obstaja oddelek za program InvestEU, tj. novi instrument, vzpostavljen v okviru trenutnega večletnega finančnega okvira. Pravni akti teh instrumentov določajo potrebno oblikovanje rezervacij za zagotovljena jamstva. Proračun EU združi te posamezne rezervacije v skupnem skladu za rezervacije in optimizira upravljanje sredstev.

Na dan 31. decembra 2021 so sredstva skupnega sklada za rezervacije znašala 12,3 milijarde EUR, od tega je bilo 11,3 milijarde EUR vloženi v finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja – neizvedena finančna sredstva (dolžniški vrednostni papirji).

Obzorje 2020

V skladu z uredbo EU o vzpostavitvi programa Obzorje 2020 – okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) – so bili vzpostavljeni novi finančni instrumenti za izboljšanje dostopa do financiranja za subjekte, ki se ukvarjajo z raziskavami in inovacijami. Ti instrumenti so:

- storitev za posojila in jamstva za raziskave in inovacije InnovFin, v okviru katere Komisija deli finančno tveganje, povezano s portfeljem novih poslov financiranja, ki jih je sklenila EIB;
- jamstvo InnovFin za MSP in instrument neomejenega jamstva pobude za MSP (SIUGI), tj. jamstvena instrumenta, ki ju upravlja EIS ter zagotavljata jamstva in posredna osebna jamstva finančnim posrednikom za nove portfelje posojil (v okviru SIUGI Komisija deli finančno tveganje, povezano z danim jamstvom, z državami članicami, EIS in EIB);
- kapitalska shema za raziskave in inovacije InnovFin, ki zagotavlja naložbe v sklade tveganega kapitala in jo upravlja EIS, ter
- sklad Evropskega sveta za inovacije, ki zagotavlja financiranje lastniškega kapitala za pospešitev inovacij in ukrepov uvedbe na trg. Sklad Evropskega sveta za inovacije se bo financiral predvsem iz večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 znotraj okvirnega programa Obzorje Evropa. Vendar je Komisija do zdaj uporabljala sredstva, ki so na voljo v okviru programa Obzorje 2020.

Instrument za povezovanje Evrope

V skladu z Uredbo (EU) št. 1316/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²¹⁾ je bil ustanovljen dolžniški instrument Instrument za povezovanje Evrope (IPE) za omogočanje lažjega dostopa do financiranja za infrastrukturne projekte v sektorjih prometa, telekomunikacij in energetike. Upravlja ga EIB na podlagi sporazuma z EU. Ta nudi delitev tveganja za dolžniško financiranje v obliki prednostnega in podrejenega dolga ali jamstev ter podporo za projektne obveznice, za katere jamči EU.

Kapitalske sheme EU za MSP

To so lastniški instrumenti, ki se financirajo iz programa za konkurenčnost podjetij in MSP (COSME), okvirnega programa za konkurenčnost in inovativnost (CIP), večletnega programa za podjetja in podjetništvo (MAP) ter pobude za rast in zaposlovanje, ki so pod skrbništvom EIS ter podpirajo ustanavljanje in financiranje MSP v EU v zgodnji (zagonski) fazi in fazi rasti z vlaganjem v primerne specializirane sklade tveganega kapitala.

Hierarhija poštene vrednosti neizvedenih finančnih sredstev po poštenu vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj (v letu 2020 razvrščena kot za prodajo razpoložljiva sredstva)

(v milijonih EUR)

Vrsta finančnih instrumentov	31.12.2021	31.12.2020
Raven 1: Kotirane cene na delujočih trgih	19 336	15 383
Raven 2: Opazovani vhodni podatki, razen kotiranih cen	2 698	2 706
Raven 3: Tehnike vrednotenja z vhodnimi podatki, ki ne temeljijo na podatkih z opazovanih trgov	2 190	1 498
Skupaj	24 223	19 587

V danem obdobju ni bilo prenosov med ravnjo 1 in ravnjo 2 hierarhije poštene vrednosti.

Uskladitev neizvedenih finančnih sredstev, merjenih s tehnikami vrednotenja z vhodnimi podatki, ki ne temeljijo na podatkih z opazovanih trgov (raven 3)

(v milijonih EUR)

Gibanje poštene vrednosti	
Začetna bilanca na dan 1.1.2021	1 498

⁽²¹⁾ Uredba (EU) št. 1316/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi Instrumenta za povezovanje Evrope, spremembi Uredbe (EU) št. 913/2010 in razveljavitvi uredb (ES) št. 680/2007 in (ES) št. 67/2010 (UL L 348, 20.12.2013, str. 129).

(v milijonih EUR)

Gibanje poštene vrednosti	
Sprememba računovodskega pravila EU št. 11	2
Naložbe v obdobju	505
Odplačila glavnice	(111)
Poravnani prihodki	(30)
Dobički ali izgube za zadevno obdobje v presežku ali primanjkljaju	326
Prenosi na raven 3	—
Prenosi z ravni 3	—
Drugo	—
Končna bilanca na dan 31.12.2021	2 190

Čisti dobički neizvedenih sredstev ravni 3 v posesti konec leta 2021 so znašali 295 milijonov EUR. Vključeni so kot finančni prihodki v vrstici „Dobički na finančna sredstva ali obveznosti po poštenu vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj – neizvedena finančna sredstva“ (glej pojasnilo 3.9) in kot stroški financiranja v vrstici „Izgube iz finančnih sredstev po poštenu vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj – neizvedena finančna sredstva“ (glej pojasnilo 3.15).

2.4.2.2 Finančna sredstva in obveznosti po poštenu vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj – izvedena finančna sredstva

Finančna sredstva in obveznosti po poštenu vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj – izvedena finančna sredstva po vrstah

(v milijonih EUR)

Vrsta izvedenega finančnega instrumenta	31.12.2021			31.12.2020		
	Nominalni znesek	Sredstvo po poštenu vrednosti	Obveznost po poštenu vrednosti	Nominalni znesek	Sredstvo po poštenu vrednosti	Obveznost po poštenu vrednosti
Valutna nestandardizirana terminska pogodba	646	2	—	417	6	—
Jamstvo za portfelj lastniških instrumentov	4 148	826	(1)	3 412	193	(1)
Jamstva za valutno tveganje	28	—	(4)	14	—	(4)
Skupaj	4 822	828	(5)	3 843	199	(4)
Nekratkoročna		826	(5)		193	(4)
Kratkoročna		2	—		6	(0)

Valutna nestandardizirana terminska pogodba

EU sklepa valutne nestandardizirane terminske pogodbe, da bi se zavarovala pred valutnim tveganjem, povezanim z dolžniškimi vrednostnimi papirji, izraženimi v ameriških dolarjih, ki jih ima v posesti Jamstveni sklad EFSI. EU v skladu z valutnimi nestandardiziranimi terminskimi pogodbami na datum zapadlosti plača pogodbeno dogovorjen nominalni znesek v tuji valuti („plačilni del“), kot je predstavljen v razpredelnici zgoraj, in prejme nominalni znesek v eurih („prejemni del“). Take pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih se merijo po poštenu vrednosti na dan bilance stanja in se razvrstijo bodisi kot finančna sredstva bodisi kot finančne obveznosti po poštenu vrednosti prek presežka ali primanjkljaja, odvisno od tega, ali je njihova poštena vrednost pozitivna ali negativna.

Jamstva za portfelje lastniških instrumentov

Postavka „Jamstvo za portfelj lastniških instrumentov“ sestavljajo jamstva, ki jih je dala EU finančnim institucijam za portfelje kapitalskih naložb. Ta jamstva so razvrščena kot izvedeni finančni instrumenti in obračunana kot finančno sredstvo ali finančna obveznost po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj, ker ne ustrezajo opredelitvi obveznosti iz finančnih jamstev – glej pojasnilo 1.5.12. Finančna obveznost EU se meri na podlagi vrednosti osnovnih naložb.

Skupni znesek predstavlja predvsem jamstvo EFSI, ki ga je EU dala skupini EIB, pri čemer znašajo osnovne kapitalske naložbe, zagotovljene s strani EIB in EIS, 3 068 milijonov EUR (leta 2020: 2 223 milijonov EUR). Poštena vrednost jamstva EU za portfelje lastniških instrumentov EFSI je znašala 763 milijonov EUR (leta 2019: 164 milijonov EUR).

Jamstvo za valutno tveganje

Jamstva EU za valutno tveganje v okviru Jamstvenega sklada EFSI, ki jamči za pogodbe o zamenjavi in nestandardizirane terminske pogodbe, ki so namenjene varovanju pred valutnimi tveganji za naložbene posle na nastajajočih trgih. EU krije tudi devalvacijo tuje valute (UHA) v zvezi s posojili, ki so jih finančne institucije dale MSP v Ukrajini v okviru finančnega mehanizma za MSP v državah vzhodnega partnerstva.

Hierarhija poštene vrednosti izvedenih finančnih sredstev in obveznosti

(v milijonih EUR)

Vrsta izvedenega finančnega instrumenta	31.12.2021		31.12.2020	
	Sredstvo po pošteni vrednosti	Obveznost po pošteni vrednosti	Sredstvo po pošteni vrednosti	Obveznost po pošteni vrednosti
Raven 1: Kotirane cene na delujočih trgih	—	—	—	—
Raven 2: Opazovani vhodni podatki, razen kotiranih cen	2	(2)	6	(4)
Raven 3: Tehnike vrednotenja z vhodnimi podatki, ki ne temeljijo na podatkih z opazovanih trgov	826	(2)	193	(1)
Skupaj	828	(5)	199	(4)

V danem obdobju ni bilo prenosov med ravnjo 1 in ravnjo 2. Izvedena finančna sredstva na ravni 3 poštene vrednosti vključujejo predvsem jamstva za portfelje lastniških instrumentov.

Uskladitev izvedenih finančnih sredstev in obveznosti, merjenih s tehnikami vrednotenja z vhodnimi podatki, ki ne temeljijo na podatkih z opazovanih trgov (raven 3)

(v milijonih EUR)

Gibanje poštene vrednosti	
Sredstvo/(obveznost) začetne bilance na dan 1.1.2021	192
Plačani zahtevki za unovčitev jamstva	5
Vrnjene unovčitve jamstva	(1)
Prihodki iz poravnane jamstva	(160)
Dobički ali izgube za zadevno obdobje v presežku ali primanjkljaju	788
Prenosi na raven 3	—

(v milijonih EUR)

Gibanje poštene vrednosti	
Prenosi z ravni 3	—
Drugo	—
Končna bilanca na dan 31.12.2021	824

Čisti dobički izvedenih sredstev ravni 3 v posesti konec leta 2021 so znašali 777 milijonov EUR. Ta znesek je prikazan kot finančni prihodki in vključen v vrstico „Dobički na finančna sredstva ali obveznosti po poštenu vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj – izvedena finančna sredstva“ (glej pojasnilo 3.9).

2.5 PREDHODNO FINANCIRANJE

(v milijonih EUR)

	Pojasnilo	31.12.2021	31.12.2020
Nekratkoročno			
Predhodno financiranje	2.5.1	57 764	30 574
Drugi predujmi državam članicam	2.5.2	2 901	3 825
Prispevek za skrbniške sklade		126	119
		60 792	34 519
Kratkoročno			
Predhodno financiranje	2.5.1	28 427	24 902
Drugi predujmi državam članicam	2.5.2	4 229	3 327
		32 656	28 229
Skupaj		93 447	62 748

Obseg predhodnega financiranja v različnih programih mora zadostovati, da se upravičencu zagotovijo potrebna sredstva za začetek in napredovanje projekta, hkrati pa je treba zagotoviti zaščito finančnih interesov EU ter upoštevati pravne in operativne omejitve ter omejitve zaradi stroškovne učinkovitosti.

Znatno povečanje glede na prejšnje leto je predvsem posledica začetka izvajanja instrumenta RRF (NextGenerationEU) v letu 2021, v okviru katerega je bilo prvotno izplačanih 36,4 milijarde EUR predhodnega financiranja.

2.5.1 Predhodno financiranje

(v milijonih EUR)

	Bruto znesek	Obračunano prek časovnih razmejitev	Čisti znesek na dan 31.12.2021	Bruto znesek	Obračunano prek časovnih razmejitev	Čisti znesek na dan 31.12.2020
Deljeno upravljanje						
EKSRP in drugi instrumenti za razvoj podeželja	3 172	(208)	2 965	3 193	—	3 193
ESRR in KS	23 531	(4 571)	18 960	23 074	(3 846)	19 229

(v milijonih EUR)

	Bruto znesek	Obračunano prek časovnih razmejitev	Čisti znesek na dan 31.12.2021	Bruto znesek	Obračunano prek časovnih razmejitev	Čisti znesek na dan 31.12.2020
ESS	9 085	(1 823)	7 263	8 222	(1 348)	6 874
Drugo	4 836	(2 263)	2 572	4 192	(1 520)	2 672
	40 624	(8 865)	31 760	38 681	(6 713)	31 967
Neposredno upravljanje						
<i>Izvedli:</i>						
Komisija	46 494	(11 970)	34 525	17 031	(10 648)	6 382
od tega instrument RRF (NextGenerationEU)	34 879	(4 065)	30 814	—	—	—
Izvajalske agencije EU	23 931	(15 030)	8 901	18 565	(10 931)	7 633
Skrbniški skladi	1 140	(847)	293	1 121	(843)	278
	71 565	(27 847)	43 718	36 716	(22 423)	14 294
Posredno upravljanje						
<i>Izvedli:</i>						
Druge agencije in organi EU	1 657	(687)	971	1 243	(781)	462
Tretje države	1 874	(1 261)	614	1 515	(1 043)	471
Mednarodne organizacije	9 545	(5 955)	3 590	9 068	(6 020)	3 048
Drugi subjekti	12 992	(7 453)	5 539	11 665	(6 432)	5 233
	26 069	(15 356)	10 713	23 491	(14 276)	9 215
Skupaj	138 258	(52 068)	86 191	98 888	(43 412)	55 476
Nekratkoročno	57 764	—	57 764	30 574	—	30 574
Kratkoročno	80 494	(52 068)	28 427	68 314	(43 412)	24 902

Predhodno financiranje pomeni izplačana denarna sredstva in s tem izvrševanje odobritev plačil. Kot je pojasnjeno v pojasnilu 1.5.7, so to predujmi in še niso prikazani kot odhodki. Zato predhodno financiranje kljub temu, da zmanjšuje neporavnane obveznosti (glej pojasnilo 5.1), predstavlja odhodke, ki še morajo biti sprejeti in še niso pripoznani v izkazu poslovnega izida.

Pri deljenem upravljanju se skoraj vse predhodno financiranje nanaša na programsko obdobje 2014–2020. Navedeni so začetni zneski predhodnega financiranja, ki ne bodo obračunani (tj. pripoznani v izkazu poslovnega izida) pred zaključkom programskega obdobja in so prikazani kot nekratkoročno predhodno financiranje.

Za področje kohezije so navedeni tudi zneski letnega predhodnega financiranja, ki se obračunajo na letni osnovi in so prikazani kot kratkoročno predhodno financiranje. Nova plačila predhodnega financiranja na področju kohezije vključujejo letno predhodno financiranje za leto 2021 (7,3 milijarde EUR) in tudi plačila iz Solidarnostnega sklada EU (0,8 milijarde EUR). Nova plačila so izravnali naknadno obračunani zneski približno podobnih vrednosti, zato ostaja raven neporavnane predhodnega financiranja za to področje na splošno stabilna.

Največji zneski predhodnega financiranja za neposredno upravljanje so tisti, ki so povezani z nepovratno podporo v zvezi z instrumentom RRF, ki se je začel izvajati v letu 2021, in sicer 30,8 milijarde EUR neto ob koncu leta. Drugi pomembni zneski v višini 8,5 milijarde EUR (leta 2020: 9,3 milijarde EUR) se nanašajo na področje raziskav (predvsem programa Obzorje 2020 in Obzorje Evropa, ki ju izvajajo izvajalske agencije EU in Komisija).

Za posredno upravljanje se iz predhodnega financiranja krijejo predvsem programi notranje politike, kot sta programa Galileo in EGNOS (vesoljska programa), pa tudi instrumenti v zvezi z Evropo v svetu (vključno z instrumenti za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje). Najopaznejše povečanje predhodnega financiranja iz te postavke je povezano z vesoljskima programoma.

Jamstva, prejeta v zvezi s predhodnim financiranjem

To so jamstva, ki jih Komisija v nekaterih primerih zahteva od upravičencev, ki niso države članice, ob plačilu predujmov (predhodnega financiranja). Pri tej vrsti jamstev je treba razkriti dve vrednosti, in sicer „nominalno“ in „tekočo“. Nominalna vrednost je povezana z obstojem jamstva. Tekoča vrednost je znesek predhodnega financiranja, ki se izplača proti jamstvu, ki se nato zmanjša za naknadno obračunane zneske. Na dan 31. decembra 2021 je nominalna vrednost jamstev, prejetih v zvezi s predhodnim financiranjem, znašala 433 milijonov EUR, njihova tekoča vrednost pa 383 milijona EUR (leta 2020: 466 milijonov EUR oziroma 402 milijonov EUR).

Nekateri zneski predhodnega financiranja, ki so bili plačani v okviru sedmega okvirnega programa za raziskave in tehnološki razvoj (7. OP) in programa Obzorje 2020 ter programa Obzorje Evropa, se krijejo iz mehanizma vzajemnega zavarovanja, ki je bil v preteklosti znan kot Jamstveni sklad za udeležence. Mehanizem vzajemnega zavarovanja je instrument vzajemne koristi in je bil vzpostavljen za kritje tveganj, ki se nanašajo na neplačila zneskov upravičencev med izvajanjem posrednih ukrepov v okviru navedenih programov. Vsi udeleženci posrednih ukrepov, ki prejema nepovratna sredstva EU, prispevajo 5 % najvišjega prispevka EU h kapitalu mehanizma vzajemnega zavarovanja, ki ga Komisija vlaga v finančne trge za vzbujanje zanimanja. Interes se lahko uporabi za kritje dolgov udeleženca, ki ne izpolnjuje svojih obveznosti do Unije. Na koncu posrednih ukrepov se prispevki vrnejo udeležencem. EU (ki jo zastopa Komisija) deluje kot pooblaščenka udeležencev mehanizma vzajemnega zavarovanja, sklad sam pa je v lasti udeležencev. Mehanizem vzajemnega zavarovanja je torej ločen subjekt, ki ni konsolidiran v tem zaključnem računu EU.

Na dan 31. decembra 2021 je višina zneskov predhodnega financiranja, ki jih krije mehanizem vzajemnega zavarovanja, dosegla 2,4 milijarde EUR (leta 2020: 2,3 milijarde EUR). Skupna sredstva mehanizma vzajemnega zavarovanja, vključno s finančnimi sredstvi, ki jih upravlja Komisija, so znašala 2,5 milijarde EUR (leta 2020: 2,4 milijarde EUR).

2.5.2 Drugi predujmi državam članicam

	(v milijonih EUR)	
	31.12.2021	31.12.2020
Predujmi državam članicam za finančne instrumente v okviru deljenega upravljanja	3 647	3 520
Sheme pomoči	3 483	3 633
Skupaj	7 130	7 153
Nekratkoročni	2 901	3 825
Kratkoročni	4 229	3 327

Predujmi državam članicam za finančne instrumente v okviru deljenega upravljanja

V okviru programov evropskih strukturnih in investicijskih skladov (skladov ESI) je mogoče državam članicam nakazati predujme iz proračuna EU, da lahko prispevajo v finančne instrumente (tj. posojila, lastniške naložbe ali jamstva). Za vzpostavitev in upravljanje teh finančnih instrumentov so odgovorne države članice in ne Komisija. Kljub temu so denarna sredstva, ki ob koncu leta v okviru teh instrumentov niso porabljena, last EU (tako kot vse predhodno financiranje) in se zato obravnavajo kot sredstvo v bilanci stanja EU.

Obdobje 2014–2020:

V okviru kohezijske politike se ocenjuje, da je bilo od plačanih 14 692 milijonov EUR na dan 31. decembra 2021 neporabljenih 3 547 milijonov EUR. To vključuje prispevek držav članic k pobudi za MSP, tj. instrumentu, namenjenemu spodbujanju dodatnih posojil bančnega sektorja malim in srednjim podjetjem (izplačanih 1 326 milijonov EUR, brez zneskov, ki so še predmet predhodnega financiranja, od katerih se za 366 milijonov EUR ocenjuje, da še niso bili porabljeni).

Za razvoj podeželja je bilo ob koncu leta neporabljenih 97 milijonov EUR.

Obdobje 2007–2013:

Šteje se, da so bili vsi zneski, povezani s kohezijsko politiko, izvršeni ali prerazporejeni drugim ukrepom, zato na dan 31. decembra 2021 ni bilo preostalih sredstev v bilanci stanja. Opozoriti je treba, da bo dejansko izvajanje po različnih instrumentih pregledano v okviru postopka zaključevanja programov v prihodnjih letih.

Sheme pomoči

Podobno kot zgoraj se dobropisi za zneske predujmov, ki so jih plačale države članice za različne sheme pomoči (državna pomoč, tržni ukrepi v okviru EKJS ali naložbeni ukrepi EKSRP) in ob koncu leta niso porabljeni, v bilanci stanja EU evidentirajo kot sredstva (predujmi). Komisija je ocenila vrednost teh predujmov na podlagi informacij, ki so jih zagotovile države članice; zadevni zneski so vključeni v zgornje podpostavke „Sheme pomoči“.

Obdobje 2014–2020:

Ob koncu leta so neporabljeni zneski po ocenah znašali 1 768 milijonov EUR za kohezijsko politiko in 1 649 milijonov EUR za kmetijstvo in razvoj podeželja.

Obdobje 2007–2013:

Ocenjuje se, da je 66 milijonov EUR, plačanih v okviru razvoja podeželja, ob koncu leta 2021 še neporabljenih.

2.6 MENJALNE TERJATVE IN NEMENJALNI IZTERLJIVI ZNESKI

(v milijonih EUR)

	Pojasnilo	31.12.2021	31.12.2020
Nekratkoročni			
<i>Izterljivi zneski iz nemenjalnih poslov</i>	2.6.1	34 892	44 128
<i>Terjatve iz menjalnih poslov</i>	2.6.2	5 750	1 685
		40 642	45 813
Kratkoročni			
<i>Izterljivi zneski iz nemenjalnih poslov</i>	2.6.1	29 473	26 915
<i>Terjatve iz menjalnih poslov</i>	2.6.2	2 323	1 766
		31 796	28 681
	Skupaj	72 438	74 493

2.6.1 Izterljivi zneski iz nemenjalnih poslov

(v milijonih EUR)

	Pojasnilo	31.12.2021	31.12.2020
Nekratkoročni			
Države članice	2.6.1.1	2 497	2 237
Sporazum o izstopu Združenega kraljestva	2.6.1.2	30 839	40 629
Aktivne časovne razmejitve	2.6.1.4	1 556	1 261
Drugi izterljivi zneski		—	1
		34 892	44 128
Kratkoročni			
Države članice	2.6.1.1	5 682	7 213
Sporazum o izstopu Združenega kraljestva	2.6.1.2	10 913	6 827
Globe zaradi kršitev pravil konkurence	2.6.1.3	11 698	11 295
Aktivne časovne razmejitve	2.6.1.4	1 097	787
Drugi izterljivi zneski	2.6.1.5	83	792
		29 473	26 915
Skupaj		64 365	71 043

2.6.1.1 Izterljivi zneski, ki jih dolgujejo države članice

(v milijonih EUR)

	31.12.2021	31.12.2020
TLS – računi A	6 137	5 297
TLS – ločeni računi	1 405	1 460
Lastna sredstva, ki jih je treba še prejeti	15	2 188
Oslabitev	(875)	(892)
Drugo	—	—
Izterljivi zneski v zvezi z lastnimi sredstvi	6 683	8 053
Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS)	1 525	1 378
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP) in drugi instrumenti za razvoj podeželja	668	720
Oslabitev	(843)	(837)
Izterljivi zneski v zvezi z EKJS in razvojem podeželja	1 350	1 260
Izterjava zneskov predhodnega financiranja	26	53
Izterljiv plačani DDV	45	35

(v milijonih EUR)

	31.12.2021	31.12.2020
Drugi izterljivi zneski, ki jih dolgujejo države članice	73	49
Skupaj	8 178	9 450
Nekratkoročni	2 497	2 237
Kratkoročni	5 682	7 213

Največji znesek, vključen med nekratkoročne zneske, se nanaša na zneske, ki jih dolgujejo države članice, zlasti 2,1 milijarde EUR, povezane s postopkom za ugotavljanje kršitev v zvezi z Združenim kraljestvom (pojasnjeno v nadaljevanju). Med nekratkoročne so tako kot v prejšnjih letih vključeni tudi zneski, ki se nanašajo na neizvršene sklepe o potrditvi skladnosti za Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS) in Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP). Zneski, ki se nanašajo na te sklepe, se izterjajo v letnih obrokih.

Izterljivi zneski v zvezi z lastnimi sredstvi

„Računi A“ se nanašajo na mesečne izkaze, v katerih države članice sporočijo upravičene zneske tradicionalnih lastnih sredstev (TLS). V razpredelnici so navedeni zneski „računov A“, ki še niso bili plačani Komisiji. TLS so predvsem carine, ki jih države članice pobirajo v imenu Komisije.

„Računi A“ so na koncu leta običajno znašali od 3 do 3,5 milijarde EUR. Vendar je v zadnjih dveh letih, tj. 2021 in 2020, skupni znesek vključeval dodatne zneske TLS, povezane s postopkom za ugotavljanje kršitev v zvezi z Združenim kraljestvom (glej spodaj) in drugimi poročili o inšpekcijskih pregledih v zvezi s TLS. Obračunane so zamudne obresti v višini 2,2 milijarde EUR (leta 2020: 1,7 milijarde EUR); ti zneski se zato prav tako poročajo v tem zaključnem računu (glej pojasnili **2.6.2** in **3.9**).

Kar zadeva postopek za ugotavljanje kršitev Združenega kraljestva, je Komisija 8. marca 2018 Združenemu kraljestvu poslala uradni opomin (kršitev št. 2018/2008), ker proračunu EU ni dalo na voljo pravilnega zneska tradicionalnih lastnih sredstev. Ker Združeno kraljestvo ni zagotovilo zadovoljivega odgovora, niti na uradni opomin niti na obrazloženo mnenje, poslano 24. septembra 2018, je Komisija odločila, da zadevo predloži Sodišču EU, kar je storila 7. marca 2019. Zadeva se je začela s poročilom urada OLAF za leto 2017, v katerem je bilo ugotovljeno, da so se uvozniki v Združenem kraljestvu izognili plačilu velikega zneska carin, tako da so izdajali lažne in fiktivne račune ter nepravilno določali carinske vrednosti pri uvozu. Komisija je na podlagi metodologije, ki sta jo razvila urad OLAF in Skupno raziskovalno središče, ter razpoložljivih informacij ocenila, da so zaradi kršitve s strani Združenega kraljestva v obdobju med novembrom 2011 in oktobrom 2017 v proračunu EU nastale izgube v višini 2,1 milijarde EUR (čiste, tj. po odštetju stroškov pobiranja, ki bi jih Združeno kraljestvo zadržalo od bruto zneska v višini 2,7 milijarde EUR). Dne 8. marca 2022 je Sodišče izdalo s tem povezano sodbo in potrdilo, da je Združeno kraljestvo kršilo svoje obveznosti za zaščito proračuna Unije. Vendar je od Komisije zahtevalo, da ponovno izračuna zahtevani znesek. Komisija bo zdaj sodbo proučila, in sicer zlasti pripombe Sodišča v zvezi z določitvijo spornih zneskov. Trenutno se torej pripravlja podrobna pravna in operativna analiza, ugotovitve katere še niso na voljo. Zato so glavnica v višini 2,1 milijarde EUR in ocenjene zamudne obresti v višini 2,1 milijarde EUR, ki naj bi se obračunale do konca leta 2021 (v primerjavi z 1,6 milijarde EUR obresti, obračunanih in pripoznanih do konca leta 2020), še naprej razvrščene kot dolgoročna sredstva, kar je najboljša razpoložljiva ocena.

Letos, na dan 31. decembra 2021, izterljivi zneski vključujejo tudi znesek v višini 0,4 milijarde EUR v obliki ocenjenih izgub tradicionalnih lastnih sredstev, ki jih dolgujejo države članice za uvoz znatno pre nizko vrednotenega tekstila in obutve iz Kitajske. Te ocene so predmet revizije, zlasti po sodbi Sodišča v postopku za ugotavljanje kršitev v zvezi z Združenim kraljestvom.

Poleg tega je Komisija v računovodske izkaze vključila terjatev v višini 0,17 milijarde EUR za ugotovljene carine in zamudne obresti, ki temelji na najnovejših razpoložljivih informacijah.

„Ločeni računi“ se nanašajo na določene upravičene zneske, ki niso bili vključeni v „račune A“, ker jih države članice niso izterjale in ker niso bili zavarovani (tj. jamstvo) (ali če je bilo zavarovanje zagotovljeno, vendar se zneski izpodbijajo). Za te upravičene zneske se izvede oslabitev na podlagi podatkov, ki jih vsako leto zagotovijo države članice. Kot je razvidno iz razpredelnice, so zneski oslabitve na splošno na podobni ravni ob koncu vsakega leta.

„Lastna sredstva, ki jih je treba še prejeti“ se v letu 2021 nanašajo na izterljive zneske zaradi spremembe proračuna št. 6/2021, ki je bila sprejeta 24. novembra 2021. Zneske so države članice vnesle prvi delovni dan januarja 2022.

Izterljivi zneski v zvezi z EKJS in razvojem podeželja

Ta postavka zajema predvsem terjatve do držav članic na dan 31. decembra 2021, kakor so jih te prijavile in potrdile 15. oktobra 2021. Za izterljive zneske, ki nastanejo po tej prijavi do 31. decembra 2021, se pripravi ocena. Komisija oceni tudi odpis terjatev do upravičencev, ki jih verjetno ne bo mogoče izterjati. Ta popravek vrednosti ne pomeni, da se Komisija odpoveduje prihodnji izterjavi teh zneskov. V popravek je vključeno tudi zmanjšanje za 20 %, kar ustreza znesku, ki ga države članice lahko zadržijo za kritje upravnih stroškov.

2.6.1.2 Sporazum o izstopu Združenega kraljestva

„Sporazum o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo“ (2019/C 384 I/01) (v nadaljnjem besedilu: sporazum o izstopu), ki sta ga podpisala EU in Združeno kraljestvo, določa različne finančne obveznosti za obe pogodbenici. Na dan 31. decembra 2021 so neto terjatve do Združenega kraljestva na podlagi teh obveznosti znašale 41 753 milijonov EUR (leta 2020: 47 456 milijonov EUR), od tega je treba 10 913 milijonov EUR plačati v 12 mesecih po datumu poročanja (leta 2020: 6 827 milijonov EUR):

	(v milijonih EUR)				
	Člen 140	Člen 142	Drugo	31.12.2021	31.12.2020
Dolg Združenega kraljestva	28 620	14 751	610	43 982	49 579
Dolg do Združenega kraljestva	—	—	(2 229)	(2 229)	(2 122)
Skupaj	28 620	14 751	(1 618)	41 753	47 456
Nekratkoročno	17 064	14 486	(711)	30 839	40 629
Kratkoročno	11 556	265	(908)	10 913	6 827

Prilagoditev deleža Združenega kraljestva (člen 139)

V skladu s členom 139 je delež finančnih obveznosti Združenega kraljestva, ki izhaja iz sporazuma o izstopu, odstotek, ki se izračuna kot razmerje med lastnimi sredstvi, ki jih Združeno kraljestvo da na razpolago v obdobju 2014–2020, in lastnimi sredstvi, ki jih v navedenem obdobju dajo na razpolago vse države članice in Združeno kraljestvo. V skladu z izračunom, opravljenim marca 2021, je ta znašal 12,358072326018200 %. Vendar v skladu s členom 139 je treba delež prilagoditi za znesek saldov DDV in BND (2014–2020), ki je bil državam članicam sporočen pred 1. februarjem 2022. Zato v skladu z opravljenim izračunom končni delež Združenega kraljestva znaša 12,431681219587700 %. Po prilagoditvi deleža Združenega kraljestva glede na izračune, na katerih temeljijo zneski, ki so Združenemu kraljestvu že bili zaračunani v letu 2021, je bil Združenemu kraljestvu aprila 2022 zaračunan dodatni znesek v višini 67 milijonov EUR.

Plačila na podlagi sporazuma o izstopu

Mehanizem plačil, ki ga je treba uporabiti za obveznosti, določene med dvema strankama, je določen v členu 148. Skratka, EU zaračuna neto zneske, ki jih dolguje Združeno kraljestvo aprila in septembra vsako leto, Združeno kraljestvo pa jih plačuje vsak mesec. Zneske, sporočene aprila danega leta, je treba plačati v štirih enakih mesečnih obrokih od junija do septembra tistega leta. Zneske, sporočene septembra, je treba plačati v osmih enakih mesečnih obrokih od oktobra tistega leta do maja naslednjega leta. Ker nekateri sporočeni zneski nujno temeljijo na napovedih in ocenah, se poročilo posodobi vsako leto na podlagi trenutnih podatkov.

V letu 2021 je skupni znesek, sporočen Združenemu kraljestvu na podlagi člena 136 ter členov od 140 do 147, znašal 11 930 milijonov EUR, od tega je bilo 3 763 milijonov EUR sporočenih aprila 2021 in 8 166 milijonov EUR septembra 2021. Skupna plačila, prejeta v letu 2021, so znašala 6 826 milijonov EUR, od tega je bilo 3 763 milijonov EUR povezanih z aprilskim poročilom (plačani v štirih enakih mesečnih obrokih v obdobju od junija do septembra 2021), 3 062 milijonov EUR pa s septembrskim poročilom (plačani v treh enakih obrokih v obdobju od oktobra do decembra 2021).

(v milijonih EUR)

	Poročilo aprila 2021 (dolgovano in plačano od junija do septembra 2021)	Poročilo septembra 2021 (dolgovano in plačano od oktobra do decembra 2021)	Skupaj
Člen 140	3 696	3 054	6 750
Člen 142	—	11	11
Člen 136	230	18	247
Člen 147	21	—	21
	3 946	3 083	7 029
Člen 141	—	(20)	(20)
Člen 143	(93)	—	(93)
Člen 144	(46)	—	(46)
Člen 145	(37)	—	(37)
Člen 146	(7)	—	(7)
	(183)	(20)	(203)
Skupaj	3 763	3 062	6 826

Preostali saldo računa iz septembra 2021 ob koncu leta, ki je znašal 5 104 milijonov EUR, je bil plačan v petih enakih mesečnih obrokih v obdobju od januarja do maja 2022.

Člen 140 – Naporavnane obveznosti

Združeno kraljestvo se je zavezalo, da bo EU plačalo svoj delež neporavnanih proračunskih obveznosti na dan 31. decembra 2020 (t. i. RAL brexit), kakor so prilagojene z zahtevami iz člena 140. Na dan 31. decembra 2021 je skupni znesek, pripoznan kot terjatev, znašal 28 620 milijonov EUR (leta 2020: 34 966 milijonov EUR), od tega se 11 556 milijonov EUR plača v 12 mesecih po koncu leta. Naslednja razpredelnica prikazuje glavna gibanja med skupnim zneskom, pripoznanim kot terjatev na dan 31. decembra 2020 (izračunanem na podlagi prilagojenega deleža Združenega kraljestva), in skupnim zneskom, pripoznanim kot terjatev na dan 31. decembra 2021

(v milijonih EUR)

Znesek, ki ga Združeno kraljestvo dolguje na dan 31.12.2020 (na podlagi neprilagojenega deleža Združenega kraljestva)	34 966
Prilagoditev deleža Združenega kraljestva	208
Znesek, ki ga Združeno kraljestvo dolguje na dan 31.12.2020 (na podlagi prilagojenega deleža Združenega kraljestva)	35 174
Neto finančni popravki za obdobje 2014–2020 ali prejšnja programska obdobja (vključno s prilagoditvijo odbitkov leta 2020)	(58)
Tradicionalna lastna sredstva, ki se nanašajo na leto 2020 in so bila dana na voljo Uniji v letu 2021 (vključno s prilagoditvijo odbitkov leta 2020)	(82)
Neto plačila, prejeta od Združenega kraljestva v letu 2021	(6 750)

<i>(v milijonih EUR)</i>	
Prilagoditev ocenjenega neizvrševanja	337
Skupaj	28 620
<i>Nekratkoročna</i>	<i>17 064</i>
<i>Kratkoročna</i>	<i>11 556</i>

Medletno zmanjšanje skupnega zneska, pripoznanega kot terjatev, je znašalo 6 346 milijonov EUR in je bilo predvsem posledica plačil, prejetih od Združenega kraljestva v letu 2021 (6 750 milijonov EUR).

Prilagoditev zneska, ki ga je Združeno kraljestvo dolgovalo na dan 31. decembra 2020, zaradi česar je prišlo do povečanja za 208 milijonov EUR, odraža prilagoditev deleža Združenega kraljestva pri prilagojenih proračunskih obveznostih na dan 31. decembra 2020, za katere se uporablja delež Združenega kraljestva (216,7 milijona EUR). Vključene so tudi prilagoditve odbitkov, vključenih v zaključni račun EU za leto 2020 za neto finančne popravke za obdobje 2014–2020 ali prejšnja programska obdobja in TLS, ki se nanašajo na leto 2020 in so bila dana na voljo Uniji v letu 2021 (2,4 milijona EUR), in prilagoditev odbitka za ocenjeno neizvrševanje (6,0 milijona EUR).

Skupni odbitek za neto finančne popravke za obdobje 2014–2020 ali prejšnja programska obdobja, ki znaša 58,5 milijona EUR, zajema zneske, zaračunane septembra 2021, ki še niso bili vključeni v zaključni račun za leto 2020 (34,8 milijona EUR, od tega je Združeno kraljestvo plačalo 12,8 milijona EUR v obdobju od oktobra do decembra 2021 in 22,0 milijona EUR od januarja do maja 2022), prilagoditev deleža Združenega kraljestva za te zneske (0,2 milijona EUR) ter zneske, ki bodo zaračunani septembra 2022 in se plačajo od oktobra do decembra 2022 (23,5 milijona EUR).

Skupni odbitek za TLS, ki se nanašajo na leto 2020 in so bila dana na voljo Uniji v letu 2021, znaša 82,0 milijona EUR in zajema zneske, zaračunane septembra 2021, ki še niso bili vključeni v zaključni račun za leto 2020 (16,7 milijona EUR, od tega je Združeno kraljestvo plačalo 6,3 milijona EUR v obdobju od oktobra do decembra 2021 in 10,4 milijona EUR od januarja do maja 2022), prilagoditev deleža Združenega kraljestva za te zneske (0,1 milijona EUR) ter zneske, ki bodo zaračunani aprila 2022 (65,2 milijona EUR).

Znesek, ki se plača v 12 mesecih od datuma poročanja (11 556 milijonov EUR), zajema preostali saldo računa iz septembra 2021 (5 090 milijonov EUR), znesek, zaračunan aprila 2022 (4 029 milijonov EUR) ter znesek, ki bo zaračunan septembra 2022 in se plača od oktobra do decembra 2022 (2 437 milijonov EUR). Znesek, zaračunan aprila 2022, sestavlja 3 280 milijonov EUR, ki se nanašajo na delež Združenega kraljestva za ocenjeno izvrševanje RAL v letu 2022, 65,2 milijona EUR, ki se nanašajo na odbitke za TLS, 70,5 milijona EUR, ki se nanašajo na prilagoditev deleža Združenega kraljestva za zneske, zaračunane v letu 2021, ter 743,6 milijona EUR, ki se nanašajo na prilagoditev deleža Združenega kraljestva za RAL zaradi izvrševanja v letu 2021. Znesek, ki bo zaračunan septembra 2022 in se plača v obdobju od oktobra do decembra 2022, zajema 2 460 milijonov EUR, ki se nanašajo na delež Združenega kraljestva za ocenjeno izvrševanje RAL v letu 2022, in 23,5 milijona EUR, ki se nanašajo na odbitke za neto finančne popravke.

Po posodobitvi uradne napovedi Komisije sprostitev obveznosti za vse neporavnane obveznosti na dan 31. decembra 2020 so se zneski, ki jih dolguje Združeno kraljestvo, povečali za 337 milijonov EUR zaradi posodobitve ocenjenega neizvrševanja.

Člen 142 – Obveznosti Unije ob koncu leta 2020

Združeno kraljestvo se je zavezalo, da bo konec leta 2020 EU plačalo svoj delež obveznosti Unije, razen naslednjega: (a) obveznosti z ustreznimi sredstvi in (b) obveznosti v zvezi z delovanjem proračuna in upravljanjem lastnih sredstev (vključno z zneski, ki so že kriti z neporavnanimi obveznostmi, glej člen 140 zgoraj). Glavni znesek se nanaša na pozaposlitvene obveznosti EU (pokojinine in zdravstveno zavarovanje), ki obstajajo na dan 31. decembra 2020.

Neporavnane obveznosti iz leta 2020 v skladu s členom 142(6)

(v milijonih EUR)

	Pokojninski sistem za evropske uradnike	Skupni sistem zdravstvenega zavarovanja	31.12.2021	31.12.2020
Neporavnane obveznosti iz leta 2020	104 832	9 675	114 507	113 676
Delež Združenega kraljestva	13 032	1 203	14 235	14 048
prispevki za pokojninski sistem za evropske uradnike/skupni sistem zdravstvenega zavarovanja	227	8	236	0
Skupaj	13 260	1 211	14 471	14 048
Nekratkoročne	13 032	1 203	14 235	14 048
Kratkoročne	227	8	236	0

V skladu z modelom neplačila iz člena 142(6) Združeno kraljestvo letno prispeva k neto plačilom, izvršenim iz proračuna Unije v predhodnem letu vsakemu upravičencu iz pokojninskega sistema za evropske uradnike (PSEO), in povezanemu prispevku proračuna Unije v skupni sistem zdravstvenega zavarovanja za vsakega upravičenca ali osebo, ki je upravičena prek upravičenca. Začetek plačevanja teh letnih prispevkov se načrtuje za junij 2022 (pri čemer se vsak letni obrok plača v štirih mesečnih obrokih od junija do septembra zadevnega leta).

Prilagojeni delež Združenega kraljestva za neto plačila, izvršena iz proračuna Unije v letu 2021 upravičencem PSEO in v skupni sistem zdravstvenega zavarovanja, je znašal 227 milijonov EUR oz. 8 milijonov EUR. Ti zneski so bili Združenemu kraljestvu sporočeni kot del računa iz aprila 2022 (in se torej plačajo v štirih enakih mesečnih obrokih v obdobju od junija do septembra 2022).

Poleg tega so na dan 31. decembra 2021 neporavnane obveznosti Združenega kraljestva iz leta 2020 na podlagi člena 142(6), ki se nanašajo na PSEO in skupni sistem zdravstvenega zavarovanja, znašale 13 032 milijonov EUR oz. 1 203 milijonov EUR (leta 2020: 12 450 milijonov EUR in 1 599 milijonov EUR). Povečanje za sistem PSEO je predvsem posledica aktuarske izgube iz naslova sprememb finančnih predpostavk (za več podrobnosti glej pojasnilo 2.9). Opozoriti je treba, da čeprav aktuarska izguba iz naslova sprememb finančnih predpostavk vpliva na sedanjo vrednost neporavnanih obveznosti iz leta 2020, izračunano na podlagi MRSJS 39/računovodskega pravila EU št. 12, pa ne spreminja niti zneska prejemkov, ki jih bo EU dejansko plačala, niti posledično na prispevke Združenega kraljestva k tem plačilom, ki se izplačujejo na podlagi mehanizma poravnave neplačil iz člena 142(6).

Na dan 31. decembra 2021 Združeno kraljestvo ni uporabilo možnosti predčasne poravnave, določene za plačilo neporavnanih obveznosti iz naslova PSEO in skupnega sistema zdravstvenega zavarovanja za leto 2020, izračunanih z uporabo aktuarskih vrednotenj v skladu z MRSJS 39/računovodskim pravilom EU št. 12, v petih enakih obrokih po postopku iz zadnjega pododstavka člena 142(6).

Neporavnane obveznosti iz leta 2020 v skladu s členom 142(5)

V skladu s členom 142(5) prispeva Združeno kraljestvo k obveznostim v zvezi z drugimi pokojninskimi sistemi, kakor so bili vključeni v konsolidiranem računu Unije za finančno leto 2020, v 10 obrokih z začetkom 31. oktobra 2021 (z vsakim letnim obrokom, ki ga je treba plačati v osmih mesečnih obrokih od oktobra od maja naslednje leto). Te obveznosti so v konsolidiranem računu Unije za finančno leto 2020 znašale 2 344 milijard EUR in kar je privedlo do prilagojenega deleža Združenega kraljestva na dan 31. decembra 2020 v višini 291 milijonov EUR. Ob upoštevanju zneskov, prejetih od Združenega kraljestva v letu 2021 v skupni višini 11 milijonov EUR, se je neporavnan delež Združenega kraljestva v zvezi z drugimi pokojninskimi sistemi na dan 31. decembra 2021 zmanjšal na 281 milijonov EUR, od tega se 29 milijonov EUR plača v 12 mesecih po koncu leta.

Za več informacij v zvezi s sistemi prejemkov zaposlenih glej pojasnili 1.5.10 in 2.9.

Drugi členi

	(v milijonih EUR)	
	31.12.2021	31.12.2020
Dolg Združenega kraljestva:		
Člen 136	557	230
Člen 147	53	46
	610	275
Dolg do Združenega kraljestva:		
Člen 141	(1 818)	(1 766)
Člen 143	(163)	(93)
Člen 144	(73)	(46)
Člen 145	(148)	(183)
Člen 146	(27)	(33)
	(2 229)	(2 122)
Skupaj	(1 618)	(1 847)
Nekratkoročen	(711)	(1 894)
Kratkoročen	(908)	47

Člen 136 – Veljavne določbe v zvezi z lastnimi sredstvi

Člen 136 vsebuje določbe v zvezi z lastnimi sredstvi, ki se uporabljajo po 31. decembru 2020. Združeno kraljestvo je upravičeno do prejema svojega deleža ali ga mora plačati, odvisno od primera, kadar se lastna sredstva, povezana s proračunskimi leti do vključno leta 2020, dajo na razpolago, popravijo ali prilagodijo po 31. decembru 2020. Poleg tega bo prejelo svoj delež prilagoditev zaradi nesodelovanja iz leta 2020. Zanj veljajo tudi morebitne prilagoditve lastnih sredstev iz naslova DDV in BND, ki se nanašajo na proračunska leta do vključno leta 2020. Te prilagoditve lastnih sredstev iz naslova DDV in BND se bodo izračunavale letno do 31. decembra 2028. Upoštevajo se tudi posodobitve popravka za Združeno kraljestvo za obdobje 2018–2019.

Združeno kraljestvo mora plačati tradicionalna lastna sredstva, ki jih je zbralo po 28. februarju 2021, vendar se nanašajo na leto 2020 in prejšnja leta. Od tega zneska se nato odšteje njegov delež, ki ga je dalo na voljo Združeno kraljestvo. Ločeni račun za tradicionalna lastna sredstva bo v celoti likvidiran 31. decembra 2025.

Na dan 31. decembra 2021 neporavnani neto znesek, ki ga dolguje Združeno kraljestvo, znaša 557 milijonov EUR, od tega se 544 milijonov EUR Združenemu kraljestvu plača v 12 mesecih po koncu leta, 1 101 milijonov EUR pa bo moralo Združeno kraljestvo plačati pozneje:

	(v milijonih EUR)
Znesek, ki ga dolguje Združeno kraljestvo na dan 31.12.2020	230
Prilagoditev deleža Združenega kraljestva	(2)
Znesek, zaračunan Združenemu kraljestvu septembra 2021	47
Prejeta plačila v letu 2021	(247)
Popravek za Združeno kraljestvo	(497)
Nesodelovanje	(105)

	(v milijonih EUR)
Prilagoditve DDV in BND (povezane z letom 2020 in prejšnjimi leti)	1 101
Neto tradicionalna lastna sredstva Združenega kraljestva po 28. februarju 2021	31
Znesek, ki ga dolguje Združeno kraljestvo na dan 31.12.2021	557
Nekratkoročna	1 101
Kratkoročna	(544)

Člen 141 – Globe

Združeno kraljestvo je upravičeno do deleža glob, določenih pred 31. decembrom 2020, in do tistih, ki jih je Unija določila po 31. decembru 2020 v postopku iz člena 92(1), ko te postanejo dokončne. Znesek neporavnanih glob na dan 31. decembra 2021, ki zadevajo Združeno kraljestvo, znaša 13,8 milijarde EUR (leta 2020: 14,3 milijarde EUR). Zmanjšanje za 0,5 milijarde EUR je predvsem posledica oslabitve glob za 0,9 milijarde EUR, izravnanih z neto povečanjem glob za 0,3 milijarde EUR (1,7 milijarde EUR glob, izdanih v letu 2021, zmanjšanih za 1,4 milijarde EUR glob, ki so bile v letu 2021 potrjene in plačane, zmanjšane ali razveljavljene s sodnimi odločbami). Prilagojeni delež Združenega kraljestva za te globe, ki so bile neporavnane na dan 31. decembra 2021, je 1,7 milijarde EUR (leta 2020 (neprilagojeni delež): 1,8 milijarde EUR), od tega bo znesek v višini 80,8 milijona EUR vključen v račun za september 2022, Združenemu kraljestvu pa plačan v obdobju od oktobra 2022 do maja 2023. Poleg tega je Združeno kraljestvo upravičeno do prilagojenega deleža Združenega kraljestva za dokončne globe, ki še niso bile zaračunane (69,2 milijona EUR, ki bodo tudi vključeni v račun za september 2022, Združenemu kraljestvu pa plačani v obdobju od oktobra 2022 do maja 2023), do neprilagojenega deleža Združenega kraljestva za dokončne globe, zaračunanega septembra 2021, vendar ob koncu leta še neplačanega (33,6 milijona EUR, ki bodo Združenemu kraljestvu plačani v obdobju od januarja do maja 2022), in do prilagoditve deleža Združenega kraljestva za globe, ki je bil zaračunan septembra 2021 (0,3 milijona EUR, vključenih v račun za april 2022 in ki se Združenemu kraljestvu plačajo v obdobju od junija do septembra 2022). Skupni delež Združenega kraljestva za globe zato znaša 1,8 milijarde EUR (leta 2020: 1,8 milijarde EUR), od tega se 90,2 milijona EUR plača v 12 mesecih po datumu poročanja (leta 2020 (neprilagojeni delež): 20 milijonov EUR).

Člen 143 – Pogojne finančne obveznosti: posojila za finančno pomoč, EFSI, EFSF in mandat za zunanja posojila

V skladu s tem členom je Združeno kraljestvo odgovorno za financiranje svojega deleža pogojnih obveznosti EU v zvezi z njegovimi dejavnostmi najemanja in dajanja posojil ter dejavnostmi na področju jamstev, če bi se te operacije uresničile in jih ne bi krili obstoječi jamstveni skladi (glej pojasnilo 4.1 za zadevne pogojne obveznosti). EU bo Združenemu kraljestvu povrnila zneske, ki jih je Združeno kraljestvo že prispevalo k jamstvenim skladom in ki niso več potrebni. Združeno kraljestvo ima tudi pravico do vrnjenih sredstev iz operacij z deljeno odgovornostjo. Na dan 31. decembra 2021 je znesek, ki ga je treba v celoti plačati Združenemu kraljestvu v naslednjih 12 mesecih, znašal 163 milijonov EUR (leta 2020 (neprilagojeni delež): 93 milijonov EUR).

Člen 144 – Finančni instrumenti

V skladu s tem členom se je EU zavezala, da bo Združenemu kraljestvu povrnila njegov delež vrnjenih sredstev, ki izhajajo iz finančnih operacij, odobrenih do datuma izstopa, in njegov delež izplačil za finančne operacije, odobrene po datumu izstopa. Na dan 31. decembra 2021 je znesek, ki ga je treba v celoti plačati Združenemu kraljestvu v naslednjih 12 mesecih, znašal 73 milijonov EUR (leta 2020 (neprilagojeni delež): 46 milijonov EUR).

Člen 145 – Evropska skupnost za premog in jeklo v likvidaciji (ESPJ v l.)

Združeno kraljestvo je upravičeno do svojega deleža čistih sredstev ESPJ v likvidaciji na dan 31. decembra 2020, ki se izplača letno v petih obrokih na dan 30. junija, in sicer z začetkom v letu 2021. Neto sredstva ESPJ v likvidaciji so 31. decembra 2020 znašala 1,5 milijarde EUR, pri čemer je prilagojeni delež Združenega kraljestva znašal 184 milijonov EUR (leta 2020 (neprilagojeni delež): 183 milijonov EUR). Po plačilu prvega obroka v višini 37 milijonov EUR v letu 2021 je neporavnani znesek na dan 31. decembra 2021 148 milijonov EUR, od tega se 37 milijonov EUR plača v 12 mesecih po datumu poročanja.

Člen 146 – Naložbe v Evropski investicijski sklad (EIS)

Združeno kraljestvo je upravičeno do svojega deleža naložb EU v vplačanem osnovnem kapitalu EIS na dan 31. decembra 2020, ki se izplača letno v petih obrokih na dan 30. junija, in sicer z začetkom v letu 2021. Naložbe EU v vplačanem osnovnem kapitalu EIS so na dan 31. decembra 2020 znašale 267 milijonov EUR, pri čemer je prilagojeni delež Združenega kraljestva znašal 33 milijonov EUR (leta 2020 (neprilagojeni delež): 33 milijonov EUR). Po plačilu prvega obroka v višini 7 milijonov EUR je neporavnani znesek na dan 31. decembra 2021 27 milijonov EUR, od tega se 7 milijonov EUR plača v 12 mesecih po datumu poročanja.

Člen 147 – Pravne zadeve

Združeno kraljestvo se je zavezalo, da bo prispevalo svoj delež plačil EU, ki izhajajo iz pravnih zadev v zvezi s finančnimi interesi Unije, ki zapadejo, pod pogojem, da so dejstva, ki tvorijo predmet navedenih zadev, nastala najpozneje 31. decembra 2020. Ob upoštevanju rezervacij in časovnih razmejitev ob koncu leta ter dejanskih plačil, ki jih je EU izvršila za pravne zadeve v letu 2021 (brez tistih, ki so Združenemu kraljestvu že bila sporočena v letu 2021 in jih je Združeno kraljestvo takrat tudi plačalo), znaša ocenjeni znesek, ki ga bo moralo plačati Združeno kraljestvo, 53 milijonov EUR (leta 2020 (neprilagojeni delež): 46 milijonov EUR), od tega se 6 milijonov EUR plača v 12 mesecih po datumu poročanja.

2.6.1.3 Izterljivi zneski v zvezi z globami zaradi kršitev pravil konkurence

(v milijonih EUR)

	31.12.2021	31.12.2020
Bruto izterljivi znesek glob	14 922	14 503
Začasna plačila	(2 100)	(3 023)
Oslabitev	(1 125)	(186)
Skupaj	11 698	11 295
Nekratkoročni	—	—
Kratkoročni	11 698	11 295

Oglobljene družbe, ki so vložile pritožbo ali to načrtujejo, imajo možnost, da izvršijo začasna plačila ali Komisiji zagotovijo bančna jamstva. Za vse ob koncu leta neporavnane globe je bilo prejetih 2 100 milijonov EUR (leta 2020: 3 023 milijonov EUR) v obliki začasnih plačil, višina prejetih jamstev pa je znašala 11 067 milijonov EUR (leta 2020: 11 004 milijonov EUR).

V zneskih, odpisanih zaradi oslabilve, je upoštevana ocena, ki jo Komisija opravi za vsak primer posebej, v zvezi z zneski za globe, ki niso bili plačani ali za katere niso bila zagotovljena jamstva in Komisija ne pričakuje, da bodo izterjani.

Pogojna obveznost je razkrita zaradi možnosti, da bo te začasno plačane zneske treba vrniti oglobljenim družbam (glej pojasnilo 4.2.1).

2.6.1.4 Aktivne časovne razmejitve

(v milijonih EUR)

	31.12.2021	31.12.2020
Prehodno nezaračunani prihodki	2 313	1 755
Odloženi stroški v zvezi z nemenjalnimi posli	340	293
Skupaj	2 653	2 048

(v milijonih EUR)

	31.12.2021	31.12.2020
<i>Nekratkoročne</i>	1 556	1 261
<i>Kratkoročne</i>	1 097	787

Prehodno nezaračunani prihodki vključujejo 2 milijardi EUR (leta 2020: 1,7 milijarde EUR), za kateri Komisija pričakuje, da jih bo izterjala na področju kohezije na podlagi preučitve in sprejetja zaključnih računov, ki jih bodo predložile države članice. Pričakuje se, da bo največji del tega zneska (1,2 milijarde EUR) izterjan šele ob zaključku zadevnih programov (zaradi ukrepov naložbene pobude v odziv na koronavirus) in je zato razvrščen kot nekratkoročen. Vključujejo tudi 0,3 milijarde EUR, ki se nanašajo na primer prenizkega vrednotenja, navedenega v pojasnilu **2.6.1.1**, posebej ocene, ki jih države članice še niso začasno plačale.

2.6.1.5 Drugi izterljivi zneski

744 milijonov EUR, ki izhajajo iz prenosa neporabljenih sredstev programa NER 300 na sklad za inovacije, ki ob koncu leta 2020 še niso bili izterjani od EIB in vključeni v druge izterljive zneske, so bili izterjati v letu 2021 (glej pojasnilo **2.4.2.1**).

2.6.2 Terjatve iz menjalnih poslov

(v milijonih EUR)

	31.12.2021	31.12.2020
Nekratkoročna		
<i>Prejemni del finančnega jamstva</i>	2 630	—
<i>Zamudne obresti</i>	3 052	1 641
<i>Druge terjatve</i>	68	44
	5 750	1 685
Kratkoročne		
<i>Prejemni del finančnega jamstva</i>	485	—
<i>Stranke</i>	302	324
<i>Oslabitev terjatev do strank</i>	(172)	(188)
<i>Odloženi stroški v zvezi z menjalnimi posli</i>	236	345
<i>Zamudne obresti</i>	1 127	1 085
<i>Drugo</i>	345	200
	2 323	1 766
Skupaj	8 073	3 450

Nekratkoročne zamudne obresti se nanašajo na primer prenizkega vrednotenja, navedenega v pojasnilu **2.6.1.1** (1,8 milijarde EUR se nanaša na Združeno kraljestvo, preostali znesek v višini 1,3 milijarde EUR pa na druge države članice), medtem kot se kratkoročne zamudne obresti nanašajo predvsem na prehodno nezaračunane prihodke, ki izhajajo iz poročil o inšpekcijskih pregledih TLS, in natečene obresti od jamstev, ki so jih zagotovile oglobljene družbe.

Prejemni del pogodbe o finančnem jamstvu predstavlja sedanjo vrednost premij, ki jih je treba še prejeti kot nadomestilo za jamstva, ki jih je dala EU. Za večino jamstev EU se nadomestilo ne prejme ali so subvencionirana. Zato je terjatev bistveno manjša kot obveznost iz pogodbe o finančnem jamstvu (glej pojasnilo **2.11.2**). Izjema od tega pravila je jamstvo EFSI, ki je v letu 2021 predstavljalo 94 % prejemnega dela pogodbe o finančnem jamstvu, sledila pa sta del mandata za posojila zasebnemu sektorju na podlagi jamstva v okviru mandata EU za zunanja posojila EIB (mandat za zunanja posojila), ki je

v letu 2021 znašal 106 milijonov EUR, in program Obzorje 2020, ki je znašal 59 milijonov EUR. Od skupnega zneska v višini 3 115 milijonov EUR prejemnega dela pogodbe o finančnem jamstvu je na dan 31. decembra 2021 3 113 milijonov EUR razvrščenih kot finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja (poštena vrednost – raven 3). V primerjavi z začetno bilanco v višini 3 484 milijonov EUR na dan 1. januarja 2021 se je skupni prejemni del zmanjšal za 357 milijonov EUR zaradi poravnave v letu 2021 in za dodatnih 12 milijonov EUR zaradi manj prihodnjih premij od pričakovanih.

2.7 ZALOGE

(v milijonih EUR)

	31.12.2021	31.12.2020
Znanstveni materiali	58	59
Drugo	26	21
Skupaj	84	80

2.8 DENARNA SREDSTVA IN NJIHOVI USTREZNIKI

(v milijonih EUR)

	Pojasnilo	31.12.2021	31.12.2020
Računi pri zakladnicah in centralnih bankah		20 121	11 342
Tekoči računi		453	80
Računi izločenih sredstev		8	8
Prerazporeditve (denarna sredstva na poti)		—	0
Bančni računi za izvrševanje proračuna	2.8.1	20 582	11 430
Instrument NextGenerationEU	2.8.2	18 027	—
Finančni instrumenti	2.8.3	2 838	2 446
Globe	2.8.4	1 953	1 458
Druge institucije, agencije in organi		1 396	1 362
Skrbniški skladi		65	46
Skupaj		44 860	16 742

2.8.1 Bančni računi za izvrševanje proračuna

Ta postavka zajema sredstva, ki jih ima Komisija na svojih bančnih računih (pri zakladnici ali centralni banki) v vsaki državi članici in državi Efte ter na tekočih računih poslovnih bank, na računih izločenih sredstev in računih za manjša denarna plačila. Stanje sredstev zakladnice konec leta 2021 je posledica naslednjih glavnih elementov:

- zneska v višini 14,4 milijarde EUR, ki ob koncu leta ni bil izvršen, od katerega je 8,6 milijarde EUR povezanih z namenski prejemki, 1,4 milijarde EUR s sredstvi instrumenta NextGenerationEU, 4,4 milijarde EUR pa z odobritvami plačil (vključno z 1,4 milijarde EUR EKJS);
- zneska v višini 2,2 milijarde EUR, ki pripada zakladnicam agencij, ki jih upravlja Komisija in ki ob koncu leta ni bil porabljen;

- zneska v višini 1,7 milijarde EUR dodatnih tradicionalnih lastnih sredstev, ki je bil plačan, vendar ni bil vnesen v proračun ter
- zneska v višini 1,1 milijarde EUR dokončnih glob, ki še ni bil vnesen v proračun.

2.8.2 Instrument NextGenerationEU

Instrument NextGenerationEU poseduje denar na bančnem računu pri Evropski centralni banki (ECB). Zaradi izvajanja diverzificirane strategije financiranja v instrumentu NextGenerationEU (glej pojasnilo 2.11) je stanje denarnih sredstev zelo visoko in je na dan 31. decembra 2021 doseglo 18 milijard EUR. Namen ohranjanja visokega stanja denarnih sredstev je zagotoviti, da zneski, ki so na bančnem računu instrumenta NextGenerationEU, zadostujejo za izpolnjevanje vseh prihodnjih potreb po izplačilih in za ohranjanje opredeljenega varovala, hkrati pa preprečujejo kakršna koli presežna sredstva.

2.8.3 Finančni instrumenti

Zneski, prikazani pod to postavko, se nanašajo predvsem na ustrezne denarne sredstev, ki jih v imenu Komisije upravljajo upravitelji, in sicer za namene izvajanja posebnih programov finančnih instrumentov, ki se financirajo iz proračuna EU: 1,8 milijarde EUR na dan 31. decembra 2021, od tega se 0,6 milijarde EUR nanaša na jamstvena shema v programu COSME (glej pojasnilo 4.1.3). Vključuje tudi denarna sredstva in njihove ustrezne v skupnem skladu za rezervacije, ki ob koncu leta še niso bili vloženi v vrednostne papirje (1 milijarda EUR na dan 31. decembra 2021), in denarna sredstva, ki pripadajo skladu za inovacije, ki ga upravlja EIB (glej pojasnilo 2.4.2.1). Ta postavka ne zajema likvidnostne rezerve v zvezi s skupnim skladom za rezervacije (91,6 milijona EUR na dan 31. decembra 2021), ki je v osrednji zakladnici Komisije. Denarna sredstva, ki pripadajo finančnim instrumentom, lahko uporabljajo le zadevni programi.

2.8.4 Globe

To so predvsem denarna sredstva, prejeta v zvezi z globami, ki jih je naložila Komisija, v še odprtih zadevah. Ti zneski so knjiženi na posebnih depozitnih računih, ki se ne uporabljajo za nobeno drugo dejavnost. Če je bila zoper njih vložena pritožba oziroma še ni znano, ali bo oglobljena družba vložila pritožbo, je zadevni znesek prikazan kot pogojna obveznost v pojasnilu 4.2.1. Od leta 2010 vse poznejšečasno plačane globe upravlja Komisija v skladu BUFI, v okviru katerega se vlagajo v finančne instrumente, ki so razvrščeni kot finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja – neizvedena finančna sredstva (glej pojasnilo 2.4.2). Povečanje denarnih sredstev, povezanih z globami, ob koncu leta 2021 je posledica višjega stanja denarnih sredstev v skladu BUFI v primerjavi s stanjem ob koncu leta 2020. Opozoriti je treba, da je Komisija po sodbi Splošnega sodišča Evropske unije v zadevi Intel Corporation proti Komisiji, izdani januarja 2022, februarja 2022 plačala znesek v višini 1 060 milijonov EUR, ki ga je prej začasno plačal Intel.

OBVEZNOSTI

2.9 POKOJNINE IN DRUGI PREJEMKI ZAPOSLENIH

2.9.1 Čiste obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih

(v milijonih EUR)

	Pokojninski sistem za evropske uradnike	Drugi pokojninski sistemi	Skupni sistem zdravstvenega zavarovanja	Skupaj na dan 31.12.2021	Skupaj na dan 31.12.2020
Obveznost za določene prejemke	109 679	2 600	10 647	122 926	116 468
Sredstva programa	ni relevantno	(74)	(386)	(460)	(448)
Čiste obveznosti	109 679	2 526	10 261	122 466	116 020

Povečanje skupne obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih je predvsem posledica povečanja neto obveznosti pokojninskega sistema za evropske uradnike, ki je največja obstoječa shema. Obveznost PSEO se je povečala predvsem zaradi aktuarske izgube iz naslova sprememb finančnih predpostavk (glej pojasnilo 2.9.4). To je bila posledica predvsem zvišanja stopnje inflacije, ki je povzročilo znižanje realne diskontne stopnje. Realna diskontna stopnja je že tretje leto

zapored ostala negativna, kar pomeni, da je bil vsak prihodnji znesek danes še naprej vreden več kot bo dejansko v prihodnosti: Treba je opozoriti, da čeprav znižanje realne diskontne stopnje vpliva na obseg obveznosti, pa ne spreminja zneska prejemkov, ki ga bo treba dejansko plačati iz proračuna EU upravičencem v prihodnjih letih. Poleg tega so pravice, pridobljene med letom zaradi službovanja, višje od prejemkov, izplačanih med letom. Prisotno je tudi povečanje zaradi letnih stroškov obresti (razreševanje diskontiranja obveznosti) in aktuarskih izgub zaradi izkušenj.

Pokojninski sistem za evropske uradnike

Ta obveznost za določene prejemke predstavlja sedanjost vrednost pričakovanih prihodnjih plačil, ki jih bo morala EU izvršiti za poravnavo pokojninskih obveznosti, ki izhajajo iz službovanja zaposlenih v tekočem in prejšnjih obdobjih. Vendar se sistem izvaja, in zato so vsa plačila, ki jih je treba izvršiti na letni osnovi, vsako leto vključena v proračun EU.

V skladu s členom 83 kadrovske predpisev plačila prejemkov po pokojninskem sistemu zaposlenih bremenijo proračun Unije. Sistem se financira navidezno in države članice skupaj jamčijo za izplačilo teh prejemkov. Od osnovnih plač aktivnih članov se odšteje obvezen pokojninski prispevek, ki zdaj znaša 10,1%. Ti prispevki se obravnavajo kot proračunski prihodki v danem letu in prispevajo k financiranju odhodkov EU na splošno (glej tudi pojasnilo **3.8**).

Obveznosti iz naslova pokojninskega sistema so bile ocenjene na podlagi števila uslužbencev, udeleženi v sistemu (zaposlenih, upokojenih, bivših uslužbencev, ki prejemajo nadomestilo za invalidnost, in preživeli vzdrževanih oseb umrlih uslužbencev) na dan 31. decembra 2021, in na ta dan veljavnih pravil iz kadrovske predpisev. To vrednotenje je bilo opravljeno v skladu z računovodskimi določbami MRSJS 39 (in torej računovodskim pravilom EU št. 12).

Drugi pokojninski sistemi

Ta postavka zadeva obveznost, ki se nanaša na pokojninske obveznosti do članov in nekdanjih članov Komisije, Sodišča Evropske unije ter Računskega sodišča, Sveta, evropskega varuha človekovih pravic, Evropskega nadzornika za varstvo podatkov. V to postavko so vključene tudi obveznosti, ki se nanašajo na pokojninske obveznosti poslancev Evropskega parlamenta.

Skupni sistem zdravstvenega zavarovanja

Poleg navedenih pokojninskih sistemov je ovrednotena tudi ocenjena obveznost, ki jo ima EU do skupnega sistema zdravstvenega zavarovanja v zvezi s stroški zdravstvenega varstva, ki jih je treba plačati za uslužbence v obdobjih po prenehanju njihove zaposlitve (brez njihovih prispevkov). Kot je navedeno v pojasnilu **1.5.10**, se pri izračunu te obveznosti upošteva celotno obdobje delovne aktivnosti, kar zagotavlja, da sta pokojninski sistem in sistem zdravstvenega zavarovanja v okviru pozaposlitvenega programa za zaposlene dosledno obračunana.

Ob upoštevanju obveznosti glede poštenega predstavljanja ekonomske vsebine osnovnega stanja v skladu z EAR in MRSJS se pri dodelitvi prejemkov za obdobja aktivnosti MRSJS 39 ni razlagal v strožjem smislu. Če bi se stroški službovanja za skupni sistem zdravstvenega zavarovanja obračunali v celoti za 10 let za vse zaposlene namesto za obdobje njihove delovne aktivnosti, bi bil ob koncu leta učinek takega pristopa na obveznost za določene prejemke povečanje za 3,1 milijarde EUR. Vendar ta strožji pristop, kot je bilo že navedeno, ne bi bil združljiv s kvalitativno značilnostjo poštenega predstavljanja in tako ne bi mogel zagotoviti zanesljivih informacij v skladu z EAR št. 1 in temeljnim okvirom v MRSJS. Ta ocena je zelo odvisna od gibanja trenutnega upravnega statusa zaposlenih (zlasti od števila članov s pogodbami za določen čas, ki naj bi v prihodnosti postali uradniki).

2.9.2 Gibanje sedanje vrednosti obveznosti za določene prejemke zaposlenih

Sedanja vrednost obveznosti za določene prejemke je diskontirana vrednost pričakovanih prihodnjih plačil, potrebnih za poravnavo obveznosti, ki izhajajo iz službovanja zaposlenih v tekočem in prejšnjih obdobjih.

Analiza gibanja obveznosti za določene prejemke v tekočem letu je prikazana spodaj:

(v milijonih EUR)

	Pokojninski sistem za evropske uradnike	Drugi pokojninski sistemi	Skupni sistem zdravstvenega zavarovanja	Skupaj
Sedanja vrednost na dan 31.12.2020	100 741	2 438	13 289	116 468
Pripoznana v izkazu poslovnega izida				
Stroški tekočega službovanja	4 095	110	363	4 567
Stroški obresti	401	5	66	473
Stroški preteklega službovanja	—	—	—	—
Pripoznana v čistih sredstvih				
Ponovno merjenje obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih				
Aktuarski (dobički)/izgube zaradi izkušenj	1 457	26	(209)	1 273
Aktuarski (dobički)/izgube zaradi demografskih predpostavk	—	—	—	—
Aktuarski (dobički)/izgube zaradi finančnih predpostavk	4 787	90	(2 774)	2 103
Drugo				
Plačane dajatve	(1 801)	(69)	(88)	(1 957)
Sedanja vrednost na dan 31.12.2021	109 679	2 600	10 647	122 926

Stroški tekočega službovanja se nanašajo na povečanje sedanje vrednosti obveznosti za določene prejemke, ki izhajajo iz službovanja sedanjih članov v tekočem letu.

Stroški obresti so povečanje sedanje vrednosti obveznosti za določene zasluge v obdobju poročanja, ki je posledica dejstva, da so zasluge eno obdobje bližje poravnavi.

Aktuarski dobički in izgube zaradi izkušenj se nanašajo na učinke razlik med tem, kar se je za leto 2021 pričakovalo v predpostavkah iz prejšnjega leta, in tem, kar se je dejansko zgodilo v letu 2021.

Aktuarski dobički in izgube zaradi sprememb vrednosti aktuarskih predpostavk (demografskih spremenljivk, kot sta fluktuacija zaposlenih ter smrtnost, in finančnih spremenljivk, kot so diskontne stopnje in pričakovano povečanje plač) nastanejo, kadar so te predpostavke posodobljene, da odražajo spremembe pogojev, na katerih temeljijo.

Prejemki (na primer pokojnine ali povračila zdravstvenih stroškov) se izplačajo med letom v skladu s pravili sistema. Zaradi teh izplačanih prejemkov se je zmanjšala obveznost za določene prejemke.

2.9.3 Sredstva programa

(v milijonih EUR)

	Drugi pokojninski sistemi	Skupni sistem zdravstvenega zavarovanja	Skupaj
Sedanja vrednost na dan 31.12.2020	94	354	448
Čisto gibanje sredstev sistemov	(20)	32	12

(v milijonih EUR)

	Drugi pokojninski sistemi	Skupni sistem zdravstvenega zavarovanja	Skupaj
Sedanja vrednost na dan 31.12.2021	74	386	460

2.9.4 Aktuarske predpostavke – prejemki zaposlenih

Glavne aktuarske predpostavke, uporabljene pri vrednotenju dveh glavnih sistemov prejemkov zaposlenih, so prikazane spodaj:

	2021	2020
Pokojninski sistem za evropske uradnike		
Nominalna diskontna stopnja	1,0 %	0,4 %
Pričakovana stopnja inflacije	2,0 %	1,2 %
Realna diskontna stopnja	(1,0) %	(0,8) %
Pričakovana stopnja prihodnjega povečanja plač	1,8 %	1,8 %
Stopnje gibanja zdravstvenih stroškov	ni relevantno	N/A
Upokojitvena starost	63/64/66	63/64/66
Skupni sistem zdravstvenega zavarovanja		
Nominalna diskontna stopnja	1,0 %	0,5 %
Pričakovana stopnja inflacije	2,0 %	1,3 %
Realna diskontna stopnja	(1,0) %	(0,8) %
Pričakovana stopnja prihodnjega povečanja plač	1,9 %	1,8 %
Stopnje gibanja zdravstvenih stroškov	2,5 %	2,6 %
Upokojitvena starost	63/64/66	63/64/66

Umrljivost za leto 2021 temelji na tablicah umrljivosti za javne uslužbence EU – EULT 2018.

Nominalna diskontna stopnja se določi kot vrednost donosov eurskih brezakuponskih obveznic (z zapadlostjo 23 let decembra 2021 za pokojninski sistem za evropske uradnike in 25 let za skupni sistem zdravstvenega zavarovanja). Stopnja inflacije, ki se uporablja, je stopnja pričakovane inflacije v enakovrednem obdobju. Določena mora biti empirično na podlagi predvidenih vrednosti, izraženih v na indekse vezanih obveznicah na evropskih finančnih trgih. Realna diskontna stopnja se izračuna iz nominalne diskontne stopnje in pričakovane dolgoročne stopnje inflacije.

Čeprav so se v letu 2021 nominalne stopnje začele dvigati glede na predhodno opaženi upad, se je vpliv njihovega zvišanja izravnal z znatnim zvišanjem predpostavke o stopnji inflacije. To je povzročilo splošno znižanje realne diskontne stopnje, zaradi česar se je nadaljeval negativni trend in kar je prispevalo k aktuarski izgubi iz finančnih predpostavk v letu.

2.9.5 Analiza občutljivosti

Analiza občutljivosti temelji na simulacijah, v katerih se ob nespremenjenih drugih pogojih spreminjajo vrednosti zadevnih predpostavk.

Občutljivost pokojninskega sistema za evropske uradnike

Sprememba domnevne diskontne stopnje za deset bazičnih točk (0,1 %) bi imela naslednje učinke:

(v milijonih EUR)

	2021		2020	
	Povečanje za 0,1 %	Zmanjšanje za 0,1 %	Povečanje za 0,1 %	Zmanjšanje za 0,1 %
Obveznost za določene prejemke	(2 464)	2 544	(2 247)	2 319

Sprememba pričakovanega povečanja plač za deset bazičnih točk (0,1 %) bi imela naslednje učinke:

(v milijonih EUR)

	2021		2020	
	Povečanje za 0,1 %	Zmanjšanje za 0,1 %	Povečanje za 0,1 %	Zmanjšanje za 0,1 %
Obveznost za določene prejemke	2 414	(2 345)	2 206	(2 143)

Sprememba predvidene upokojitvene starosti za eno leto bi imela naslednje učinke:

(v milijonih EUR)

	2021		2020	
	Povišanje za eno leto	Znižanje za eno leto	Povišanje za eno leto	Znižanje za eno leto
Obveznost za določene prejemke	(1 155)	1 527	(1 104)	1 417

Občutljivost skupnega sistema zdravstvenega zavarovanja

Sprememba domnevne stopnje gibanja zdravstvenih stroškov za deset bazičnih točk bi imela naslednje učinke:

(v milijonih EUR)

	2021		2020	
	Povečanje za 0,1 %	Zmanjšanje za 0,1 %	Povečanje za 0,1 %	Zmanjšanje za 0,1 %
Seštevek stroškov tekočega službovanja in stroškov obresti čistih obdobjnih zdravstvenih stroškov zaposlenca po službovanju	13	(12)	15	(14)
Obveznost za določene prejemke	317	(307)	397	(385)

Sprememba domnevne diskontne stopnje za deset bazičnih točk (0,1 %) bi imela naslednje učinke:

(v milijonih EUR)

	2021		2020	
	Povečanje za 0,1 %	Zmanjšanje za 0,1 %	Povečanje za 0,1 %	Zmanjšanje za 0,1 %
Obveznost za določene prejemke	(265)	274	(348)	361

Sprememba pričakovanega povečanja plač za deset bazičnih točk (0,1 %) bi imela naslednje učinke:

(v milijonih EUR)

	2021		2020	
	Povečanje za 0,1 %	Zmanjšanje za 0,1 %	Povečanje za 0,1 %	Zmanjšanje za 0,1 %
Obveznost za določene prejemke	(42)	41	(38)	37

Sprememba predvidene upokojitvene starosti za eno leto bi imela naslednje učinke:

(v milijonih EUR)

	2021		2020	
	Povišanje za eno leto	Znižanje za eno leto	Povišanje za eno leto	Znižanje za eno leto
Obveznost za določene prejemke	(317)	334	(401)	421

2.10 REZERVACIJE

(v milijonih EUR)

	Znesek na dan 31.12.2020	Sprememba računovodskega pravila EU št. 11	Dodatne rezervacije	Razveljavljeni neporabljeni zneski	Porabljeni zneski	Prerazporeditev med kategorijami	Sprememba ocene	Znesek na dan 31.12.2021
<i>Sodni postopki:</i>								
Kmetijstvo	170	—	210	(25)	(1)	—	—	354
Drugo	31	—	5	(14)	(2)	—	2	22
Razgradnja jedrskih objektov	2 426	—	—	—	(33)	—	46	2 440
Finančne rezervacije	2 523	(2 522)	1	—	(1)	—	—	1
Drugo	254	—	284	(26)	(19)	—	37	530
Skupaj	5 405	(2 522)	500	(65)	(55)	—	86	3 348
Nekratkoročne	3 878	(1 165)	212	(25)	(1)	(35)	86	2 950
Kratkoročne	1 527	(1 357)	288	(40)	(55)	35	(0)	398

Rezervacije so zanesljivo ocenjeni zneski, ki izhajajo iz preteklih dogodkov in jih bo verjetno treba plačati iz proračuna EU v prihodnosti.

Sodni postopki

Gre za oceno zneskov, ki jih bo verjetno treba izplačati po koncu leta v zvezi z več tekočimi sodnimi postopki. Zneski za kmetijstvo se nanašajo na pravne postopke, ki so jih države članice sprožile v zvezi s sklepi o potrditvi skladnosti za EKJS in EKSRP.

Razgradnja jedrskih objektov

V letu 2017 je bila osnova za oblikovanje rezervacije posodobljena na podlagi „posodobljene strategije Skupnega raziskovalnega središča o programu za razgradnjo in ravnanje z odpadki (D&WMP) iz leta 2017“. Skupaj z neodvisno skupino strokovnjakov za program za razgradnjo in ravnanje z odpadki je bil opravljen pregled strategije ter proračunskih potreb in potreb po osebju. Pomeni najboljšo razpoložljivo oceno proračuna in osebja, potrebnega za dokončanje razgradnje objektov Skupnega raziskovalnega središča v Ispri, Geelu, Karlsruheju in Pettnu.

V skladu z računovodskimi pravili EU se ta rezervacija indeksira za inflacijo in potem diskontira na čisto sedanjo vrednost (z uporabo krivulje zamenjave eurske obveznice). Na dan 31. decembra 2021 so take rezervacije znašale 2 440 milijonov EUR, pri čemer so razdeljene na znesek, ki bo po pričakovanjih uporabljen v letu 2022 (35 milijonov EUR), in znesek, ki bo po pričakovanjih uporabljen pozneje (2 405 milijonov EUR).

Opozoriti je treba, da lahko velike negotovosti, povezane z dolgoročnim načrtovanjem razgradnje jedrskih objektov, vplivajo na to oceno, ki bi se lahko v prihodnje precej povečala. Negotovost nastaja predvsem zaradi končnega stanja razgrajenega objekta, jedrskih materialov, vidikov ravnanja z odpadki in odlaganja odpadkov, nepopolne ali pomanjkljive opredelitve nacionalnih regulativnih okvirov, zapletenih in dolgotrajnih postopkov dodelitve dovoljenj ter prihodnjega razvoja dogodkov na industrijskem trgu za razgradnjo.

Finančne rezervacije

Do 31. decembra 2020 je bila večina finančnih jamstev obračunanih kot rezervacije ali razkritih kot pogojne obveznosti, odvisno od verjetnosti izgube. 1. januarja 2021 so bila z začetkom veljavnosti spremenjenega računovodskega pravila EU št. 11 – Finančni instrumenti prerazvrščena kot obveznosti iz finančnih jamstev in ponovno izmerjena (glej pojasnili 1 in 2.11).

Preostali saldo na dan 31. decembra 2021 se nanaša predvsem na pričakovane kreditne izgube zaradi nečrpanih nepreklicnih obveznosti.

2.11 FINANČNE OBVEZNOSTI

(v milijonih EUR)

	Pojasnilo	31.12.2021	31.12.2020
Nekratkoročne			
Finančne obveznosti po odplačni vrednosti	2.11.1	214 824	84 395
Finančne obveznosti po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja	2.4.2.2	5	4
Obveznosti iz finančnih jamstev	2.11.2	146	—
		214 974	84 399
Kratkoročne			
Finančne obveznosti po odplačni vrednosti	2.11.1	23 501	10 559
Finančne obveznosti po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja	2.4.2.2	—	0

(v milijonih EUR)

	Pojasnilo	31.12.2021	31.12.2020
Obveznosti iz finančnih jamstev	2.11.2	7 648	90
		31 149	10 649
Skupaj		246 123	95 048

2.11.1 Finančne obveznosti po odplačni vrednosti

(v milijonih EUR)

	Pojasnilo	31.12.2021	31.12.2020
Najeta posojila za instrument NextGenerationEU in finančno pomoč	2.11.1.1	236 720	93 192
Druge finančne obveznosti	2.11.1.2	1 605	1 761
Skupaj		238 325	94 954
Nekratkoročne		214 824	84 395
Kratkoročne		23 501	10 559

2.11.1.1 Najeta posojila za instrument NextGenerationEU in finančno pomoč

(v milijonih EUR)

	NextGenerationEU	SURE	EMFS	Plačilnobilančna posojila	Makrofinančna pomoč	Euratom	Skupaj
Skupaj na dan 31.12.2020		39 503	47 396	201	5 813	279	93 192
Sprememba računovodskega pravila EU št. 11	—	420	(114)	(1)	24	1	329
Nova najeta posojila – nominalno	111 947	50 137	9 750	—	1 665	100	173 599
Odplačila	(20 996)	—	(9 750)	—	(14)	(29)	(30 789)
Spremembe knjigovodske vrednosti	49	507	(144)	0	(24)	—	388
Skupaj na dan 31.12.2021	91 000	90 567	47 138	201	7 464	351	236 720
Nekratkoročna	70 960	90 502	43 969	200	7 425	327	213 383
Kratkoročna	20 040	65	3 169	1	39	24	23 338

Najeta posojila se nanašajo predvsem na dolgoročne obveznice za instrument NextGenerationEU in programe finančne pomoči, vendar Komisija od leta 2021 izdaja tudi menice EU s kratkimi roki zapadlosti za instrument NextGenerationEU (20 milijard EUR na dan 31. decembra 2021).

Z najetimi posojili iz instrumenta NextGenerationEU se financirajo posojila instrumenta RRF, nepovratna podpora RRF in drugi programi večletnega finančnega okvira. Komisija za instrument NextGenerationEU ne najema posojil dosledno na podlagi vzajemnih posojil, tj. da bi financirala posebna posojila. Obstaja letni načrt najemanja posojil, ki temelji na

napovedanih odlivih za posojila in nepovratno podporo. Komisija sledi diverzificirani strategiji financiranja in uporablja različne dolgo- in kratkoročne instrumente financiranja. To ji omogoča, da upravičenim državam članicam zagotavlja dolgoročna posojila pod privlačnimi pogoji. Stroški najemanja posojil se nato v skladu z enotnim pristopom dodelijo upravičencem do posojil in proračunu EU (za nepovratno podporo).

Spremembe knjigovodske vrednosti ustrezajo spremembi natečenih obresti in spremembi premij/popustov (nove premije/popusti in amortizacija).

Za odplačilo navedenega najetega posojila nazadnje jamči proračun EU (glej pojasnilo 4.1.2) in posledično vsaka država članica.

Efektivne obrestne mere najetih posojil (izražene kot razpon obrestnih mer) Makrofinančna pomoč

	31.12.2021	31.12.2020
<i>Instrument NextGenerationEU</i>	(0,95) % — 0,74 %	—
<i>SURE</i>	(0,48) % — 0,77 %	0,00 % — 0,30 %
<i>EMFS</i>	(0,03) % — 3,79 %	0,50 % — 3,75 %
<i>Plačilnobilančna posojila</i>	2,95 %	2,88 %
<i>Makrofinančna pomoč</i>	(0,14) % — 3,70 %	0,00 % — 3,69 %
<i>Euratom</i>	(0,08) % — 1,58 %	0,00 % — 5,68 %

Podatki za leto 2020 se nanašajo na nominalno obrestno mero, medtem ko gre pri podatkih za leto 2021 v skladu s spremenjenim računovodskim pravilom EU št. 11 za efektivne obrestne mere.

2.11.1.2 Druge finančne obveznosti

(v milijonih EUR)

	31.12.2021	31.12.2020
Nekratkoročne		
<i>Obveznosti iz finančnih najemov</i>	1 017	1 130
<i>Zgradbe, ki se odplačujejo v obrokih</i>	291	346
<i>Drugo</i>	133	136
	1 441	1 612
Kratkoročne		
<i>Obveznosti iz finančnih najemov</i>	103	101
<i>Zgradbe, ki se odplačujejo v obrokih</i>	54	38
<i>Globe, ki jih je treba povrniti</i>	—	8
<i>Drugo</i>	6	2
	164	149
Skupaj	1 605	1 761

Obveznosti iz finančnih najemov

(v milijonih EUR)

	Prihodnji zneski, ki jih bo treba plačati			
	< 1 leto	1–5 let	> 5 let	Obveznost skupaj
Zemljišča in zgradbe	98	471	537	1 105
Druga osnovna sredstva	6	9	—	15
Skupaj na dan 31.12.2021	103	480	537	1 120
Obresti	41	140	94	275
Prihodnje najnižje najemnine na dan 31.12.2021 skupaj	145	619	631	1 395
Prihodnje najnižje najemnine na dan 31.12.2020 skupaj	151	636	790	1 576

Zgornje zneske najemnin in zneske, povezane z zgradbami, bo treba financirati iz prihodnjih proračunov.

2.11.2 Obveznosti iz finančnih jamstev

(v milijonih EUR)

	31.12.2021	
	Prejemni del pogodb o finančnem jamstvu (pojasnilo 2.6.2)	Obveznosti iz finančnih jamstev
<i>Programi proračunskega jamstva EU</i>		
Jamstvo EFSI	2 917	3 618
Jamstva v okviru mandata EIB za zunanja posojila	106	2 569
Jamstvo EFSD	2	139
Jamstvo InvestEU	—	—
Jamstvo NDICI – Globalna Evropa	—	4
	3 024	6 330
<i>Programi finančnih instrumentov EU</i>		
COSME	0	780
Obzorje 2020	59	410
Zajemanje in shranjevanje CO2	—	110
Drugo	32	165
	90	1 464
Skupaj	3 115	7 794
Nekratkoročne	2 630	146
Kratkoročne	485	7 648

V prejšnjih letih so se kot pogodbe o finančnem jamstvu obračunavala le jamstva s tržnim nadomestilom, tj. jamstvo EFSI v okviru dolžniškega portfelja, ki ga zagotavlja EIB na podlagi dela za infrastrukturo in inovacije EFSI (IIW), in majhen del jamstva mandata EIB za zunanja posojila, omejen na posojila EIB, izplačana v okviru pobude EIB za odpornost.

Uporaba spremenjenega računovodskega pravila EU št. 11 od 1. januarja 2021 je povzročila prerazvrstitev finančnih jamstev, ki so se prej obračunavala kot rezervacije, v pogodbe o finančnem jamstvu. Poleg tega so bile obveznosti iz jamstev ponovno izmerjene v skladu z obeti glede novih pričakovanih kreditnih izgub. V zvezi z učinkom uporabe spremenjenega računovodskega pravila EU št. 11 glej pojasnilo 1.

EU od leta 2021 uporablja bruto prikaz pogodb o finančnem jamstvu, pri čemer so prihodki, ki jih je še treba prejeti v okviru jamstva, pripoznani kot prejemni del pogodb o finančnem jamstvu (izkazani v razdelku menjalnih terjatev – glej pojasnilo 2.6.2), obveznost iz pogodb o finančnem jamstvu pa je pripoznana tako, da predstavlja obveznost EU za kritje prihodnjih terjatev iz naslova jamstva. Prej sta bili jamstvo EFSI in jamstvo mandata EIB za zunanja posojila prikazani v neto obliki, tj. s pobotom pričakovanih prihodkov in obveznosti jamstva.

Jamstvo EFSI ostaja z obveznostjo iz pogodbe o finančnem jamstvu v višini 3 618 milijonov EUR finančno najpomembnejši med programi finančnega jamstva, sledi pa mu jamstvo mandata EIB za zunanja posojila z obveznostjo v višini 2 569 milijonov EUR. Čeprav je EU v zameno za jamstvo EFSI upravičena do pričakovanega nadomestila v višini 2 917 milijonov EUR, pripoznanega kot pogodba o finančnem jamstvu, ki v veliki meri pokriva obveznost, pa znaša pričakovani prihodek za jamstvo mandata EIB za zunanja posojila le 106 milijonov EUR, ki tako pokriva le majhen del jamstva – razlog za to je velik delež subvencioniranja mandata EIB za zunanja posojila s strani EU.

Za večino preostalih jamstvenih programov EU, zlasti tistih, ki se zagotavljajo za bolj tvegano financiranje MSP ali sektorju inovacij, se nadomestilo ne prejme. Za več informacij o jamstvih v okviru programa Obzorje 2020 glej pojasnilo 2.4.2.1, v zvezi s COSME pa pojasnilo 4.1.3.

2.12 OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA

(v milijonih EUR)

	Bruto znesek	Prilagoditve	Čisti znesek na dan 31.12.2021	Bruto znesek	Prilagoditve	Čisti znesek na dan 31.12.2020
Zahtevki za povračilo stroškov in računi, ki so jih poslali:						
<i>Države članice</i>						
<i>EKSRP in drugi instrumenti za razvoj podeželja</i>	30	(0)	30	17	—	17
<i>ESRR in KS</i>	6 484	(1 878)	4 606	12 651	(2 698)	9 954
<i>ESS</i>	3 311	(596)	2 715	3 479	(370)	3 109
<i>Instrument RRF (NextGenerationEU)</i>	19 118		19 118	—	—	—
<i>Drugo</i>	663	(58)	605	792	(90)	701
<i>Zasebni in javni subjekti</i>	1 563	(320)	1 244	1 485	(182)	1 302
Prejeti zahtevki za povračilo stroškov in računi skupaj	31 169	(2 851)	28 318	18 424	(3 341)	15 083
EKJS	15 650	ni relevantno	15 650	16 160	ni relevantno	16 160
Razne obveznosti iz poslovanja	2 068	ni relevantno	2 068	784	ni relevantno	784
Drugo	335	ni relevantno	335	381	ni relevantno	381

(v milijonih EUR)

	Bruto znesek	Prilagoditve	Čisti znesek na dan 31.12.2021	Bruto znesek	Prilagoditve	Čisti znesek na dan 31.12.2020
Skupaj	49 223	(2 851)	46 372	35 748	(3 341)	32 408

Obveznosti iz poslovanja vključujejo račune in zahtevke za povračilo stroškov, ki so bili prejeti, vendar ob koncu leta še niso bili plačani. Prvotno se pripoznajo v trenutku prejema računov/zahtevkov za povračilo stroškov za zahtevane zneske. Obveznosti iz poslovanja se pozneje prilagodijo, da se upoštevajo samo zneski, ki so bili sprejeti po pregledu stroškov, ter zneski, za katere se oceni, da so upravičeni. Zneski, za katere se oceni, da niso upravičeni, so vključeni v stolpec „Prilagoditve“; največji zneski se nanašajo na strukturne ukrepe.

Znatno povečanje v primerjavi s koncem prejšnjega leta je povzročil predvsem instrument RRF (NextGenerationEU), ki se je začel izvajati v letu 2021 in katerega skupne obveznosti iz poslovanja, neporavnane na dan 31. decembra 2021, so znašale 19,1 milijarde EUR.

Uredba o skupnih določbah 2013/1303 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²²⁾, ki se uporablja za strukturna sklada (ESRR in ESS), Kohezijski sklad ter Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR), za programsko obdobje 2014–2020 določa, da se proračun EU zaščiti s sistematičnim zadržanjem 10 % izvršenih vmesnih plačil. Do februarja, ki sledi koncu obračunskega leta po uredbi o skupnih določbah (od 1. julija do 30. junija), je nadzorni cikel zaključen tako z upravljalnimi preverjanji s strani organov upravljanja kot z revizijami, ki so jih izvedli revizijski organi. Komisija pregleda dokumente z zagotovili in obračune, ki jih predložijo pristojni organi v državah članicah. Plačilo/izterjava dokončnega preostalega zneska se izvede šele potem, ko je ta ocena zaključena in so obračuni sprejeti. Konec leta 2021 je znesek, zadržan v skladu s to določbo, znašal 10,4 milijarde EUR. Del tega zneska (2,1 milijardi EUR) je ocenjen kot neupravičen na podlagi podatkov, ki so jih v svojih zaključnih računih zagotovile države članice, in je poleg tega vključen v stolpec „Prilagoditve“.

Na splošno so se obveznosti iz poslovanja povečale za 14 milijard EUR predvsem zaradi začetka izvajanja instrumenta RRF (NextGenerationEU) v letu 2021. To se je delno izravnalo z zmanjšanjem obveznosti v zvezi z ESRR, ki ga je povzročil predvsem manjši znesek zahtevkov za povračilo stroškov, prejetih proti koncu leta 2021, v primerjavi s stanjem prejšnjega leta.

Razlog za povečanje raznih obveznosti iz poslovanja so predvsem začasna plačila, prejeta od oglobljenih družb, ki jih je treba po koncu leta družbam povrniti.

Zahtevki za predhodno financiranje

Poleg zgornjih zneskov je Komisija ob koncu leta 2021 prejela za 0,7 milijarde EUR zahtevkov za predhodno financiranje, ki ob koncu leta še niso bili plačani. V skladu z računovodskimi pravili EU ti zneski niso knjiženi kot obveznosti iz poslovanja.

2.13 PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

(v milijonih EUR)

	31.12.2021	31.12.2020
Vnaprej vračunani stroški	77 819	64 383
Odloženi prihodki	126	128
Drugo	123	74
Skupaj	78 068	64 584

⁽²²⁾ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 320).

Razdelitev vnaprej vračunanih stroškov:

	(v milijonih EUR)	
	31.12.2021	31.12.2020
Instrument RRF (NextGenerationEU)	8 263	—
EKJS	25 241	24 599
EKSRP in drugi instrumenti za razvoj podeželja	19 245	18 622
ESRR in KS	10 710	8 766
ESS	3 499	3 009
Drugo	10 859	9 386
Skupaj	77 819	64 383

Vnaprej vračunani stroški se nanašajo na priznane stroške, za katere mora Unija še prejeti zahteve za povračilo stroškov. V zvezi s kohezijsko politiko je povečanje vnaprej vračunanih stroškov ESRR in KS povezano predvsem z izvajanjem v obdobju 2014–2020. Instrument RRF (NextGenerationEU) začel dejavnosti šele leta 2021 in je glavni razlog za veliko povečanje vnaprej vračunanih stroškov od konca prejšnjega leta.

ČISTA SREDSTVA

2.14 REZERVE

		(v milijonih EUR)	
	Pojasnilo	31.12.2021	31.12.2020
Rezerva za pošteno vrednost	2.14.1	—	496
Rezerva za Jamstveni sklad	2.14.2	—	3 043
Druge rezerve	2.14.3	1 325	1 523
Skupaj		1 325	5 062

2.14.1 Rezerva za pošteno vrednost

V skladu s prejšnjo različico računovodskega pravila EU št. 11, ki se je uporabljala do 31. decembra 2020, je bil popravek poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev obračunan skozi rezervo za pošteno vrednost. 1. januarja 2021 so bila za prodajo razpoložljiva finančna sredstva prerazvrščena v finančna sredstva po poštenu vrednosti prek presežka ali primanjkljaja (glej pojasnilo 2.4). Povezana rezerva za pošteno vrednost je zato sproščena za skupni rezultat (glej pojasnilo 1).

2.14.2 Rezerva za Jamstveni sklad

Do 31. decembra 2020 je bil 9-odstotni ciljni znesek neporavnanih zneskov, zajamčenih iz proračuna EU v okviru mandata EIB za zunanja posojila, pripoznan kot rezerva za Jamstveni sklad v čistih sredstvih. Po spremembi računovodskega pravila EU št. 11 se mandat EIB za zunanja posojila, ki se krije iz Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe, obračunava kot obveznost iz finančnega jamstva. Obveznost za prihodnje unovčitve jamstev v okviru mandata EIB za zunanja posojila je bila zato pripoznana v bilanci stanja (glej pojasnilo 2.11.2), rezerva za Jamstveni sklad pa sproščena za skupni rezultat (glej pojasnilo 1).

2.14.3 Druge rezerve

Ta znesek se nanaša predvsem na rezervo ESPJ v likvidaciji (997 milijonov EUR) za sredstva Raziskovalnega sklada za premož in jeklo, ki je bila vzpostavljena v okviru likvidacije ESPJ v likvidaciji.

2.15 ZNESKI, KI BODO VPOKLICANI OD DRŽAV ČLANIC

	(v milijonih EUR)
Zneski, ki bodo vpoklicani od držav članic, na dan 31.12.2020	38 480
Vpliv spremenjenega računovodskega pravila EU št. 11 (glej pojasnilo 1)	(1 719)
Stanje na dan 1.1.2021	36 761
Proračunski rezultat za leto 2020, knjižen v dobro držav članic	1 769
Gibanje rezerve za Jamstveni sklad	—
Ponovno merjenje obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih	3 257
Drugo	(262)
Poslovni izid za zadevno leto	42 100
Skupni zneski, ki bodo vpoklicani od držav članic, na dan 31.12.2021	83 624

Ta znesek pomeni del odhodkov, ki jih je imela EU do 31. decembra in jih bo treba financirati iz prihodnjih proračunov. Veliko odhodkov je po pravilih računovodstva na podlagi nastanka poslovnega dogodka pripoznanih v letu N, čeprav so morda dejansko plačani v letu N + 1 (ali pozneje) in se zato financirajo iz proračuna za leto N + 1 (ali pozneje). Zaradi vključitve teh obveznosti v zaključni račun ter dejstva, da se ustrezni zneski financirajo iz prihodnjih proračunov, obveznosti ob koncu leta močno presegaajo sredstva. Najpomembnejši zneski, na katere je treba opozoriti, se nanašajo na dejavnosti EKJS in obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih.

Treba je tudi poudariti, da zgoraj navedeno ne vpliva na proračunski rezultat – proračunski prihodki morajo biti vedno enaki ali večji kot proračunski odhodki, vsak presežek prihodkov pa se vrne državam članicam.

Ponovno merjenje obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih se nanaša na aktuarske dobičke in izgube, ki izhajajo iz aktuarskega vrednotenja teh obveznosti.

Razlog za znatno povečanje zneskov, ki bodo vpoklicani od držav članic, so predvsem najeta posojila v zvezi z nepovratno podporo, pridobljena v okviru instrumenta NextGenerationEU v letu 2021.

3. POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA

PRIHODKI

PRIHODKI IZ NEMENJALNIH POSLOV: LASTNA SREDSTVA

3.1 SREDSTVA IZ NASLOVA BND

Prihodki iz lastnih sredstev so poglavitni element prihodkov EU iz poslovanja. Prihodki iz naslova BND (bruto nacionalni dohodek) znašajo 115 955 milijonov EUR za leto 2021 (leta 2020: 125 393 milijonov EUR) in so najpomembnejša od štirih kategorij lastnih sredstev. Od BND vsake države članice se zaračuna enak odstotni delež. S prihodki iz naslova BND se uravnotežijo prihodki in odhodki, tj. financira se del proračuna, ki se ne krije z drugimi viri prihodkov. Razlog za zmanjšanje prihodkov iz naslova BND med letoma 2021 in 2020 sta uvedba novega vira lastnih sredstev (na podlagi nericiklirane odpadne plastične embalaže) in povečanje drugih prihodkov.

3.2 TRADICIONALNA LASTNA SREDSTVA

Tradicionalna lastna sredstva se nanašajo predvsem na carine, pri katerih države članice za kritje stroškov pobiranja zadržijo 20 % zneskov, zato so zgoraj navedeni zneski prikazani po odbitku teh stroškov. Pobiranje carin je ostalo na podobni ravni v primerjavi s prejšnjim letom.

3.3 SREDSTVA IZ NASLOVA DDV

Lastna sredstva iz naslova DDV se izračunajo na podlagi osnov za DDV držav članic, pri čemer so te osnove za ta namen usklajene v skladu s pravili EU. Enotna vpoklicna stopnja v višini 0,30 % se uporablja za skupni znesek prejemkov držav članic iz naslova DDV, pobranih za vse obdavčene dobave, deljene s tehtano povprečno stopnjo DDV. Osnova za DDV je omejena na 50 % BND posamezne države članice. Sredstva iz naslova DDV so ostala na precej podobni ravni v primerjavi s prejšnjim letom.

3.4 VIRI LASTNIH SREDSTEV IZ NASLOVA ODPADNE PLASTIČNE EMBALAŽE

Enotna vpoklicna stopnja v višini 0,80 EUR na kilogram se uporablja za težo nerekicilirane odpadne plastične embalaže, nastale v posamezni državi članici. Odpadna plastična embalaža, ki v danem letu ni reciklirana, se izračuna kot razlika med odpadno plastično embalažo, ki je nastala, in odpadno plastično embalažo, ki je bila reciklirana v navedenem letu v državi članici. Bolgarija, Češka, Estonija, Grčija, Španija, Hrvaška, Italija, Ciper, Latvija, Litva, Madžarska, Malta, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovenija in Slovaška so upravičene do uporabe določenega letnega pavšalnega zmanjšanja njihovih zadevnih prispevkov iz virov lastnih sredstev iz naslova odpadne plastične embalaže. To je nov vir lastnih sredstev, ki je bil uveden leta 2021 z začetkom veljavnosti novega Sklepa Sveta (EU, Euratom) 2020/2053 o virih lastnih sredstev.

PRIHODKI IZ NEMENJALNIH POSLOV: PRENOSI

3.5 GLOBE

Prihodki v višini 1 990 milijonov EUR (leta 2020: 452 milijonov EUR) se nanašajo na globe, ki jih je Komisija naložila družbam zaradi kršitev pravil konkurence EU, in globe, ki jih je Komisija naložila državam članicam zaradi kršitev prava EU. Komisija pripozna prihodke od glob, ko sprejme sklep o naložitvi globe in o njem uradno obvesti naslovnika. Zneski se nanašajo predvsem na globe zaradi kršitev pravil konkurence (1 762 milijonov EUR). Največje zadeve se nanašajo na kršitve protimonopolnih pravil EU, tj. globe, naložene družbi BMW in skupini Volkswagen (Volkswagen, Audi in Porsche) v skupnem znesku 875 milijonov EUR zaradi tajnega dogovarjanja o tehničnem razvoju na področju čiščenja emisij dušikovega oksida, skupaj z globami, naloženimi bankam Nomura, UBS in UniCredit v skupnem znesku 371 milijonov EUR zaradi sodelovanja skupine trgovcev v kartelu na primarnem in sekundarnem trgu evropskih državnih obveznic.

3.6 IZTERJAVA ODHODKOV

	(v milijonih EUR)	
	2021	2020
Deljeno upravljanje	1 682	1 281
Neposredno upravljanje	61	53
Posredno upravljanje	51	21
Skupaj	1 794	1 355

V tej postavki so zajeti predvsem nalogi za izterjavo, ki jih je izdala Komisija in so plačani ali izravnani s poznejšimi plačili, vključenimi v računovodski sistem Komisije (tj. odšteti od teh plačil). Nalogi za izterjavo se izdajo, da se izterjajo odhodki, ki so bili predhodno izplačani iz proračuna EU. Izterjave temeljijo na kontrolah, revizijah ali analizah upravičenosti, zato te operacije ščitijo proračun EU pred odhodki, nastalimi zaradi kršitve prava.

Prav tako so vključeni nalogi za izterjavo, ki jih izdajo države članice upravičencem do odhodkov EKJS, in sprememba ocen prehodno nezaračunanih prihodkov od konca prejšnjega leta do konca tekočega leta.

Zneski, navedeni v zgornji razpredelnici, so prihodki, nastali z izdajo nalogov za izterjavo. Zato te številke ne morejo pokazati in tudi ne kažejo celotnega obsega ukrepov, sprejetih za zaščito proračuna EU, zlasti na področju kohezijske politike, na katerem so vzpostavljeni posebni mehanizmi za zagotavljanje popravkov neupravičenih odhodkov, ki večinoma ne vključujejo izdajanja nalogov za izterjavo. Zneski, izterjani z izravnavo z odhodki, zneski, izterjani z umiki, in izterjave zneskov predhodnega financiranja niso vključeni.

Večino sestavljajo izterjave odhodkov v okviru deljenega upravljanja:

Kmetijstvo: EKJS in razvoj podeželja

V okviru EKJS in EKSRP so zneski, knjiženi kot letni prihodki pod to postavko, finančni popravki iz tega leta in povračila, ki so jih prijave države članice in izterjale med letom, ter neto povečanje neporavnanih zneskov, ki so jih prijave države članice ter naj bi se izterjali ob koncu leta in so povezani z goljufijami in nepravilnostmi.

Kohezijska politika

Glavni zneski, povezani s kohezijsko politiko, ustrezajo prehodno nezaračunanim prihodkom v višini 0,7 milijarde EUR (leta 2020: 0,4 milijarde EUR), za katere Komisija pričakuje, da jih bo izterjala od držav članic. Izterjava bo izvedena na podlagi proučitve in sprejetja zaključnih računov, ki so jih predložile države članice na začetku leta 2022. Zneski, ki jih je treba izterjati, so v bistvu razlika med zneski, ki so bili med obračunskim letom prvotno prijavljeni kot upravičeni, in zneski, potrjenimi kot upravičeni v zaključnih računih držav članic. Majhen znesek pomeni, da so kontrole, vzpostavljene na ravni države članice, omogočile odkrivanje neupravičenih zneskov v zgodnji fazi postopka.

3.7 SPORAZUM O IZSTOPU ZDRUŽENEGA KRALJESTVA

Ta prihodek se nanaša na neto zneske, ki jih Združeno kraljestvo dolguje na podlagi sporazuma o izstopu, podpisanega po njegovem izstopu iz Unije leta 2020 (glej pojasnilo 2.6.1.2).

3.8 DRUGI PRIHODKI IZ NEMENJALNIH POSLOV

(v milijonih EUR)

	2021	2020
Prispevki držav članic za sklad za inovacije	2 187	2 080
Davki in prispevki osebja	1 367	1 316
Prispevki tretjih držav	1 056	1 592
Prispevki držav članic za instrument za nujno pomoč v Uniji in zunanjo pomoč	199	1 073
Prenos sredstev	356	317
Proračunski popravki	1 245	214
Drugo	326	524
Skupaj	6 737	7 116

Prispevki držav članic v sklad za inovacije so prihodki, povezani predvsem s prodajo pravic do emisije, ki se bodo uporabili za podporo inovacijam na področju nizkoogljičnih tehnologij.

Prihodki od davkov in prispevkov osebja se nanašajo predvsem na odbitke od plač zaposlenih. Pokojninski prispevki in davek od dohodkov predstavljajo znatne zneske v tej kategoriji.

Prispevki tretjih držav so predvsem prispevki držav Efte (460 milijonov EUR) ter finančni prispevki tretjih držav za program Obzorje Evropa (379 milijonov EUR) in program Erasmus+ (119 milijonov EUR).

Države članice so prispevale 166 milijonov EUR za financiranje instrumenta za begunce v Turčiji.

V proračunskih prilagoditvah je zajet predvsem proračunski presežek zaradi prenosa iz prejšnjega leta, ki je znašal 1 769 milijonov EUR (leta 2020: 3 218 milijonov EUR) in se je izravnal z letno prilagoditvijo DDV in BND, ki je znašala 534 milijonov EUR (leta 2020: 3 165 milijonov EUR). Drugi prihodki iz nemenjalnih poslov vključujejo prispevke države gostiteljice ITER ter prispevke iz članarin za Fuzijo za energijo, Evropsko skupno podjetje za ITER in razvoj fuzijske energije (135 milijonov EUR).

PRIHODKI IZ MENJALNIH POSLOV

3.9 FINANČNI PRIHODKI

(v milijonih EUR)

	2021	2020
Obresti na:		
zamude pri plačilih	1 529	1 129
posojila	1 160	1 167

	(v milijonih EUR)	
	2021	2020
najeta posojila	220	—
drugo	10	63
Vplačani presežki kapitala	2	674
Prihodki od pogodb o finančnem jamstvu	987	258
Dobički na finančna sredstva ali obveznosti po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj:		
neizvedeni finančni instrumenti	324	—
izvedeni finančni instrumenti	815	70
Iztrženi dobiček na za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	—	48
Dividende	30	22
Drugo	14	3
Skupaj	5 092	3 434

Prihodki od obresti na zamude pri plačilih izhajajo predvsem iz glob in prispevkov lastnih sredstev, ki so zapadli v plačilo in niso bili pravočasno plačani. Glavni zneski se nanašajo na primere prenizkega vrednotenja, navedene v pojasnilu **2.6.1.1** (1,4 milijarde EUR).

Prihodki od obresti na posojila se nanašajo predvsem na posojila EMFS (1 milijarda EUR) z najvišjo efektivno obrestno mero (glej pojasnilo **2.4.1**). Prihodki od obresti na najeta posojila se nanašajo predvsem na instrumenta NextGenerationEU in SURE, razlog zanje pa so negativne efektivne obrestne mere za nekatere transakcije.

Vplačani presežki kapitala so se zmanjšali, ker se zdaj v skladu s spremenjenim računovodskim pravilom EU št. 11 amortizirajo v času trajanja posojil po metodi efektivne obrestne mere, namesto da bi bili neposredno pripoznani v izkazu poslovnega izida (glej prejšnji odstavek in pojasnilo **2.4.1**).

Prihodki iz pogodb o finančnem jamstvu se nanašajo predvsem na amortizacijo obveznosti iz finančnega jamstva. Razlagajo se lahko kot oprostitve EU od jamstvenih obveznosti v obdobju, v katerem je bila EU pripravljena imetnikom jamstev nadomestiti njihove kreditne izgube. Zato pripoznavanje prihodkov za finančna jamstva odraža potek časa in zajamčeni obseg. Amortizacija se uporablja za obe vrsti jamstev, tista, za katera se zaračuna nadomestilo, pa tudi tista, za katera EU ne zaračuna nobenega nadomestila ali pa nominalno nadomestilo (glej pojasnilo **2.11.2**). Od jamstev, za katere se zaračuna nadomestilo, je najpomembnejše jamstvo EFSI, ki se zagotavlja EIB za dolžniški portfelj dela za infrastrukturo in inovacije (IIW) (glej pojasnilo **4.1.1**). V letu 2021 so prihodki, nastali v okviru jamstva EFSI v zvezi z dolžniškim portfeljem IIW, znašali 320 milijonov EUR.

Prihodki v zvezi z obveznostmi iz finančnih jamstev v višini 987 milijonov EUR so izravnani z izgubami zaradi oslabitve obveznosti iz finančnih jamstev, ki znašajo 947 milijonov EUR in se nanašajo na unovčitve jamstev brez izterjav (276 milijonov EUR) ter nerealizirane izgube zaradi oslabitve v višini 671 milijonov EUR (glej pojasnilo **3.15**). Poleg tega je Evropska komisija subvencionirala programe finančnega jamstva (233 milijonov EUR), tako da ni zaračunala jamstvenih premij ali pa so te bile nižje od tržnih (glej pojasnilo **3.15**). Skupaj je čisti rezultat iz programov finančnega jamstva primanjkljaj v višini 193 milijonov EUR.

3.10 DRUGI PRIHODKI IZ MENJALNIH POSLOV

	(v milijonih EUR)	
	2021	2020
Prihodki od provizij za opravljanje storitev (agencije)	689	640
Pozitivne tečajne razlike	299	370

	(v milijonih EUR)	
	2021	2020
Prodaja blaga	53	48
Delež v čistem rezultatu EIS	169	38
Prihodki od provizij in premij, povezani s finančnimi instrumenti	1	34
Prihodki, povezani z osnovnimi sredstvi	2	5
Drugo	284	269
Skupaj	1 497	1 404

Prihodki od provizij za opravljanje storitev vključujejo predvsem provizije za dovoljenja za promet, ki jih zaračuna Evropska agencija za zdravila, ter pristojbine za blagovne znamke, ki jih pobira Urad Evropske unije za intelektualno lastnino.

ODHODKI

3.11 DELJENO UPRAVLJANJE

	(v milijonih EUR)	
Izvedle države članice	2021	2020
Evropski kmetijski jamstveni sklad	40 829	40 461
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja in drugi instrumenti za razvoj podeželja	15 451	14 467
Evropski sklad za regionalni razvoj in Kohezijski sklad	46 932	41 118
Evropski socialni sklad	16 727	13 677
Drugo	4 835	2 701
Skupaj	124 774	112 425

Povečanje se nanaša predvsem na kohezijsko politiko (ESRR, KS), kjer se skoraj vsi stroški nanašajo na programsko obdobje 2014–2020, v katerem se izvajanje dejavnosti nadaljuje. Povečanje je tudi rezultat višjih stopenj sofinanciranja, ki so se uporabljale za obračunsko leto 2020–2021 v okviru svežnja CRII+.

Drugi odhodki vključujejo predvsem: rezervo za prilagoditev na brexit (1,7 milijarde EUR), azil in migracije (0,6 milijarde EUR), Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim (0,6 milijarde EUR), notranjo varnost (0,4 milijarde EUR), Solidarnostni sklad Evropske unije (0,8 milijarde EUR) ter Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (0,7 milijarde EUR).

3.12 NEPOSREDNO UPRAVLJANJE

	(v milijonih EUR)	
	2021	2020
Izvedla Komisija	48 265	11 429
od tega instrument RRF (NextGenerationEU)	42 940	—
Izvedle izvajalske agencije EU	14 232	10 029
Izvedli skrbniški skladi	503	636
Skupaj	63 000	22 094

Razen stroškov instrumenta RRF (43 milijard EUR) se preostanek zneskov nanaša predvsem na izvajanje raziskovalne politike (8,1 milijarde EUR), instrumenta za razvojno sodelovanje (1,1 milijarde EUR), evropske sosedске politike (1,3 milijarde EUR) in Instrumenta za povezovanje Evrope, skupnega sklada za infrastrukturo za uporabo pametnih omrežij na področju prometa, energije in telekomunikacij (2,1 milijarde EUR).

Povečanje odhodkov v okviru neposrednega upravljanja, ki jih izvajajo izvajalske agencije EU, izhaja predvsem iz prenosa dejavnosti s služb Komisije na izvajalske agencije na področju raziskav.

3.13 POSREDNO UPRAVLJANJE

	(v milijonih EUR)	
	2021	2020
Izvedli druge agencije in organi EU	3 154	3 530
Izvedle tretje države	890	559
Izvedle mednarodne organizacije	3 622	3 619
Izvedli drugi subjekti	3 225	3 257
Skupaj	10 891	10 965

Pri odhodkih v okviru posrednega upravljanja se 3,9 milijarde EUR nanašajo na zunanje ukrepe (predvsem na področja predpristopne pomoči, humanitarne pomoči, mednarodnega sodelovanja in sosedstva). Dodatnih 4,7 milijarde EUR se nanaša na povečanje konkurenčnosti Evrope (na področjih, kot so raziskave, vesoljska programa in izobraževanje).

3.14 STROŠKI ZAPOSLENIH IN POKOJNIN

	(v milijonih EUR)	
	2021	2020
Stroški zaposlenih	7 377	7 028
Stroški pokojnin	5 040	4 967
Skupaj	12 417	11 995

Stroški pokojnin so elementi gibanj, ki so se pojavila po aktuarskem vrednotenju obveznosti iz naslova prejemkov zaposlenih, razen tistih, ki so pripoznani v postavki Čista sredstva. Zato ne pomenijo dejanskih izplačil pokojnin v zadevnem letu, ki so precej manjša od 2,2 milijarde EUR.

3.15 STROŠKI FINANCIRANJA

	(v milijonih EUR)	
	2021	2020
Odhodki za obresti:		
<i>najeta posojila</i>	1 209	1 160
<i>posojila</i>	146	—
<i>finančni najemi</i>	56	62
<i>drugo</i>	103	24
Stroški izdaje	—	672

	(v milijonih EUR)	
	2021	2020
Pogodbe o finančnem jamstvu – subvencionirano nadomestilo	233	—
Čiste izgube zaradi oslabitve pri:		
pogodbah o finančnem jamstvu	947	70
posojilih in terjatvah	1 244	110
za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	—	41
Izgube pri finančnih sredstvih ali obveznostih po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj:		
neizvedeni finančni instrumenti	210	—
izvedeni finančni instrumenti	40	21
Iztržena izguba na za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	—	5
Drugo	13	22
Skupaj	4 201	2 188

Znesek odhodkov za obresti na najeta posojila ustreza predvsem transakcijam EFSM (1 milijarda EUR) v skladu s prihodki od obresti na posojila (vzajemni posli). Odhodki za obresti na posojila se nanašajo predvsem na instrument SURE, razlog zanje pa so negativne efektivne obrestne mere za nekatere transakcije.

Stroški izdaje so se zmanjšali, ker se zdaj v skladu s spremenjenim računovodskim pravilom EU št. 11 amortizirajo v času trajanja najetih posojil po metodi efektivne obrestne mere, namesto da bi bili neposredno pripoznani v izkazu poslovnega izida (glej pojasnilo 2.4.1).

Za več podrobnosti v zvezi z odhodki, ki se nanašajo na finančna jamstva (glej pojasnilo 3.9).

3.16 DRUGI ODHODKI

	(v milijonih EUR)	
	2021	2020
Upravni odhodki in odhodki za IT	2 105	1 984
Popravek rezervacij	583	1 390
Odhodki, povezani z osnovnimi sredstvi	1 205	1 319
Odhodki v okviru upravljanja zemljišč in zgradb	591	661
Negativne tečajne razlike	171	578
Odhodki od poslovnega najema	447	423
Drugo	660	593
Skupaj	5 762	6 946

Skupni znesek odhodkov za raziskave in razvoj, pripoznan kot odhodek v letu 2021, je naslednji:

	(v milijonih EUR)	
	2021	2020
Stroški raziskav	401	402

(v milijonih EUR)

	2021	2020
<i>Neusredstveni stroški razvoja</i>	122	118
Skupaj	523	520

3.17 POROČANJE PO ODSEKIH PO RAZDELKIH VEČLETNEGA FINANČNEGA OKVIRA

(v milijonih EUR)

	Enotni trg, inovacije in digitalno	Kohezija in vrednote	Naravni viri in okolje	Migracije in upravljanje meja	Odpornost, varnost in obramba	Sosedstvo in svet	Evropska javna uprava	Nedodeljeno razdelku VFO (1)	Skupaj
<i>Sredstva iz naslova BND</i>	—	—	—	—	—	—	—	115 955	115 955
<i>Tradicionalna lastna sredstva</i>	—	—	—	—	—	—	—	20 590	20 590
<i>DDV</i>	—	—	—	—	—	—	—	18 340	18 340
<i>Novi viri lastnih sredstev</i>	—	—	—	—	—	—	—	5 831	5 831
<i>Globe</i>	—	—	—	—	—	—	—	1 990	1 990
<i>Izterjava odhodkov</i>	24	809	893	8	0	27	0	34	1 794
<i>Sporazum o izstopu Združenega kraljestva</i>	—	—	—	—	—	—	—	1 122	1 122
<i>Drugo</i>	384	132	46	—	—	41	1 559	4 574	6 737
Prihodki iz nemenjalnih poslov	408	941	939	8	0	68	1 559	168 434	172 357
<i>Finančni prihodki</i>	1 913	45	0	—	0	217	1	2 916	5 092
<i>Drugo</i>	257	(16)	(18)	0	(5)	8	329	941	1 497
Prihodki iz menjalnih poslov	2 170	29	(17)	0	(5)	225	330	3 857	6 589
Prihodki skupaj	2 578	970	922	8	(5)	293	1 889	172 291	178 946
<i>Odhodki, ki so jih izvedle države članice:</i>									
<i>EKJS</i>	—	—	(40 829)	—	—	—	—	—	(40 829)
<i>EKSRP in drugi instrumenti za razvoj podeželja</i>	—	—	(15 451)	—	—	—	—	—	(15 451)
<i>ESRR in KS</i>	—	(46 932)	—	—	—	—	—	—	(46 932)
<i>ESS</i>	—	(16 727)	—	—	—	—	—	—	(16 727)
<i>Drugo</i>	—	24	(710)	(837)	(101)	(233)	—	(2 979)	(4 835)

(v milijonih EUR)

	Enotni trg, inovacije in digitalno	Kohezija in vrednote	Naravni viri in okolje	Migracije in upravljanje meja	Odpornost, varnost in obramba	Sosedstvo in svet	Evropska javna uprava	Nedodeljeno razdelku VFO ⁽¹⁾	Skupaj
Izvedli EK, izvajalske agencije in skrbniški skladi	(12 207)	(45 753)	(662)	(289)	(244)	(3 954)	(24)	132	(63 000)
Izvedli druge agencije in organi EU	(2 374)	(703)	(77)	(680)	(359)	(15)	(312)	1 365	(3 154)
Izvedle tretje države in mednarodne organizacije	(243)	37	113	(171)	(213)	(4 025)	(3)	(7)	(4 512)
Izvedli drugi subjekti	573	(3 301)	73	(7)	(103)	(460)	(0)	0	(3 225)
Stroški zaposlenih in pokojnin	(453)	(9)	(1)	(0)	(1)	(136)	(10 487)	(1 330)	(12 417)
Stroški financiranja	(771)	(43)	(24)	(0)	(0)	(445)	(95)	(2 823)	(4 201)
Drugi odhodki	(1 609)	(134)	(251)	(5)	(52)	(240)	(3 069)	(401)	(5 762)
Odhodki skupaj	(17 083)	(113 541)	(57 820)	(1 990)	(1 071)	(9 507)	(13 990)	(6 042)	(221 046)
Poslovni izid za zadevno leto	(14 505)	(112 571)	(56 899)	(1 982)	(1 076)	(9 215)	(12 101)	166 249	(42 100)

⁽¹⁾ „Nedodeljeno razdelku VFO“ vključuje izvrševanje proračuna subjektov, vključenih v konsolidacijo, in konsolidacijske izločitve, zunajproračunske dejavnosti in nedodeljene programe s posameznimi nepomembnimi zneski.

Prikaz prihodkov in odhodkov po razdelkih večletnega finančnega okvira temelji na ocenah, saj niso vse obveznosti povezane z razdelki večletnega finančnega okvira.

4. POGOJNE OBVEZNOSTI IN SREDSTVA

Pogojne obveznosti so morebitne prihodnje plačilne obveznosti EU, ki bi lahko nastale zaradi preteklih dogodkov ali sprejetih zavezujočih pravnih obveznosti, vendar bodo odvisne od prihodnjih dogodkov, nad katerimi EU nima popolnega nadzora. Nanašajo se predvsem na izdana finančna jamstva ter na pravna tveganja. **Vse pogojne obveznosti, razen tistih, ki se nanašajo na globe, jamstva in finančne instrumente, do ravni, ki je krita iz skladov (glej pojasnilo 2.4.2.1), bi v primeru, da bi zapadle v plačilo, financiral proračun EU (in s tem države članice EU) v prihodnjih letih.**

4.1 JAMSTVA IZ PRORAČUNA EU

4.1.1 Jamstva, dana na podlagi programov proračunskega jamstva EU (nominalno)

(v milijonih EUR)

	31.12.2021			
	Dana jamstva			Rezervirana sredstva ⁽¹⁾
	Zgornja meja	Podpisana	Izplačana	
Jamstva v okviru mandata EIB za zunanja posojila	33 026	33 026	20 835	2 700
Jamstvo EFSI	25 826	24 730	20 358	8 602
Jamstvo EFSD	1 391	611	535	796
Jamstvo za zunanje delovanje NDICI – Globalna Evropa	200	200	200	—
Skupaj	60 442	58 566	41 928	12 098

⁽¹⁾ Iz sredstev v višini 2,7 milijarde EUR, rezerviranih za jamstva v okviru mandata EIB za zunanja posojila, se krijejo tudi najeta posojila v okviru makrofinančne pomoči in Euratoma (glej pojasnilo 4.1.2).

(v milijonih EUR)

	31.12.2020			
	Dana jamstva			Rezervirana sredstva ⁽¹⁾
	Zgornja meja	Podpisana	Izplačana	
Jamstva v okviru mandata EIB za zunanja posojila	35 372	32 530	20 050	2 813
Jamstvo EFSI	25 543	23 831	18 590	8 028
Jamstvo EFSD	1 370	438	34	804
Skupaj	62 285	56 799	38 673	11 645

⁽¹⁾ Iz sredstev v višini 2,8 milijarde EUR, rezerviranih za jamstva v okviru mandata EIB za zunanja posojila, se krijejo tudi najeta posojila v okviru makrofinančne pomoči in Euratoma (glej pojasnilo 4.1.2).

Iz zgornjih razpredelnic je razviden obseg izpostavljenosti proračuna EU morebitnim prihodnjim plačilom, povezanim z jamstvi, danimi skupini EIB ali drugim finančnim institucijam. Izplačani zneski pomenijo zneske, ki so jih končni upravičenci že prejeli, medtem ko podpisani zneski vključujejo izplačana sredstva in že podpisane sporazume z upravičenci ali finančnimi posredniki, za katere pa sredstva še niso bila izplačana (16 638 milijonov EUR). Zgornja meja predstavlja skupni obseg jamstva, za katerega se je EU, in s tem države članice, zavezala, da ga bo pokrila iz proračuna, saj je treba pri

razkritju najvišje izpostavljenosti EU na dan 31. decembra 2021 zajeti tudi odobrene operacije, ki še niso podpisane (1 876 milijonov EUR). Za finančno leto 2020 so zneski prikazani brez finančnih rezervacij ali finančnih obveznosti, pripoznanih za te programe.

Programi proračunskega jamstva so podprti z rezervacijami, ki se postopoma oblikujejo iz proračuna in hranijo v skupnem skladu za rezervacije kot likvidnostna rezerva za kritje prihodnjih unovčitev jamstev (glej pojasnilo 2.4.2.1). Rezervirani zneski so na dan 31. decembra 2021 znašali 12 098 milijonov EUR. Glej pojasnilo 6.2 v zvezi z ukrepi, sprejetimi za zagotovitev, da oblikovanje rezervacij srednjeročno zadostuje za kritje unovčitev jamstev. Morebitne izgube, nastale v okviru programov proračunskega jamstva, ki presegajo znesek oblikovanih rezervacij, bi bilo treba v vsakem primeru kriti iz prihodnjih proračunov.

Jamstva v okviru mandata EIB za zunanja posojila

Proračun EU jamči za posojila, ki jih je EIB podpisala in odobrila tretjim državam iz lastnih sredstev EIB. Na dan 31. decembra 2021 je znesek neodplačanih posojil, ki jih krije jamstvo EU, znašal 20 835 milijonov EUR. Jamstva iz proračuna EU:

- 20 268 milijonov EUR prek oddelka skupnega sklada za rezervacije v okviru Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe ter
- 567 milijonov EUR neposredno za posojila, odobrena državam članicam pred pristopom.

Jamstvo v okviru mandata EU za zunanja posojila v zvezi s posojili, ki jih je odobrila EIB, je omejeno na 65 % neporavnane salda za sporazume, podpisane po letu 2007 (mandata 2007–2013 in 2014–2021). Za sporazume, sklenjene pred letom 2007, je jamstvo EU omejeno na odstotek najvišjega zneska odobrenih kreditnih linij, ki je v večini primerov 65 %, pa tudi 70 %, 75 % ali 100 %. Kadar ta najvišji znesek ni dosežen, jamstvo EU krije celotni znesek.

S Sklepom (EU) 2018/412 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²³⁾ je bil vzpostavljen mandat za posojila zasebnemu sektorju za projekte, usmerjene v dolgoročno ekonomsko odpornost beguncev in migrantov ter gostiteljskih, tranzitnih in izvornih skupnosti v okviru pobude EIB za odpornost. Proračun Unije prejme nadomestilo za prevzemanje tveganja v zvezi z jamstvi, odobrenimi za operacije financiranja EIB v okviru mandata za zasebni sektor pobude za ekonomsko odpornost, kar pojasnjuje dolgovano premijo za jamstvo mandata EIB za zunanja posojila, ki je sicer jamstvo, za katero se nadomestilo ne prejme (glej pojasnilo 2.11.2).

Časovno obdobje, v katerem je bil dovoljen podpis novih poslov v okviru mandata EIB za zunanja posojila za obdobje 2014–2020, je poteklo leta 2021, zato je razpoložljiva zgornja meja v okviru jamstva za morebiten neporabljen znesek zapadla. Predvideno je, da se bo novi mandat EIB kril iz jamstva za zunanje delovanje, vzpostavljenega z uredbo NDICI – Globalna Evropa (glej spodaj), vendar to še ni bilo podpisano.

Plačila jamstva EU se izvršijo iz oddelka skupnega sklada za rezervacije v okviru Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe: leta 2021 je bilo za unovčitev jamstva izplačanih 93 milijonov EUR (leta 2020: 52 milijonov EUR).

Jamstvo Evropskega sklada za strateške naložbe (EFSI)

EFSI je pobuda za povečanje sposobnosti skupine EIB za prevzemanje tveganj, ki EIB omogoča, da poveča svoje naložbe v EU. Cilj EFSI je podpreti dodatne naložbe v EU in dostop do financiranja za mala podjetja. Proračun EU zagotavlja jamstvo v višini do 26 milijard EUR (v nadaljnjem besedilu: jamstvo EU v okviru EFSI) v skladu s sporazumom med EU in EIB (v nadaljnjem besedilu: sporazum o EFSI), da bi bila EIB zaščitena pred morebitnimi izgubami pri poslih financiranja in naložbenih poslih.

Operacije EFSI se izvajajo v okviru dveh delov: dela za infrastrukturo in inovacije (IIW), ki ga izvaja EIB (jamstvo EU v okviru EFSI v višini 19 250 milijonov EUR), in dela za MSP (SMEW), ki ga izvaja EIS (jamstvo EU v okviru EFSI v višini 6 750 milijonov EUR), oba pa imata dolžniški portfelj in portfelj lastniških instrumentov. EIS deluje v skladu s sporazumom z EIB na podlagi jamstva EIB, ki je zajamčeno z jamstvom EU v okviru EFSI na podlagi sporazuma o EFSI.

⁽²³⁾ Sklep (EU) 2018/412 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2018 o spremembi Sklepa št. 466/2014/EU o odobritvi jamstva EU Evropski investicijski banki za izgube pri financiranju v podporo naložbenim projektom zunaj Unije (UL L 76, 19.3.2018, str. 30).

EU in EIB imata v okviru EFSI različni vloži. EFSI je ustanovljen v okviru EIB, ki financira operacije (dolžniške in lastniške naložbe) ter si v ta namen izposoja potrebna sredstva na kapitalskih trgih. Skupina EIB neodvisno sprejema naložbene odločitve in operacije upravlja v skladu s svojimi pravili in postopki. EU zagotavlja jamstvo za te operacije in krije izgube, ki jih ima EIB, do zgornje meje tega jamstva.

Da se zagotovita nadaljnja usmerjenost naložb v okviru EFSI na specifični cilj odpravljanja nedelovanja trga in njihova upravičenost do zaščite z jamstvom EU, je bila vzpostavljena posebna upravljavska struktura, vključno z naložbenim odborom neodvisnih strokovnjakov, ki preuči vsak projekt, ki ga predlaga EIB v okviru dela za infrastrukturo in inovacije, glede upravičenosti do kritja z jamstvom EU, ter usmerjevalnim odborom EFSI, ki nadzoruje program.

Ker niso izpolnjena kontrolna merila in računovodske zahteve za konsolidacijo na podlagi računovodskih pravil EU (in MRSJS), povezana zajamčena sredstva niso obračunana v konsolidiranem zaključnem računu EU.

Jamstvo EU, zagotovljeno skupini EIB v okviru sklada EFSI, je obračunano kot obveznost iz finančnih jamstev za dolžniški portfelj dela za infrastrukturo in inovacije in za dolžniški portfelj dela za MSP (glej pojasnilo 2.11.2) ter kot izvedeni finančni instrument (finančno sredstvo ali obveznost po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja) za oba portfelja lastniških instrumentov (glej pojasnilo 2.4.2.2). Dano jamstvo EFSI vključuje posle v okviru programov COSME, Obzorje 2020, CCS LGF in EaSI za del, ki ga zajema jamstvo EU v okviru EFSI v dolžniškem portfelju SMEW.

Leta 2021 niso bila za unovčitev jamstva iz oddelka skupnega sklada za rezervacije v okviru Jamstvenega sklada EFSI izplačana nobena sredstva (leta 2020: 1 milijon EUR).

Evropski sklad za trajnostni razvoj (EFSD)

Evropski sklad za trajnostni razvoj, ustanovljen z uredbo o EFSD, je pobuda, katere namen je podpirati naložbe v Afriki in evropskem sosedstvu, kar prispeva k doseganju cilja trajnostnega razvoja in obravnava specifične temeljne socialno-ekonomske vzroke za migracije. V skladu z uredbo o EFSD bi morala EU izvajalskim partnerjem zagotoviti jamstva v višini 1,5 milijarde EUR (dodatno povečana z zunanji prispevki) za njihove operacije financiranja in naložbene operacije, da bi se zmanjšala njihova naložbena tveganja. Jamstvo EFSD krije skupni sklad za rezervacije (glej pojasnilo 2.4.2.1). Na dan 31. decembra 2021 je bilo v veljavi 16 sporazumov o jamstvu EFSD z zgornjo mejo kritja jamstva v višini 1 391 milijonov EUR, medtem ko so posli, ki so jih podpisali partnerji in za katere jamči EU v okviru navedenih sporazumov, znašali 611 milijonov EUR.

Jamstvo za zunanje delovanje NDICI – Globalna Evropa

Z Uredbo (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁴⁾ je bil vzpostavljen Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa (v nadaljnjem besedilu: instrument), vključno z Evropskim skladom za trajnostni razvoj plus (EFSD+) in jamstvom za zunanje delovanje, za trajanje večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027. Uredba NDICI – Globalna Evropa je namenjena povečanju skladnosti in učinkovitosti zunanjih ukrepov EU ter tako izboljšanju izvajanja različnih politik zunanjega delovanja.

Jamstvo za zunanje delovanje podpira operacije EFSD+, ki se krijejo iz proračunskih jamstev, makrofinančne pomoči in posojil tretjim državam.

Na dan 31. decembra 2021 je bil podpisan en sporazum o proračunskem jamstvu s skupno zgornjo mejo v višini 200 milijonov EUR.

⁽²⁴⁾ Uredba (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. junija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, spremembi in razveljavitvi Sklepa št. 466/2014/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2017/1601 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 480/2009 (UL L 209, 14.6.2021, str. 1).

Jamstvo InvestEU

V uredbi o programu InvestEU (Uredba (EU) 2021/523 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. marca 2021 o vzpostavitvi Programa InvestEU in spremembi Uredbe (EU) 2015/1017⁽²⁵⁾) je določeno jamstvo EU v višini do 26,2 milijarde EUR, s katerim se krijejo financiranje in naložbe izvajalskih partnerjev, ki prispevajo k ciljem notranjih politik Unije v okviru štirih sklopov politike: trajnostne infrastrukture, raziskav, inovacij in digitalizacije, malih in srednjih podjetij, socialnih naložb ter znanj in spretnosti. EU iz proračuna programa InvestEU postopoma rezervira denar („oblikovanje rezervacij“) za ustvarjanje kapitalske rezerve za unovčitve jamstev. V uredbi o programu InvestEU je določena stopnja rezervacij v višini 40 % jamstva za oddelek programa InvestEU za EU. Trenutno znaša znesek 300 milijonov EUR, ki je vložen v skupni sklad za rezervacije (glej pojasnilo 2.4.2.1). Prvi sporazum o jamstvu v okviru programa InvestEU je bil podpisan marca 2022 s skupino EIB, ki zagotavlja jamstvo EU do zgornje meje v višini 19,6 milijarde EUR. Uredba o programu InvestEU prav tako omogoča prispevke od držav članic (v okviru oddelka za države članice) in od tretjih držav.

Obveznosti Združenega kraljestva, ki izhajajo iz njegovega izstopa iz EU

V skladu s členom 143 sporazuma o izstopu Združeno kraljestvo odgovarja Uniji za svoj delež pogojnih finančnih obveznosti, povezanih z operacijami EFSI, EFSD in mandata Evropske investicijske banke za zunanja posojila, odobrenimi do datuma izstopa, tj. 31. januarja 2020. Člen 143 določa, da bi v primeru unovčitve jamstva za finančno operacijo, ki je bila odobrena pred datumom izstopa, Združeno kraljestvo odgovarjalo Uniji za svoj delež plačil Unije v okviru navedenih operacij, razen če bi se to lahko krilo z deležem rezervacij Združenega kraljestva v jamstvenem skladu, če je to relevantno.

Za posojila v okviru mandata EIB za zunanja posojila je vrednost proračunskega jamstva EU na datum izstopa za operacije, odobrene do datuma izstopa, znašala 33,7 milijarde EUR. Na dan 31. decembra 2021 se je ta vrednost spremenila na 27,6 milijarde EUR. Delež Združenega kraljestva v tej pogojni obveznosti na dan 31. decembra 2021 tako znaša 3,4 milijarde EUR. Vendar se, kot je navedeno zgoraj, vsako neplačilo teh posojil najprej krije iz oddelka skupnega sklada za rezervacije v okviru Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe, zneski pa bi se od Združenega kraljestva vpoklicali le, če njegove rezervacije za ta sklad, ki so na dan 31. decembra 2021 znašale 338 milijonov EUR, ne bi zadostovale.

Za operacije EFSI je vrednost proračunskega jamstva EU na datum izstopa za operacije, odobrene do datuma izstopa, znašala 23,5 milijarde EUR. Na dan 31. decembra 2021 se je ta vrednost spremenila na 18,8 milijarde EUR. Delež Združenega kraljestva v tej pogojni obveznosti na dan 31. decembra 2021 tako znaša 2,3 milijarde EUR. Vse unovčitve jamstev v okviru EFSI se najprej krijejo iz oddelka skupnega sklada za rezervacije v okviru Jamstvenega sklada EFSI, zneski pa bi se od Združenega kraljestva vpoklicali le, če njegove rezervacije za ta sklad, ki so na dan 31. decembra 2021 znašale 1,1 milijarde EUR, ne bi zadostovale.

Ker izvajalski partnerji pred datumom izstopa niso odobrili nobene operacije v zvezi z jamstvom EFSD, Združeno kraljestvo tu nima nobenih obveznosti.

Delež plačil Združenega kraljestva v letu 2021 za operacije, odobrene na datum izstopa ali po njem ter do 31. decembra 2021, je znašal 47 milijonov EUR (35 milijonov EUR za EFSI ter 12 milijonov EUR za mandat EIB za zunanja posojila), s čimer so se rezervacije Združenega kraljestva ustrezno zmanjšale. Zneski, dolgovani Združenemu kraljestvu v letu 2022, tj. 163 milijonov EUR (glej pojasnilo 2.6.1.2) je posledica deleža izterjav in čistih prihodkov, kojih je Združeno kraljestvo zbralo v letu 2021 (70 milijonov EUR), presežka rezervacij (92 milijonov EUR) in tudi učinka dokončnega izračuna deleža Združenega kraljestva na podlagi zapadlih zneskov v letu 2021 („zaostanki“).

4.1.2 Jamstva, dana za kritje najetih posojil v okviru instrumenta NextGenerationEU in finančne pomoči

	(v milijonih EUR)	
	31.12.2021	31.12.2020
<i>Instrument NextGenerationEU</i>	91 002	—
SURE	89 702	39 503
EMFS	47 270	47 396

⁽²⁵⁾ UL L 107, 26.3.2021, str. 30.

(v milijonih EUR)

	31.12.2021	31.12.2020
Plačilnobilančna posojila	201	201
Makrofinančna pomoč	7 466	5 813
Euratom	350	279
Skupaj	235 991	93 193

Zneski najetih posojil v tej razpredelnici so nominalni zneski in natečene obresti. Proračun EU jamči za najeta posojila, ki jih Komisija izda za instrument NextGenerationEU in programe finančne pomoči. Od najetih, na dan 31. decembra 2021 neporavnanih posojil iz instrumenta NextGenerationEU je bilo 18 milijard EUR izplačanih v obliki posojil instrumenta RRS, 46,4 milijarde EUR v obliki nepovratne podpore RRF in 7,2 milijarde EUR v obliki prispevkov v programe večletnega finančnega okvira, medtem ko preostalih 19,4 milijarde EUR še ni bilo izplačanih in ostajajo v obliki denarnih sredstev in njihovih ustreznikov (glej pojasnilo 2.8).

Če bi pri posojilih, danih na podlagi teh najetih posojil, prišlo do zamud pri odplačevanju, bi moral celoten neodplačan znesek posojila sčasoma pokriti proračun EU:

- za najeta posojila v okviru instrumenta NextGenerationEU in najeta posojila v zvezi s posojili EMFS, za plačilnobilančno pomoč in Euratoma državam članicam, jamči izključno proračun EU;
- najeta posojila, povezana z instrumentom SURE, so zajamčena s proračunom EU in podprta z jamstvi držav članic v višini 25 milijard EUR (25 % najvišjega zneska finančne pomoči v višini 100 milijard EUR) ter
- najeta posojila za posojila v obliki makrofinančne pomoči in posojila Euratoma tretjim državam se najprej krijejo iz oddelka skupnega sklada za rezervacije v okviru Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe (glej pojasnilo 2.4.2), nato pa iz proračuna EU.

Obveznosti Združenega kraljestva, ki izhajajo iz njegovega izstopa iz EU

V skladu s členom 143 sporazuma o izstopu Združeno kraljestvo odgovarja Uniji za svoj delež pogojnih finančnih obveznosti, povezanih s posojili za finančno pomoč (evropski mehanizem za finančno stabilizacijo, makrofinančna pomoč, plačilnobilančna pomoč in Euratom), odobrenimi/določenimi na datum izstopa, tj. 31. januarja 2020. Člen 143 določa, da bi v primeru neplačila pri posojilu za finančno pomoč, ki je bila odobrena pred datumom izstopa, Združeno kraljestvo odgovarjalo Uniji za svoj delež plačil Unije v zvezi z neizpolnjevanjem obveznosti iz operacije, razen če bi se to lahko krilo z deležem rezervacij Združenega kraljestva v oddelku skupnega sklada za rezervacije v okviru Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe, če je to relevantno (tj. posojila v okviru makrofinančne pomoči in posojila Euratom v tretjih državah) – glej pojasnilo 4.1.1.

Neporavnane pogojne obveznosti EU v zvezi z zgoraj navedenimi posojili za finančno pomoč so na datum izstopa znašale 53,9 milijarde EUR. Po izvedenih odplačilih od tega datuma znaša vrednost teh posojil, kritih z jamstvom EU na dan 31. decembra 2021, 53,0 milijarde EUR, pri čemer znaša delež Združenega kraljestva 6,6 milijarde EUR.

4.1.3 Jamstva, dana na podlagi programov finančnih instrumentov EU (nominalno)

(v milijonih EUR)

	31.12.2021
Obzorje 2020	2 590
Instrument za povezovanje Evrope	568
COSME	782
Drugo	653
Skupaj	4 593

(v milijonih EUR)	
	31.12.2020
Obzorje 2020	1 860
Instrument za povezovanje Evrope	579
Sklad za financiranje na osnovi delitve tveganja	37
Drugo	49
Skupaj	2 524

Kot je navedeno v členu 210(1) finančne uredbe, proračunski odhodki, povezani s posameznim finančnim instrumentom, in finančna obveznost Unije v **nobenem primeru ne presežejo zneska ustreznih proračunskih obveznosti, prevzetih zanj**, kar izključuje pogojne obveznosti za proračun. V praksi to pomeni, da imajo te obveznosti v bilanci stanja protiknjizbo na strani sredstev ali so pokrite z neporavnanimi proračunskimi obveznostmi, ki še niso prikazane kot odhodki.

Zneski na dan 31. decembra 2021 predstavljajo neporavnane nominalne zneske jamstev, medtem ko so pogojne obveznosti na dan 31. decembra 2020 prikazane brez finančnih rezervacij in finančnih obveznosti, pripoznanih za te instrumente (glej pojasnili **2.10** in **2.11.2**).

Jamstveno shemo za posojila v programu COSME sestavljajo predvsem omejena jamstva za portfelje bolj tvegane dolžniškega financiranja (predvsem posojila), ki jih finančni posredniki zagotavljajo MSP. Jamstveno shemo za posojila v programu COSME izvaja EIS v imenu EU.

Za več podrobnosti o programu Obzorje 2020 in Instrumentu za povezovanje Evrope glej tudi pojasnilo **2.4.2.1**.

Obveznosti Združenega kraljestva, ki izhajajo iz njegovega izstopa iz EU

Če bi se katera od pogojnih obveznosti EU za zneske, odobrene do datuma izstopa, v zvezi s finančnimi instrumenti EU, vključno z zgoraj navedenimi, uresničila, bi se krila iz proračuna EU z uporabo denarnih sredstev na fiduciarnih računih. Zato od Združenega kraljestva načeloma ne bodo vpoklicani nobeni zneski, razen njegovega deleža v neporavnanih proračunskih obveznostih, kot je opisano v členu 140 sporazuma o izstopu (glej pojasnilo **2.6.1.2**).

4.2 POGOJNE OBVEZNOSTI V ZVEZI S PRAVNIMI ZADEVAMI

4.2.1 Pravne zadeve na področju glob

Na dan 31. decembra 2021 so pogojne obveznosti v zvezi z globami znašale 2 111 milijonov EUR (leta 2020: 2 985 milijonov EUR). Ti zneski se nanašajo predvsem na globe, ki jih je Komisija naložila za kršitev pravil konkurence in so jih oglašljene družbe začasno plačale ter je bila zoper njih vložena pritožba oziroma še ni znano, ali bo pritožba vložena. Pogojna obveznost se ohrani, dokler sodba Sodišča EU o zadevi ne postane pravnomočna ali dokler se ne izteče rok za pritožbo. Obračunane obresti na začasna plačila so vključene v poslovni izid za zadevno leto in tudi kot pogojna obveznost, da se prikaže negotovost upravičenosti Komisije do teh zneskov.

Če bi EU v kateri koli od zadev v zvezi z naloženimi globami izgubila, bi se začasno prejeti zneski vrnili družbam, to pa ne bi imelo proračunskega učinka. Znesek glob se pripozna kot proračunski prihodek šele, ko je dokončen (člen 107 finančne uredbe).

4.2.2 Drugi sodni postopki

(v milijonih EUR)		
	31.12.2021	31.12.2020
Kmetijstvo	79	66
Kohezija	210	341

(v milijonih EUR)

	31.12.2021	31.12.2020
<i>Drugo</i>	1 153	2 169
Skupaj	1 443	2 576

Kmetijstvo

To so pogojne obveznosti do držav članic, povezane s sklepi o skladnosti pri EKJS in razvoju podeželja pred izrekom sodbe Sodišča EU. Določitev končnega zneska obveznosti in leta, v katerem bo učinek uspešnih pritožb bremenil proračun, je odvisna od trajanja postopka pred Sodiščem EU.

Kohezija

To so pogojne obveznosti do držav članic v zvezi z ukrepi v okviru kohezijske politike, ki so predmet postopka v fazi pred ustnim zaslišanjem ali pred izrekom sodbe Sodišča EU.

Drugi sodni postopki

Ta postavka se nanaša na odškodninske tožbe, ki so zdaj vložene zoper EU, druge pravne spore in ocenjene pravne stroške. Omeniti je treba, da mora v odškodninski tožbi v skladu s členom 340 PDEU tožnik dokazati, da je institucija dovolj resno kršila pravno pravilo, ki podeljuje pravice posameznikom, da je tožnik utrpel dejansko škodo in da obstaja neposredna vzročna zveza med nezakonitim dejanjem in škodo. Znatno zmanjšanje glede na konec prejšnjega leta se nanaša predvsem na odškodninski zahtevek proti Komisiji zaradi sklepa o prepovedi združitve, ki ga je Sodišče na koncu zavrnilo.

Obveznosti Združenega kraljestva, ki izhajajo iz njegovega izstopa iz EU

Združeno kraljestvo je na podlagi člena 147 sporazuma o izstopu odgovorno za svoj delež plačil, potrebnih za poravnavo pogojnih obveznosti Unije, ki zapadejo v zvezi s pravnimi zadevami, ki zadevajo finančne interese Unije, če so dejstva, ki so predmet navedenih zadev, nastala najpozneje 31. decembra 2020. Ocenjena največja izpostavljenost Združenega kraljestva je v tem primeru 179 milijonov EUR (leta 2020: 318 milijonov EUR). Za pravne zadeve, za katere se šteje, da je verjetno, da bodo zneski plačani iz proračuna EU (glej pojasnilo **2.10**), je delež Združenega kraljestva vključen kot del skupnega zneska, ki ga dolguje Združeno kraljestvo (podrobnosti so na voljo v pojasnilu **2.6.1.2**).

4.3 POGOJNA SREDSTVA

(v milijonih EUR)

	31.12.2021	31.12.2020
<i>Prejeta jamstva:</i>		
<i>Jamstva za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti</i>	287	318
<i>Druga jamstva</i>	8	8
<i>Druga pogojna sredstva</i>	98	58
Skupaj	393	384

Jamstva za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti se zahtevajo za zagotovitev, da upravičenci do financiranja EU izpolnijo obveznosti iz svojih pogodb z EU.

5. PRORAČUNSKÉ IN PRAVNE OBVEZNOSTI

To pojasnilo vsebuje informacije o proračunskem postopku in prihodnjih potrebah po financiranju, ne pa o obveznostih, ki so obstajale na dan 31. decembra 2021.

Večletni finančni okvir, o katerem se dogovorijo države članice, določa programe ter zgornje meje za odobritve za prevzem obveznosti in skupni znesek odobritev plačil za posamezne razdelke, v okviru katerih lahko EU sklepa proračunske in pravne obveznosti, ter nazadnje izvrši plačila za obdobje sedmih let – glej razpredelnico 1.1 v pojasnilih k poročilom o izvrševanju proračuna.

Pravne obveznosti ustrezajo podpisanim programom, projektom, sporazumom ali pogodbam, zato so za EU pravno zavezujoče. Prevzem pravne obveznosti je dejanje, s katerim odredbodajalec prevzame ali določi obveznost (za EU), ki ima finančne posledice (člen 2(37) finančne uredbe).

Načeloma se proračunska obveznost prevzame pred pravno obveznostjo, vendar je pri nekaterih večletnih programih/projektih obratno, ustrezne proračunske obveznosti se namreč prevzamejo v letnih obrokih v obdobju več let, kadar tako določa temeljni akt. Na primer, za kohezijo člen 86 uredbe o skupnih določbah (Uredba (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁶⁾) določa, da sklep Komisije o sprejetju programa predstavlja pravno obveznost v smislu finančne uredbe in da se proračunske obveznosti Unije za vsak program izvajajo v letnih obrokih za vsak sklad v obdobju od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2027. Druge pravne podlage lahko vsebujejo podobne določbe. Zato lahko obstajajo zneski, ki jih je EU pravno zavezana plačati, čeprav proračunska obveznost še ni bila prevzeta (glej pojasnilo 5.2 spodaj).

Če je proračunska obveznost prevzeta, vendar plačila zanj še niso izvršena, se znesek neporavnanih obveznosti imenuje „reste à liquider“ (RAL). To lahko predstavlja programe ali projekte, ki so pogosto večletni in podpisani ter za katere bodo plačila izvedena v poznejših letih. Predstavljajo plačilne obveznosti za prihodnja leta. Ker se računovodski izkazi pripravijo v skladu z računovodenjem na podlagi nastanka poslovnega dogodka, poročila o izvrševanju proračuna pa v skladu z računovodenjem na podlagi plačil, je bil del skupnega neplačanega zneska (RAL) že prikazan kot odhodek in pripoznan kot obveznost v bilanci stanja (glej pojasnili 2.12 in 2.13). Ti stroški se izračunajo na podlagi prejetih zahtevkov za povračilo stroškov/računov ali ocenjenega izvajanja programa ali projekta, če EU do datuma poročanja še ni prejela nobenih zahtevkov (glej pojasnilo 5.1 spodaj). Ko se izvršijo plačila, ki se nanašajo na neporavnane obveznosti, se pripoznanje obveznosti v bilanci stanja odpravi. Del neporavnanih obveznosti, ki še ni prikazan kot odhodek, ni vključen v obveznosti, temveč je razkrit v nadaljevanju.

Spodnja razkritja tako predstavljajo zneske na dan 31. decembra 2021, za katere se je EU zavezala, da jih bo plačala na podlagi izpolnjevanja pogodbenih dogovorov, in ki bodo zato financirani iz prihodnjih proračunov EU.

(v milijonih EUR)

	Pojasnilo	31.12.2021	31.12.2020
Neporavnane proračunske obveznosti, ki še niso prikazane kot odhodki	5.1	266 526	249 309
Pomembne pravne obveznosti	5.2	135 181	14 481
	Skupaj	401 707	263 790

⁽²⁶⁾ Uredba (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko (UL L 231, 30.6.2021, str. 159).

5.1 NEPORAVNANE PRORAČUNSKÉ OBVEZNOSTI, KI ŠE NISO PRIKAZANE KOT ODHODKI

(v milijonih EUR)

	31.12.2021	31.12.2020
Neporavnane proračunske obveznosti, ki še niso prikazane kot odhodki	266 526	249 309

Zgoraj razkriti znesek je znesek teh neporavnanih proračunskih obveznosti (RAL – „reste à liquider“) v višini 341 634 milijonov EUR (glej razpredelnico 6.4 v pojasnilih k poročilom o izvrševanju proračuna), zmanjšan za z njimi povezane zneske, ki so bili vključeni kot obveznosti v bilanco stanja in kot odhodki v izkaz poslovnega izida. Pri neporavnanih proračunskih obveznostih gre za znesek odprtih obveznosti, ki še niso bile niti plačane niti sproščene. Neporavnane proračunske obveznosti so običajna posledica obstoja večletnih programov.

Opozoriti je treba, da so neporavnani predujmi predhodnega financiranja na dan 31. decembra 2021 skupaj znašali 93,4 milijarde EUR (glej pojasnilo 2.5). To predstavlja plačane proračunske obveznosti, za katere se zmanjšajo neporavnane obveznosti, vendar se za plačane zneske do izpolnitve zadevne pogodbene obveznosti še vedno šteje, da pripadajo EU in ne upravičencu. Zato podobno kot zgoraj razkrite neporavnane obveznosti tudi te obveznosti še niso prikazane kot odhodki.

5.2 POMEMBNE PRAVNE OBVEZNOSTI

(v milijonih EUR)

	31.12.2021	31.12.2020
Zaveze v zvezi z nepovratno podporo v okviru instrumenta RRF (NextGenerationEU)	99 530	—
ITER	6 121	6 837
EKSRRP ⁽¹⁾	17 662	—
Vesoljska programa	4 189	—
Sporazumi o ribolovu	412	172
Obzorje Evropa	382	—
EURATOM	445	—
Rezerva za prilagoditev na brexit	3 072	—
Instrument za povezovanje Evrope	—	4 140
Obveznosti iz poslovnega najema	2 492	2 547
Druge pogodbene obveznosti	876	785
Skupaj	135 181	14 481

⁽¹⁾ Trajanje finančnega okvira se je podaljšalo, da zajema obdobje do leta 2022 (Uredba (EU) 2020/2220).

Ti zneski odražajo dolgoročne pravne obveznosti, ki jih ob koncu leta niso krile odobritve za prevzem obveznosti v proračunu. Te zavezujoče obveznosti bodo vnesene v proračun v prihodnjih letih in nato plačane.

Nekateri pomembni programi (glej spodaj) se lahko v skladu s členom 112(2) finančne uredbe razporedijo na več letnih obrokov. To EU omogoča, da prevzame pravne obveznosti (podpiše sporazume o dodelitvi nepovratnih sredstev, sporazume o prenosu pooblastil in pogodbe o javnih naročilih), ki presegajo razpoložljive odobritve za prevzem obveznosti v danem letu. Zato so lahko za znaten znesek skupnih dodeljenih sredstev v okviru sedanjega večletnega finančnega okvira obveznosti že prevzete. To velja zlasti za naslednje programe:

Zaveze v zvezi z nepovratno podporo v okviru instrumenta NextGenerationEU (RRF)

Instrument RRF je ključni program instrumenta EU za okrevanje NextGenerationEU. Program je bil vzpostavljen z Uredbo (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021⁽²⁷⁾. Financira reforme in naložbe v državah članicah od začetka pandemije COVID-19 februarja 2020 do leta 2026. Tu razkriti znesek se nanaša na del pravnih obveznosti za nepovratno podporo v okviru instrumenta RRF, za katere ob koncu leta 2021 še niso bile prevzete proračunske obveznosti. Uporabo letnih obrokov dovoljuje člen 23 Uredbe (EU) 2021/241.

ITER – mednarodni termonuklearni poskusni reaktor

Te obveznosti so namenjene kritju prihodnjih potreb po financiranju naprav ITER do leta 2027. Prispevek EU (Euratom) za Mednarodno organizacijo za fuzijsko energijo ITER je zagotovljen prek agencije Fuzija za energijo ter vključuje tudi prispevke držav članic in Švice. Znesek odraža pričakovano financiranje na podlagi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027, določeno s Sklepom Sveta (Euratom) 2021/281⁽²⁸⁾ z dne 22. februarja 2021 o spremembi Odločbe 2007/198/Euratom o ustanovitvi Evropskega skupnega podjetja za ITER in razvoj fuzijske energije, ki dovoljuje uporabo letnih obrokov. Organizacija ITER je bila ustanovljena za upravljanje naprav ITER in spodbujanje njihovega izkoriščanja, krepitev javnega razumevanja in sprejemanja fuzijske energije ter izvajanje vseh drugih dejavnosti, ki so potrebne za doseganje njenega namena. ITER vključuje EU skupaj z različnimi drugimi državami.

EKSRP

To so pravne obveznosti, k plačilu katerih se je EU zavezala ob sprejetju programa EKSRP, ki zajema obdobje 2014–2022 v skladu z Uredbo (EU) 2020/2220 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²⁹⁾. Sklep Komisije o sprejetju operativnega programa predstavlja sklep o financiranju v smislu člena 110 finančne uredbe in po uradnem obvestilu zadevni državi članici pravno obveznost v smislu navedene uredbe.

Vesoljska programa

Vesoljski program vključuje naslednje elemente: sistem Galileo, skupno evropsko geostacionarno navigacijsko storitev (EGNOS), program Copernicus, vladne satelitske komunikacije in spremljanje razmer v vesolju. Najpomembnejša sta sistem Galileo, ki razvija globalni satelitski navigacijski sistem, in program Copernicus, ki se nanaša na evropski program za opazovanje Zemlje. Te obveznosti so prevzete do leta 2027. Komisija je na podlagi Uredbe (EU) 2021/696 Evropskega parlamenta in Sveta⁽³⁰⁾ podpisala sporazume o prenosu pooblastil z Evropsko vesoljsko agencijo (ESA), organizacijo EUMETSAT in Evropskim centrom za srednjeročno napovedovanje vremena. Uporabo letnih obrokov dovoljuje člen 11(6) Uredbe (EU) 2021/696.

Sporazumi o ribolovu

To so obveznosti, prevzete s tretjimi državami za ukrepe v okviru mednarodnih sporazumov o ribolovu do leta 2026. Prevzete obveznosti temeljijo na sklepih Sveta za posamezno tretjo državo (npr. sporazum med EU in Republiko Sejšeli ter njegov Protokol o izvajanju; UL L 60, 28.2.2020) ter se obravnavajo kot posebne mednarodne pogodbe z večletnimi pravicami in obveznostmi.

⁽²⁷⁾ Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17).

⁽²⁸⁾ Sklep Sveta (Euratom) 2021/281 z dne 22. februarja 2021 o spremembi Odločbe 2007/198/Euratom o ustanovitvi Evropskega skupnega podjetja za ITER in razvoj fuzijske energije ter dodelitvi prednosti le-temu (UL L 62, 23.2.2021, str. 41).

⁽²⁹⁾ Uredba (EU) 2020/2220 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. decembra 2020 o določitvi nekaterih prehodnih določb za podporo iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) v letih 2021 in 2022 ter o spremembi uredb (EU) št. 1305/2013, (EU) št. 1306/2013 in (EU) št. 1307/2013 glede sredstev in uporabe v letih 2021 in 2022 ter Uredbe (EU) št. 1308/2013 glede sredstev in razdelitve take podpore v letih 2021 in 2022 (UL L 437, 28.12.2020, str. 1).

⁽³⁰⁾ Uredba (EU) 2021/696 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi Vesoljskega programa Unije in ustanovitvi Agencije Evropske unije za vesoljski program ter razveljavitvi uredb (EU) št. 912/2010, (EU) št. 1285/2013 in (EU) št. 377/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU (UL L 170, 12.5.2021, str. 69).

Obzorje Evropa

To so zneski prevzetih obveznosti za program Obzorje Evropa za dejavnosti na začetku in koncu dobavne verige za različne komponente vesoljskih programov. Te obveznosti so prevzete do leta 2027. Komisija je na podlagi Uredbe (EU) 2021/695 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³¹⁾ podpisala sporazum o prenosu pooblastil z Evropsko vesoljsko agencijo (ESA) in še enega z Agencijo Evropske unije za vesoljski program (EUSPA). Uporabo letnih obrokov dovoljuje člen 12(8) Uredbe (EU) 2021/695.

Euratom

EUROfusion (evropski konzorcij za razvoj fuzijske energije) je konzorcij imenovanih upravičenih laboratorijev in inštitutov EU, poslanstvo katerega je tlakovati pot reaktorjem za fuzijsko energijo. V ta namen konzorcij financira raziskave svojih 30 članov na podlagi „evropskega načrta za uresničitev fuzijske energije“ kot skupnega programa znotraj evropskega partnerstva, ki ga sofinancira Euratom. Pravna podlaga je Uredba Sveta (Euratom) 2021/765 ⁽³²⁾ z dne 10. maja 2021 o vzpostavitvi Programa za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo (Euratom) za obdobje 2021–2025, ki dopolnjuje okvirni program za raziskave in inovacije Obzorje Evropa, ki uporabo letnega obroka določa v členu 4.

Rezerva za prilagoditev na brexit

Rezerva za prilagoditev na brexit je namenjena odpravi gospodarskih in socialnih posledic izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije (EU) februarja 2020. Rezerva je bila vzpostavljena z Uredbo (EU) 2021/1755 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³³⁾. Razkriti znesek predstavlja pravne obveznosti, ki jih je še treba izvesti kot del ukrepov, ki jih podpira rezerva za prilagoditev na brexit. Tu je razkrit le del pravnih obveznosti, za katere še niso prevzete proračunske obveznosti.

Instrument za povezovanje Evrope (IPE)

Instrument za povezovanje Evrope zagotavlja finančno pomoč za vseevropska omrežja, da se podprejo projekti skupnega interesa v sektorjih prometne, telekomunikacijske in energetske infrastrukture. Pravne obveznosti za instrument za povezovanje Evrope zajemajo obdobje od leta 2014 do leta 2024 na področju prometa in do 31. decembra 2025 na področju energije. Pravna podlaga za te obveznosti je Uredba (EU) št. 1316/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi Instrumenta za povezovanje Evrope, spremembi Uredbe (EU) št. 913/2010 in razveljavitvi uredb (ES) št. 680/2007 in (ES) št. 67/2010 (UL L 348, 20.12.2013), ki v členu 19 določa uporabo letnih obrokov. Ob koncu leta 2021 so za vse pravne obveznosti v celoti prevzete proračunske obveznosti.

Obveznosti iz poslovnega najema

Minimalni zneski, ki jih je treba v skladu s povezanimi pogodbami plačati v preostalem obdobju veljavnosti teh pogodb o najemu, so naslednji:

(v milijonih EUR)

	Najmanjše najemnine			
	< 1 leto	1–5 let	> 5 let	Skupaj
Zgradbe	414	953	1 074	2 442
Informacijski materiali in druga oprema	14	27	9	50
Skupaj	428	980	1 083	2 492

⁽³¹⁾ Uredba (EU) 2021/695 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa, določitev pravil za sodelovanje in razširjanje rezultatov ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1290/2013 in (EU) št. 1291/2013 (UL L 170, 12.5.2021, str. 1).

⁽³²⁾ Uredba Sveta (Euratom) 2021/765 z dne 10. maja 2021 o vzpostavitvi Programa za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo za obdobje 2021–2025, ki dopolnjuje okvirni program za raziskave in inovacije Obzorje Evropa, ter razveljavitvi Uredbe (Euratom) 2018/1563 (UL L 167 I, 12.5.2021, str. 81).

⁽³³⁾ Uredba (EU) 2021/1755 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. oktobra 2021 o vzpostavitvi rezerve za prilagoditev na brexit (UL L 357, 8.10.2021, str. 1).

Marca 2019 je bil v okviru uradnega obvestila Združenega kraljestva o njegovi nameri, da izstopi iz EU, in zaradi Uredbe (EU) 2018/1718 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁴⁾ z dne 14. novembra 2018 o spremembi Uredbe (ES) št. 726/2004 sedež Evropske agencije za zdravila (v nadaljnjem besedilu: EMA) premeščen iz Londona v Amsterdam. Agencija je 2. julija 2019 dosegla dogovor z najemodajalcem in od takrat svoje prostore oddaja naprej podnajemniku pod pogoji, ki so enaki pogojem njenega najema, vključno s trajanjem podnajema, ki bo trajal do izteka najemne pogodbe EMA junija 2039.

Zneski, razkriti v zgornji razpredelnici, vključujejo 383 milijonov EUR, ki jih je še treba plačati na podlagi najemne pogodbe. Po pričakovanju naj bi se enak znesek plačil prejel od podnajemnika v skladu s podnajemno pogodbo, ki je ni mogoče preklicati.

Druge pogodbene obveznosti

V tej postavki razkriti zneski ustrezajo prevzetim obveznostim, ki jih je treba še plačati v obdobju veljavnosti pogodb. Največji vključeni znesek v tej postavki se nanaša na gradbeno pogodbo (JMO2) Komisije v Luxembourg (393 milijonov EUR).

6. OBVLADOVANJE FINANČNIH TVEGANJ

V nadaljevanju opisana razkritja glede obvladovanja finančnih tveganj EU se nanašajo na:

- najemanje in dajanje posojil za finančno pomoč, ki jih je Komisija izvedla s pomočjo instrumenta NextGenerationEU, EMFS, plačilnobilansnih posojil, makrofinančne pomoči, instrumenta SURE in dejavnosti Euratoma;
- zakladniško poslovanje Komisije za izvrševanje proračuna EU, vključno s pobiranjem glob;
- sredstva v skupnem skladu za rezervacije za proračunska jamstva in ESPJ v likvidaciji;
- finančne instrumente, ki se financirajo iz proračuna EU ter
- programe proračunskega jamstva EU.

Komisija je na začetku izvajanja instrumenta NextGenerationEU v letu 2021 imenovala vodjo za obvladovanje tveganja, določila ustrezno strukturo upravljanja in sprejela politiko tveganja, ki zajema dejavnosti instrumenta NextGenerationEU.

6.1 VRSTE TVEGANJ

Tržno tveganje je tveganje nihanja poštene vrednosti ali prihodnjih denarnih tokov finančnega instrumenta zaradi sprememb tržnih cen. Pomeni ne le tveganje za izgubo, ampak tudi možnost za dobiček. Obsega *valutno tveganje*, *obrestno tveganje* in *tveganje spremembe drugih cen* (kot je kapitalno tveganje):

- *valutno tveganje* je tveganje, da bodo na posle EU ali vrednost njenih naložb vplivale spremembe deviznih tečajev. To tveganje izhaja iz spremembe cene ene valute v razmerju do druge;
- *obrestno tveganje* je možnost zmanjšanja vrednosti vrednostnega papirja, zlasti obveznice, zaradi povišanja obrestnih mer. Višje obrestne mere na splošno povzročijo znižanje cen obveznic s fiksno obrestno mero in obratno ter
- *tveganje spremembe drugih cen* je tveganje, da bo poštena vrednost ali prihodnji denarni tokovi finančnega instrumenta nihali zaradi sprememb tržnih cen (brez sprememb, povezanih s tveganjem obrestne mere ali valutnim tveganjem), ne glede na to, ali so te spremembe posledica dejavnikov, ki so značilni za posamezni finančni instrument ali njegovega izdajatelja, ali dejavnikov, ki vplivajo na vse podobne finančne instrumente, s katerimi se trguje na trgu.

⁽³⁴⁾ Uredba (EU) 2018/1718 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o spremembi Uredbe (ES) št. 726/2004, kar zadeva lokacijo sedeža Evropske agencije za zdravila (UL L 291, 16.11.2018, str. 3).

Kreditno tveganje je tveganje nastanka izgube zaradi neplačila posojila ali druge kreditne linije (glavnice ali obresti ali obojega) s strani dolžnika/posojilojemalca ali zaradi druge neizpolnitve pogodbenih obveznosti. Kot dogodek neizpolnjevanja obveznosti štejejo zamude pri plačilu, prerazporeditev odplačil posojilojemalca in stečaj.

Likvidnostno tveganje je tveganje, da bo subjekt EU naletel na težave pri izpolnjevanju obvez, povezanih s finančnimi obveznostmi, ki so poravnane z izročitvijo denarja ali drugega finančnega sredstva.

6.2 STRATEGIJE OBVLADOVANJA TVEGANJ

Merjenje finančnih instrumentov

Naslednje kategorije finančnih sredstev in obveznosti se ne merijo po pošteni vrednosti: denarna sredstva in njihovi ustrezniki, posojila, menjalne terjatve, razen terjatev iz pogodbe o finančnem jamstvu, kadar so razvrščene kot finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja, najeta posojila, pogodbe o finančnem jamstvu in druge finančne obveznosti, ki se merijo po odplačni vrednosti. Knjigovodska vrednost teh finančnih sredstev in obveznosti se šteje za razumen približek njihove poštene vrednosti.

Najemanje in dajanje posojil za finančno pomoč

EU izvaja posle najemanja in dajanja posojil v skladu z ustreznimi uredbami Sveta, sklepi Sveta in Evropskega parlamenta, po potrebi pa tudi notranjimi smernicami. Pisna navodila za postopke, ki veljajo za posebna področja, kot so najemanje in dajanje posojil, so razvile ustrezne poslovne enote, ki jih tudi uporabljajo. Dajanje posojil, razen v okviru instrumenta NextGenerationEU, se financira z „vzajemnimi posli“ najemanja posojil, ki torej ne ustvarjajo odprtih obrestnih ali valutnih pozicij.

Za posojila, zagotovljena v okviru instrumenta NextGenerationEU, ne velja vzajemen pristop, kot pri drugih instrumentih za finančno pomoč. Namesto tega je bila za instrument NextGenerationEU razvita diverzificirana in združena strategija financiranja, ki združuje širok nabor instrumentov financiranja. Za diverzificirano združeno strategijo sta bila potrebna razvoj in izvajanje smernic za učinkovito obvladovanje tveganja in postopkov za instrument NextGenerationEU, ki dejavno obravnavajo povezana tveganja na dnevni ravni.

Zakladnica

Pravila in načela vodenja zakladniškega poslovanja Komisije so določena v Uredbi Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014 (kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EU, Euratom) 2016/804⁽³⁵⁾) ter v finančni uredbi in njenih pravilih uporabe.

Na podlagi zgornjih uredb se uporabljajo naslednja glavna načela:

- lastna sredstva plačajo države članice na račune, ki so bili v ta namen odprti v imenu Komisije pri zakladnici ali nacionalni centralni banki. Komisija lahko črpa sredstva z zgornjih računov samo za kritje svojih denarnih potreb;
- lastna sredstva plačajo države članice v svojih nacionalnih valutah, medtem ko so plačila Komisije večinoma izražena v eurih;
- stanje na bančnih računih, odprtih v imenu Komisije, ne sme biti negativno. Ta omejitev ne velja za račune lastnih sredstev Komisije v primeru neplačil v zvezi s posojili, najetimi ali zajamčenimi v skladu z uredbami ali sklepi Sveta EU, in pod določenimi pogoji, če so potrebe po denarnih sredstvih večje od zneska denarnih sredstev na teh računih, ter
- sredstva na bančnih računih, ki so v drugih valutah kot v eurih, se bodisi uporabljajo za plačila v istih valutah ali so periodično pretvorjena v eure.

⁽³⁵⁾ Uredba Sveta (EU, Euratom) 2016/804 z dne 17. maja 2016 o spremembi Uredbe (EU, Euratom) št. 609/2014 o načinih in postopkih za dajanje tradicionalnih lastnih sredstev ter lastnih sredstev iz naslovov DDV in BND na razpolago ter ukrepov za zagotavljanje denarnih sredstev (UL L 132, 21.5.2016, str. 85).

Poleg računov lastnih sredstev ima Komisija tudi druge bančne račune, odprte pri centralnih in poslovnih bankah z namenom izvrševanja plačil in prejemanja prejemkov, ki niso prispevki držav članic v proračun.

Zakladniško in plačilno poslovanje sta visoko avtomatizirana in temeljita na sodobnih informacijskih sistemih. Za zagotovitev varnosti sistemov in delitve nalog v skladu s finančno uredbo, standardi notranje kontrole Komisije in revizijskimi načeli se uporabljajo posebni postopki.

Upravljanje zakladniškega in plačilnega poslovanja Komisije je urejeno s sklopom pisnih smernic in postopkov, da se omejita poslovno in finančno tveganje ter zagotovi primerna raven kontrole. Te smernice in postopki urejajo različna področja poslovanja (na primer izvrševanje plačil in upravljanje denarnih sredstev, napovedovanje denarnih tokov, neprekinjeno poslovanje ipd.), njihovo upoštevanje pa se redno preverja.

Globe

Začasno plačane globe: vloge

Zneski, prejeti pred letom 2010, ostanejo na bančnih računih pri bankah, ki so bile izbrane posebej za depozite začasno plačanih glob. Te banke so izbrane v skladu z razpisnimi postopki, določenimi v finančni uredbi. Nalaganje sredstev pri določenih bankah se določi na podlagi notranje strategije obvladovanja tveganj, v kateri so opredeljeni bonitetne zahteve in znesek sredstev, ki jih je mogoče naložiti sorazmerno z lastniškim kapitalom nasprotne stranke. Opredelijo in ocenijo se finančna in poslovna tveganja, upoštevanje notranjih strategij in postopkov pa se redno preverja.

Začasno plačane globe: portfelj sklada BUFI

Od leta 2010 se zneski naloženih in začasno plačanih glob vlagajo v posebej za ta namen vzpostavljen portfelj sklada BUFI. Glavna cilja portfelja sta zmanjšanje tveganj, povezanih s finančnimi trgi, in enaka obravnava vseh subjektov z uporabo zajamčenega donosa, izračunanega na enaki osnovi kot za nominalni znesek glob. Vendar je zajamčeni donos, ki se uporablja za subjekte, ki jim je bila naložena globa pred začetkom veljavnosti nove finančne uredbe avgusta 2018, določen na najnižjo vrednost, tj. nič. Sredstva iz naslova začasno plačanih glob upravlja Komisija v skladu z notranjimi smernicami za upravljanje sredstev. Navodila za postopke, ki veljajo za posebna področja, kot je upravljanje zakladnice, so razvile ustrezne poslovne enote, ki jih tudi uporabljajo. Finančna in poslovna tveganja se opredelijo in ocenijo, upoštevanje notranjih smernic in postopkov pa se redno preverja.

Cilj dejavnosti upravljanja sredstev so take naložbe glob, začasno plačanih Komisiji, da:

- se zagotovi, da so sredstva po potrebi zlahka na razpolago, hkrati pa
- se v normalnih razmerah dosega donos, ki je v povprečju v skladu z referenčnim donosom sklada BUFI, zmanjšanjem za nastale stroške, ob ohranitvi nominalnega zneska glob.

Naložbe so v osnovi omejene na naslednji kategoriji: vezane vloge pri centralnih bankah držav članic in njihovih agencijah za upravljanje državnega dolga, bankah, ki so v celoti v državni lasti ali zanje država v celoti jamči, ali nadnacionalnih institucijah ter obveznice, zakladne menice in potrdila o vlogah, ki so jih izdale bodisi državne bodisi nadnacionalne institucije.

Prejeta finančna jamstva

Komisija ima znatne zneske jamstev, ki so jih izdale finančne institucije, v zvezi z globami, ki jih je naložila družbam za kršitve pravil konkurence EU (glej pojasnilo 2.6.1.3). Ta jamstva zagotovijo ogrobljene družbe namesto začasnega plačila globe. Jamstva se upravljajo v skladu z notranjo strategijo obvladovanja tveganj. Opredelijo in ocenijo se finančna in poslovna tveganja, upoštevanje notranjih strategij in postopkov pa se redno preverja.

Programi proračunskega jamstva EU

V naslov X finančne uredbe so vključena številna varovala za zaščito proračuna EU pred finančnimi tveganji, ustvarjenimi z uporabo proračunskih jamstev. Razvrstijo jih je mogoče v štiri glavne kategorije:

1. Ukrepi za omejitev zneska pogojnih obveznosti

Prvič, znesek jamstva EU je praviloma jasno omejen. V skladu s finančno uredbo finančna obveznost in skupna neto plačila iz proračuna ne smejo presežati zneska proračunskega jamstva, odobrenega v temeljnem aktu. Pogojna obveznost, nastala zaradi proračunskega jamstva, lahko presega finančna sredstva, namenjena kritju finančne obveznosti EU, samo, če je tako določeno v temeljnem aktu in pod specifičnimi pogoji iz temeljnega akta.

Drugič, želeni profil tveganja operacij/finančnih produktov, za katere jamči EU, se določi, kolikor je mogoče, predhodno, tj. ob podpisu sporazumov o jamstvu.

2. Ukrepi v zvezi z izborom izvajalskih partnerjev

Programi proračunskega jamstva se izvajajo z zanesljivimi, s stebrno oceno ocenjenimi partnerji. S tem se med drugim zagotavlja zanesljivost računovodskih sistemov, sistemov upravljanja financ in sistemov obvladovanja tveganj teh izvajalskih partnerjev. Poleg tega morajo ti izvajalski partnerji nameniti lastne vire, kar pripelje do nadaljnega usklajevanja interesov z Unijo.

3. Ukrepi za zagotovitev ustrezne predhodne proračunske zmogljivosti za kritje unovčitev jamstev

Programi proračunskega jamstva so podprti z rezervacijami, ki se hranijo na varnem v skupnem skladu za rezervacije. Stopnja rezervacij je določena v osnovnem aktu vsakega programa na taki ravni, ki omogoča programsko oblikovanje proračunskih odobritev za oblikovanje rezervacije, ki bi omogočila pokritje izgub brez proračunskih motenj. Oblikovanje rezervacije zato zadostuje za reševanje pričakovanih in do določene ravni tudi nepričakovanih izgub teh proračunskih jamstev.

Pozneje bo Komisija (letno) zagotovila, da je znesek oblikovanih rezervacij skladen s stopnjo rezervacij, kot je določeno v osnovnem aktu in kot je v skladu z načeli finančne uredbe ter s finančnim načrtovanjem.

4. Ukrepi za obravnavanje iztrženih izgub, ki presegajo predhodno oceno

Finančna uredba uvaja dva pragova zgodnjega opozarjanja (tj. kadar ostaja na voljo 50-odstotni in 30-odstotni cilj oblikovanih rezervacij). Navedena pragova opozarjanja Komisiji omogočata, da predvidi morebitno izčrpanje oblikovanih rezervacij pred iztekom jamstva in oceni, ali lahko izjemoma predlaga oblikovanje dodatnih rezervacij.

Poleg tega se ustreznost stopnje rezervacij redno pregleduje (najmanj vsaka tri leta). Ta pregled zagotavlja ustreznost stopnje rezervacij glede na dejanski profil tveganja neporavnanih obveznosti.

Če je potrebno oblikovanje dodatnih rezervacij, obstajajo postopki, s katerimi se zagotavljata zadostna likvidnost (prenos med oddelki skupnega sklada za rezervacije in uporabo likvidnostne rezerve osrednje zakladnice) in razpoložljivost manevrskega prostora na področju proračuna (odobritve za prevzem obveznosti in odobritve plačil).

Poleg tega je bil v letu 2020 pod vodstvom komisarja za proračun ustanovljen usmerjevalni odbor za pogojne obveznosti, ki izhajajo iz proračunskih jamstev. Ta posreduje v zadevah, ki zajemajo proračunska jamstva in finančno pomoč, ki ustvarja pogojne obveznosti za proračun zaradi izvajanja naslova X finančne uredbe, vključno s tistimi določbami, ki so določene v notranjih pravilih o izvajanju splošnega proračuna Unije. To vključuje okvir obvladovanja tveganj, ustrezne skupne horizontalne določbe standardnih sporazumov in celovito poročanje za določitev skupnih zahtev za trajnostno upravljanje pogojnih obveznosti.

Skupni sklad za rezervacije

S sklepom Komisije C(2020) 1896 z dne 25. marca 2020 o smernicah za upravljanje sredstev skupnega sklada za rezervacije (smernice za upravljanje sredstev) so se odgovornosti in naloge finančnega upravitelja skupnega sklada za rezervacije prenesle na generalnega direktorja Generalnega direktorata za proračun (GD BUDG). Skupni sklad za rezervacije je ločen od drugih portfeljev, ki jih upravlja GD BUDG. Sklad ne obstaja kot ločen pravni subjekt.

Skupni sklad za rezervacije se upravlja v skladu s smernicami za upravljanje sredstev. Cilj je zagotoviti potrebno likvidnost za popolno in takojšnje kritje vseh zahtevanih odливov, kot so unovčitev jamstev, ter ohranitev kapitala v naložbenem obdobju sklada z visoko stopnjo zaupanja.

Za doseg splošnega cilja, opisanega zgoraj, finančni upravitelj skupnega sklada za rezervacije upravlja sredstva v skladu s pravili skrbnega in varnega poslovanja, načeli dobrega finančnega poslovanja ter pravili in postopki, ki jih določa računovodja Komisije. Pisna navodila za postopke, ki veljajo za posebna področja, kot je upravljanje zakladnice, so razvile ustrezne poslovne enote, ki jih tudi uporabljajo. Finančna in poslovna tveganja se opredelijo in ocenijo, upoštevanje notranjih smernic in postopkov pa se redno preverja.

Portfelj skupnega sklada za rezervacije se oblikuje tako, da se zagotovi visoka stopnja razpršenosti po skupinah dovoljenih sredstev, geografskimi območji, izdajatelji in roki zapadlosti, da je mogoče obvladovati nihanja v vrednosti portfelja.

V smernicah o upravljanju sredstev ter strategiji za obvladovanje tveganj in naložbeni strategiji so opredeljene nekatere omejitve za omejitve izpostavljenosti portfelja, ki je omejen na naložbeni razred (razen pri izpostavljenostih do držav članic EU), kreditnemu tveganju.

Ker je edina nasprotna stranka za vse neporavnane valutne nestandardizirane terminske posle na dan 31. decembra 2021 banka Banque de France, se po tem datumu ne vzpostavljajo izboljšave kreditne kakovosti, kot so zavarovanje s premoženjem, sporazumi o pobotu ali jamstva. Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju valutnih izvedenih finančnih instrumentov s pozitivno pošteno vrednostjo ob koncu poročevalskega obdobja je enaka knjigovodski vrednosti v bilanci stanja.

Programi finančnih instrumentov

Izvrševanje proračuna EU je že več let odvisno od uporabe programov finančnih instrumentov. Za več informacij o zadevnih zneskih glej pojasnilo 2.4.2.

Večini finančnih instrumentov je skupno dejstvo, da je izvrševanje preneseno bodisi na skupino EIB (vključno z EIS) bodisi na druge finančne institucije na podlagi sporazuma med Komisijo in finančno institucijo. Sporazumi, podpisani s temi finančnimi institucijami, vključujejo stroge pogoje in obveznosti za posrednike, da se zagotovi, da se denarna sredstva EU pravilno upravljajo in da se o njih ustrezno poroča. Ob prevzemu obveznosti za finančni prispevek za enega od instrumentov se sredstva prenesejo na bančni račun, ustvarjen posebej za ta namen, ki ga finančna institucija odpre na svoje ime, vendar za račun Komisije (tj. fiduciarni račun). Finančna institucija lahko, glede na to, za kakšen instrument gre, sredstva na tem fiduciarnem računu uporabi za dajanje posojil, izdajanje dolžniških instrumentov, vlaganje v lastniške instrumente ali pokritje unovčitev jamstev. Prihodki od finančnih instrumentov se morajo praviloma vrniti v proračun EU.

Tveganje v zvezi s temi finančnimi instrumenti je omejeno na zgornjo mejo, kakor je navedeno v sporazumih v zvezi s temi instrumenti, tj. na proračunski znesek, določen za zadevni instrument. Ker Komisija pogosto prevzema tranšo „prve izgube portfelja“ in ker naj bi se z instrumenti financirali bolj tvegani upravičenci (ki imajo težave s pridobivanjem financiranja od komercialnih posojilodajalcev), je zato verjetno, da bo proračun EU utrpel nekaj izgub.

6.3 VALUTNO TVEGANJE

Valutno tveganje na dan 31. decembra 2021

Izpostavljenost EU valutnemu tveganju ob koncu leta v zvezi s finančnimi instrumenti – neto pozicija

(v milijonih EUR)

	31.12.2021						
	USD	GBP	PLN	SEK	Drugo	EUR	Skupaj
Finančna sredstva							
Finančna sredstva po odplačni vrednosti ⁽¹⁾	63	18	—	—	7	88	176

(v milijonih EUR)

	31.12.2021						
	USD	GBP	PLN	SEK	Drugo	EUR	Skupaj
<i>Finančna sredstva po poštenu vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj</i>							
<i>Neizvedeni finančni instrumenti</i>	934	51	—	23	75	23 141	24 223
<i>Izvedeni finančni instrumenti</i>	(646)	—	—	—	—	1 474	828
<i>Terjatve</i> ⁽²⁾	109	98	108	4	88	7 372	7 780
<i>Denarna sredstva in njihovi ustrezniki</i>	85	24	1 014	591	1 692	41 455	44 860
	545	192	1 121	618	1 862	73 529	77 866
Finančne obveznosti							
<i>Obveznosti iz finančnih jamstev</i>	(1 047)	(0)	(62)	(19)	(248)	(6 418)	(7 794)
<i>Finančne obveznosti po poštenu vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj</i>	(1)	—	—	—	(4)	—	(5)
	(1 048)	(0)	(62)	(19)	(251)	(6 418)	(7 798)
Skupaj	(503)	192	1 059	599	1 611	67 111	70 068

⁽¹⁾ Brez posojil za instrument RRF (NextGenerationEU) in finančno pomoč.⁽²⁾ Brez odloženih stroškov.

Če bi se euro v primerjavi z drugimi valutami okrepil za 10 %, bi to imelo naslednji učinek:

(v milijonih EUR)

	2021			
	USD	GBP	PLN	SEK
<i>Poslovni izid</i>	46	(17)	(96)	(54)

Če bi vrednost eura v primerjavi s temi valutami padla za 10 %, bi to imelo naslednji učinek:

(v milijonih EUR)

	2021			
	USD	GBP	PLN	SEK
<i>Poslovni izid</i>	(56)	21	118	67

Najemanje in dajanje posojil za instrument NextGenerationEU in finančno pomoč

Finančna sredstva in obveznosti so trenutno izražena samo v eurih, zato EU v teh primerih ni izpostavljena valutnemu tveganju.

Zakladnica

Lastna sredstva, ki jih plačajo države članice v drugih valutah, ne v eurih, se hranijo na računih lastnih sredstev v skladu z Uredbo Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014 (kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EU, Euratom) 2016/804). V eure se pretvorijo, ko se potrebujejo za izvrševanje plačil. Postopki, ki se uporabljajo za upravljanje teh sredstev, so določeni v zgoraj navedeni uredbi. V omejenem številu primerov se ta sredstva neposredno uporabijo za izvedbo plačil v isti valuti.

Komisija ima pri poslovnih bankah odprtih več računov v drugih valutah EU kot v eurih, tudi v USD, GBP in CHF, za namene izvedbe plačil, izraženih v teh valutah. Ti računi se polnijo glede na število plačil, ki jih je treba izvesti, in zato stanje na teh računih ne pomeni izpostavljenosti valutnemu tveganju.

Ko se razni prejemi (razen lastnih sredstev) prejmejo v drugih valutah, ne v eurih, se bodisi prenesejo na račune Komisije, ki se vodijo v isti valuti, če so potrebni za kritje izvrševanja plačil, bodisi pretvorijo v eure in prenesejo na račune, ki se vodijo v eurih. Računi izločenih sredstev, ki se vodijo v drugih valutah, ne v eurih, se polnijo glede na ocenjene kratkoročne lokalne plačilne potrebe v isti valuti. Stanje na teh računih se vzdržuje v okviru njihovih ustreznih zgornjih meja.

Globe

Vse globe se naložijo, plačajo ali začasno krijejo v eurih in zato ne predstavljajo valutnega tveganja, če so v skladu BUFI.

Proračunska jamstva

Proračunska jamstva so praviloma razširjena z najvišjo mejo, določeno v eurih. Vendar so lahko nekatere zadevne operacije izražene v drugih valutah (USD ali drugih lokalnih valutah).

Valutno tveganje je del premislekov, ki se upoštevajo ob določitvi potreb po oblikovanju rezervacij.

Skupni sklad za rezervacije

Skupni sklad za rezervacije zdaj posluje v eurih in ameriških dolarjih. Valutno tveganje se upravlja s sklenitvijo pogodb o izvedenih finančnih instrumentih (valutne nestandardizirane terminske pogodbe), s katerimi je tržna vrednost naložbenega portfelja v ameriških dolarjih zavarovana pred tveganji. Najvišja nezavarovana valutna izpostavljenost je omejena na 1 % vrednosti celotnega portfelja v okviru referenčne in letne strateške dodelitve. Zato bi premik tržne vrednosti naložb v ameriških dolarjih navzgor ali navzdol za več ali manj kot 1-odstotno mejo sprožil posel za uravnoteženje (nova nestandardizirana terminska pogodba v isti ali nasprotni smeri), s katerim bi se ustrezno prilagodila ali obrnila zavarovana pozicija.

Posojila, ki jih prevzame EU s subrogacijo zaradi unovčitve jamstev iz sklada zaradi neplačil s strani upravičenca do posojila (glej pojasnilo 2.4.1.2), so vezana na svojo prvotno valuto in zato izpostavljajo EU valutnemu tveganju. Zaradi negotovosti v zvezi s časom odplačila dolga se za prenesena posojila ne izvajajo nobene dejavnosti za izravnavanje valutnih nihanj (t. i. varovanje pred tveganji).

Valutno tveganje na dan 31. decembra 2020

Izpostavljenost EU valutnemu tveganju ob koncu leta v zvezi s finančnimi instrumenti – neto pozicija

(v milijonih EUR)

	31.12.2020						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Drugo	Skupaj
Finančna sredstva							
<i>Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva</i>	593	42	15	14	18 904	20	19 587

(v milijonih EUR)

	31.12.2020						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Drugo	Skupaj
<i>Finančna sredstva po poštenu vrednosti prek presežka ali primanjkljaja</i>	(417)	—	—	—	616	—	199
<i>Posojila ⁽¹⁾</i>	21	40	—	—	46	9	116
<i>Terjatve in izterljivi zneski</i>	22	1 208	116	176	72 233	738	74 493
<i>Denarna sredstva in njihovi ustrezniki</i>	115	64	178	367	14 429	1 589	16 742
	334	1 353	310	557	106 228	2 356	111 137
Finančne obveznosti							
<i>Finančne obveznosti po poštenu vrednosti prek presežka ali primanjkljaja</i>	—	—	—	—	(1)	(4)	(4)
<i>Obveznosti iz poslovanja</i>	(3)	(0)	(19)	(1)	(32 366)	(19)	(32 408)
	(3)	(0)	(19)	(1)	(32 367)	(22)	(32 412)
Skupaj	331	1 353	291	556	73 861	2 333	78 725

⁽¹⁾ Razen vzajemnih posojil za finančno pomoč.

Če bi se euro v primerjavi z drugimi valutami okreplil za 10 %, bi to imelo naslednji učinek:

(v milijonih EUR)

	2020			
	USD	GBP	DKK	SEK
<i>Poslovni izid</i>	(13)	(119)	(27)	(49)
<i>Čista sredstva</i>	(17)	(4)	(1)	(1)

Če bi vrednost eura v primerjavi s temi valutami padla za 10 %, bi to imelo naslednji učinek:

(v milijonih EUR)

	2020			
	USD	GBP	DKK	SEK
<i>Poslovni izid</i>	16	146	33	60
<i>Čista sredstva</i>	21	5	2	2

6.4 OBRESTNO TVEGANJE

Naslednja razpredelnica prikazuje občutljivost obrestne mere dolžniških vrednostnih papirjev ob predpostavki mogoče spremembe obrestnih mer za +/-100 bazičnih točk (1 %).

(v milijonih EUR)

	Povečanje (+) / zmanjšanje (-) v bazičnih točkah	Poslovni izid
2021: Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj	+100	(622)
	-100	660
2020: Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	+100	(479)
	-100	513

Občutljivost na spremembe obrestnih mer določenega portfelja instrumentov denarnega trga in obveznic se poveča z njegovim trajanjem. Trajanje portfeljev glavnih sredstev, ki jih upravlja Komisija, je opisano v nadaljevanju.

Najemanje in dajanje posojil za instrument NextGenerationEU in finančno pomoč

EU ima zaradi narave svojega najemanja in dajanja posojil veliko sredstev in obveznosti, ki se obrestujejo. Vendar za instrumente finančne pomoči brez instrumenta NextGenerationEU ni obrestnega tveganja, ker se najeta posojila izravnavajo z danimi posojili z enakovrednimi pogoji („vzajemni“ posli).

Pri instrumentu NextGenerationEU se ne uporablja strog vzajemen pristop, zato je treba obrestno tveganje kriti z izvajanjem postopkov in mehanizmov, ki zmanjšujejo obrestno tveganje. Osnovno načelo, na katerem temelji diverzificirana strategija financiranja instrumenta NextGenerationEU, je pregledna dodelitev stroškov financiranja in vseh drugih stroškov v zvezi z instrumentom NextGenerationEU upravičencem (do posojil) in proračunu EU (za nepovratno podporo). Program instrumenta NextGenerationEU temelji na načelih povračila celotnih stroškov in nedobičkonosnega delovanja. Zato EU prenese financiranje, ki ga pridobi na trgu, na stroškovno najučinkovitejši in najpravičnejši način na podlagi dnevni izračunov obresti. Z navedenim se zagotavlja, da države članice krijejo vse stroške v zvezi s posojilom, ki so nastali Uniji.

Instrument NextGenerationEU poseduje denarna sredstva za ohranjanje opredeljene varnostne rezerve kot dela diverzificirane strategije financiranja, hkrati pa preprečuje morebitna presežna stanja. Denarna sredstva instrumenta NextGenerationEU so v Evropski centralni banki. Na podlagi medsebojnega dogovora veljajo za neporavnano stanje denarnih sredstev, ki presega 20 milijard EUR, negativne obresti po obrestni meri za vloge pri ECB, ki je v letu 2021 znašala -0,5 %. Denarna sredstva instrumenta NextGenerationEU so v ECB.

Zakladnica

Komisija razen najemanja posojil v zvezi s programom instrumenta NextGenerationEU ne najema posojil za financiranje svojih odhodkov iz poslovanja. Poleg obrestne izpostavljenosti instrumenta NextGenerationEU se obresti izračunajo od sredstev, ki jih ima na različnih bančnih računih. Komisija je zato uvedla ukrepe, ki zagotavljajo, da obresti (pozitivne ali negativne), ki se obračunajo na njenih bančnih računih, odražajo vsakokratne tržne obrestne mere ter njihova morebitna nihanja.

Računi, odprti pri zakladnicah držav članic za prejemke lastnih sredstev, se ne obrestujejo in so brez stroškov. Računi pri nacionalnih centralnih bankah (lastna sredstva in drugo) se lahko plačajo po uradnih tarifah, ki jih uporabljajo posamezne institucije. Glede na trenutno okolje negativnih obresti so lahko nekatera plačila, ki se uporabljajo za te račune, trenutno negativna. Vzpostavljeni so postopki za upravljanje likvidnosti, da se čim bolj zmanjšajo stanja na teh računih, v skladu s pogoji bank pa se spoštujejo ustrezne zgornje meje. Računi lastnih sredstev so zaščiteni pred kakršnim koli vplivom negativnih obresti v skladu z Uredbo Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014 (kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EU, Euratom) 2016/804).

Stanje vlog čez noč na računih poslovnih bank se dnevno obrestuje. Obrestovanje stanj na teh računih temelji na spremenljivih tržnih obrestnih merah, ki se jim doda pogodbeni pribitek (pozitiven ali negativen). Obrestne mere, ki jih uporabljajo poslovne banke, so za operativna stanja do določene zgornje meje praviloma določene na najnižjo vrednost, tj. nič.

Globe

Začasno plačane globe so vložene v portfelj instrumentov denarnega trga in dolgoročnih obveznic s povprečnim trajanjem portfelja 1,75 leta.

Skupni sklad za rezervacije

Sredstva v skupnem skladu za rezervacije so vložena v portfelj instrumentov denarnega trga in dolgoročnih obveznic s skupnim povprečnim trajanjem portfelja 3,10 leta.

ESPJ v likvidaciji

Zneski ESPJ v likvidaciji so vloženi v portfelj instrumentov denarnega trga in dolgoročnih obveznic s povprečnim trajanjem portfelja 3,24 leta.

6.5 KREDITNO TVEGANJE**Kreditno tveganje na dan 31. decembra 2021****Najvišja izpostavljenost kreditnemu tveganju**

(v milijonih EUR)	
	31.12.2021
Finančna sredstva	
Posojila	163 568
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki	44 860
Menjalne terjatve ⁽¹⁾	7 780
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj – dolžniški vrednostni papirji	19 326
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj – izvedeni finančni instrumenti	828
Dana jamstva	
Pogodbe o finančnem jamstvu	55 267
Skupaj na dan 31.12.2021	291 628

⁽¹⁾ Brez odloženih stroškov.

Posojilo: kreditna kakovost

(v milijonih EUR)					
	31.12.2021				
	1. stopnja	2. stopnja	3. stopnja	Kupljena ali izdana (ustvarjena) sredstva s poslabšano kreditno kakovostjo	Skupaj
Bonitetna ocena					
Prvi razred in visoka kakovost	10 379	—	—	—	10 379
Zgornji srednji razred	58 991	—	—	—	58 991
Nižji srednji razred	79 672	—	—	—	79 672
Špekulativni razred (vključno z neplačili)	8 819	5 965	29	48	14 860
Bruto knjigovodska vrednost	157 861	5 965	29	48	163 903
Minus popravek vrednosti za izgubo	(10)	(299)	(26)	—	(336)
Čista knjigovodska vrednost	157 851	5 665	3	48	163 568

Zgoraj navedene štiri kategorije tveganja načeloma temeljijo na bonitetnih kategorijah zunanjih bonitetnih agencij in ustrezajo naslednjim ocenam:

- prvi razred in visoka kakovost: Moody P-1, Aaa do Aa3; S&P A-1+, A-1, AAA do AA-; Fitch F1+, F1, AAA do AA- in enakovredne ocene;
- zgornji srednji razred: Moody P-2, A1 do A3; S&P A-2, A+ do A-; Fitch F2, A+ do A- in enakovredne ocene;
- nižji srednji razred: Moody P-3, Baa1 do Baa3, S&P A-3, BBB+ do BBB-; Fitch F3, BBB+ do BBB- in enakovredne ocene;
- špekulativni razred: Moody not prime, Ba1 do C; S&P B, C, BB+ do D; Fitch B, C, BB+ do D in enakovredne ocene.
- EU te bonitetne kategorije zunanjih agencij uporablja kot referenčno točko, zlasti za finančne instrumente in poslovne banke, vendar lahko po opravljeni lastni analizi posameznih primerov ohrani zneske v eni od zgornjih kategorij tveganja, čeprav ena ali več od zgoraj omenjenih bonitetnih agencij zniža bonitetno oceno zadevne nasprotne stranke.

Zgoraj prikazani zneski pri posojilih, razvrščenih v špekulativni razred, se nanašajo predvsem na posojila finančne pomoči, ki jih je Komisija izplačala partnerskim državam v finančnih težavah. Vsa posojila državam članicam so v 1. stopnji. Odplačno prevzeta ali dana posojila poslabšane kreditne kakovosti so iz programov EFSI in mandata EIB za zunanja posojila.

Najemanje in dajanje posojil za instrument NextGenerationEU in finančno pomoč

Izpostavljenost kreditnemu tveganju se v primeru Euratoma upravlja s pridobivanjem državnih jamstev (glej pojasnilo 2.4.1.1).

Posojila, zagotovljena državam članicam v okviru instrumenta SURE, temeljijo na sistemu prostovoljnih jamstev držav članic v višini 25 % najvišje zgornje meje, ki je na voljo za zadevno finančno pomoč.

Komisija lahko v primeru neplačil dolžnika in za servisiranje vsakega zadevnega zapadlega dolga črpa sredstva, ki so v skupnem skladu za rezervacije (za posojila v obliki makrofinančne pomoči in posojila Euratoma tretjim državam), in jih zahteva od držav članic, hkrati pa spoštuje zgornje meje virov lastnih sredstev (glej pojasnilo 6.6).

Posojilo: Prerazporeditev v popravek vrednosti za izgubo zaradi oslabitve

(v milijonih EUR)

	1. stopnja	2. stopnja	3. stopnja	Kupljena ali izdana (ustvarjena) sredstva s poslabšano kreditno kakovostjo	Skupaj
Popravek vrednosti za izgubo na dan 1.1.2021	49	6	19	—	73
Prerazporeditev v 1. stopnjo	0	—	—	—	0
Prerazporeditev v 2. stopnjo	(41)	41	—	—	—
Prerazporeditev v 3. stopnjo	(0)	(1)	1	—	(0)
Nova posojila	4	69	0	—	73
Odprave pripoznanja – odplačila	(0)	(0)	(0)	—	(0)
Odprave pripoznanja – odpisi	—	—	—	—	—
Ponovno merjenje popravka vrednosti za izgubo	(1)	185	6	—	189
Drugo	(0)	—	0	—	(0)
Popravek vrednosti za izgubo na dan 31.12.2021	10	299	26	—	336

Posojila: stopenjsko ocenjevanje

Kot je navedeno v pomembnih računovodskih usmeritvah, je nadomestilo za oslabitev za finančna sredstva po odplačni vrednosti razen terjatev odvisno od stopnje, v katero je finančno sredstvo razvrščeno.

Dodelitev stopnjam je odvisna predvsem od bonitetne ocene nasprotne stranke. Stopenjski model temelji na relativni oceni kreditnega tveganja, tj. EU ima lahko z isto nasprotno stranko različna posojila v različnih stopnjah, odvisno od kreditnega tveganja nasprotne stranke ob izdaji posojila. EU, ki ima edinstven institucionalni status, posoja denar svojim državam članicam ali državam v težavah. Posledično uporablja tudi kvalitativno oceno kreditnega tveganja na podlagi spremljanja gospodarskih razmer posojiljemalcev v težavah.

1. stopnja – ni znatnega povečanja kreditnega tveganja

Posojila nasprotnim strankam z bonitetnimi ocenami v naložbenem razredu (tj. med AAA (Aaa) in BBB– (Baa3) na ocenjevalni lestvici S&P/Fitch (Moody) ali v skladu z enakovredno zunanjo ali notranjo oceno) na datum poročanja se štejejo za posojila z majhnim kreditnim tveganjem, zato so v 1. stopnji, razen če so zapadla več kot 30 dni (glej 2. stopnjo). Poleg tega so vsa posojila, pri katerih ni prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja, kot je opredeljeno spodaj, razvrščena v 1. stopnjo. Pri finančnih sredstvih v 1. stopnji se nadomestilo za oslabitev izmeri na stopnji 12-mesečnih pričakovanih kreditnih izgub.

2. stopnja – znatno povečanje kreditnega tveganja

EU s kombinacijo kvantitativnih in kvalitativnih ocen določi, ali se je od izdaje posojila kreditno tveganje znatno povečalo in ali se torej uporablja prerazvrstitev v 2. stopnjo.

Vsa posojila, za katera so pogodbeni plačila zapadla med 31 in 90 dnevi, se prerazporedijo v 2. stopnjo.

Za nasprotne stranke z bonitetno oceno med AAA (Aaa) in BB– (Ba3) na dan začetnega pripoznanja: razen če se uporablja primer majhnega tveganja (zgoraj v 1. stopnji), se poslabšanje šteje za znatno, če razlika med oceno ob izdaji posojila in oceno na datum poročanja znaša tri stopnje ali več.

Za nasprotne stranke z bonitetnimi ocenama B+ (B1) ali B (B2) na dan začetnega pripoznanja: poslabšanje se šteje za znatno, če razlika med začetno oceno in trenutno oceno znaša dve stopnji ali več.

Za nasprotne stranke z bonitetno oceno B– (B3) ali nižjo (v razponu CCC/Caa) na dan začetnega pripoznanja: poslabšanje se šteje za znatno, če razlika med začetno oceno in trenutno oceno na datum poročanja znaša eno stopnjo ali več.

Posojila, izdana pred prehodom na spremenjeno računovodsko pravilo EU št. 11 (tj. 1. januarja 2021), v zvezi s katerimi informacije o kreditnem tveganju ob začetnem pripoznanju niso na voljo brez nepotrebnih stroškov ali prizadevanj, so razvrščena v 2. stopnjo.

Pri posojilih v 2. stopnji se nadomestilo za oslabitev izmeri na ravni pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja.

3. stopnja – posojila poslabšane kreditne kakovosti

Posojila so razvrščena v 3. stopnjo, če so zapadla 90 dni ali kadar se po izdaji posojila zgodi en ali več dogodkov, ki škodljivo vplivajo na ocenjene prihodnje denarne tokove navedenega finančnega sredstva. Na primer, posojilo je razvrščeno v 3. stopnjo, če:

- je verjetno, da bo posojiljemalec šel v stečaj ali drugo obliko finančne reorganizacije;
- ima posojiljemalec bonitetni razred D, ki ga je objavila zunanja bonitetna agencija, ter
- posojiljemalec zamuja s katero koli finančno obveznostjo do EU ali če v primeru posojil za finančno pomoč zamuja s plačilom kateri koli drugi mednarodni organizaciji, ki financira program.

Pri posojilih v 3. stopnji se nadomestilo za oslabitev izmeri na stopnji pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja.

Odplačno prevzeta ali dana posojila poslabšane kreditne kakovosti

EU ima tudi „odplačno prevzeta ali dana posojila poslabšane kreditne kakovosti“. To so neodplačana zajamčena posojila, pri katerih je EU izvajalskemu partnerju plačala unovčitev jamstva. Za ta posojila so se vse pravice prenesle na EU. EU jih v svoji bilanci stanja pripoznava po pošteni vrednosti ob začetnem pripoznanju. Razvršča jih kot odplačno prevzeta ali dana posojila poslabšane kreditne kakovosti in izračuna nadomestilo za oslabitev na podlagi pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja. V skladu z ustreznimi sporazumi med EU in izvajalskimi partnerji se začne postopek izterjave v imenu EU, da bi izterjala morebitne dolgovane zneske.

Posojilo: merjenje pričakovanih kreditnih izgub

Merjenje pričakovanih kreditnih izgub je z verjetnostjo tehtana ocena razlike med pogodbenimi in pričakovanimi denarnimi tokovi. EU uporablja za to oceno naslednje parametre kreditnega tveganja:

- verjetnost neplačila,
- izguba ob neplačilu ter
- izpostavljenost ob neplačilu.

Verjetnost neplačila je odstotek in pomeni verjetnost, da nasprotna stranka ne bo izpolnila svoje finančne obveznosti, bodisi v naslednjih 12 mesecih (kar se uporablja za „12-mesečne pričakovane kreditne izgube“) bodisi v preostalem obdobju trajanja obveznosti (kar se uporablja za „pričakovane kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja“).

Izguba ob neplačilu je odstotek, ki kaže pričakovan primanjkljaj denarnih sredstev, tj. za del izpostavljenosti se pričakuje, da bo po neplačilu izgubljen, ob upoštevanju izterjav in zavarovanja s premoženjem. Za oceno izgube ob neplačilu za izpostavljenostih države EU upošteva svoj status prednostnega upnika.

Izpostavljenost ob neplačilu je neporavnana izpostavljenost (znesek) v trenutku neplačila.

Ocenjeni denarni tokovi v pričakovanem obdobju trajanja finančnega sredstva se diskontirajo po efektivni obrestni meri.

EU šteje v prihodnost usmerjene informacije, ki so na voljo brez nepotrebnih stroškov in prizadevanj, za smiselne in upravičene ter po potrebi prilagaja parametre modela.

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki: kreditna kakovost

	(v milijonih EUR)
	31.12.2021
Bonitetna ocena	
Prvi razred in visoka kakovost	40 716
Zgornji srednji razred	3 650
Nižji srednji razred	306
Špekulativni razred	189
Bruto knjigovodska vrednost	44 860
Minus popravek vrednosti za izgubo	—
Čista knjigovodska vrednost	44 860

Zakladnica

Zneski denarnih sredstev in njihovih ustreznikov v razpredelnici zgoraj se nanašajo predvsem na denarna sredstva, ki jih upravlja zakladnica Komisije. Večina zakladniških sredstev Komisije se v skladu z Uredbo Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014 (kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EU, Euratom) 2016/804) o virih lastnih sredstev hrani na računih, ki so jih države članice odprle za plačilo prispevkov iz virov lastnih sredstev (predvsem BND, DDV in TLS). Vsi ti računi so odprti pri zakladnicah držav članic ali njihovih nacionalnih centralnih bankah. Te institucije pomenijo najnižje kreditno tveganje (ali tveganje nasprotno stranke) za Komisijo, saj ima izpostavljenost do svojih držav članic. Pri tistem delu zakladniških sredstev

Komisije, ki se hranijo pri poslovnih bankah za kritje izvedbe plačil, se zadevni računi polnijo sproti in se avtomatično upravljajo prek sistema zakladnice za upravljanje denarnih sredstev. Na vsakem računu se vzdržuje minimalno stanje denarnih sredstev, ki upošteva povprečni znesek dnevnih plačil, ki se izvršujejo prek tega računa. Posledica tega je, da je skupno stanje vlog čez noč na teh računih stalno nizko (povprečno manj kot 54 milijonov EUR, porazdeljenih med približno 25 računov), tako da je izpostavljenost Komisije tveganju omejena. Te zneske je treba obravnavati ob upoštevanju skupnega dnevnega stanja zakladnice, ki je leta 2021 nihalo med 1 milijardo EUR in 38 milijardami EUR, in skupnega zneska plačil, izvršenih z bančnih računov Komisije leta 2021, ki je presegal 170 milijard EUR.

Poleg tega se za izbiro poslovnih bank uporabljajo posebne smernice, da bi se dodatno zmanjšalo tveganje nasprotne stranke, ki mu je izpostavljena Komisija:

- vse poslovne banke so izbrane prek javnih razpisov. Minimalna dolgoročna bonitetna ocena, ki se zahteva za sodelovanje v razpisnih postopkih, je S&P A ali njej enakovredna. V posebnih in ustrezno utemeljenih okoliščinah se lahko sprejme nižja stopnja;
- bonitetne ocene poslovnih bank, pri katerih ima Komisija račune, se redno spremljajo ter
- V delegacijah zunaj EU so računi izločenih sredstev odprti pri lokalnih bankah, ki so izbrane s poenostavljenim razpisnim postopkom. Zahteve v zvezi z oceno so odvisne od lokalnih okoliščin in se lahko med državami precej razlikujejo. Za omejitev izpostavljenosti tveganju se višina preostalih sredstev na teh računih ohranja na najnižji možni ravni (ob upoštevanju potreb poslovanja), računi se redno polnijo, uporabljene zgornje meje pa se pregledujejo na letni osnovi.

Instrument NextGenerationEU

Instrumenti dajanja in najemanja posojil za finančno pomoč na splošno nimajo nobenega nepravnanega stanja denarnih sredstev zaradi vzajemnega načela, na katerem temeljijo posojila finančne pomoči. Vendar ima z izvajanjem diverzificirane strategije financiranja v instrumentu NextGenerationEU slednji denarna sredstva za zagotovitev, da zneski, ki so na bančnem računu instrumenta NextGenerationEU, zadostujejo za izpolnjevanje vseh prihodnjih potreb po izplačilih in ohranjanje varnostne rezerve, hkrati pa preprečujejo morebitna presežna stanja. Denarna sredstva so na bančnem računu pri ECB, zato je kreditno tveganje zelo majhno.

Začasno plačane globe: vloge

Banke, pri katerih so naložena sredstva začasno plačanih glob do leta 2010, so izbrane z razpisnim postopkom v skladu s strategijo obvladovanja tveganj, v kateri so opredeljeni bonitetne zahteve in znesek sredstev, ki jih je mogoče naložiti sorazmerno z lastniškim kapitalom nasprotne stranke.

Za poslovne banke, ki so bile izbrane posebej za depozite začasno plačanih glob, se praviloma zahteva minimalna dolgoročna bonitetna ocena A– (Standard & Poor's ali enakovredna ocena) pri dveh bonitetnih agencijah. Pri poslabšanju ocene bank v tej skupini se uporabijo posebni ukrepi. Poleg tega je znesek, položen pri vsaki banki, omejen na določen odstotek njenih lastnih sredstev, ki se razlikuje glede na bonitetno oceno vsake institucije. Pri izračunu teh omejitev se upošteva tudi znesek še neuveljavljenih jamstev, ki jih je Komisiji izdala ista institucija. Skladnost še neuveljavljenih depozitov z veljavnimi sektorskimi zahtevami se redno pregleduje.

Terjatve: kreditna kakovost

(v milijonih EUR)

31.12.2021

	Nezapadle	Zapadle	Zapadle	Zapadle	Zapadle	Skupaj
		0–30 dni	31–90 dni	91 dni–1 leto	> 1 leto	
Bruto knjigovodska vrednost	2 785	15	9	578	1 453	4 840

(v milijonih EUR)

31.12.2021						
	Nezapadle	Zapadle	Zapadle	Zapadle	Zapadle	Skupaj
		0–30 dni	31–90 dni	91 dni– 1 leto	> 1 leto	
Minus popravek vrednosti za izgubo	(2)	(1)	(4)	(18)	(147)	(173)
Čista knjigovodska vrednost	2 783	14	5	560	1 305	4 667

Zneski v tej razpredelnici ne vključujejo odloženih stroškov in prejemnega dela pogodb o finančnem jamstvu, ki se merijo po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja (glej pojasnilo 2.6.2), saj zanje zahteve glede oslabitve ne veljajo.

Komisija je 10. julija 2020 in 8. julija 2021 sprejela sklepa o spremembi svojih notranjih določb o izterjavi terjatev, da bi ublažila vpliv pandemije COVID-19 na dolžnike Komisije. S sklepom so bili začasno podaljšani roki za plačila za nove dolgove in predvidena možnost, da se za dolgove, ki še niso zapadli, odobri dodaten rok za plačilo.

Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja – dolžniški vrednostni papirji: kreditna kakovost

Skupni sklad za rezervacije

Tehtana povprečna bonitetna ocena portfelja skupnega sklada za rezervacije je A– (S&P ali enakovredna ocena).

Začasno plačane globe: portfelj sklada BUFI

Pri naložbah v državne dolžniške instrumente iz začasno plačanih glob, naloženih od leta 2010, je Komisija izpostavljena kreditnemu tveganju. Najvišja koncentracija izpostavljenosti je do Španije, ki predstavlja 10 % portfelja. Pet držav z največjo izpostavljenostjo (Španija, Francija, Italija, Nemčija in Nizozemska) skupaj predstavlja 30 % portfelja naložb. Tehtana povprečna bonitetna ocena portfelja je A (S&P ali enakovredna ocena).

Prejeta finančna jamstva

Strategija obvladovanja tveganj, ki se uporablja za sprejemanje takih jamstev, Komisiji zagotavlja visoko kreditno kakovost. Strategija vključuje opredelitev najvišje kreditne izpostavljenosti do določenega subjekta finančnega sektorja na podlagi njegove bonitetne ocene in ravni kapitala subjekta, kot je obračunan v njegovih računovodskih izkazih po MSRP. Skladnost še neuveljavljenih jamstev z veljavnimi sektorskimi zahtevami se redno pregleduje.

ESPJ v likvidaciji

V smernicah o upravljanju sredstev ter strategiji za obvladovanje tveganj in naložbeni strategiji so opredeljene nekatere omejitve za omejitev izpostavljenosti portfelja, ki je omejen na naložbeni razred (razen pri izpostavljenostih do držav članic EU), kreditnemu tveganju. Tehtana povprečna bonitetna ocena portfelja je BBB+ (S&P ali enakovredna ocena).

Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja – izvedeni finančni instrumenti: kreditna kakovost

Izvedena sredstva se nanašajo predvsem na jamstva za portfelje lastniških instrumentov in valutne nestandardizirane terminske pogodbe. Zato je kreditno tveganje omejeno na tveganje nasprotne stranke. Jamstvo za portfelj lastniških instrumentov bo poravnano z izvajalskim partnerjem EU, tj. skupino EIB, ki je ocenjena z bonitetno oceno AAA. Edina nasprotna stranka za vse neporavnane valutne nestandardizirane terminske posle na dan 31. decembra 2021 je banka Banque de France, zato se po tem datumu ne vzpostavljajo izboljšave kreditne kakovosti, kot so zavarovanje s premoženjem, sporazumi o pobotu ali jamstva.

Pogodbe o finančnem jamstvu: kreditna kakovost

(v milijonih EUR)

	31.12.2021		
	1. stopnja	2. stopnja	Skupaj
Dolgoročna bonitetna ocena			
Prvi razred in visoka kakovost	0	1	1
Zgornji srednji razred	2	—	2
Nižji srednji razred	219	—	219
Špekulativni razred	3 964	51 079	55 043
Upravljanje na skupni podlagi / neocenjeno	2	—	2
Skupaj	4 187	51 080	55 267

Pogodbe o finančnem jamstvu: prerazporeditev v popravek vrednosti za izgubo

(v milijonih EUR)

	1. stopnja	2. stopnja	Skupaj
Popravek vrednosti za izgubo na dan 1.1.2021	859	5 143	6 002
Prerazporeditev v 2. stopnjo	(494)	494	0
Prerazporeditev v 1. stopnjo	—	—	—
Povečanja	8	623	630
Sprostitev jamstev	(0)	(0)	(0)
Ponovno merjenje	112	789	900
Popravek vrednosti za izgubo na dan 31.12.2021	485	7 048	7 533
Knjigovodska vrednost obveznosti iz finančnih jamstev na dan 31.12.2021	610	7 183	7 794

(1) Prerazporeditve iz 1. stopnje/2. stopnje in v 1. stopnjo/2. stopnjo se merijo po otvoritvenem stanju nadomestila za oslabitev, medtem ko so spremembe zneska, ki izhajajo iz spremembe stopnje (tj. merjenje 12-mesečnih pričakovanih kreditnih izgub ali pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja), del ponovnega merjenja.

Pogodbe o finančnem jamstvu: stopenjske politike

Ključni kazalnik tveganja za dodelitev pogodb o finančnem jamstvu stopnjam je bonitetna ocena zajamčenega dolga. Pri stopenjskem modelu se primerja bonitetna ocena ob izdaji posojila z bonitetno oceno na datum poročanja. Pri portfeljskih jamstvih se upošteva tehtana povprečna bonitetna ocena zajamčenega portfelja.

1. stopnja – ni znatnega povečanja kreditnega tveganja

Kreditno tveganje pogodb o finančnem jamstvu z bonitetnimi ocenami v naložbenem razredu (tj. med AAA (Aaa) in BBB– (Baa3) na ocenjevalni lestvici S&P/Fitch (Moody) ali v skladu z enakovredno zunanjo ali notranjo oceno) na datum poročanja se šteje za majhno ne glede na začetno bonitetno oceno, pogodbe o finančnem jamstvu pa so v 1. stopnji. Poleg tega so vse pogodbe o finančnem jamstvu, pri katerih ni prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja, kot je opredeljeno spodaj, razvrščene v 1. stopnjo. Pri pogodbi o finančnem jamstvu v 1. stopnji se nadomestilo za oslabitev izmeri na stopnji 12-mesečnih pričakovanih kreditnih izgub.

2. stopnja – znatno povečanje kreditnega tveganja

Naslednje poslabšanje bonitetne ocene se šteje za znatno in povzroči prerazporeditev pogodbe o finančnem jamstvu v 2. stopnjo:

- za jamstva z bonitetno oceno med AAA (Aa1) in BB– (Ba3) na ocenjevalni lestvici S&P/Fitch (Moody) ali v skladu z enakovredno zunanjo ali notranjo oceno ob začetnem pripoznanju se poslabšanje ocene šteje za znatno, če znaša razlika med začetno oceno in oceno na datum poročanja tri stopnje ali več za jamstva v zvezi z enotnim dolžniškim instrumentom ter dve stopnji za jamstva v zvezi s portfeljem dolga;
- za jamstva z bonitetno oceno med B+ (B1) ali B (B2) ob začetnem pripoznanju se poslabšanje ocene šteje za znatno, če znaša razlika med začetno oceno in oceno na datum poročanja dve stopnji ali več za jamstva v zvezi z enotnim dolžniškim instrumentom ter eno stopnjo za jamstva v zvezi s portfeljem dolga ter
- za jamstva z bonitetno oceno med B– (B3) ali nižjo ob začetnem pripoznanju se poslabšanje ocene šteje za znatno, če znaša razlika med začetno oceno in oceno na datum poročanja eno stopnjo ali več (enotni dolžniški instrument in portfelj dolga).

Če informacije o bonitetni oceni niso na voljo, temveč so bile ob začetnem pripoznanju ocenjene pričakovane letne terjatve, se dejanska raven terjatev v primerjavi z začetnim načrtovanjem prav tako šteje za smiseln kazalnik tveganja za oceno znatnega povečanja kreditnega tveganja.

EU lahko poleg zgornjih meril uporabi kvalitativno oceno znatnega povečanja kreditnega tveganja na podlagi dodatnih, smiselnih in upravičenih razpoložljivih informacij.

Pogodbe o finančnem jamstvu, sklenjene pred prehodom na spremenjeno računovodsko pravilo EU št. 11 (tj. pred 1. januarjem 2021), v zvezi s katerimi informacije o kreditnem tveganju ob začetnem pripoznanju niso na voljo brez nepotrebnih stroškov ali prizadevanj, so razvrščene v 2. stopnjo.

Pri pogodbah o finančnem jamstvu v 2. stopnji se nadomestilo za oslabitev izmeri na stopnji pričakovanih kreditnih izgub v celotnem obdobju trajanja.

Razvrstitev v 3. stopnjo in odplačno prevzeta ali dana posojila poslabšane kreditne kakovosti se za pogodbe o finančnem jamstvu ne uporabljajo.

Proračunska jamstva

Unija je kreditnemu tveganju izpostavljena predvsem z operacijami, za katere jamči. Kadar se kreditna kakovost osnovnih operacij poslabša, postanejo dogodki neizpolnjevanja obveznosti verjetnejši, s tem pa tudi unovčitve jamstev EU.

Komisija se za spremljanje in upravljanje tega tveganja zanaša na model kreditnega tveganja za ocenjevanje morebitnih izgub, med drugim z uporabo vhodnih podatkov, ki jih zagotovijo izvajalski partnerji. Rezultat teh modelov se razlaga in združi s strokovno presojo, na podlagi česar se izpelje ocena tveganja, ki je skladna z vsebino posla in ustreznimi ekonomskimi okoliščinami.

Kreditno tveganje na dan 31. decembra 2020**Analiza starosti finančnih sredstev, ki niso oslABLjena**

(v milijonih EUR)

31.12.2020					
	Skupaj	Niti zapadla niti oslABLjena	Zapadle postavke, ki niso oslABLjene		
			< 1 leto	1–5 let	> 5 let
Posojila	93 309	93 308	0	—	—
Terjatve in izterljivi zneski	74 493	59 702	505	14 030	257
Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja	199	199	—	—	—
Skupaj na dan 31.12.2020	168 001	153 209	505	14 030	257

Kreditna kakovost finančnih sredstev, ki niso niti prekoračila zapadlosti v plačilo niti niso oslABLjena

(v milijonih EUR)

31.12.2020						
	Za prodajo razpoložljiva sredstva ⁽¹⁾	Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi presežek ali primanjkljaj ⁽²⁾	Posojila	Terjatve in izterljivi zneski	Denarna sredstva	Skupaj
Nasprotne stranke z zunanjimi bonitetnimi ocenami						
Prvi razred in visoka kakovost	9 005	199	2 040	52 817	13 896	77 956
Zgornji srednji razred	3 415	—	35 040	1 535	1 011	41 001
Nižji srednji razred	2 133	—	48 139	1 886	1 651	53 809
Špekulativni razred	310	—	7 964	142	165	8 580
	14 862	199	93 182	56 380	16 723	181 347
Nasprotne stranke brez zunanjih bonitetnih ocen						
Dolžniki brez zamud pri plačilu v preteklosti	—	—	126	3 318	19	3 463
Dolžniki z zamudami pri plačilu v preteklosti	—	—	—	4	—	4
	—	—	126	3 322	19	3 466
Skupaj	14 862	199	93 309	59 702	16 742	184 814

⁽¹⁾ Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva (brez naložb v sklade denarnega trga in lastniške instrumente).⁽²⁾ Finančna sredstva po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja.

6.6 LIKVIDNOSTNO TVEGANJE

Likvidnostno tveganje na dan 31. decembra 2021

Analiza zapadlosti neizvedenih finančnih obveznosti po preostali pogodbeni zapadlosti

(v milijonih EUR)

31.12.2021					
	Nediskontirani pogodbeni denarni tokovi				Knjigovodska vrednost
	< 1 leto	1–5 let	> 5 let	Skupaj	
Najeta posojila	(23 769)	(45 030)	(180 660)	(249 459)	(236 720)
Obveznosti iz poslovanja	(46 372)	—	—	(46 372)	(46 372)
Drugo	(218)	(830)	(890)	(1 938)	(1 605)
Skupaj na dan 31.12.2021	(70 358)	(45 860)	(181 550)	(297 769)	(284 697)

Analiza zapadlosti izvedenih finančnih obveznosti po preostali pogodbeni zapadlosti

(v milijonih EUR)

31.12.2021					
	Nediskontirani pogodbeni denarni tokovi				Knjigovodska vrednost
	< 1 leto	1–5 let	> 5 let	Skupaj	
Plačilni del iz naslova izvedenih finančnih instrumentov	(646)	(5)	—	(651)	
Prejemni del iz naslova izvedenih finančnih instrumentov	648	—	—	648	
Čisti denarni tokovi na dan 31.12.2021	2	(5)	—	(3)	(3)

Analiza zapadlosti pogodb o finančnem jamstvu, izdanih v najzgodnejšem obdobju, v katerem se lahko unovči jamstvo.

(v milijonih EUR)

31.12.2021					
	Najvišji znesek zavarovanja				Knjigovodska vrednost
	< 1 leto	1–5 let	> 5 let	Skupaj	
Pogodbe o finančnem poroštvu	(55 381)	(878)	(1)	(56 259)	(7 794)
Skupaj na dan 31.12.2021	(55 381)	(878)	(1)	(56 259)	(7 794)

Najemanje posojil za instrument NextGenerationEU in finančno pomoč

Prvi ukrep za odplačilo najetih posojil za finančno pomoč je pravočasno pobiranje odplačil zadevne finančne pomoči in posojil instrumenta NextGenerationEU. Vendar obstajajo dodatna varovala, ki bi se lahko uporabila v primeru neplačil ali zamudah pri plačilu posojilojemalcev.

Oddelek skupnega sklada za rezervacije v okviru Jamstvenega sklada za zunanje ukrepe zagotavlja likvidnostno rezervo za posojila v obliki makrofinančne pomoči in posojila Euratoma tretjim državam. Zato bi se za odplačilo zadevnih najetih posojil najprej uporabila razpoložljiva sredstva jamstvenega sklada (vendar šele po izvedbi prvega ukrepa, tj. vključitvi porokov za Euratom, ki so tretje osebe (glej pojasnilo 6.4)). Če bi se razpoložljiva sredstva v katerem koli trenutku izkazala za nezadostna za pokritje dejanskih izgub, bo Komisija sprožila ukrepe za zagotovitev dodatnih sredstev (npr. ukrep začasne uporabe likvidnostne rezerve zakladnice Komisije, ukrep začnih prerazporeditev in/ali dodatne odhodke iz proračuna EU).

Komisija lahko za instrument NextGenerationEU uporabi tudi dejavno upravljanje likvidnosti in najemanje kratkoročnih posojil za servisiranje dolgov EU, za instrument SURE pa lahko obnovi povezana najeta posojila, najeta v imenu Unije.

Komisija lahko za vsa najeta posojila za finančno pomoč in tudi najeta posojila za instrument NextGenerationEU unovči sredstva do razpoložljive zgornje meje virov lastnih sredstev za servisiranje dolgov EU. Zakonodaja o virih lastnih sredstev določa zgornjo mejo za vire lastnih sredstev za pokrivanje letnih odobrenih sredstev za plačila v višini 1,40 % BNI držav članic in dodatno začasno povečanje v višini 0,6 odstotne točke za instrument NextGenerationEU. Proračun za leto 2021 je vključeval vire lastnih sredstev za financiranje odhodkov v skupni višini 1,12 % BND. To pomeni, da je bilo na dan 31. decembra 2021 na razpolago 0,88 % za kritje njenih obveznosti. V ta namen lahko EU zahteva sredstva od držav članic, da izpolni svojo pravno obveznost do posojilodajalcev.

Nazadnje, posojila, zagotovljena državam članicam v okviru instrumenta SURE, temeljijo na sistemu prostovoljnih jamstev držav članic v višini 25 % najvišje zgornje meje, ki je na voljo za zadevno finančno pomoč. Preden Komisija unovči jamstva, ki jih zagotovijo države članice, se od nje pričakuje, da bo preučila obseg črpanja sredstev iz kritja, razpoložljivega iz zgornje meje lastnih sredstev za odobritve plačil v obsegu, ki je po mnenju Komisije vzdržen, med drugim ob upoštevanju skupnih pogojnih obveznosti Unije in vzdržnosti splošnega proračuna Unije. Ta preučitev ne vpliva na to, da so zagotovljena jamstva nepreklicna, brezpogojna in na zahtevo.

Zakladnica

Proračunska načela EU zagotavljajo, da skupna denarna sredstva za dano leto vedno zadostujejo za izvršitev vseh plačil. Dejansko so skupni prispevki držav članic skupaj z raznimi prihodki enaki znesku odobritev plačil za zadevno proračunsko leto. Države članice vsako leto plačajo prispevke v dvanajstih mesečnih obrokih, ki temeljijo na sprejetem proračunu, na plačila pa vplivajo potrebe poslovanja. Poleg tega so v skladu z Uredbo Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014 (o načinih in postopkih za dajanje lastnih sredstev na razpolago, kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EU, Euratom) 2016/804) prispevki držav članic, povezani s spremembami proračuna, odobrenimi v danem mesecu (N), na voljo šele prvi delovni dan v mesecu N + 1 (v primeru odobritve pred 16. dnem v danem mesecu) ali prvi delovni dan v mesecu N + 2 (v primeru odobritve na 16. dan ali pozneje v danem mesecu), medtem ko so povezane odobritve plačil na voljo takoj.

Zaradi zagotavljanja, da razpoložljiva zakladniška sredstva vedno zadostujejo za kritje plačil, ki jih je treba izvršiti v danem mesecu, so vzpostavljeni postopki za redno napovedovanje denarnih sredstev. Viri lastnih sredstev ali dodatno financiranje se lahko po potrebi vpokličejo vnaprej od držav članic, do nekaterih omejitev in pod nekaterimi pogoji, določenimi v skladu z Uredbo Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014, kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EU, Euratom) 2016/804. Zaradi potreb poslovanja in splošnih proračunskih omejitev v zadnjih letih se je povečala potreba po spremljanju ritma plačil med letom. Poleg navedenega pa v okviru dnevnega zakladniškega poslovanja Komisije avtomatska orodja za upravljanje denarnih sredstev zagotavljajo, da so na vseh bančnih računih Komisije dnevno na voljo zadostna likvidna sredstva.

Globe

Sklad BUFI, v katerega se vlagajo začasno plačane globe, se upravlja po načelu, da imajo sredstva zadostno stopnjo likvidnosti in možnost mobilizacije v zvezi z zadevnimi obveznostmi. Portfelj sestavljajo predvsem visoko likvidni vrednostni papirji, ki se lahko prodajo za pokritje kratkoročnih denarnih odlivov. Poleg tega delež denarnih sredstev, njihovih ustreznikov in vrednostnih papirjev, ki zapadejo v enem letu, presega 50 %.

Proračunska jamstva

Analiza zapadlosti za finančna jamstva je predstavljena z uporabo preudarnega pristopa, na podlagi katerega je najvišji znesek danega jamstva dodeljen najzgodnejšemu obdobju, v katerem se lahko unovči jamstvo. Glede na to, da je večina jamstev EU unovčljivih na prvo zahtevo, je znaten znesek dodeljen prvemu časovnemu sklopu. Vendar je verjetnost, da se bodo od EU vpoklicala vsa jamstva za celoten znesek v prvem obdobju, majhna. Poleg tega je znesek, izgubo katerega

pričakuje EU, pogosto precej manjši od zgornje meje jamstva, zato je treba znesek likvidnostnega tveganja obravnavati v povezavi s knjigovodsko vrednostjo obveznosti iz jamstev.

Ključni cilj okvira za obvladovanje tveganja pogojnih obveznosti je zagotoviti, da lahko proračun EU kadar koli izpolni svoje obveznosti, ne da bi s tem ovirala normalno izvrševanje proračuna. To vključuje tudi zmanjšanje likvidnostnega tveganja v zvezi s proračunskimi jamstvi, tj. tveganja, da bi Unija imela nezadostna sredstva za pravočasno izpolnitev vseh svojih plačilnih obveznosti v zvezi z jamstvi (kar bi lahko nato na primer povzročilo izrivanje drugih stroškov ali odložitvev plačil za naslednja proračunska leta).

V tem pogledu je vsako proračunsko jamstvo krito z zadostnim oblikovanjem rezervacij, vplačanih v skupni sklad za rezervacije, da bi se zagotovilo, da je na voljo vedno dovolj likvidnosti za pravočasno plačilo unovčitev jamstev.

EU redno spremlja ustreznost stopnje rezervacij posameznega programa proračunskega jamstva, vsako leto pa z opredeljeno stopnjo gotovosti poroča ⁽³⁶⁾ o svoji oceni, ali navedeni zneski zadostujejo za kritje tveganja v naslednjih petih letih.

Poleg tega so vzpostavljeni dodatni zaščitni postopki (začasne prerazporeditve med oddelki skupnega sklada za rezervacije in uporaba likvidnostne rezerve osrednje zakladnice) za zagotovitev zadostne likvidnosti.

Skupni sklad za rezervacije

Skupni sklad za rezervacije se upravlja po načelu, da imajo sredstva zadostno stopnjo likvidnosti in možnost mobilizacije v zvezi z zadevnimi obveznostmi. Portfelj sestavljajo likvidna sredstva, ki se lahko po potrebi prodajo za pokritje kratkoročnih denarnih odlivov. Poleg tega delež denarnih sredstev, njihovih ustreznikov in vrednostnih papirjev, ki zapadejo v enem letu, znaša 26 %.

Poravnava pogodb o izvedenih finančnih instrumentih je bruto in temelji na njihovi pogodbeni zapadlosti. Obveznosti se izpolnjujejo s prodajo sredstev, izraženih v ameriških dolarjih, in/ali posli zamenjave, pri čemer lahko zaradi tečajnih razlik nastane denarni odliv. Upravljanje likvidnosti v zvezi z zahtevami glede zavarovanja s premoženjem ali kritja ni potrebno, ker trenutna nasprotna stranka pri varovanju pred tveganji sprejema poslovanje s Komisijo brez zahtev za zavarovanje s premoženjem ali kritje.

Likvidnostno tveganje na dan 31. decembra 2020

Analiza zapadlosti finančnih obveznosti po preostali pogodbeni zapadlosti

(v milijonih EUR)

31.12.2020				
	< 1 leto	1–5 let	> 5 let	Skupaj
Najeta posojila	(10 410)	(20 230)	(62 553)	(93 192)
Obveznosti iz poslovanja	(32 408)	—	—	(32 408)
Obveznosti iz finančnih jamstev	(90)	—	—	(90)
Druge finančne obveznosti	(149)	(665)	(947)	(1 761)
Skupaj na dan 31.12.2020	(43 057)	(20 895)	(63 500)	(127 451)

⁽³⁶⁾ Na primer v delovnem dokumentu XI, priloženem osnutku proračuna, v katerem so predstavljeni izvajanje proračunskih jamstev, skupni sklad za rezervacije in ocena vzdržnosti pogojnih obveznosti, ki izhajajo iz proračunskih jamstev in finančne pomoči, v skladu s členom 41(5) finančne uredbe.

Finančni instrumenti po poštenu vrednosti prek presežka ali primanjkljaja

(v milijonih EUR)

31.12.2020				
	< 1 leto	1–5 let	> 5 let	Skupaj
Plačilni del iz naslova izvedenih finančnih instrumentov	(417)	(4)	(1)	(421)
Prejemni del iz naslova izvedenih finančnih instrumentov	423	—	—	423
Čisti denarni tokovi na dan 31.12.2020	5	(4)	(1)	1

6.7 TVEGANJE SPREMEMBE DRUGIH CEN

Na dan 31. decembra 2021 je EU izpostavljena tveganjem spremembe drugih cen (kapitalsko tveganje), ki izhaja iz nekotiranih naložb v lastniški kapital (kot so skladi tveganega kapitala in drugi investicijski skladi), skladov denarnega trga (kot je enotni sklad EIB) in naložb v združene portfelje (glej pojasnilo 2.4.2.1), pa tudi z jamstvi, ki krijejo nekotirane naložbe v lastniški kapital in navidezni lastniški kapital, ki se obravnavajo kot izvedeni finančni instrumenti po poštenu vrednosti prek presežka ali primanjkljaja (glej pojasnilo 2.4.2.2).

Tveganje v zvezi s ceno lastniških instrumentov je tveganje, da se bo poštena vrednost naložb v lastniške instrumente spremenila zaradi nihanj cen lastniških instrumentov in/ali vrednosti zajamčenih naložb v lastniški kapital. Učinek na presežek ali primanjkljaj v višini 10-odstotnega povečanja ali zmanjšanja vrednosti zgoraj navedenih instrumentov, bi bil:

(v milijonih EUR)		
	10 %	(10) %
Naložbe v kapital	238	(238)
Skladi denarnega trga in naložbe v združene portfelje	251	(251)
Jamstva za portfelje lastniških instrumentov ⁽¹⁾	415	(415)
Skupaj na dan 31.12.2021	905	(905)

⁽¹⁾ Tveganje jamstev za portfelje lastniških instrumentov temelji na nominalnem znesku, ki je krit z jamstvom.

EU vlaga v ali jamči za nekotirana sredstva, katerih vrednosti niso javno dostopne. Večino teh finančnih instrumentov izvajajo pooblašeni subjekti, ki so strokovnjaki v sektorju, navedena sredstva pa redno ocenjujejo in spremljajo.

7. RAZKRIVANJE POVEZANIH STRANK**7.1 POVEZANE STRANKE**

Povezane stranke EU so subjekti EU, ki so vključeni v konsolidacijo, pridruženi subjekti in ključno vodstveno osebje teh subjektov. Posli med temi subjekti potekajo kot del običajnega poslovanja EU in zato v skladu z računovodskimi pravili EU niso potrebne posebne zahteve po njihovem razkritju.

7.2 UPRAVIČENOSTI KLJUČNEGA VODSTVENEGA OSEBJA

Za predstavitev podatkov o poslih povezanih strank v zvezi s ključnim vodstvenim osebjem EU so take osebe tukaj prikazane v okviru petih kategorij:

kategorija 1: predsedniki Evropskega sveta, Komisije in Sodišča Evropske unije;

kategorija 2: podpredsednik Komisije in visoki predstavnik EU za zunanje zadeve in varnostno politiko ter drugi podpredsedniki Komisije;

kategorija 3: generalni sekretar Sveta, člani Komisije, sodniki in generalni pravobranilci Sodišča Evropske unije, predsednik in člani Splošnega sodišča, evropski varuh človekovih pravic ter Evropski nadzornik za varstvo podatkov;

kategorija 4: predsednik in člani Evropskega računskega sodišča;

kategorija 5: najvišji javni uslužbenci institucij in agencij.

Povzetek njihovih upravičenosti je prikazan spodaj – dodatne informacije so na voljo tudi v kadrovskih predpisih, objavljenih na spletišču Europa, ki so uradni dokument z opisom pravic in obveznosti vseh uradnikov EU. Ključno vodstveno osebje ni prejelo preferenčnih posojil od EU.

FINANČNE UPRAVIČENOSTI KLJUČNEGA VODSTVA

(v EUR)

Upravičenost (na zaposlenega)	Kategorija 1	Kategorija 2	Kategorija 3	Kategorija 4	Kategorija 5
Osnovna plača (na mesec)	29 205,17	26 453,96 – 27 512,13	21 163,17 – 23 808,57	22 856,23 – 24 337,65	13 456,68 – 21 163,17
Dodatek za prebivanje/izselitveni dodatek	15 %	15 %	15 %	15 %	0–4 % do 16 %
Družinski dodatki:					
Gospodinjski dodatek (v % plače)	2 % + 196,44	2 % + 196,44	2 % + 196,44	2 % + 196,44	2 % + 196,44
Otroški dodatek	429,24	429,24	429,24	429,24	429,24
Dodatek za predšolsko izobraževanje	104,86	104,86	104,86	104,86	104,86
Dodatek za šolanje ali	291,24	291,24	291,24	291,24	291,24
Dodatek za šolanje zunaj kraja zaposlitve	582,48	582,48	582,48	582,48	582,48
Dodatek za predsedujoče sodnike	ni relevantno	ni relevantno	668,22	ni relevantno	ni relevantno
Dodatek za reprezentančne stroške	1 582,67	1 017,17	668,22	ni relevantno	ni relevantno
Letni potni stroški	ni relevantno	ni relevantno	ni relevantno	ni relevantno	povrnjeno
Nakazila v države članice:					
Dodatek za izobraževanje (1)	da	da	da	da	da
V % plače (1)	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
V % plače brez korekcijskega koeficienta	največ 25 %	največ 25 %	največ 25 %	največ 25 %	največ 25 %
Reprezentančni stroški	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno	ni relevantno	ni relevantno
Začetek dela:					
Stroški nastanitve (Kat. 1–4: dva meseca osnovne plače)	58 410,36	52 907,93 – 55 024,27	42 326,35 – 47 617,14	45 712,46 – 48 675,31	povrnjeno
Družinski potni stroški	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno
Stroški selitve	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno
Prenehanje dela:					
Stroški selitve ob prenehanju zaposlitve (Kat. 1–4: en mesec osnovne plače)	29 205,17	26 453,96 – 27 512,13	21 163,17 – 23 808,57	22 856,23 – 24 337,65	povrnjeno

(v EUR)

Upravičenost (na zaposlenega)	Kategorija 1	Kategorija 2	Kategorija 3	Kategorija 4	Kategorija 5
Družinski potni stroški	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno
Stroški selitve	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno	povrnjeno
Prehod (v % plače) ⁽²⁾	40 % – 65 %	40 % – 65 %	40 % – 65 %	40 % – 65 %	ni relevantno
Zdravstveno zavarovanje	zajeto	zajeto	zajeto	zajeto	zajeto
Pokojnina (v % plače, pred davki)	največ 70 %	največ 70 %	največ 70 %	največ 70 %	največ 70 %
Odbitki:					
davek Skupnosti	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %
Zdravstveno zavarovanje (% plače)	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %
Posebna dajatev na plačo	7 %	7 %	7 %	7 %	6-7 %
Odbitek za pokojnino	ni relevantno	ni relevantno	ni relevantno	ni relevantno	10,1 %
Število oseb ob koncu leta	3	8	93	27	118

⁽¹⁾ S korekcijskim koeficientom.⁽²⁾ Se plačuje prva tri leta po odhodu.

8. DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Do dne podpisa tega zaključnega računa računovodja Evropske komisije razen informacij, ki so pojasnjene v nadaljevanju, ni opazila nobenih pomembnih zadev, ki bi jih bilo treba ločeno razkriti v okviru tega oddelka, niti ji take zadeve niso bile sporočene. Zaključni račun in z njim povezana pojasnila so bili pripravljene na podlagi najnovejših razpoložljivih informacij, kar se odraža v predstavljenih informacijah.

Ukrajina

V skladu z računovodskim pravilom EU št. 19 „Dogodki po datumu poročanja“ se vojna v Ukrajini, ki se je začela februarja 2022, šteje za nepopravljali dogodek, zato ne zahteva prilagoditev nobenim zneskom v teh računovodskih izkazih na dan 31. decembra 2021. Kot je navedeno v pojasnilu 2.4, ima EU na dan 31. decembra 2021 neporavnana posojila (financirana z najetimi posojili; glej pojasnilo 2.11) v višini 4,7 milijarde EUR (nominalna vrednost) z Ukrajino v okviru programa makrofinančne pomoči in programa Euratom.

Komisija je na podlagi Sklepa (EU) 2022/313 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. februarja 2022 v okviru makrofinančne pomoči odobrila Ukrajini nadaljnjih 1,2 milijarde EUR posojil, od katerih je bilo 600 milijonov EUR izplačanih marca, dodatnih 600 milijonov EUR pa maja 2022.

Poleg tega je EIB v okviru svojega zunanjega mandata Ukrajini odobrila posojila v vrednosti 2,1 milijarde EUR (neodplačana glavnica, izplačana dne 31. decembra 2021), ki so zajamčena s proračunom EU (glej pojasnilo 4.1). Zadevni zneski so ocenjeni na podlagi razmer ob koncu leta in ne v trenutku priprave teh računovodskih izkazov.

Na podlagi dejstev in okoliščin v trenutku priprave teh računovodskih izkazov, zlasti spreminjajočih se razmer, finančnega učinka vojne v Ukrajini na financiranje EU ni mogoče zanesljivo oceniti.

9. OBSEG KONSOLIDACIJE

A. NADZOROVANI SUBJEKTI (55)

1. Institucije in posvetovalni organi (11)

Evropski parlament

Evropski svet

Evropska komisija

Evropsko računsko sodišče

Sodišče Evropske unije

Evropska služba za zunanje delovanje

Evropski nadzornik za varstvo podatkov

Evropski ekonomsko-socialni odbor

Evropski varuh človekovih pravic

Evropski odbor regij

Svet Evropske unije

2. Agencije EU (42)

2.1 Izvajalske agencije (7)

Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo (EACEA)

Izvajalska agencija za potrošnike, zdravje, kmetijstvo in hrano (CHAFEA) (do 31. marca 2021)

Evropska izvajalska agencija za zdravje in digitalno tehnologijo (HADEA) (od 1. aprila 2021)

Evropska izvajalska agencija za raziskave (REA)

Izvajalska agencija Evropskega sveta za inovacije ter za mala in srednja podjetja (EISMEA)

Izvajalska agencija Evropskega raziskovalnega sveta (ERCEA)

Evropska izvajalska agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje (CINEA)

2.2 Decentralizirane agencije (35)

Evropska agencija za pomorsko varnost (EMSA)

Evropska agencija za zdravila (EMA)

Evropska agencija za kemikalije (ECHA)

Evropski inštitut za enakost spolov (EIGE)

Evropska agencija za okolje (EEA)

Evropski bančni organ (EBA)

Evropski azilni podporni urad (EASO)

Agencija Evropske unije za kibernetno varnost (ENISA)

Agencija Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (CEPOL)

Agencija Evropske unije za vesoljski program (EUSPA)

Agencija Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust)

Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA)

Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC)

Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja (CEDEFOP)

Agencija Evropske unije za sodelovanje energetske regulatorjev (ACER)

Agencija za podporo Organu evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (Urad BEREC)

Evropska agencija za mejno in obalno stražo (Frontex)

Evropski organ za delo (ELA) (od 26. maja 2021)

Evropska agencija za varnost hrane (EFSA)

Agencija Evropske unije za železnice (ERA)

Urad Skupnosti za rastlinske sorte (CPVO)
Evropska agencija za nadzor ribištva (EFCA)
Urad Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO)
Agencija Evropske unije za varnost v letalstvu (EASA)
Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA)
Evropska fundacija za usposabljanje (ETF)
Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (Eurofound)
Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami (EMCDDA)
Agencija Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (EUROPOL)
Agencija Evropske unije za temeljne pravice (FRA)
Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine (EIOPA)
Prevajalski center za organe Evropske unije (CdT)
Evropsko skupno podjetje za ITER in razvoj fuzijske energije – Fuzija za energijo
Agencija Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA)
Evropsko javno tožilstvo (EJT)(od 24. junija 2021)

3. Drugi nadzorovani subjekti (2)

Evropska skupnost za premog in jeklo v likvidaciji (ESPJ v l.)
Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo (EIT)

B. PRIDRUŽENI SUBJEKTI (1)

Evropski investicijski sklad (EIS)

MANJŠI SUBJEKTI

Subjekti v nadaljevanju zaradi nepomembnosti niso bili konsolidirani z uporabo kapitalske metode v konsolidiranih računovodskih izkazih EU za leto 2021:

MANJŠI SUBJEKTI (8)

Skupno podjetje za krožno Evropo na biološki osnovi(pravni in univerzalni naslednik Skupnega podjetja za industrijske panoge, ki temeljijo na rabi biomase)
Skupno podjetje za čisto letalstvo(pravni in univerzalni naslednik Skupnega podjetja Čisto nebo 2)
Skupno podjetje za čisti vodik(pravni in univerzalni naslednik Skupnega podjetja za gorivne celice in vodik 2)
Skupno podjetje za evropske železnice(pravni in univerzalni naslednik Skupnega podjetja Shift2Rail)
Skupno podjetje za pobudo za inovativno zdravje(pravni in univerzalni naslednik Skupnega podjetja za pobudo za inovativna zdravila 2)
Skupno podjetje za ključne digitalne tehnologije(pravni in univerzalni naslednik Skupnega podjetja ECSEL)
Skupno podjetje za raziskave o upravljanju zračnega prometa enotnega evropskega neba 3(pravni in univerzalni naslednik Skupnega podjetja SESAR)
Skupno podjetje EuroHPC

Zaključni računi navedenih subjektov so javno dostopni na njihovih spletnih straneh.

POROČILA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNA IN POJASNILA ⁽³⁷⁾

KAZALO

	<i>Stran</i>
1. PRORAČUNSKI REZULTAT EU	148
2. PRIMERJAVE PRORAČUNSKIH NAPOVEDI IN DEJANSKIH ZNESKOV	149
3. POJASNILA K POROČILOM O IZVRŠEVANJU PRORAČUNA	153
3.1 PRORAČUNSKI OKVIR NA RAVNI EU	153
3.2 VEČLETNI FINANČNI OKVIR ZA OBDOBJE 2021–2027	153
3.3 PODROBNI RAZDELKI VEČLETNEGA FINANČNEGA OKVIRA (PROGRAMI)	155
3.4 Instrument NextGenerationEU	155
3.5 LETNI PRORAČUN	156
3.6 PRIHODKI	157
3.7 USKLADITEV POSLOVNEGA IZIDA IN PRORAČUNSKEGA REZULTATA	158
4. IZVRŠEVANJE PRORAČUNA EU ZA LETO 2021	160
5. IZVRŠEVANJE PRORAČUNSKIH PRIHODKOV EU	161
5.1 POVZETEK IZVRŠEVANJA PRORAČUNSKIH PRIHODKOV EU	161
6. IZVRŠEVANJE PRORAČUNSKIH ODHODKOV EU	162
6.1 VFO: RAZČLENITEV IN SPREMEMBE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI IN ODOBRITEV PLAČIL	162
6.2 VFO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI	163
6.3 VFO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV PLAČIL	164
6.4 VFO: GIBANJA NEPORAVNANIH OBVEZNOSTI (RAL)	165
6.5 VFO: NEPORAVNANE OBVEZNOSTI PO LETIH NASTANKA	166
6.6 VFO: NEPORAVNANE OBVEZNOSTI PO VRSTAH ODOBRITEV	167
6.7 VFO PODROBNO: RAZČLENITEV IN SPREMEMBE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI IN ODOBRITEV PLAČIL	168
6.8 VFO PODROBNO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI	178
6.9 VFO PODROBNO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV PLAČIL	188
6.10 VFO PODROBNO: GIBANJA NEPORAVNANIH OBVEZNOSTI (RAL)	198
6.11 VFO PODROBNO: NEPORAVNANE OBVEZNOSTI PO LETIH NASTANKA	207
6.12 VFO PODROBNO: NEPORAVNANE OBVEZNOSTI PO VRSTAH ODOBRITEV	213
7. IZVRŠEVANJE PRORAČUNA PO INSTITUCIJAH	222
7.1 IZVRŠEVANJE PRORAČUNSKIH PRIHODKOV	222

⁽³⁷⁾ Zaradi zaokroževanja na milijon eurov lahko nastane vtis, da se vsote nekaterih finančnih podatkov v spodnjih razpredelnicah ne izidejo.

	<i>Stran</i>
7.2 IZVRŠEVANJE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI	224
7.3 IZVRŠEVANJE ODOBRITEV PLAČIL	225
8. IZVRŠEVANJE PRORAČUNA AGENCIJ	226
8.1 PRORAČUNSKI PRIHODKI	226
8.2 ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI IN ODOBRITEV PLAČILPO AGENCIJAH	228

1. PRORAČUNSKI REZULTAT EU

Pojasnilo	(v milijonih EUR)	
	2021	2020
a Prihodki za zadevno proračunsko leto	239 596	174 306
b Plačila na podlagi odobritev za tekoče leto	(226 175)	(171 721)
c Odobritve plačil, prenesene v leto N + 1	(4 244)	(2 086)
d Zapadle neporabljene odobritve, prenesene iz leta N-1	265	78
e Razvoj namenskih prejemkov (B)-(A)	(6 338)	1 398
<i>Neporabljene odobritve ob koncu tekočega leta (A)</i>	14 032	7 694
<i>Neporabljene odobritve ob koncu prejšnjega leta (B)</i>	7 694	9 092
f Tečajne razlike za zadevno leto	126	(207)
Proračunski rezultat	3 230	1 768

Proračunski rezultat EU se vrne državam članicam v letu 2021 kot odbitek od njihovih obveznosti. Izračuna se v skladu s členom 1(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 608/2014 ⁽³⁸⁾ o določitvi izvedbenih ukrepov za sistem virov lastnih sredstev. Več informacij je na voljo v oddelku 1.5 Izračun proračunskega rezultata.

- a. Prihodki za zadevno proračunsko leto: razpredelnica 5.1 „Povzetek izvrševanja proračunskih prihodkov EU“, stolpec 8 „Prihodki skupaj“.
- b. Plačila na podlagi odobritev za tekoče leto: razpredelnica 6.3 „VFO – Izvrševanje odobritev plačil“, stolpec 2 „Izvršena plačila iz končnega sprejetega proračuna“ in stolpec 4 „Izvršena plačila iz namenskih prejemkov“.
- c. Odobritve plačil, prenesene v leto N + 1: razpredelnica 6.3 „VFO – Izvrševanje odobritev plačil“, stolpec 7 „Samodejni prenosi“ in stolpec 8 „Prenosi na podlagi sklepa“.
- d. Zapadle neporabljene odobritve, prenesene iz leta N-1: pri tem se upoštevajo znesek prenesenih odobritev plačil (samodejno in na podlagi sklepa) ob koncu prejšnjega leta in „izvršena plačila iz prenosov“ za tekoče leto kot v stolpcu 3 razpredelnice 6.3 „VFO – Izvrševanje odobritev plačil“.
- e. Gibanje skupnih odobritev namenskih prejemkov ob koncu leta: pri tem se izračuna razlika med zneskom odobritev namenskih prejemkov ob koncu prejšnjega leta (plus) in zneskom odobritev namenskih prejemkov ob koncu tekočega leta (kot v stolpcu 9 razpredelnice 6.3 „VFO – Izvrševanje odobritev plačil“ – minus), da se dobi neto razlika namenskih prejemkov v tekočem letu.
- f. Tečajne razlike vključujejo realizirane in nerealizirane tečajne razlike.

⁽³⁸⁾ Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 608/2014 z dne 26. maja 2014 o določitvi izvedbenih ukrepov za sistem virov lastnih sredstev Evropske unije (UL L 168, 7.6.2014, str. 29).

2. PRIMERJAVE PRORAČUNSKIH NAPOVEDI IN DEJANSKIH ZNESKOV

Proračunski prihodki

(v milijonih EUR)

	Prvotni sprejeti proračun	Končni sprejeti proračun	Ugotovljene upravičenosti	Prihodki
1 Lastna sredstva	156 867	156 993	160 869	158 632
11 – Prelevmani na sladkor	0	0	1	1
12 – Carine	17 606	17 348	21 274	19 037
13 – DDV	17 967	17 941	17 934	17 934
14 – BND	121 294	115 858	115 819	115 819
16 – Zmanjšanje prispevka iz naslova BND, odobrenega nekaterim državam članicam	0	—	11	11
17 – Odpadna plastična embalaža	0	5 847	5 831	5 831
2 Presežki, neporabljeni sredstva in popravki	0	1 769	1 779	1 772
3 Upravni prihodki	1 726	1 726	2 306	2 230
4 Finančni prihodki, zamudne obresti in globe	119	515	18 494	1 633
5 Proračunska jamstva, najemanje in dajanje posojil	0	0	55 501	55 501
6 Prihodki, prispevki in povračila, povezani s politikami Unije	7 348	7 008	26 114	19 827
Skupaj	166 060	168 011	265 063	239 596
<i>od tega instrument NextGenerationEU</i>	—	—	55 501	55 501

Proračunski odhodki: obveznosti po razdelkih večletnega finančnega okvira

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Prvotni sprejeti proračun	Končni sprejeti proračun	Skupaj odobritve skupaj	Prevzete obveznosti
1 Enotni trg, inovacije in digitalno	20 817	20 817	34 960	25 683
2 Kohezija, odpornost in vrednote	52 862	53 219	452 326	151 947
2a Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija	48 191	48 191	106 413	48 468
2b Odpornost in vrednote	4 671	5 029	345 913	103 479
3 Naravni viri in okolje	58 569	58 574	79 377	59 723
od tega: odhodki, povezani s trgov, in neposredna plačila	40 368	40 371	41 518	40 818
4 Migracije in upravljanje meja	2 279	2 303	2 368	1 644
5 Varnost in obramba	1 709	1 706	1 741	1 625
6 Sosedstvo in svet	16 097	17 031	17 474	15 372
7 Evropska javna uprava	10 448	10 443	11 404	10 930
od tega: upravni odhodki institucij	4 313	4 307	4 879	4 590
O Zunaj večletnega finančnega okvira	—	—	3 922	199
S Solidarnostni mehanizmi znotraj in zunaj Unije (posebni instrumenti)	1 471	2 739	2 759	1 223
Skupaj	164 251	166 833	606 331	268 345
od tega instrument NextGenerationEU	—	—	421 070	143 525

Proračunski odhodki: plačila po razdelkih večletnega finančnega okvira

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Prvotni sprejeti proračun	Končni sprejeti proračun	Skupaj odobritve skupaj	Izvršena plačila
1 Enotni trg, inovacije in digitalno	17 192	16 670	22 478	18 532
2 Kohezija, odpornost in vrednote	66 154	67 614	131 414	126 454
2a Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija	61 868	63 855	79 628	75 591
2b Odpornost in vrednote	4 286	3 758	51 787	50 863
3 Naravni viri in okolje	56 804	56 021	58 310	56 831
od tega: odhodki, povezani s trgovom, in neposredna plačila	40 354	40 303	41 467	40 760
4 Migracije in upravljanje meja	2 686	2 519	2 734	2 547
5 Varnost in obramba	671	714	726	708
6 Sosedstvo in svet	10 811	11 455	12 258	10 935
7 Evropska javna uprava	10 450	10 444	12 368	10 705
od tega: upravni odhodki institucij	4 313	4 307	5 492	4 436
O Zunaj večletnega finančnega okvira	—	—	3 931	61
S Solidarnostni mehanizmi znotraj in zunaj Unije (posebni instrumenti)	1 293	2 574	2 593	1 223
Skupaj	166 060	168 011	246 812	227 996
od tega instrument NextGenerationEU	—	—	55 501	53 618

Proračunski odhodki: neporavnane obveznosti po razdelkih večletnega finančnega okvira

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Neporavnane obveznosti, prenesene iz leta 2020	Likvidacija neporavnanih obveznosti, prenesenih iz leta 2020	Nove neporavnane obveznosti iz leta 2021	Neporavnane obveznosti skupaj
	1	2	3	4 = 1 +2 +3
1 Enotni trg, inovacije in digitalno	42 361	(14 410)	20 766	48 717
2 Kohezija, odpornost in vrednote	183 747	(70 192)	95 478	209 033
2a Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija	180 084	(68 550)	41 305	152 839
2b Odpornost in vrednote	3 662	(1 641)	54 174	56 195
3 Naravni viri in okolje	40 860	(15 330)	18 161	43 691
od tega: odhodki, povezani s trgovom, in neposredna plačila	286	(86)	133	333
4 Migracije in upravljanje meja	4 950	(1 872)	901	3 980
5 Varnost in obramba	1 503	(521)	1 415	2 397
6 Sosedstvo in svet	28 785	(8 507)	12 257	32 535
7 Evropska javna uprava	981	(981)	1 075	1 076
od tega: upravni odhodki institucij	627	(627)	684	684
O Zunaj večletnega finančnega okvira	11	(4)	140	147
S Solidarnostni mehanizmi znotraj in zunaj Unije (posebni instrumenti)	0	(0)	—	—
Skupaj	303 197	(111 816)	150 194	341 575
od tega instrument NextGenerationEU	—	—	89 907	89 907
od tega brez instrumenta NextGenerationEU	303 197	(111 816)	60 288	251 668

3. POJASNILA K POROČILOM O IZVRŠEVANJU PRORAČUNA

3.1 PRORAČUNSKI OKVIR NA RAVNI EU

Proračunsko računovodstvo se vodi v skladu s finančno uredbo. Splošni proračun je instrument, s katerim se vsako leto določijo in odobrijo prihodki in odhodki Unije v okviru zgornjih meja in drugih določb večletnega finančnega okvira v skladu z zakonodajnimi akti o večletnih programih, sprejetih v tem okviru.

3.2 VEČLETNI FINANČNI OKVIR ZA OBDOBJE 2021–2027

(v milijonih EUR)
(v tekočih cenah)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Skupaj
1. Enotni trg, inovacije in digitalno	20 919	21 288	21 125	20 984	21 272	21 847	22 077	149 512
2. Kohezija, odpornost in vrednote	52 786	55 314	57 627	60 761	63 387	66 536	70 283	426 694
2a Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija	48 191	49 739	51 333	53 077	54 873	56 725	58 639	372 577
2b Odpornost in vrednote	4 595	5 575	6 294	7 684	8 514	9 811	11 644	54 117
3. Naravni viri in okolje	58 624	56 519	56 849	57 003	57 112	57 332	57 557	400 996
od tega: odhodki, povezani s trgov, in neposredna plačila	40 368	41 257	41 518	41 649	41 782	41 913	42 047	290 534
4. Migracije in upravljanje meja	2 467	3 043	3 494	3 697	4 218	4 315	4 465	25 699
5. Varnost in obramba	1 805	1 868	1 918	1 976	2 215	2 435	2 705	14 922
6. Sosedstvo in svet	16 247	16 802	16 329	15 830	15 304	14 754	15 331	110 597
7. Evropska javna uprava	10 635	11 058	11 419	11 773	12 124	12 506	12 959	82 474
od tega: upravni odhodki institucij	8 216	8 528	9	9 006	9 219	9 464	9 786	62 991
Odobritve za prevzem obveznosti	163 483	165 892	168 761	172 024	175 632	179 725	185 377	1 210 894
Odobritve plačil skupaj	166 140	167 585	165 542	168 853	172 230	175 674	179 187	1 195 211

Uredba Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 ⁽³⁹⁾ o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 je bila sprejeta 17. decembra 2020. Komisija je 18. decembra 2020 sprejela Sporočilo o tehnični prilagoditvi večletnega finančnega okvira za leto 2021 ⁽⁴⁰⁾. V zgornji razpredelnici so prikazane zgornje meje večletnega finančnega okvira v tekočih cenah v skladu s fiksnim letnim deflatorjem v višini 2 % iz člena 4(2) uredbe o večletnem finančnem okviru. Proračunsko leto 2021 je bilo prvo leto v večletnem finančnem okviru za obdobje 2021–2027. Skupna zgornja meja za odobritve za prevzem obveznosti za leto 2021 je bila 163 483 milijonov EUR, medtem ko je bila temu ustrezna zgornja meja odobritev plačil 166 140 milijonov EUR.

⁽³⁹⁾ Uredba Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 (UL L 433 I, 22.12.2020, str. 11).

⁽⁴⁰⁾ Tehnična prilagoditev finančnega okvira za leto 2021 v skladu s členom 4 Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027, COM(2020) 848 final z dne 18. decembra 2020.

V skladu s členom 312(3) PDEU večletni finančni okvir določa zneske letnih zgornjih mej za odobritev za prevzem obveznosti po kategoriji odhodkov („razdelki“) in letnih zgornjih mej odobritev plačil. Razdelki večletnega finančnega okvira ustrezajo najpomembnejšim sektorjem dejavnosti Unije. Struktura in vsebina razdelkov sta se v primerjavi s prejšnjim večletnim finančnim okvirom za obdobje 2014–2020 znatno spremenili. Podrobne informacije o različnih razdelkih večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 so navedene v nadaljevanju.

Večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027 bo znašal 1 211 milijard EUR (1 074 milijard EUR v cenah iz leta 2018), vključno z Evropskim razvojnim skladom (ERS). Poleg tega bo instrument NextGenerationEU zagotovil dodatni znesek v višini 806,9 milijarde EUR (750 milijard EUR v cenah iz leta 2018) do leta 2023 v prevzetih obveznostih in do leta 2026 v obliki plačil.

Za postopek letnega proračuna je proračunska nomenklatura dodatno strukturirana po „sklopih“ politike, kar dodatno pojasnjuje, kako posamezni programi za porabo sredstev prispevajo k ciljem politike Unije.

Razdelek 1 – Enotni trg, inovacije in digitalno

Ta razdelek vključuje ključne programe EU, ki podpirajo področja raziskav in inovacij, digitalne preobrazbe ter strateške infrastrukture, s tem pa krepijo enotni trg in strateške vesoljske projekte. Programi v okviru tega razdelka vključujejo program Obzorje Evropa, sklad InvestEU, Instrument za povezovanje Evrope, program Enotni trg in vesoljski program Unije.

Programa, ki prejemata prispevke iz instrumenta NextGenerationEU (zunanji namenski prejemki) v tem razdelku: program Obzorje Evropa in sklad InvestEU.

Razdelek 2 – Trajnostna rast: naravni viri

To razdelek je razdeljen na dva podrazdelka: ekonomska, socialna in teritorialna kohezija (2a) ter odpornost in vrednote (2b).

Poraba v okviru tega razdelka je namenjena krepitvi odpornosti in kohezije med državami članicami EU. Financiranje pomaga zmanjševati razlike v regijah EU in med njimi, pa tudi znotraj držav članic in med njimi ter spodbujati trajnostni teritorialni razvoj (Evropski sklad za regionalni razvoj, Kohezijski sklad, Evropski socialni sklad plus). Podpira tudi solidarnost Unije in njeno sodelovanje na področju pripravljenosti in odzivanja na nesreče (mehanizem Evropske unije na področju civilne zaščite in rescEU). Poleg tega so programi v okviru tega razdelka namenjeni povečanju odpornosti EU na sedanje in prihodnje izzive z naložbami v zeleni in digitalni prehod, mlade (Erasmus), zdravje (Program EU za zdravje) in ukrepanjem za zaščito vrednot EU (pravosodje, pravice in vrednote) ter spodbujanje kulturne raznolikosti (Ustvarjalna Evropa).

Ta razdelek vključuje instrument RRF, ki je podprt z veliko večino finančnih sredstev, zagotovljenih z instrumentom NextGenerationEU v obdobju 2021–2023. Druga programa, ki prejemata prispevke iz instrumenta NextGenerationEU (zunanji namenski prejemki) v tem razdelku: REACT-EU, Mehanizem Unije na področju civilne zaščite (rescEU).

(v milijonih EUR)

Program večletnega finančnega okvira	Odobritve za odobritve	Prevzete obveznosti	Odobritve odobritve	Izvršena plačila	Neporavnane obveznosti ob koncu leta 2021
Evropski sklad za regionalni razvoj (ESRR)	31 458	24 038	6 058	4 926	19 112
Evropski socialni sklad (ESS)	19 161	15 435	2 267	2 081	13 354
Sveženj REACT-EU skupaj	50 620	39 473	8 325	7 007	32 466

Razdelek 3 – Naravni viri in okolje

Z odhodki v okviru tega razdelka se vlaga v trajnostno kmetijstvo (skupna kmetijska politika) ter ribiško in pomorsko politiko (Evropski sklad za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo), pa tudi programe, namenjene varstvu okolja in podnebnim ukrepom (program LIFE, Sklad za pravični prehod).

Programa, ki prejemata prispevke iz instrumenta NextGenerationEU (zunanji namenski prejemki) v tem razdelku: program razvoja podeželja, Sklad za pravični prehod.

Razdelek 4 – Migracije in upravljanje meja

Programa (Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za integrirano upravljanje meja) in decentralizirane agencije (kot sta Evropska agencija za mejno in obalno stražo (Frontex) in Agencija Evropske unije za azil), ki se financirajo v okviru tega razdelka, so namenjene reševanju izzivov v zvezi z migracijami in upravljanjem zunanjih meja EU in zaščiti azilnega sistema v EU.

Razdelek 5 – Varnost in obramba

Ta razdelek odraža povečano potrebo po sodelovanju na ravni Unije za obravnavanje varnostnih groženj in povečanje njene strateške avtonomije. Vključuje programe, katerih vloga je izboljšati varnost in zaščito evropskih državljanov (Sklad za notranjo varnost), okrepiti obrambne zmogljivosti Evrope (Evropski obrambni sklad) ter zagotoviti orodja, potrebna za odzivanje na notranje in zunanje varnostne izzive.

Razdelek 6 – Sosedstvo in svet

S programi v okviru tega razdelka se krepi socialno-ekonomski vpliv EU v njenem sosedstvu, v državah v razvoju in drugod po svetu. Novi instrument NDICI – Globalna Evropa združuje več nekdanjih instrumentov EU za zunanje financiranje, vključno s sodelovanjem z afriškimi, karibskimi in pacifiškimi državami (državami AKP), ki se je prej financiralo iz Evropskega razvojnega sklada. Razdelek vključuje tudi pomoč državam, ki se pripravljajo na pristop k EU (predpristopna pomoč), in program Unije za humanitarno pomoč.

Razdelek 7 – Evropska javna uprava

Ta razdelek krije upravne odhodke za vse institucije, pokojnine in evropske šole.

Razdelek 9 – Posebni instrumenti

Mehanizmi prilagodljivosti v proračunu EU omogočajo, da EU uporabi potrebna sredstva za odzivanje na nepredvidene dogodke, kot so krizne in izredne razmere. V letni proračunski nomenklaturi in pri izvrševanju letnega proračuna so opredeljeni v okviru „razdelka 9“, čeprav jih je mogoče uporabiti več in tako, da presejajo zgornje meje odhodkov večletnega finančnega okvira. Njihovo področje uporabe, dodelitev finančnih sredstev in načini delovanja so določeni v uredbi o večletnem finančnem okviru in medinstitucionalnem sporazumu. Ta zagotavljata, da se proračunska sredstva lahko odzivajo na spreminjajoče se prednostne naloge, tako da se vsak euro porabi tam, kjer je najbolj potreben.

3.3 PODROBNI RAZDELKI VEČLETNEGA FINANČNEGA OKVIRA (PROGRAMI)

Razdelki večletnega finančnega okvira so dodatno razčlenjeni na podrobne razdelke, ki ustrezajo glavnim programom porabe sredstev (npr. Obzorje 2020, Erasmus+ itd.). Osnovne pravne podlage za izvrševanje proračuna se sprejmejo na tej programski ravni. Programi so struktura, ki se običajno uporablja za poročanje o izvrševanju in rezultatih. Razpredelnice po programih so na voljo v poročilih o izvrševanju proračuna (glej razpredelnice **6.7–6.12** v nadaljevanju).

3.4 Instrument NextGenerationEU

Instrument NextGenerationEU s proračunom v višini 421,1 milijarde EUR za nepovratno podporo (nepovratna sredstva) pomembno vpliva na skupne letne proračune EU od leta 2021 do leta 2026 in njihovo izvrševanje. V letu 2021 je bil ta znesek v celoti vključen v obliki odobritev namenskih prihodkov. Vse obveznosti za nepovratno podporo bodo knjižene do 31. decembra 2023 in izpolnjene s plačili do 31. decembra 2026 v skladu s členom 3(4) in (9) uredbe o instrumentu NextGenerationEU ⁽⁴¹⁾.

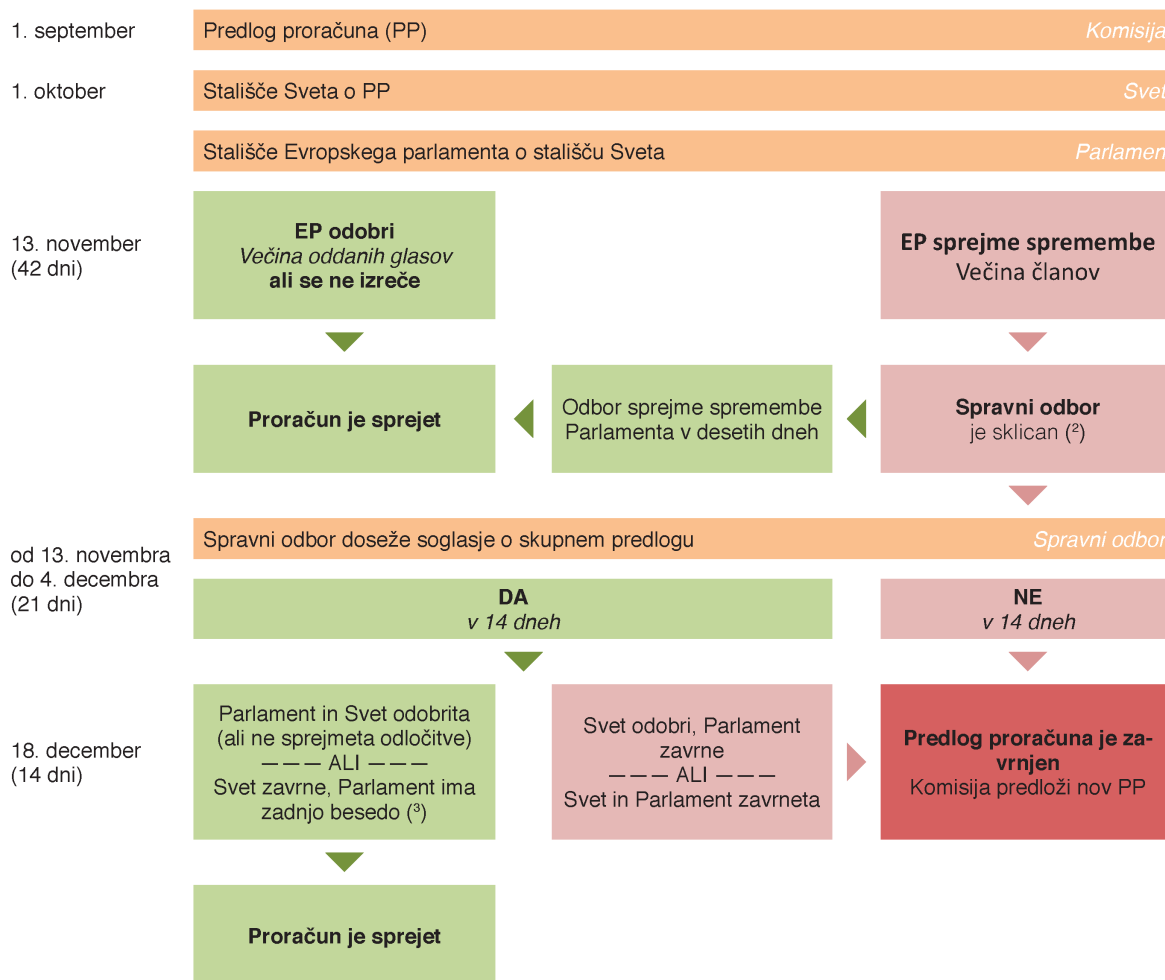
Za celovit pregled dejavnosti instrumenta NextGenerationEU glej oddelka **2.2** in **2.3** glavnih finančnih poudarkov leta.

⁽⁴¹⁾ Uredba Sveta (EU) 2020/2094.

3.5 LETNI PRORAČUN

Postopek sprejemanja proračuna je določen v členu 314 Pogodbe o delovanju EU. V spodnjem diagramu so predstavljeni roki in koraki za sprejetje proračuna.

Časovni razpored na podlagi Pogodbe ⁽¹⁾

⁽¹⁾ V praksi si vse tri institucije prizadevajo, da bi svoje dokumente predstavile v začetku leta in tako olajšale postopek.

⁽²⁾ Spravni odbor sestavljajo člani Sveta ali njihovi predstavniki in enako število članov, ki predstavljajo Evropski parlament. Komisija sodeluje pri delu spravnega odbora ter daje vse potrebne pobude za približanje stališč Evropskega parlamenta in Sveta.

⁽³⁾ Tj. Evropski parlament odobri skupni predlog in nato v 14 dneh po zavrnitvi s strani Sveta (z večino svojih članov in 3/5 oddanih glasov) sklene, da potrdi vse ali nekatere spremembe.

Struktura proračuna za Komisijo vsebuje upravne odobritve in odobritve za poslovanje. Druge institucije imajo zgolj upravne odobritve. Poleg tega sta v proračunu dve vrsti odobritev: nediferencirane in diferencirane. Nediferencirana sredstva se uporabljajo za financiranje poslov enoletne narave (ki so v skladu z načelom enoletnosti). Diferencirana sredstva se uporabljajo za uskladitev načela enoletnosti s potrebo po upravljanju večletnih poslov. Diferencirana sredstva se delijo na odobritve za prevzem obveznosti in odobritve plačil:

- **odobritve za prevzem obveznosti:** krijejo skupne stroške pravnih obveznosti, prevzetih za tekoče proračunsko leto za posle, ki trajajo več let. Vendar se lahko proračunske obveznosti za ukrepe, ki trajajo več kot eno proračunsko leto, razporedijo na več let v letne obroke, kadar tako določa temeljni akt,

- **odobritve plačil:** krijejo odhodke, ki nastanejo zaradi obveznosti, prevzetih v tekočem proračunskem letu in/ali prejšnjih proračunskih letih.

V zaključnem računu so vrste financiranja združene v dve glavni postavki:

- končno sprejete proračunske odobritve ter
- dodatne odobritve, ki vsebujejo:
 - prenose iz prejšnjega leta (finančna uredba omogoča nekaj primerov prenosa neporabljenih zneskov iz prejšnjega leta v tekoče leto) ter
 - namenske prejemke, ki izhajajo iz povračil, prispevkov tretjih oseb/držav v programe EU in dela, opravljenega za tretje osebe; ti se pripišejo neposredno ustreznim proračunskim vrsticam za odhodke in tvorijo tretji steber financiranja.

Vse vrste financiranja skupaj tvorijo razpoložljive odobritve.

3.6 PRIHODKI

3.6.1 Prihodki iz lastnih sredstev

Velika večina prihodkov prihaja iz lastnih sredstev, ki zajemajo naslednje kategorije:

- (1) Tradicionalna lastna sredstva (TLS): so v letu 2021 predstavljala približno 12 % prihodkov iz lastnih sredstev.
- (2) Sredstva iz naslova davka na dodano vrednost (DDV): so v letu 2021 predstavljala približno 11 % prihodkov iz lastnih sredstev.
- (3) sredstva iz naslova nerekicirane odpadne plastične embalaže: so v letu 2021 predstavljala približno 4 % prihodkov iz lastnih sredstev.
- (4) Sredstva iz naslova bruto nacionalnega dohodka (BND): so v letu 2021 predstavljala približno 73 % prihodkov iz lastnih sredstev.

V Sklepu Sveta (EU, Euratom) 2020/2053 z dne 14. decembra 2020 o sistemu virov lastnih sredstev EU (sklep o virih lastnih sredstev iz leta 2020) so navedene kategorije virov lastnih sredstev in določene metode za njihov izračun. Ta sklep je začel veljati 1. junija 2021 in se je uporabljal retroaktivno od 1. januarja 2021.

V sklepu o virih lastnih sredstev iz leta 2020 je določeno, da skupni znesek lastnih sredstev, dodeljenih Uniji za pokrivanje letnih odobrenih sredstev za plačila, ne sme presegati 1,40 % vsote BND vseh držav članic. Poleg tega se s tem sklepom na Komisijo prenaša pooblastilo, da si za obravnavanje posledic pandemije COVID-19 prek instrumenta za okrevanje NextGenerationEU v imenu Unije izjemoma začasno izposodi do 750 milijard EUR v cenah iz leta 2018 na kapitalskih trgih. Zgornja meja virov lastnih sredstev za odobritve plačil se bo začasno povečala za 0,6 odstotne točke za pokrivanje vseh obveznosti, ki so posledica tega najemanja posojil.

Drugi prihodki proračuna EU od leta 2021 vključujejo finančne prispevke iz Združenega kraljestva za pokrivanje njegovih obveznosti do EU in obveznosti EU do Združenega kraljestva, ki izhajajo iz obdobja 2014–2020.

3.6.2 Tradicionalna lastna sredstva (TLS)

TLS sestavljajo carine, obračunane na uvoz iz tretjih držav, ki jih v imenu EU pobirajo države članice. Vendar države članice zadržijo 25 % teh sredstev za pokrivanje stroškov zbiranja. Vsi ugotovljeni zneski TLS se morajo knjižiti na enega od naslednjih računov, ki jih vodijo pristojni organi:

- na navadni račun iz člena 6(3) Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 609/2014: vsi izterjani ali zajamčeni zneski,
- na ločene račune, določene v istem členu: vsi zneski, ki še niso bili izterjani in/ali zajamčeni; na ta račun se lahko knjižijo tudi zajamčeni zneski, ki se izpodbijajo.

Države članice morajo TLS vknjižiti na račun Komisije prek njene zakladnice ali nacionalne centralne banke najpozneje prvi delovni dan po 19. dnevu drugega meseca, ki sledi mesecu, v katerem je bila upravičenost ugotovljena (ali izterjana, v primeru ločenega računa).

3.6.3 Davek na dodano vrednost (DDV)

Lastna sredstva iz naslova DDV se izračunajo na podlagi osnov za DDV držav članic, pri čemer so te osnove za ta namen usklajene v skladu s pravili EU. Enotna vpoklicna stopnja v višini 0,30 % se uporablja za skupni znesek prejemkov držav članic iz naslova DDV, pobranih za vse obdavčene dobave, deljene s tehtano povprečno stopnjo DDV. Osnova za DDV je omejena na 50 % BND posamezne države članice.

3.6.4 Nereciklirana odpadna plastična embalaža

Enotna vpoklicna stopnja v višini 0,80 EUR na kilogram se uporablja za težo nereciklirane odpadne plastične embalaže, nastale v posamezni državi članici. Odpadna plastična embalaža, ki v danem letu ni reciklirana, se izračuna kot razlika med odpadno plastično embalažo, ki je nastala, in odpadno plastično embalažo, ki je bila reciklirana v navedenem letu v državi članici. Bolgarija, Češka, Estonija, Grčija, Španija, Hrvaška, Italija, Ciper, Latvija, Litva, Madžarska, Malta, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovenija in Slovaška so upravičene do uporabe določenega letnega pavšalnega zmanjšanj njihovih zadevnih prispevkov iz virov lastnih sredstev iz naslova odpadne plastične embalaže.

3.6.5 Bruto nacionalni dohodek (BND)

Sredstva iz naslova bruto nacionalnega dohodka (BND) se uporabljajo za financiranje tistega dela proračuna, ki ga ne krijejo drugi viri prihodkov. Od BND vsake države članice, ki se določi v skladu s pravili EU, se zaračuna enotna vpoklicna stopnja.

Sredstva iz naslova DDV in BND se določijo na podlagi napovedi ustreznih osnov, oblikovanih ob pripravi predloga proračuna. Te napovedi se pozneje med zadevnim proračunskim letom pregledajo in posodobijo s spremembo proračuna. Pozitivne ali negativne razlike med zneski, ki jih dolgujejo države članice glede na dejanske osnove, in zneski, ki so bili dejansko plačani na osnovi (revidiranih) napovedi, Komisija vpokliče od držav članic za prvi delovni dan junija v drugem letu, ki sledi zadevnemu proračunskemu letu. Popravki dejanskih osnov DDV in BND so še vedno mogoči v naslednjih štirih letih, če ni izdan pridržek. Te pridržke predstavljajo morebitne terjatve do držav članic za negotove zneske, saj njihovega finančnega vpliva ni mogoče natančno oceniti. Ko se lahko določi natančni znesek, se vpokličejo ustrezna sredstva iz naslova DDV in BND v zvezi s saldi DDV in BND ali posameznimi zahtevki za plačilo.

3.6.6 Bruto znižanje

V obdobju 2021–2027 je bruto znižanje letnih prispevkov iz naslova BND odobreno za naslednje države članice: 565 milijonov EUR za Avstrijo, 377 milijonov EUR za Dansko, 3 671 milijonov EUR za Nemčijo, 1 921 milijonov EUR za Nizozemsko ter 1 069 milijonov EUR za Švedsko. Ta bruto znižanja se merijo v cenah iz leta 2020, financirajo pa jih vse države članice.

3.7 USKLADITEV POSLOVNEGA IZIDA IN PRORAČUNSKEGA REZULTATA

(v milijonih EUR)

	2021	2020
POSLOVNI IZID ZA ZADEVNO LETO	(42 100)	57 416
Prihodki		
Upravičenosti, ugotovljene v tekočem letu, a še nepobrane	(7 068)	(1 295)
Upravičenosti, ugotovljene v prejšnjih letih in pobrane v tekočem letu	64 356	3 886
Prehodno nezaračunani prihodki (čisti)	(5 434)	(48 762)
	51 854	(46 171)

	(v milijonih EUR)	
	2021	2020
Odhodki		
Vnaprej vračunani odhodki (čisti)	53 108	8 258
Odhodki prejšnjega leta, plačani v tekočem letu	(1 046)	(457)
Čisti učinek predhodnega financiranja	(47 608)	(17 547)
Odobritve plačil, prenesene v naslednje leto	(4 449)	(2 268)
Plačila, izvedena iz prenosov, in razveljavljene neporabljene odobritve plačil	(4 047)	3 248
Gibanje rezervacij	1 032	3 873
Drugo	(3 577)	(4 441)
	(6 587)	(9 334)
Poslovni izid agencij in ESPJ v I.	61	(142)
PRORAČUNSKI REZULTAT ZA ZADEVNO LETO	3 230	1 768

Poslovni izid za zadevno leto se v skladu s finančno uredbo izračuna po načelih računovodstva na podlagi nastanka poslovnega dogodka in računovodskih pravil EU, proračunski rezultat pa na podlagi pravil prilagojenega računovodstva na podlagi nastanka plačil. Ker poslovni izid in proračunski rezultat zajemata iste povezane transakcije – izjema so drugi (neporračunski) viri prihodkov in odhodkov agencij in ESPJ v likvidaciji, ki so vključeni samo v poslovni izid – uskladitev poslovnega izida za zadevno leto s proračunskim rezultatom za zadevno leto služi kot koristno preverjanje skladnosti.

Uskladitvene postavke – prihodki

Dejanski proračunski prihodki za dano proračunsko leto ustrezajo prihodkom, pobranim na podlagi upravičenosti, ugotovljenih med letom, in zneskom, pobranim na podlagi upravičenosti, ugotovljenih v prejšnjih letih. Zato je treba pri uskladitvi upravičenosti, ki so bile ugotovljene v tekočem letu, a še niso bile pobrane, odšteti od poslovnega izida, saj niso del proračunskih prihodkov. Nasprotno pa je treba upravičenosti, ugotovljene v prejšnjih letih in pobrane v tekočem letu, pri uskladitvi prišteti k poslovnemu izidu.

Prehodno nezaračunane prihodke sestavljajo predvsem prehodno nezaračunani prihodki, povezani z izstopom Združenega kraljestva iz EU, finančni popravki, lastna sredstva, obresti in dividende. Upošteva se samo čisti učinek, tj. prehodno nezaračunani prihodki za tekoče leto, zmanjšani za stornirane prehodno nezaračunane prihodke iz prejšnjega leta.

Uskladitvene postavke – odhodki

Vnaprej vračunani odhodki so sestavljeni pretežno iz odhodkov, vračunanih vnaprej ob časovnem preseku ob koncu leta, tj. upravičenih odhodkov, ki so jih imeli upravičenci do sredstev EU, vendar jih še niso prijavili Komisiji. Upošteva se samo čisti učinek, tj. vnaprej vračunani odhodki za tekoče leto, zmanjšani za razveljavljene vnaprej vračunane odhodke iz prejšnjega leta. Plačila, izvedena v tekočem letu, za račune, vknjižene v prejšnjih letih, so del proračunskih odhodkov tekočega leta, zato jih je treba pri uskladitvi prišteti k poslovnemu izidu.

Čisti učinek predhodnega financiranja je kombinacija (1) novih zneskov predhodnega financiranja, plačanih v tekočem letu in pripoznanih kot proračunski odhodki zadevnega leta, ter (2) obračuna predhodnega financiranja na podlagi upravičenih stroškov, sprejetih v tekočem letu. Slednji so odhodek v smislu računovodstva na podlagi poslovnega dogodka, niso pa odhodek za proračunsko računovodstvo, saj je bilo plačilo prvotnega predhodnega financiranja že upoštevano kot proračunski odhodek v času njegovega plačila.

Poleg plačil na podlagi odobritev za zadevno leto je treba v izračunu proračunskega rezultata za zadevno leto upoštevati tudi odobritve za zadevno leto, ki se prenesejo v naslednje leto (v skladu s členom 1(1) Uredbe (EU, Euratom) št. 608/2014). Enako velja za proračunska plačila, izvedena v tekočem letu iz prenosov iz preteklih let, in za razveljavljene neporabljene odobritve plačil.

Gibanje rezervacij se nanaša na ocene ob koncu leta v računovodskih izkazih (zlasti za prejemke zaposlenih), ki ne vplivajo na proračunsko računovodstvo. Drugi uskladitveni zneski obsegajo različne elemente, kot so amortizacija sredstev, pridobitve sredstev, plačilo kapitalskih zakupnin in finančne udeležbe, ki se v proračunskem računovodstvu in računovodstvu na podlagi nastanka poslovnega dogodka obravnavajo različno.

Uskladitvena postavka – poslovni izid agencij in ESPJ v likvidaciji

Proračunski rezultat za leto je nekonsolidiran znesek in ne vključuje drugih (neproračunskih) virov prihodkov in odhodkov konsolidiranih agencij ter ESPJ v l. (glej pojasnilo 6). Za uskladitev poslovnega izida za leto – konsolidirani znesek, ki vključuje te zneske – s proračunskim rezultatom za leto je celoten konsolidirani poslovni izid za leto agencij in ESPJ v l. predstavljen kot uskladitvena postavka.

4. IZVRŠEVANJE PRORAČUNA EU ZA LETO 2021

Za pojasnila v zvezi z izvrševanjem proračuna za leto 2021 za prihodke in odhodke, neporavnane obveznosti in proračunski rezultat glej oddelek 4 „Povzetek izvrševanja proračuna“ v glavnih finančnih poudarkih leta.

5. IZVRŠEVANJE PRORAČUNSKIH PRIHODKOV EU

5.1 POVZETEK IZVRŠEVANJA PRORAČUNSKIH PRIHODKOV EU

(v milijonih EUR)

Naslov	Odobritve prihodkov		Ugotovljene upravičenosti			Prihodki			Prejemki kot % proračuna	Ne- poravnano
	Prvotni sprejeti proračun	Končni sprejeti proračun	Tekoče leto	Prenosi	Skupaj	Iz prenesenih za tekoče leto	Iz prenesenih upravičenosti	Skupaj		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7		
1 Lastna sredstva	156 867	156 993	158 629	2 241	160 869	158 624	8	158 632	101 %	2 237
11 – Prelevmani na sladkor	0	0	1	—	1	1	—	1	—	(0)
12 – Carine	17 606	17 348	19 033	2 241	21 274	19 028	8	19 037	110 %	2 237
13 – DDV	17 967	17 941	17 934	—	17 934	17 934	—	17 934	100 %	—
14 – BND	121 294	115 858	115 819	—	115 819	115 819	—	115 819	100 %	—
16 – Zmanjšanje prispevka iz naslova BND, odobreno nekaterim državam članicam	0	—	11	—	11	11	—	11	—	—
17 – Odpadna plastična embalaža	0	5 847	5 831	—	5 831	5 831	—	5 831	100 %	—
2 Presežki, neporabljena sredstva in popravki	0	1 769	1 772	7	1 779	1 772	—	1 772	100 %	7
3 Upravni prihodki	1 726	1 726	2 254	52	2 306	2 195	35	2 230	129 %	76
4 Finančni prihodki, zamudne obresti in globe	119	515	2 082	16 412	18 494	1 060	573	1 633	317 %	16 861
5 Proračunska jamstva, najemanje in dajanje posojil	0	0	55 501	—	55 501	55 501	—	55 501	—	—
6 Prihodki, prispevki in povračila, povezani s politikami Unije	7 348	7 008	25 403	711	26 114	19 359	468	19 827	283 %	6 287
Skupaj	166 060	168 011	245 641	19 422	265 063	238 511	1 085	239 596	143 %	25 467

17.10.2022

SL

Uradni list Evropske unije

C 399/161

6. IZVRŠEVANJE PRORAČUNSKIH ODHODKOV EU

6.1 VFO: RAZČLENITEV IN SPREMEMBE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI IN ODOBRITEV PLAČIL

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil						
	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10+11	
1	Enotni trg, inovacije in digitalno	20 817	1	20 817	33	14 110	34 960	17 192	(521)	16 670	137	5 671	22 478
2	Kohezija, odpornost in vrednote	52 862	358	53 219	9	399 098	452 326	66 154	1 460	67 614	426	63 375	131 414
	<i>2a Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija</i>	48 191	0	48 191	8	58 215	106 413	61 868	1 987	63 855	13	15 760	79 628
	<i>2b Odpornost in vrednote</i>	4 671	358	5 029	1	340 883	345 913	4 286	(527)	3 758	413	47 615	51 787
3	Naravni viri in okolje	58 569	5	58 574	475	20 328	79 377	56 804	(783)	56 021	499	1 790	58 310
	<i>od tega: odhodki, povezani s trgov, in neposredna plačila</i>	40 368	4	40 371	475	672	41 518	40 354	(51)	40 303	493	672	41 467
4	Migracije in upravljanje meja	2 279	24	2 303	—	65	2 368	2 686	(167)	2 519	4	210	2 734
5	Varnost in obramba	1 709	(3)	1 706	—	35	1 741	671	43	714	0	12	726
6	Sosedstvo in svet	16 097	934	17 031	—	443	17 474	10 811	644	11 455	37	766	12 258
7	Evropska javna uprava	10 448	(5)	10 443	85	876	11 404	10 450	(5)	10 444	1 045	879	12 368
	<i>od tega: upravni odhodki institucij</i>	4 313	(6)	4 307	85	488	4 879	4 313	(6)	4 307	695	489	5 492
O	Zunaj večletnega finančnega okvira	—	—	—	—	3 922	3 922	—	—	—	—	3 931	3 931
S	Solidarnostni mehanizmi znotraj in zunaj Unije (posebni instrumenti)	1 471	1 269	2 739	—	20	2 759	1 293	1 280	2 574	0	20	2 593
	Skupaj	164 251	2 582	166 833	602	438 896	606 331	166 060	1 951	168 011	2 149	76 653	246 812

6.2 VFO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2022			Odobritve, ki zapadejo				
		Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11 +12
1	Enotni trg, inovacije in digitalno	34 960	20 700	33	4 950	25 683	73 %	113	9 160	9 273	4	—	1	4
2	Kohezija, odpornost in vrednote	452 326	6 760	9	145 178	151 947	34 %	0	253 653	253 653	46 460	—	267	46 726
	<i>2a Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija</i>	106 413	1 751	8	46 709	48 468	46 %	—	11 240	11 240	46 439	—	265	46 705
	<i>2b Odpornost in vrednote</i>	345 913	5 009	1	98 469	103 479	30 %	0	242 413	242 413	20	—	1	22
3	Naravni viri in okolje	79 377	56 094	470	3 160	59 723	75 %	686	16 779	17 466	1 794	5	389	2 188
	<i>od tega: odhodki, povezani s trgovom, in neposredna plačila</i>	41 518	39 679	470	669	40 818	98 %	686	2	689	6	5	0	11
4	Migracije in upravljanje meja	2 368	1 626	—	19	1 644	69 %	—	47	47	677	—	0	677
5	Varnost in obramba	1 741	1 597	—	28	1 625	93 %	—	7	7	109	—	0	109
6	Sosedstvo in svet	17 474	15 130	—	242	15 372	88 %	1 900	200	2 100	2	—	1	2
7	Evropska javna uprava	11 404	10 286	85	559	10 930	96 %	22	315	337	135	—	2	137
	<i>od tega: upravni odhodki institucij</i>	4 879	4 171	85	335	4 590	94 %	22	153	175	114	—	1	115
O	Zunaj večletnega finančnega okvira	3 922	—	—	199	199	5 %	—	3 723	3 723	—	—	—	—
S	Solidarnostni mehanizmi znotraj in zunaj Unije (posebni instrumenti)	2 759	1 223	—	—	1 223	44 %	1 343	7	1 350	173	—	13	186
	Skupaj	606 331	113 415	596	154 334	268 345	44 %	4 065	283 891	287 956	49 354	5	671	50 030

6.3 VFO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV PLAČIL

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2022			Odobritve, ki zapadejo				
		Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11 +12
1	Enotni trg, inovacije in digitalno	22 478	16 495	115	1 922	18 532	82 %	151	3 744	3 895	25	22	5	51
2	Kohezija, odpornost in vrednote	131 414	67 577	239	58 639	126 454	96 %	27	4 733	4 760	10	187	3	200
	<i>2a Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija</i>	79 628	63 849	11	11 731	75 591	95 %	3	4 029	4 032	3	2	0	5
	<i>2b Odpornost in vrednote</i>	51 787	3 728	228	46 908	50 863	98 %	24	704	728	7	185	3	195
3	Naravni viri in okolje	58 310	55 312	492	1 027	56 831	97 %	693	762	1 455	17	7	0	24
	<i>od tega: odhodki, povezani s trgov, in neposredna plačila</i>	41 467	39 605	486	669	40 760	98 %	687	2	689	11	7	0	18
4	Migracije in upravljanje meja	2 734	2 515	3	29	2 547	93 %	3	181	184	2	1	0	3
5	Varnost in obramba	726	703	0	4	708	97 %	5	7	12	6	0	0	6
6	Sosedstvo in svet	12 258	10 443	34	458	10 935	89 %	1 008	308	1 317	3	3	0	6
7	Evropska javna uprava	12 368	9 316	938	452	10 705	87 %	991	422	1 412	138	108	5	251
	<i>od tega: upravni odhodki institucij</i>	5 492	3 537	618	281	4 436	81 %	653	205	858	117	77	3	198
O	Zunaj večletnega finančnega okvira	3 931	—	—	61	61	2 %	—	3 870	3 870	—	—	—	—
S	Solidarnostni mehanizmi znotraj in zunaj Unije (posebni instrumenti)	2 593	1 208	0	14	1 223	47 %	1 365	5	1 371	—	—	—	—
	Skupaj	246 812	163 568	1 821	62 607	227 996	92 %	4 244	14 032	18 275	199	327	14	541

6.4 VFO: GIBANJA NEPORAVNANIH OBVEZNOSTI (RAL)

(v milijonih EUR)

Razdelek VFO	Neporavnane obveznosti ob koncu prejšnjega leta				Obveznosti za tekoče leto				Neporavnane obveznosti ob koncu zadevnega leta skupaj
	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta	Sprostitve/ revalorizacije/ razveljavitve	Plačila	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	Prevzete obveznosti v zadevnem letu	Plačila	Razveljavljene obveznosti, ki jih ni mogoče prenesti	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
1 Enotni trg, inovacije in digitalno	42 361	(777)	(13 632)	27 951	25 683	(4 900)	(17)	20 766	48 717
2 Kohezija, odpornost in vrednote	183 747	(205)	(69 986)	113 555	151 947	(56 468)	(1)	95 478	209 033
2a Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija	180 084	(123)	(68 428)	111 534	48 468	(7 163)	(0)	41 305	152 839
2b Odpornost in vrednote	3 662	(82)	(1 559)	2 021	103 479	(49 305)	(0)	54 174	56 195
3 Naravni viri in okolje	40 860	(61)	(15 269)	25 530	59 723	(41 562)	(0)	18 161	43 691
od tega: odhodki, povezani s trgovom, in neposredna plačila	286	(10)	(76)	200	40 818	(40 685)	—	133	333
4 Migracije in upravljanje meja	4 950	(68)	(1 804)	3 078	1 644	(743)	—	901	3 980
5 Varnost in obramba	1 503	(23)	(498)	981	1 625	(209)	(0)	1 415	2 397
6 Sosedstvo in svet	28 785	(687)	(7 821)	20 278	15 372	(3 115)	(0)	12 257	32 535
7 Evropska javna uprava	981	(124)	(857)	0	10 930	(9 848)	(6)	1 075	1 076
od tega: upravni odhodki institucij	627	(92)	(535)	—	4 590	(3 901)	(6)	684	684
O Zunaj večletnega finančnega okvira	11	(2)	(3)	6	199	(58)	—	140	147
S Solidarnostni mehanizmi znotraj in zunaj Unije (posebni instrumenti)	0	—	(0)	—	1 223	(1 223)	—	—	—
Skupaj	303 197	(1 946)	(109 870)	191 381	268 345	(118 126)	(24)	150 194	341 575

6.5 VFO: NEPORAVNANE OBVEZNOSTI PO LETIH NASTANKA

(v milijonih EUR)

	< 2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Skupaj
1 Enotni trg, inovacije in digitalno	579	497	1 020	2 025	3 632	8 014	11 812	21 138	48 717
2 Kohezija, odpornost in vrednote	2 546	404	911	8 637	16 907	33 036	51 058	95 534	209 033
3 Naravni viri in okolje	328	1 222	1 128	1 065	2 486	7 231	12 071	18 161	43 691
4 Migracije in upravljanje meja	17	2	66	195	517	865	1 414	904	3 980
5 Varnost in obramba	37	4	47	129	159	241	364	1 415	2 397
6 Sosedstvo in svet	1 258	642	1 185	2 139	3 458	5 493	6 041	12 319	32 535
7 Evropska javna uprava	—	—	—	0	—	0	0	1 075	1 076
O Zunaj večletnega finančnega okvira	—	—	—	—	—	1	6	140	147
S Solidarnostni mehanizmi znotraj in zunaj Unije (posebni instrumenti)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skupaj	4 765	2 771	4 357	14 190	27 158	54 881	82 766	150 687	341 575

Sestava nove Komisije je vključevala notranjo reorganizacijo služb. Prerazporeditev povezanih transakcij je privedla do prenosa neporavnane zneska med letoma. Skupni znesek neporavnanih obveznosti ostaja nespremenjen.

6.6 VFO: NEPORAVNANE OBVEZNOSTI PO VRSTAH ODOBRITEV

(v milijonih EUR)

	Iz proračunskih odobritev					Iz odobritev namenskih prejemkov					Neporavnane obveznosti ob koncu leta 2021 skupaj	
	Obveznosti, prenesene iz leta 2020	Prilago- ditve	Prevzete obveznosti	Izvršena plačila	Zneski za poravnavo	Obveznosti, prenesene iz leta 2020	Prilago- ditve	Prevzete obveznosti	Izvršena plačila	Zneski za poravnavo		
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9		11=5+10
1	Enotni trg, inovacije in digitalno	37 889	(580)	20 733	16 702	41 340	4 472	(215)	4 950	1 830	7 377	48 717
2	Kohezija, odpornost in vrednote	160 278	(198)	6 769	71 281	95 569	23 468	(8)	145 178	55 174	113 465	209 033
	2a Ekonomska, socialna in teritorialna kohezija	157 017	(123)	1 759	67 174	91 479	23 067	(0)	46 709	8 416	61 360	152 839
	2b Odpornost in vrednote	3 261	(75)	5 009	4 106	4 090	401	(8)	98 469	46 757	52 105	56 195
3	Naravni viri in okolje	40 438	(61)	56 563	56 086	40 854	423	(0)	3 160	745	2 837	43 691
	od tega: odhodki, povezani s trgov, in neposredna plačila	286	(10)	40 149	40 091	333	—	—	669	669	—	333
4	Migracije in upravljanje meja	4 679	(64)	1 626	2 480	3 760	271	(3)	19	67	219	3 980
5	Varnost in obramba	1 489	(22)	1 597	700	2 364	13	(1)	28	8	33	2 397
6	Sosedstvo in svet	27 712	(670)	15 130	10 506	31 666	1 074	(17)	242	429	869	32 535
7	Evropska javna uprava	901	(92)	10 371	10 215	964	80	(37)	559	490	111	1 076
	od tega: upravni odhodki institucij	591	(66)	4 256	4 155	626	36	(32)	335	281	57	684
O	Zunaj večletnega finančnega okvira	—	—	—	—	—	11	(2)	199	61	147	147
S	Solidarnostni mehanizmi znotraj in zunaj Unije (posebni instrumenti)	0	—	1 223	1 223	—	—	—	—	—	—	—
	Skupaj	273 386	(1 687)	114 011	169 192	216 518	29 811	(283)	154 334	58 805	125 057	341 575

6.7 VFO PODROBNO: RAZČLENITEV IN SPREMEMBE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI IN ODOBRITEV PLAČIL

(v milijonih EUR)

Program	Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10+11
1 Obzorje Evropa	11 507	1	11 508	20	6 750	18 278	9 835	(905)	8 930	81	3 926	12 937
Euratom	266	(1)	265	12	73	349	254	18	272	45	127	444
Termonuklearni poskusni reaktor (ITER)	864	—	864	—	17	881	614	—	614	0	45	659
Drugi ukrepi	—	—	—	—	490	490	—	—	—	—	377	377
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	10	(0)	10	—	—	10	14	(2)	12	—	—	12
Sklad InvestEU	654	3	657	—	6 511	7 168	1 081	(142)	939	—	724	1 662
IPE – promet	1 785	0	1 786	—	21	1 807	1 428	(49)	1 380	1	18	1 398
IPE – energetika	785	—	785	—	9	794	471	71	543	1	12	556
IPE – digitalno	277	—	277	—	1	279	207	(50)	158	1	6	164
Digitalna Evropa	1 130	1	1 130	—	31	1 161	159	(69)	90	0	4	94
Decentralizirane agencije	188	1	189	—	13	203	188	1	189	—	13	203
Drugi ukrepi	375	(3)	372	—	—	372	375	(3)	372	—	—	372
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	17	—	17	1	—	18	23	(6)	18	0	—	18
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	26	(1)	25	—	8	33	21	6	27	—	0	27
Enotni trg	575	8	583	—	44	627	547	(121)	427	4	57	488

(v milijonih EUR)

Program	Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Program EU za boj proti goljufijam	24	—	24	—	1	25	24	(8)	16	—	1	17
Obdavčitev	36	(1)	35	—	1	36	33	3	36	0	3	38
Carina	127	(1)	126	—	4	130	86	6	93	0	8	100
Decentralizirane agencije	121	(3)	118	—	10	128	121	(3)	118	—	10	128
Drugi ukrepi	8	1	9	—	0	9	8	(1)	7	—	0	7
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	8	(3)	5	—	—	5	14	(5)	9	—	—	9
Vesoljski program Unije	1 997	(20)	1 977	—	125	2 102	1 652	728	2 379	4	339	2 722
Decentralizirane agencije	36	20	56	—	1	57	36	7	43	—	1	44
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	1	(1)	—	—	—	—	0	(0)	—	—	—	—
Razdelek 1 skupaj: Enotni trg, inovacije in digitalno	20 817	1	20 817	33	14 110	34 960	17 192	(521)	16 670	137	5 671	22 478
2 Regionalni razvoj (ESRR) (1)	29 240	(0)	29 240	—	35 562	64 803	33 871	3 505	37 376	5	10 076	47 457
Kohezijski sklad	4 696	0	4 696	—	1 363	6 059	10 595	(2 097)	8 498	2	1 351	9 852
Prispevki Kohezijskega sklada za IPE – promet	1 442	—	1 442	—	12	1 455	1 250	(228)	1 022	—	13	1 035

17.10.2022

SL

Uradni list Evropske unije

C 399/169

(v milijonih EUR)

Program	Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	—	—	—	0	0	4	(1)	3	—	0	3
Evropski socialni sklad plus (ESS+) ⁽¹⁾	12 812	0	12 812	8	21 277	34 097	16 147	809	16 956	6	4 319	21 280
Podpora turški skupnosti na Cipru	32	—	32	—	2	34	35	4	39	0	1	40
Mehanizem za okrevanje in odpornost	116	—	116	—	337 969	338 086	109	(27)	82	1	46 386	46 469
Program Pericles IV	1	—	1	—	0	1	1	(0)	0	—	0	0
Okrevanje EU	40	(35)	5	—	—	5	40	(35)	5	—	—	5
RescEU	90	92	183	—	2 085	2 267	194	(29)	165	17	23	204
EU4Health	327	2	329	—	10	339	128	(68)	60	1	4	66
Nujna pomoč v Uniji	—	232	232	—	439	671	90	224	314	379	439	1 132
Decentralizirane agencije	258	67	324	—	18	343	248	68	316	—	18	334
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	3
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	11	—	11	—	1	13	10	(0)	10	—	2	12
Program Evropske unije za zaposlovanje in socialne inovacije	102	0	103	—	12	114	85	(30)	55	1	13	69
Erasmus+	2 663	0	2 663	—	305	2 968	2 408	(419)	1 989	7	680	2 676
Evropska solidarnostna enota (ESC)	136	—	136	—	12	147	127	(30)	96	2	17	115

(v milijonih EUR)

Program	Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10+11
Ustvarjalna Evropa	306	—	306	—	14	320	237	(104)	133	2	16	151
Pravosodje	46	0	47	—	6	53	45	(10)	35	0	6	42
Pravice in vrednote	97	2	99	—	2	101	88	(27)	60	1	2	63
Decentralizirane agencije	220	(1)	220	1	4	225	220	(17)	203	2	5	210
Drugi ukrepi	9	—	9	—	1	10	7	(1)	7	—	1	8
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	32	(2)	30	—	0	30	51	(23)	28	—	0	28
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	184	—	184	—	2	185	162	(4)	158	—	2	160
Razdelek 2 skupaj: Kohezija, odpornost in vrednote	52 862	358	53 219	9	399 098	452 326	66 154	1 460	67 614	426	63 375	131 414
3 Kmetijska jamstva	40 368	4	40 371	475	672	41 518	40 354	(51)	40 303	493	672	41 467
Drugi programi za naravne vire in okolje	75	(75)	—	—	—	—	72	(72)	—	—	—	—
Kmetijski sklad za razvoj podeželja	15 345	(4)	15 341	—	8 492	23 833	15 022	(673)	14 349	2	817	15 168
Pomorstvo in ribištvo	761	(2)	759	—	239	998	829	(134)	695	1	151	847
Ribištvo (sporazum o partnerstvu v ribiškem sektorju in regionalna organizacija za upravljanje ribištva)	74	78	152	—	—	152	73	77	150	—	—	150
Decentralizirane agencije	17	4	21	—	1	22	17	4	21	—	1	22
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	—	—	—	—	—	6	(3)	3	—	—	3

17.10.2022

SL

Uradni list Evropske unije

C 399/171

(v milijonih EUR)

Program	Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10+11
Okolje in podnebje (LIFE)	739	0	739	—	3	742	371	72	443	4	2	449
Sklad za pravični prehod	1 137	(0)	1 137	—	10 868	12 005	0	1	1	—	94	96
Instrument za posojilo v okviru mehanizma za pravični prehod	—	—	—	—	46	46	—	—	—	—	46	46
Decentralizirane agencije	51	(0)	50	—	7	57	51	(0)	50	—	7	57
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	4	(0)	4	—	—	4	9	(4)	5	—	—	5
Razdelek 3 skupaj: Naravni viri in okolje	58 569	5	58 574	475	20 328	79 377	56 804	(783)	56 021	499	1 790	58 310
4 Azil, migracije in vključevanje	873	22	895	—	8	903	1 301	(76)	1 225	2	9	1 236
Decentralizirane agencije	138	—	138	—	22	160	138	—	138	—	22	160
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	—	—	—	0	0	—	0	0	—	0	0
Upravljanje meja (Sklad za integrirano upravljanje meja) – Upravljanje meja in vizumska politika	398	34	432	—	9	442	488	(86)	402	2	154	558
Upravljanje meja (Sklad za integrirano upravljanje meja) – Oprema za carinske organe	135	—	135	—	—	135	33	(33)	0	—	—	0

(v milijonih EUR)

Program	Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Decentralizirane agencije	734	(32)	703	—	25	728	726	28	754	—	25	779
Razdelek 4 skupaj: Migracije in upravljanje meja	2 279	24	2 303	—	65	2 368	2 686	(167)	2 519	4	210	2 734
5 Sklad za notranjo varnost	176	2	178	—	3	182	181	(15)	165	0	4	169
Razgradnja jedrskih elektrarn	73	—	73	—	—	73	50	(4)	46	—	—	46
Jedrska varnost in razgradnja	69	—	69	—	1	70	78	3	81	—	1	82
Decentralizirane agencije	198	(5)	193	—	7	200	198	(5)	193	—	7	200
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	22	(1)	21	—	0	21	21	—	21	—	0	21
Evropski obrambni sklad (raziskovalne dejavnosti)	283	40	323	—	7	330	13	(12)	1	—	0	2
Evropski obrambni sklad (neraziskovalne dejavnosti)	662	(40)	623	—	17	639	109	90	199	0	0	199
Vojaška mobilnost	227	—	227	—	—	227	17	(15)	2	—	—	2

17.10.2022

SL

Uradni list Evropske unije

C 399/173

Program	Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Pilotni projekti in pripravljali ukrepi	—	—	—	—	—	—	5	0	5	—	0	5
Razdelek 5 skupaj: Varnost in obramba	1 709	(3)	1 706	—	35	1 741	671	43	714	0	12	726
6 Sosedstvo, razvojno in mednarodno sodelovanje	12 071	340	12 411	—	216	12 627	6 514	167	6 681	24	234	6 939
Instrument za sodelovanje na področju jedrske varnosti (INSC)	38	—	38	—	3	40	33	(16)	17	1	3	20
Humanitarna pomoč (HUMA)	1 503	665	2 168	—	39	2 207	1 900	507	2 407	5	61	2 473
Skupna zunanja in varnostna politika (SZVP)	352	0	352	—	57	409	329	18	346	0	41	388
Čezmorske države in ozemlja	67	—	67	—	—	67	33	(26)	8	—	—	8
Drugi ukrepi	72	(53)	19	—	0	19	42	(24)	17	—	0	17
Pilotni projekti in pripravljali ukrepi	0	(0)	—	—	0	0	0	2	2	—	0	2
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	93	(1)	92	—	1	94	78	(7)	71	—	1	72
Predpristopna pomoč (IPA III)	1 901	(18)	1 884	—	127	2 011	1 882	22	1 905	7	427	2 338

(v milijonih EUR)

Program	Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Pilotni projekti in pripravljajni ukrepi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razdelek 6 skupaj: Sosedstvo in svet	16 097	934	17 031	—	443	17 474	10 811	644	11 455	37	766	12 258
7 Pokojnine osebja	2 179	—	2 179	—	—	2 179	2 179	—	2 179	—	—	2 179
(Pokojnine nekdanjih poslancev) Evropski parlament	11	—	11	—	—	11	11	—	11	—	—	11
(Pokojnine nekdanjih članov) evropski potrošniški center	1	0	1	—	—	1	1	0	1	—	—	1
(Pokojnine nekdanjih članov) Komisija	7	—	7	—	—	7	7	—	7	—	—	7
(Pokojnine nekdanjih članov) Sodišče Evropske unije	12	(1)	12	—	—	12	12	(1)	12	—	—	12
(Pokojnine nekdanjih članov) Računsko sodišče	5	0	5	—	—	5	5	0	5	—	—	5
(Pokojnine nekdanjih članov) evropski varuh človekovih pravic	0	—	0	—	—	0	0	—	0	—	—	0
(Pokojnine nekdanjih članov) Evropski nadzornik za varstvo podatkov	0	0	0	—	—	0	0	0	0	—	—	0
Evropske šole	197	—	197	—	20	216	197	—	197	1	20	217

17.10.2022

SL

Uradni list Evropske unije

C 399/175

(v milijonih EUR)

Program	Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10+11
Osební prejemki statutarnih uslužbencev	2 509	(14)	2 495	—	67	2 561	2 509	(14)	2 495	0	67	2 561
Osební prejemki zunanjih sodelavcev	242	6	248	—	64	312	242	6	248	38	64	350
Člani – plače in nadomestila	15	—	15	—	0	15	15	—	15	0	0	15
Člani – začasna nadomestila	3	—	3	—	—	3	3	—	3	—	—	3
Stroški zaposlovanja	29	(3)	26	—	1	27	29	(3)	26	3	1	31
Prenehanje zaposlitve	8	—	8	—	—	8	8	—	8	—	—	8
Stroški usposabljanja	18	(0)	17	—	5	23	18	(0)	17	11	5	34
Socialno področje in mobilnost	22	2	24	—	28	52	22	2	24	12	29	64
Informacijska in komunikacijska tehnologija	242	55	298	—	84	381	242	55	298	142	84	523
Najem in nakup	302	16	318	—	39	357	302	16	318	5	39	361
Odhodki, povezani z zgradbami	100	(13)	86	—	28	114	100	(13)	86	51	28	165
Varnost	63	(0)	63	—	11	75	63	(0)	63	26	11	100
Misije in predstavnštva	61	(36)	25	—	3	28	61	(36)	25	7	3	35
Sestanki, odbori, konference	31	(25)	6	—	4	9	31	(25)	6	6	4	16
Uradni list	3	(0)	2	—	0	2	3	(0)	2	1	0	3
Publikacije	10	3	13	—	4	17	10	3	13	7	4	24
Pridobivanje informacij	4	(0)	4	—	0	4	4	(0)	4	1	0	5

(v milijonih EUR)

Program	Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Študije in preiskave	4	2	6	—	0	6	4	2	6	11	0	17
Splošna oprema, vozila, pohištvo	11	13	24	—	8	32	11	13	24	16	8	48
Zunanje jezikovne storitve	28	(3)	24	—	17	41	28	(3)	24	3	17	44
Drugi upravni odhodki	20	(2)	18	—	7	25	20	(2)	18	8	7	33
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	—	—	—	—	—	1	0	1	0	—	1
Upravni odhodki drugih institucij	4 313	(6)	4 307	85	488	4 879	4 313	(6)	4 307	695	489	5 492
Razdelek 7 skupaj: Evropska javna uprava	10 448	(6)	10 443	85	876	11 404	10 450	(5)	10 444	1 045	879	12 368
O Sklad za inovacije	—	—	—	—	3 816	3 816	—	—	—	—	3 819	3 819
Drugi ukrepi	—	—	—	—	106	106	—	—	—	—	112	112
Razdelek O skupaj: Zunaj večletnega finančnega okvira	—	—	—	—	3 922	3 922	—	—	—	—	3 931	3 931
S Rezerva za solidarnost in nujno pomoč	1 273	(429)	844	—	—	844	1 273	(408)	866	—	—	866
Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji (ESPG)	197	—	197	—	20	217	20	(10)	10	0	20	30

17.10.2022

SL

Uradni list Evropske unije

C 399/177

(v milijonih EUR)

Program	Odobritve za prevzem obveznosti						Odobritve plačil					
	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj	Proračunske odobritve			Dodatne odobritve		Razpoložljive odobritve skupaj
	Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki		Prvotni sprejeti proračun	Spremembe proračuna in prerazporeditve	Končni sprejeti proračun	Prenosi	Namenski prejemki	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10+11
Rezerva za prilagoditev na brexit	—	1 698	1 698	—	—	1 698	—	1 698	1 698	—	—	1 698
Razdelek S skupaj: Solidarnostni mehanizmi znotraj in zunaj Unije (posebni instrumenti)	1 471	1 269	2 739	—	20	2 759	1 293	1 280	2 574	0	20	2 593
Skupaj	164 251	2 582	166 833	602	438 896	606 331	166 060	1 951	168 011	2 149	76 653	246 812

(¹) Ta program večletnega finančnega okvira vključuje dopolnilna finančna sredstva iz instrumenta NextGenerationEU za sveženj REACT-EU. Glej poglavje 1.1 večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 pojasnil k poročilu o izvrševanju proračuna. Odstavek o razdelku 2 vsebuje podrobnosti o prispevku tega programa večletnega finančnega okvira k svežnju REACT-EU.

6.8 VFO PODROBNO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI

(v milijonih EUR)

Program	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2022			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5=2+3+ 4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
1 Obzorje Evropa	18 278	11 394	20	2 484	13 897	76 %	113	4 263	4 376	1	—	0	1
Euratom	349	265	12	11	288	82 %	—	61	61	0	—	0	0

(v milijonih EUR)

Program	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2022			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Termonuklearni poskusni reaktor (ITER)	881	864	—	1	865	98 %	—	16	16	0	—	—	0
Drugi ukrepi	490	—	—	82	82	17 %	—	408	408	—	—	0	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	10	10	—	—	10	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Sklad InvestEU	7 168	657	—	2 176	2 833	40 %	—	4 338	4 338	0	—	0	0
IPE – promet	1 807	1 786	—	20	1 806	100 %	—	1	1	0	—	(0)	0
IPE – energetika	794	784	—	5	789	99 %	—	4	4	1	—	—	1
IPE – digitalno	279	277	—	0	277	100 %	—	1	1	0	—	—	0
Digitalna Evropa	1 161	1 129	—	31	1 160	100 %	—	0	0	1	—	0	1
Decentralizirane agencije	203	189	—	8	197	97 %	—	5	5	—	—	—	—
Drugi ukrepi	372	372	—	—	372	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	18	17	1	—	18	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	33	25	—	6	31	96 %	—	1	1	—	—	(0)	(0)
Enotni trg	627	582	—	17	600	96 %	—	26	26	1	—	0	1
Program EU za boj proti golju-fijam	25	24	—	—	24	98 %	—	1	1	0	—	0	0
Obdavčitev	36	35	—	0	35	97 %	—	1	1	0	—	—	0
Carina	130	126	—	0	126	97 %	—	4	4	—	—	—	—
Decentralizirane agencije	128	118	—	5	123	96 %	—	5	5	0	—	—	0

17.10.2022

SL

Uradni list Evropske unije

C 399/179

(v milijonih EUR)

Program	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2022			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Drugi ukrepi	9	9	—	0	9	100 %	—	0	0	0	—	—	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Vesoljski program Unije	2 102	1 977	—	102	2 079	99 %	—	23	23	0	—	(0)	0
Decentralizirane agencije	57	56	—	1	57	100 %	—	0	0	—	—	—	—
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razdelek 1 skupaj: Enotni trg, inovacije in digitalno	34 960	20 700	33	4 950	25 683	73 %	113	9 160	9 273	4	—	1	4
2 Regionalni razvoj (ESRR) ⁽¹⁾	64 803	238	—	28 028	28 266	44 %	—	7 449	7 449	29 002	—	86	29 088
Kohezijski sklad	6 059	16	—	1 307	1 323	22 %	—	44	44	4 679	—	12	4 691
Prispevki Kohezijskega sklada za IPE – promet	1 455	1 442	—	0	1 442	99 %	—	12	12	0	—	—	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	0	—	—	—	—	—	—	0	0	—	—	0	0
Evropski socialni sklad plus (ESS+) ⁽¹⁾	34 097	54	8	17 374	17 437	51 %	—	3 735	3 735	12 758	—	168	12 925
Podpora turški skupnosti na Cipru	34	32	—	1	33	97 %	—	1	1	—	—	—	—
Mehanizem za okrevanje in odpornost	338 086	116	—	98 034	98 150	29 %	—	239 935	239 935	0	—	—	0

(v milijonih EUR)

Program	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2022			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Program Pericles IV	1	1	—	0	1	96 %	—	0	0	—	—	—	—
Okrevanje EU	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	—	—	—	—
RescEU	2 267	183	—	153	336	15 %	0	1 932	1 932	0	—	0	0
EU4Health	339	329	—	9	338	100 %	—	0	0	0	—	0	0
Nujna pomoč v Uniji	671	232	—	70	301	45 %	—	370	370	0	—	—	0
Decentralizirane agencije	343	324	—	10	335	98 %	—	8	8	—	—	—	—
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	13	11	—	1	12	94 %	—	—	—	1	—	0	1
Program Evropske unije za zaposlovanje in socialne inovacije	114	89	—	6	95	83 %	—	6	6	14	—	0	14
Erasmus+	2 968	2 663	—	169	2 832	95 %	—	135	135	0	—	1	1
Evropska solidarnostna enota (ESC)	147	136	—	0	136	92 %	—	11	11	0	—	0	0
Ustvarjalna Evropa	320	306	—	9	316	99 %	—	5	5	0	—	—	0
Pravosodje	53	47	—	1	47	89 %	—	6	6	0	—	0	0
Pravice in vrednote	101	99	—	1	100	99 %	—	1	1	0	—	—	0
Decentralizirane agencije	225	220	1	3	223	99 %	—	2	2	—	—	0	0

17.10.2022

SL

Uradni list Evropske unije

C 399/181

(v milijonih EUR)

Program	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2022			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz preno-sov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	%	Iz končne-ga sprejete-ga proračuna	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	Iz končne-ga sprejete-ga proračuna	Iz preno-sov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Drugi ukrepi	10	6	—	0	6	65 %	—	1	1	3	—	—	3
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	30	30	—	0	30	99 %	—	—	—	—	—	0	0
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	185	181	—	1	182	98 %	—	1	1	2	—	0	2
Razdelek 2 skupaj: Kohezija, od-pornost in vrednote	452 326	6 760	9	145 178	151 947	34 %	0	253 653	253 653	46 460	—	267	46 726
3 Kmetijska jamstva	41 518	39 679	470	669	40 818	98 %	686	2	689	6	5	0	11
Drugi programi za naravne vire in okolje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kmetijski sklad za razvoj pod-eželja	23 833	15 339	—	2 366	17 705	74 %	—	5 866	5 866	2	—	260	262
Pomorstvo in ribištvo	998	107	—	110	217	22 %	—	0	0	652	—	129	781
Ribištvo (sporazum o partner-stvu v ribiškem sektorju in regionalna organizacija za upravljanje ribištva)	152	152	—	—	152	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Decentralizirane agencije	22	21	—	0	21	97 %	—	1	1	—	—	—	—
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Okolje in podnebje (LIFE)	742	739	—	3	741	100 %	—	1	1	0	—	0	0
Sklad za pravični prehod	12 005	4	—	5	9	0 %	—	10 863	10 863	1 133	—	—	1 133
Instrument za posojilo v okviru mehanizma za pravični prehod	46	—	—	0	0	0 %	—	46	46	—	—	—	—

(v milijonih EUR)

Program	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2022			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Decentralizirane agencije	57	50	—	6	57	99 %	—	0	0	—	—	0	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	4	4	—	—	4	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Razdelek 3 skupaj: Naravni viri in okolje	79 377	56 094	470	3 160	59 723	75 %	686	16 779	17 466	1 794	5	389	2 188
4 Azil, migracije in vključevanje	903	497	—	2	499	55 %	—	6	6	398	—	—	398
Decentralizirane agencije	160	138	—	4	142	89 %	—	18	18	—	—	0	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	0	—	—	—	—	—	—	0	0	—	—	—	—
Upravljanje meja (Sklad za integrirano upravljanje meja) – Upravljanje meja in vizumska politika	442	153	—	3	156	35 %	—	7	7	279	—	—	279
Upravljanje meja (Sklad za integrirano upravljanje meja) – Oprema za carinske organe	135	135	—	—	135	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Decentralizirane agencije	728	703	—	10	712	98 %	—	16	16	—	—	—	—
Razdelek 4 skupaj: Migracije in upravljanje meja	2 368	1 626	—	19	1 644	69 %	—	47	47	677	—	0	677
5 Sklad za notranjo varnost	182	70	—	1	71	39 %	—	2	2	108	—	—	108
Razgradnja jedrskih elektrarn	73	73	—	—	73	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Jedrska varnost in razgradnja	70	69	—	0	69	99 %	—	0	0	0	—	0	0

17.10.2022

SL

Uradni list Evropske unije

C 399/183

(v milijonih EUR)

Program	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2022			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Decentralizirane agencije	200	193	—	3	196	98 %	—	4	4	—	—	0	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	21	20	—	0	20	96 %	—	0	0	1	—	—	1
Evropski obrambni sklad (raziskovalne dejavnosti)	330	323	—	7	330	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Evropski obrambni sklad (ne-raziskovalne dejavnosti)	639	623	—	17	639	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Vojaška mobilnost	227	227	—	—	227	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razdelek 5 skupaj: Varnost in obramba	1 741	1 597	—	28	1 625	93 %	—	7	7	109	—	0	109
6 Sosedstvo, razvojno in mednarodno sodelovanje	12 627	10 833	—	127	10 960	87 %	1 578	89	1 667	—	—	0	0
Instrument za sodelovanje na področju jedrske varnosti (INSC)	40	38	—	0	38	94 %	0	2	2	—	—	—	—
Humanitarna pomoč (HUMA)	2 207	2 168	—	28	2 196	100 %	—	11	11	—	—	0	0
Skupna zunanja in varnostna politika (SZVP)	409	352	—	56	408	100 %	—	1	1	0	—	0	0
Čezmorske države in ozemlja	67	63	—	—	63	94 %	4	—	4	—	—	—	—
Drugi ukrepi	19	17	—	—	17	94 %	—	0	0	1	—	—	1

(v milijonih EUR)

Program	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2022			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0	0
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	94	92	—	1	93	99 %	—	0	0	0	—	—	0
Predpristopna pomoč (IPA III)	2 011	1 566	—	30	1 596	79 %	318	97	415	(0)	—	0	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razdelek 6 skupaj: Sosedstvo in svet	17 474	15 130	—	242	15 372	88 %	1 900	200	2 100	2	—	1	2
7 Pokojnine osebja	2 179	2 173	—	—	2 173	100 %	—	—	—	5	—	—	5
(Pokojnine nekdanjih poslancev) Evropski parlament	11	11	—	—	11	99 %	—	—	—	0	—	—	0
(Pokojnine nekdanjih članov) evropski potrošniški center	1	1	—	—	1	100 %	—	—	—	0	—	—	0
(Pokojnine nekdanjih članov) Komisija	7	7	—	—	7	98 %	—	—	—	0	—	—	0
(Pokojnine nekdanjih članov) Sodišče Evropske unije	12	12	—	—	12	99 %	—	—	—	0	—	—	0
(Pokojnine nekdanjih članov) Računsko sodišče	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	0	—	—	0
(Pokojnine nekdanjih članov) evropski varuh človekovih pravic	0	0	—	—	0	94 %	—	—	—	0	—	—	0
(Pokojnine nekdanjih članov) Evropski nadzornik za varstvo podatkov	0	0	—	—	0	94 %	—	—	—	0	—	—	0
Evropske šole	216	197	—	15	212	98 %	—	5	5	0	—	—	0

17.10.2022

SL

Uradni list Evropske unije

C 399/185

(v milijonih EUR)

Program	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2022			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Osební prejemki statutarnih uslužbencev	2 561	2 494	—	31	2 526	99 %	—	35	35	1	—	0	1
Osební prejemki zunanjih sodelavcev	312	238	—	33	271	87 %	—	31	31	10	—	0	10
Člani – plače in nadomestila	15	15	—	0	15	98 %	—	0	0	0	—	—	0
Člani – začasna nadomestila	3	3	—	—	3	98 %	—	—	—	0	—	—	0
Stroški zaposlovanja	27	26	—	1	27	98 %	—	0	0	0	—	—	0
Prenehanje zaposlitve	8	8	—	—	8	99 %	—	—	—	0	—	—	0
Stroški usposabljanja	23	17	—	3	20	87 %	—	3	3	0	—	0	0
Socialno področje in mobilnost	52	24	—	17	41	79 %	—	11	11	0	—	0	0
Informacijska in komunikacijska tehnologija	381	298	—	50	347	91 %	—	34	34	0	—	0	0
Najem in nakup	357	318	—	27	345	97 %	—	12	12	0	—	0	0
Odhodki, povezani z zgradbami	114	86	—	19	105	92 %	—	9	9	0	—	0	0
Varnost	75	63	—	6	69	92 %	—	6	6	0	—	0	0
Misije in predstavništva	28	24	—	1	25	88 %	—	2	2	1	—	1	2
Sestanki, odbori, konference	9	5	—	1	6	66 %	—	2	2	1	—	0	2
Uradni list	2	2	—	0	2	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Publikacije	17	13	—	3	16	93 %	—	1	1	0	—	—	0
Pridobivanje informacij	4	4	—	0	4	100 %	—	0	0	0	—	0	0

(v milijonih EUR)

Program	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2022			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Študije in preiskave	6	5	—	0	5	88 %	—	0	0	1	—	0	1
Splošna oprema, vozila, pohištvo	32	24	—	3	27	86 %	—	4	4	0	—	0	0
Zunanje jezikovne storitve	41	24	—	10	35	85 %	—	6	6	—	—	—	—
Drugi upravni odhodki	25	18	—	4	22	88 %	—	3	3	0	—	0	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Upravni odhodki drugih institucij	4 879	4 171	85	335	4 590	94 %	22	153	175	114	—	1	115
Razdelek 7 skupaj: Evropska javna uprava	11 404	10 286	85	559	10 930	96 %	22	315	337	135	—	2	137
O Sklad za inovacije	3 816	—	—	147	147	4 %	—	3 670	3 670	—	—	—	—
Drugi ukrepi	106	—	—	52	52	49 %	—	53	53	—	—	—	—
Razdelek O skupaj: Zunaj večletnega finančnega okvira	3 922	—	—	199	199	5 %	—	3 723	3 723	—	—	—	—
S Rezerva za solidarnost in nujno pomoč	844	791	—	—	791	94 %	53	—	53	—	—	—	—
Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji (ESPG)	217	24	—	—	24	11 %	—	7	7	173	—	13	186

17.10.2022

SL

Uradni list Evropske unije

C 399/187

(v milijonih EUR)

Program	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2022			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz preno-sov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	%	Iz končne-ga sprejete-ga proračuna	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	Iz končne-ga sprejete-ga proračuna	Iz preno-sov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Rezerva za prilagoditev na bre-xit	1 698	407	—	—	407	24 %	1 291	—	1 291	—	—	—	—
Razdelek S skupaj: Solidarnostni mehanizmi znotraj in zunaj Unije (posebni instrumenti)	2 759	1 223	—	—	1 223	44 %	1 343	7	1 350	173	—	13	186
Skupaj	606 331	113 415	596	154 334	268 345	44 %	4 065	283 891	287 956	49 354	5	671	50 030

(¹) Ta program večletnega finančnega okvira vključuje dopolnilna finančna sredstva iz instrumenta NextGenerationEU za sveženj REACT-EU. Glej poglavje 1.1 večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 pojasnil k poročilu o izvrševanju proračuna. Odstavek o razdelku 2 vsebuje podrobnosti o prispevku tega programa večletnega finančnega okvira k svežnju REACT-EU.

6.9 VFO PODROBNO: IZVRŠEVANJE ODOBRITEV PLAČIL

(v milijonih EUR)

Program	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2022			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz preno-sov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	%	Iz končne-ga sprejete-ga proračuna	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	Iz končne-ga sprejete-ga proračuna	Iz preno-sov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
1 Obzorje Evropa	12 937	8 818	73	997	9 888	76 %	110	2 926	3 036	2	8	4	14
Euratom	444	256	33	13	301	68 %	16	115	130	0	12	—	13
Termonuklearni poskusni reak-tor (ITER)	659	612	0	1	613	93 %	1	45	46	0	0	—	0

(v milijonih EUR)

Program	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2022			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Drugi ukrepi	377	—	—	74	74	20 %	—	303	303	—	—	0	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	12	12	—	—	12	98 %	—	—	—	0	—	—	0
Sklad InvestEU	1 662	938	—	574	1 512	91 %	1	149	150	0	—	0	0
IPE – promet	1 398	1 377	1	13	1 391	99 %	1	4	5	2	0	—	2
IPE – energetika	556	540	1	12	552	99 %	1	0	2	1	1	(0)	2
IPE – digitalno	164	157	1	5	162	99 %	1	1	2	0	0	—	0
Digitalna Evropa	94	80	0	4	84	89 %	6	0	6	3	0	0	4
Decentralizirane agencije	203	189	—	8	197	97 %	—	5	5	—	—	—	—
Drugi ukrepi	372	372	—	—	372	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	18	11	0	—	12	66 %	—	—	—	6	—	—	6
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	27	25	—	0	25	90 %	—	0	0	3	—	0	3
Enotni trg	488	413	4	16	432	89 %	8	41	49	6	0	0	7
Program EU za boj proti golju-fijam	17	15	—	0	15	91 %	—	1	1	1	—	—	1
Obdavčitev	38	35	0	1	37	96 %	0	1	2	0	0	—	0
Carina	100	92	0	4	97	96 %	0	4	4	0	—	—	0
Decentralizirane agencije	128	118	—	5	123	96 %	—	5	5	0	—	—	0

17.10.2022

SL

Uradni list Evropske unije

C 399/189

(v milijonih EUR)

Program	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2022			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Drugi ukrepi	7	7	—	0	7	100 %	—	0	0	—	—	—	—
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	9	9	—	—	9	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Vesoljski program Unije	2 722	2 374	4	195	2 573	95 %	5	143	148	0	0	0	0
Decentralizirane agencije	44	43	—	1	44	100 %	—	0	0	—	—	—	—
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razdelek 1 skupaj: Enotni trg, inovacije in digitalno	22 478	16 495	115	1 922	18 532	82 %	151	3 744	3 895	25	22	5	51
2 Regionalni razvoj (ESRR) ⁽¹⁾	47 457	37 374	5	8 034	45 412	96 %	2	2 043	2 044	1	0	(0)	1
Kohezijski sklad	9 852	8 498	2	1 219	9 719	99 %	0	133	133	0	0	0	0
Prispevki Kohezijskega sklada za IPE – promet	1 035	1 022	—	9	1 031	100 %	—	4	4	—	—	—	—
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	3	3	—	—	3	99 %	—	0	0	—	—	—	—
Evropski socialni sklad plus (ESS+) ⁽¹⁾	21 280	16 952	4	2 470	19 426	91 %	2	1 849	1 850	2	2	0	4
Podpora turški skupnosti na Cipru	40	38	0	1	40	98 %	1	0	1	(0)	0	(0)	0
Mehanizem za okrevanje in odpornost	46 469	79	1	46 375	46 455	100 %	2	11	13	2	0	(0)	2

(v milijonih EUR)

Program	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2022			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Program Pericles IV	0	0	—	0	0	90 %	—	0	0	0	—	—	0
Okrevanje EU	5	3	—	—	3	66 %	2	—	2	—	—	—	—
RescEU	204	165	17	15	196	96 %	—	8	8	0	—	0	0
EU4Health	66	57	1	4	61	93 %	3	0	4	0	0	0	1
Nujna pomoč v Uniji	1 132	314	195	70	579	51 %	—	370	370	—	183	—	183
Decentralizirane agencije	334	316	—	10	326	98 %	—	8	8	0	—	—	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	3	3	—	—	3	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	12	9	—	2	11	93 %	—	—	—	1	—	—	1
Program Evropske unije za zaposlovanje in socialne inovacije	69	52	1	6	59	85 %	2	6	8	2	1	0	2
Erasmus+	2 676	1 981	7	409	2 397	90 %	7	268	276	0	0	2	3
Evropska solidarnostna enota (ESC)	115	93	2	3	97	84 %	4	14	18	0	0	0	0
Ustvarjalna Evropa	151	131	2	8	141	93 %	2	8	10	0	0	0	0
Pravosodje	42	35	0	0	35	83 %	1	6	7	0	0	0	0
Pravice in vrednote	63	59	0	1	61	96 %	1	1	2	0	0	—	0
Decentralizirane agencije	210	203	2	3	208	99 %	—	2	2	—	—	0	0

17.10.2022

SL

Uradni list Evropske unije

C 399/191

(v milijonih EUR)

Program	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2022			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Drugi ukrepi	8	6	—	0	6	84 %	—	1	1	0	—	—	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	28	28	—	0	28	97 %	—	—	—	1	—	0	1
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	160	157	—	1	158	99 %	—	1	1	1	—	0	1
Razdelek 2 skupaj: Kohezija, od-pornost in vrednote	131 414	67 577	239	58 639	126 454	96 %	27	4 733	4 760	10	187	3	200
3 Kmetijska jamstva	41 467	39 605	486	669	40 760	98 %	687	2	689	11	7	0	18
Drugi programi za naravne vire in okolje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kmetijski sklad za razvoj pod-eželja	15 168	14 345	2	306	14 652	97 %	0	512	512	4	0	—	4
Pomorstvo in ribištvo	847	693	1	44	739	87 %	1	107	108	1	0	0	1
Ribištvo (sporazum o partner-stvu v ribiškem sektorju in regionalna organizacija za upravljanje ribištva)	150	150	—	—	150	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Decentralizirane agencije	22	21	—	0	21	97 %	—	1	1	—	—	—	—
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	3	3	—	—	3	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Okolje in podnebje (LIFE)	449	437	4	2	442	99 %	5	1	6	1	0	0	1
Sklad za pravični prehod	96	1	—	0	1	1 %	—	94	94	0	—	—	0
Instrument za posojilo v okviru mehanizma za pravični prehod	46	—	—	0	0	0 %	—	46	46	—	—	—	—

(v milijonih EUR)

Program	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2022			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Decentralizirane agencije	57	50	—	6	57	99 %	—	0	0	—	—	0	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Razdelek 3 skupaj: Naravni viri in okolje	58 310	55 312	492	1 027	56 831	97 %	693	762	1 455	17	7	0	24
4 Azil, migracije in vključevanje	1 236	1 223	2	3	1 228	99 %	2	5	7	1	0	—	1
Decentralizirane agencije	160	138	—	4	142	89 %	—	18	18	—	—	0	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	0	0	—	—	0	57 %	—	0	0	—	—	—	—
Upravljanje meja (Sklad za integrirano upravljanje meja) – Upravljanje meja in vizumska politika	558	400	1	12	414	74 %	1	142	143	1	1	—	1
Upravljanje meja (Sklad za integrirano upravljanje meja) – Oprema za carinske organe	0	—	—	—	—	—	0	—	0	—	—	—	—
Decentralizirane agencije	779	754	—	10	764	98 %	—	16	16	0	—	—	0
Razdelek 4 skupaj: Migracije in upravljanje meja	2 734	2 515	3	29	2 547	93 %	3	181	184	2	1	0	3
5 Sklad za notranjo varnost	169	164	0	2	166	98 %	1	2	3	0	0	—	0
Razgradnja jedrskih elektrarn	46	46	—	—	46	100 %	—	—	—	0	—	—	0

17.10.2022

SL

Uradni list Evropske unije

C 399/193

(v milijonih EUR)

Program	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2022			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Jedrska varnost in razgradnja	82	76	—	0	76	92 %	2	1	3	4	—	—	4
Decentralizirane agencije	200	193	—	3	196	98 %	—	4	4	—	—	0	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	1	1	—	—	1	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	21	19	—	0	19	91 %	—	0	0	2	—	—	2
Evropski obrambni sklad (raziskovalne dejavnosti)	2	1	—	0	1	43 %	1	—	1	0	—	0	0
Evropski obrambni sklad (neraziskovalne dejavnosti)	199	198	0	0	199	100 %	1	—	1	0	0	0	0
Vojaška mobilnost	2	1	—	—	1	58 %	1	—	1	0	—	—	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	5	5	—	0	5	98 %	—	—	—	0	—	—	0
Razdelek 5 skupaj: Varnost in obramba	726	703	0	4	708	97 %	5	7	12	6	0	0	6
6 Sosedstvo, razvojno in mednarodno sodelovanje	6 939	5 690	22	78	5 789	83 %	989	156	1 145	3	2	0	5
Instrument za sodelovanje na področju jedrske varnosti (INSC)	20	16	1	1	17	87 %	1	2	2	0	0	0	0
Humanitarna pomoč (HUMA)	2 473	2 400	5	45	2 451	99 %	6	15	22	0	0	0	0
Skupna zunanja in varnostna politika (SZVP)	388	346	0	41	387	100 %	0	1	1	0	—	0	0
Čezmorske države in ozemlja	8	7	—	—	7	86 %	1	—	1	—	—	—	—

(v milijonih EUR)

Program	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2022			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Drugi ukrepi	17	17	—	—	17	100 %	—	0	0	0	—	—	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	2	2	—	—	2	99 %	—	—	—	—	—	0	0
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	72	71	—	1	72	100 %	—	0	0	—	—	—	—
Predpristopna pomoč (IPA III)	2 338	1 894	6	292	2 192	94 %	11	135	145	0	1	0	1
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razdelek 6 skupaj: Sosedstvo in svet	12 258	10 443	34	458	10 935	89 %	1 008	308	1 317	3	3	0	6
7 Pokojnine osebja	2 179	2 173	—	—	2 173	100 %	—	—	—	5	—	—	5
(Pokojnine nekdanjih poslancev) Evropski parlament	11	11	—	—	11	99 %	—	—	—	0	—	—	0
(Pokojnine nekdanjih članov) evropski potrošniški center	1	1	—	—	1	100 %	—	—	—	0	—	—	0
(Pokojnine nekdanjih članov) Komisija	7	7	—	—	7	98 %	—	—	—	0	—	—	0
(Pokojnine nekdanjih članov) Sodišče Evropske unije	12	12	—	—	12	99 %	—	—	—	0	—	—	0
(Pokojnine nekdanjih članov) Računsko sodišče	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	0	—	—	0
(Pokojnine nekdanjih članov) evropski varuh človekovih pravic	0	0	—	—	0	94 %	—	—	—	0	—	—	0
(Pokojnine nekdanjih članov) Evropski nadzornik za varstvo podatkov	0	0	—	—	0	94 %	—	—	—	0	—	—	0

17.10.2022

SL

Uradni list Evropske unije

C 399/195

(v milijonih EUR)

Program	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2022			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Evropske šole	217	196	1	13	210	97 %	0	6	7	0	—	—	0
Osební prejemki statutarnih uslužbencev	2 561	2 494	—	31	2 526	99 %	0	35	35	1	0	0	1
Osební prejemki zunanjih sodelavcev	350	200	32	32	264	75 %	38	32	70	10	6	0	16
Člani – plače in nadomestila	15	13	0	0	13	83 %	2	0	2	0	0	—	0
Člani – začasna nadomestila	3	3	—	—	3	98 %	—	—	—	0	—	—	0
Stroški zaposlovanja	31	24	2	0	27	88 %	2	1	2	0	1	—	1
Prenehanje zaposlitve	8	8	—	—	8	99 %	—	—	—	0	—	—	0
Stroški usposabljanja	34	6	10	2	17	51 %	11	4	15	0	2	0	2
Socialno področje in mobilnost	64	15	10	11	36	56 %	8	18	26	0	2	0	2
Informacijska in komunikacijska tehnologija	523	155	139	30	323	62 %	143	54	197	0	2	0	2
Najem in nakup	361	300	5	26	331	92 %	18	12	30	0	0	0	0
Odhodki, povezani z zgradbami	165	47	50	7	104	63 %	39	20	60	0	1	0	2
Varnost	100	36	25	2	62	61 %	28	10	37	0	1	0	1
Misije in predstavništva	35	12	1	0	14	39 %	11	2	13	1	6	1	8
Sestanki, odbori, konference	16	1	1	1	3	17 %	3	2	6	1	6	1	7
Uradni list	3	2	1	0	3	79 %	1	—	1	—	0	—	0

(v milijonih EUR)

Program	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2022			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Publikacije	24	7	6	1	15	62 %	6	2	9	0	0	—	0
Pridobivanje informacij	5	2	1	0	4	68 %	2	0	2	0	0	0	0
Študije in preiskave	17	1	11	—	12	70 %	4	0	4	1	0	0	1
Splošna oprema, vozila, pohištvo	48	13	15	2	30	63 %	11	6	17	0	1	0	1
Zunanje jezikovne storitve	44	21	3	10	33	75 %	4	7	11	—	0	—	0
Drugi upravni odhodki	33	12	7	3	22	65 %	6	4	11	0	1	0	1
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	1	1	0	—	1	98 %	—	—	—	0	0	—	0
Upravni odhodki drugih institucij	5 492	3 537	618	281	4 436	81 %	653	205	858	117	77	3	198
Razdelek 7 skupaj: Evropska javna uprava	12 368	9 316	938	452	10 705	87 %	991	422	1 412	138	108	5	251
O Sklad za inovacije	3 819	—	—	11	11	0 %	—	3 808	3 808	—	—	—	—
Drugi ukrepi	112	—	—	50	50	45 %	—	62	62	—	—	—	—
Razdelek O skupaj: Zunaj večletnega finančnega okvira	3 931	—	—	61	61	2 %	—	3 870	3 870	—	—	—	—
S Rezerva za solidarnost in nujno pomoč	866	791	—	—	791	91 %	75	—	75	—	—	—	—
Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji (ESPG)	30	10	0	14	24	81 %	—	5	5	—	—	—	—

17.10.2022

SL

Uradni list Evropske unije

C 399/197

(v milijonih EUR)

Program	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2022			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz preno-sov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	%	Iz končne-ga sprejete-ga proračuna	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	Iz končne-ga sprejete-ga proračuna	Iz preno-sov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Rezerva za prilagoditev na bre-xit	1 698	407	—	—	407	24 %	1 291	—	1 291	—	—	—	—
Razdelek S skupaj: Solidarnostni mehanizmi znotraj in zunaj Unije (posebni instrumenti)	2 593	1 208	0	14	1 223	47 %	1 365	5	1 371	—	—	—	—
Skupaj	246 812	163 568	1 821	62 607	227 996	92 %	4 244	14 032	18 275	199	327	14	541

(¹) Ta program večletnega finančnega okvira vključuje dopolnilna finančna sredstva iz instrumenta NextGenerationEU za sveženj REACT-EU. Glej poglavje 1.1 večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 pojasnil k poročilu o izvrševanju proračuna. Odstavek o razdelku 2 vsebuje podrobnosti o prispevku tega programa večletnega finančnega okvira k svežnju REACT-EU.

6.10 VFO PODROBNO: GIBANJA NEPORAVNANIH OBVEZNOSTI (RAL)

(v milijonih EUR)

Program	Neporavnane obveznosti ob koncu prejšnjega leta				Obveznosti za tekoče leto				Neporavnane obveznosti ob koncu zadevnega leta skupaj
	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta	Sprostitve/ revalorizacije/ razveljavitve	Plačila	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	Prevzete obveznosti v zadevnem letu	Plačila	Razveljavljene obveznosti, ki jih ni mogoče prenesti	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
1 Obzorje Evropa	24 186	(608)	(8 526)	15 052	13 897	(1 361)	(17)	12 519	27 571
Euratom	338	(7)	(98)	233	288	(203)	(0)	85	317
Termonuklearni poskusni reaktor (ITER)	1 062	(0)	(350)	712	865	(263)	(0)	601	1 313

(v milijonih EUR)

Program	Neporavnane obveznosti ob koncu prejšnjega leta				Obveznosti za tekoče leto				Neporavnane obveznosti ob koncu zadevnega leta skupaj
	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta	Sprostitve/ revalorizacije/ razveljavitve	Plačila	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	Prevzete obveznosti v zadevnem letu	Plačila	Razveljavljene obveznosti, ki jih ni mogoče prenesti	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Drugi ukrepi	109	(11)	(40)	58	82	(34)	—	48	106
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	26	(2)	(12)	12	10	(0)	—	10	22
Sklad InvestEU	2 753	(20)	(923)	1 810	2 833	(590)	—	2 243	4 053
IPE – promet	6 807	(39)	(1 380)	5 388	1 806	(11)	—	1 795	7 183
IPE – energetika	3 692	(25)	(552)	3 115	789	(0)	—	789	3 904
IPE – digitalno	328	(8)	(160)	161	277	(2)	—	275	436
Digitalna Evropa	65	(1)	(58)	6	1 160	(26)	—	1 133	1 140
Decentralizirane agencije	36	(0)	(36)	—	197	(162)	—	36	36
Drugi ukrepi	—	—	—	—	372	(372)	—	—	—
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	45	(0)	(10)	35	18	(1)	—	17	52
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	36	(1)	(20)	15	31	(5)	—	26	41
Enotni trg	827	(45)	(344)	438	600	(88)	—	512	950
Program EU za boj proti goljufijam	28	(4)	(13)	11	24	(3)	—	21	33
Obdavčitev	36	(1)	(26)	8	35	(10)	—	25	33
Carina	95	(2)	(75)	18	126	(22)	—	104	122
Decentralizirane agencije	0	(0)	—	—	123	(123)	—	—	—
Drugi ukrepi	4	(0)	(4)	0	9	(3)	—	5	6
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	22	(2)	(9)	11	5	(0)	—	4	16

17.10.2022

SL

Uradni list Evropske unije

C 399/199

(v milijonih EUR)

Program	Neporavnane obveznosti ob koncu prejšnjega leta				Obveznosti za tekoče leto				Neporavnane obveznosti ob koncu zadevnega leta skupaj
	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta	Sprostitve/ revalorizacije/ razveljavitve	Plačila	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	Prevzete obveznosti v zadevnem letu	Plačila	Razveljavljene obveznosti, ki jih ni mogoče prenesti	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Vesoljski program Unije	1 865	(2)	(996)	867	2 079	(1 577)	—	502	1 369
Decentralizirane agencije	2	—	(2)	—	57	(42)	—	15	15
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razdelek 1 skupaj: Enotni trg, inovacije in digitalno	42 361	(777)	(13 632)	27 951	25 683	(4 900)	(17)	20 766	48 717
2 Regionalni razvoj (ESRR) ⁽¹⁾	101 349	(53)	(40 365)	60 931	28 266	(5 047)	(0)	23 219	84 149
Kohezijski sklad	26 838	(42)	(9 714)	17 083	1 323	(4)	(0)	1 319	18 402
Prispevki Kohezijskega sklada za IPE – promet	6 635	(21)	(1 020)	5 594	1 442	(11)	—	1 431	7 026
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	9	(1)	(3)	5	—	—	—	—	5
Evropski socialni sklad plus (ESS+) ⁽¹⁾	45 252	(7)	(17 325)	27 921	17 437	(2 101)	—	15 336	43 257
Podpora turški skupnosti na Cipru	129	(5)	(36)	88	33	(4)	(0)	29	117
Mehanizem za okrevanje in odpornost	108	(2)	(54)	52	98 150	(46 401)	—	51 749	51 801
Program Pericles IV	1	(0)	—	0	1	(0)	—	0	1
Okrevanje EU	—	—	—	—	5	(3)	—	2	2
RescEU	464	(7)	(149)	308	336	(47)	—	288	596
EU4Health	144	(9)	(49)	86	338	(12)	—	327	412
Nujna pomoč v Uniji	469	—	(375)	94	301	(204)	—	97	191
Decentralizirane agencije	11	(0)	—	11	335	(326)	—	9	20

(v milijonih EUR)

Program	Neporavnane obveznosti ob koncu prejšnjega leta				Obveznosti za tekoče leto				Neporavnane obveznosti ob koncu zadevnega leta skupaj
	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta	Sprostitve/ revalorizacije/ razveljavitve	Plačila	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	Prevzete obveznosti v zadevnem letu	Plačila	Razveljavljene obveznosti, ki jih ni mogoče prenesti	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	4	(0)	(3)	1	—	—	—	—	1
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	9	(1)	(7)	1	12	(4)	—	8	9
Program Evropske unije za zaposlovanje in socialne inovacije	165	(14)	(58)	93	95	(1)	—	94	187
Erasmus+	1 346	(16)	(531)	798	2 832	(1 866)	—	966	1 765
Evropska solidarnostna enota (ESC)	113	(4)	(22)	87	136	(75)	—	61	148
Ustvarjalna Evropa	236	(11)	(80)	145	316	(60)	—	255	400
Pravosodje	64	(1)	(14)	49	47	(21)	—	26	75
Pravice in vrednote	121	(4)	(41)	76	100	(20)	—	80	156
Decentralizirane agencije	18	(0)	(4)	13	223	(204)	—	19	33
Drugi ukrepi	11	(0)	(6)	4	6	(0)	—	6	10
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	87	(5)	(26)	56	30	(1)	—	28	85
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	165	(2)	(104)	59	182	(54)	—	128	187
Razdelek 2 skupaj: Kohezija, odpornost in vrednote	183 747	(205)	(69 986)	113 555	151 947	(56 468)	(1)	95 478	209 033
3 Kmetijska jamstva	286	(10)	(76)	200	40 818	(40 685)	—	133	333
Drugi programi za naravne vire in okolje	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kmetijski sklad za razvoj podeželja	35 164	(2)	(14 023)	21 139	17 705	(630)	(0)	17 075	38 215
Pomorstvo in ribištvo	3 459	(15)	(727)	2 716	217	(11)	(0)	206	2 922

17.10.2022

SL

Uradni list Evropske unije

C 399/201

(v milijonih EUR)

Program	Neporavnane obveznosti ob koncu prejšnjega leta				Obveznosti za tekoče leto				Neporavnane obveznosti ob koncu zadevnega leta skupaj
	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta	Sprostitve/revalorizacije/razveljavitve	Plačila	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	Prevzete obveznosti v zadevnem letu	Plačila	Razveljavljene obveznosti, ki jih ni mogoče prenesti	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Ribištvo (sporazum o partnerstvu v ribiškem sektorju in regionalna organizacija za upravljanje ribištva)	21	—	(12)	9	152	(137)	—	14	23
Decentralizirane agencije	—	—	—	—	21	(21)	—	—	—
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	12	(0)	(3)	9	—	—	—	—	9
Okolje in podnebje (LIFE)	1 888	(34)	(419)	1 435	741	(23)	—	718	2 154
Sklad za pravični prehod	—	—	—	—	9	(1)	—	8	8
Instrument za posojilo v okviru mehanizma za pravični prehod	—	—	—	—	0	(0)	—	—	—
Decentralizirane agencije	3	—	(3)	—	57	(54)	—	3	3
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	26	—	(5)	21	4	(1)	—	3	24
Razdelek 3 skupaj: Naravni viri in okolje	40 860	(61)	(15 269)	25 530	59 723	(41 562)	(0)	18 161	43 691
4 Azil, migracije in vključevanje	3 122	(30)	(1 182)	1 909	499	(45)	—	453	2 363
Decentralizirane agencije	20	—	—	20	142	(142)	—	—	20
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	0	—	(0)	0	—	—	—	—	0
Upravljanje meja (Sklad za integrirano upravljanje meja) – Upravljanje meja in vizumska politika	1 436	(37)	(413)	985	156	(0)	—	155	1 141
Upravljanje meja (Sklad za integrirano upravljanje meja) – Oprema za carinske organe	—	—	—	—	135	—	—	135	135

(v milijonih EUR)

Program	Neporavnane obveznosti ob koncu prejšnjega leta				Obveznosti za tekoče leto				Neporavnane obveznosti ob koncu zadevnega leta skupaj
	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta	Sprostitev/ revalorizacije/ razveljavitve	Plačila	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	Prevzete obveznosti v zadevnem letu	Plačila	Razveljavljene obveznosti, ki jih ni mogoče prenesti	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Decentralizirane agencije	372	—	(208)	164	712	(555)	—	157	321
Razdelek 4 skupaj: Migracije in upravljanje meja	4 950	(68)	(1 804)	3 078	1 644	(743)	—	901	3 980
5 Sklad za notranjo varnost	471	(16)	(166)	290	71	(0)	—	71	360
Razgradnja jedrskih elektrarn	351	(0)	(46)	305	73	—	—	73	377
Jedrska varnost in razgradnja	324	(3)	(70)	251	69	(6)	—	64	315
Decentralizirane agencije	0	(0)	—	0	196	(196)	—	—	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	2	—	(1)	1	—	—	—	—	1
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	26	(3)	(14)	9	20	(5)	—	15	24
Evropski obrambni sklad (raziskovalne dejavnosti)	—	—	—	—	330	(1)	(0)	329	329
Evropski obrambni sklad (neraziskovalne dejavnosti)	322	(0)	(198)	124	639	(1)	—	639	762
Vojaška mobilnost	—	—	—	—	227	(1)	—	226	226
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	7	(0)	(5)	2	—	—	—	—	2
Razdelek 5 skupaj: Varnost in obramba	1 503	(23)	(498)	981	1 625	(209)	(0)	1 415	2 397
6 Sosedstvo, razvojno in mednarodno sodelovanje	18 739	(456)	(4 511)	13 772	10 960	(1 278)	—	9 682	23 453
Instrument za sodelovanje na področju jedrske varnosti (INSC)	117	(9)	(16)	91	38	(1)	—	37	128
Humanitarna pomoč (HUMA)	1 354	(16)	(1 058)	280	2 196	(1 393)	(0)	804	1 084

17.10.2022

SL

Uradni list Evropske unije

C 399/203

(v milijonih EUR)

Program	Neporavnane obveznosti ob koncu prejšnjega leta				Obveznosti za tekoče leto				Neporavnane obveznosti ob koncu zadevnega leta skupaj
	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta	Sprostitve/ revalorizacije/ razveljavitve	Plačila	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	Prevzete obveznosti v zadevnem letu	Plačila	Razveljavljene obveznosti, ki jih ni mogoče prenesti	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Skupna zunanja in varnostna politika (SZVP)	160	(3)	(86)	70	408	(301)	—	107	178
Čezmorske države in ozemlja	9	—	(6)	3	63	(1)	—	63	65
Drugi ukrepi	1	(0)	(0)	0	17	(17)	—	0	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	4	(0)	(2)	2	—	—	—	—	2
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	153	(20)	(47)	86	93	(25)	—	68	154
Predpristopna pomoč (IPA III)	8 249	(182)	(2 093)	5 974	1 596	(99)	—	1 497	7 471
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	0	(0)	—	—	—	—	—	—	—
Razdelek 6 skupaj: Sosedstvo in svet	28 785	(687)	(7 821)	20 278	15 372	(3 115)	(0)	12 257	32 535
7 Pokojnine osebja	—	—	—	—	2 173	(2 173)	—	—	—
(Pokojnine nekdanjih poslancev) Evropski parlament	—	—	—	—	11	(11)	—	—	—
(Pokojnine nekdanjih članov) evropski potrošniški center	—	—	—	—	1	(1)	—	—	—
(Pokojnine nekdanjih članov) Komisija	—	—	—	—	7	(7)	—	—	—
(Pokojnine nekdanjih članov) Sodišče Evropske unije	—	—	—	—	12	(12)	—	—	—
(Pokojnine nekdanjih članov) Računsko sodišče	—	—	—	—	5	(5)	—	—	—
(Pokojnine nekdanjih članov) evropski varuh človekovih pravic	—	—	—	—	0	(0)	—	—	—
(Pokojnine nekdanjih članov) Evropski nadzornik za varstvo podatkov	—	—	—	—	0	(0)	—	—	—
Evropske šole	1	—	(1)	—	212	(210)	—	2	2

(v milijonih EUR)

Program	Neporavnane obveznosti ob koncu prejšnjega leta				Obveznosti za tekoče leto				Neporavnane obveznosti ob koncu zadevnega leta skupaj
	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta	Sprostitev/revalorizacije/razveljavitve	Plačila	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	Prevzete obveznosti v zadevnem letu	Plačila	Razveljavljene obveznosti, ki jih ni mogoče prenesti	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Osební prejemki statutarnih uslužben- cev	0	(0)	—	—	2 526	(2 526)	(0)	0	0
Osební prejemki zunanjih sodelavcev	38	(6)	(32)	—	271	(232)	(0)	39	39
Člani – plače in nadomestila	0	(0)	(0)	—	15	(13)	—	2	2
Člani – začasna nadomestila	—	—	—	—	3	(3)	—	—	—
Stroški zaposlovanja	3	(1)	(2)	—	27	(25)	—	2	2
Prenehanje zaposlitve	—	—	—	—	8	(8)	—	—	—
Stroški usposabljanja	11	(2)	(10)	—	20	(7)	—	12	12
Socialno področje in mobilnost	14	(4)	(10)	0	41	(26)	—	15	15
Informacijska in komunikacijska teh- nologija	142	(2)	(139)	—	347	(184)	—	163	163
Najem in nakup	5	(0)	(5)	—	345	(327)	—	18	18
Odhodki, povezani z zgradbami	51	(1)	(50)	—	105	(54)	—	51	51
Varnost	26	(1)	(25)	—	69	(37)	—	32	32
Misije in predstavništva	7	(6)	(1)	—	25	(13)	—	12	12
Sestanki, odbori, konference	6	(6)	(1)	—	6	(2)	—	4	4
Uradni list	1	(0)	(1)	—	2	(2)	—	1	1
Publikacije	7	(0)	(6)	—	16	(9)	—	7	7
Pridobivanje informacij	1	(0)	(1)	—	4	(2)	—	2	2
Študije in preiskave	11	(0)	(11)	—	5	(1)	—	4	4
Splošna oprema, vozila, pohištvo	16	(1)	(15)	—	27	(15)	—	13	13
Zunanje jezikovne storitve	3	(0)	(3)	—	35	(30)	—	4	4

17.10.2022

SL

Uradni list Evropske unije

C 399/205

(v milijonih EUR)

Program	Neporavnane obveznosti ob koncu prejšnjega leta				Obveznosti za tekoče leto				Neporavnane obveznosti ob koncu zadevnega leta skupaj
	Obveznosti, prenesene iz prejšnjega leta	Sprostitev/revalorizacije/razveljavitve	Plačila	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	Prevzete obveznosti v zadevnem letu	Plačila	Razveljavljene obveznosti, ki jih ni mogoče prenesti	Neporavnane obveznosti ob koncu leta	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Drugi upravni odhodki	8	(1)	(7)	—	22	(14)	—	8	8
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	2	(0)	(1)	0	—	—	—	—	0
Upravni odhodki drugih institucij	627	(92)	(535)	—	4 590	(3 901)	(6)	684	684
Razdelek 7 skupaj: Evropska javna uprava	981	(124)	(857)	0	10 930	(9 848)	(6)	1 075	1 076
O Sklad za inovacije	4	(1)	(3)	0	147	(9)	—	138	138
Drugi ukrepi	7	(1)	(0)	6	52	(50)	—	2	8
Razdelek O skupaj: Zunaj večletnega finančnega okvira	11	(2)	(3)	6	199	(58)	—	140	147
S Rezerva za solidarnost in nujno pomoč	—	—	—	—	791	(791)	—	—	—
Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji (ESPG)	0	—	(0)	—	24	(24)	—	—	—
Rezerva za prilagoditev na brexit	—	—	—	—	407	(407)	—	—	—
Razdelek S skupaj: Solidarnostni mehanizmi znotraj in zunaj Unije (posebni instrumenti)	0	—	(0)	—	1 223	(1 223)	—	—	—
Skupaj	303 197	(1 946)	(109 870)	191 381	268 345	(118 126)	(24)	150 194	341 575

(¹) Ta program večletnega finančnega okvira vključuje dopolnilna finančna sredstva iz instrumenta NextGenerationEU za sveženj REACT-EU. Glej poglavje 1.1 večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 pojasnil k poročilu o izvrševanju proračuna. Odstavek o razdelku 2 vsebuje podrobnosti o prispevku tega programa večletnega finančnega okvira k svežnju REACT-EU.

6.11 VFO PODROBNO: NEPORAVNANE OBVEZNOSTI PO LETIH NASTANKA

(v milijonih EUR)

Program	< 2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Skupaj
1 Obzorje Evropa	355	381	663	1 173	2 129	3 710	6 279	12 881	27 571
Euratom	8	16	6	5	32	57	109	85	317
Termonuklearni poskusni reaktor (ITER)	—	—	—	—	6	369	336	601	1 313
Drugi ukrepi	0	2	1	4	11	13	28	48	106
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	—	0	0	2	6	4	10	22
Sklad InvestEU	141	20	144	195	207	444	659	2 243	4 053
IPE – promet	6	6	170	166	635	2 162	2 244	1 795	7 183
IPE – energetika	46	60	23	446	460	938	1 132	800	3 904
IPE – digitalno	0	5	2	9	42	37	67	275	436
Digitalna Evropa	—	—	0	0	0	1	5	1 133	1 140
Decentralizirane agencije	—	—	—	—	—	—	—	36	36
Drugi ukrepi	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	—	—	0	1	5	28	17	52
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	—	—	0	0	1	4	9	26	41
Enotni trg	21	8	10	24	44	117	213	512	950
Program EU za boj proti goljufijam	—	0	—	0	1	3	7	21	33
Obdavčitev	—	—	—	—	1	1	6	25	33
Carina	—	0	0	0	1	5	11	104	122
Decentralizirane agencije	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Drugi ukrepi	—	—	—	—	—	0	0	5	6
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	—	—	0	3	3	6	4	16

17.10.2022

SL

Uradni list Evropske unije

C 399/207

(v milijonih EUR)

Program	< 2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Skupaj
Vesoljski program Unije	0	0	1	2	57	139	668	502	1 369
Decentralizirane agencije	—	—	—	—	—	—	—	15	15
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razdelek 1 skupaj: Enotni trg, inovacije in digitalno	579	497	1 020	2 025	3 632	8 014	11 812	21 138	48 717
2 Regionalni razvoj (ESRR)	1 822	61	76	4 266	9 416	18 213	27 076	23 219	84 149
Kohezijski sklad	172	11	0	1 422	2 787	5 051	7 639	1 319	18 402
Prispevki Kohezijskega sklada za IPE – promet	120	225	498	759	917	1 376	1 700	1 431	7 026
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	—	—	1	1	—	3	—	5
Evropski socialni sklad plus (ESS+)	423	93	299	2 125	3 617	7 981	13 382	15 336	43 257
Podpora turški skupnosti na Cipru	4	4	22	8	9	15	26	29	117
Mehanizem za okrevanje in odpornost	—	—	—	0	2	14	35	51 749	51 801
Program Pericles IV	—	—	—	—	—	0	0	0	1
Okrevanje EU	—	—	—	—	—	—	—	2	2
RescEU	—	—	0	1	6	30	271	288	596
EU4Health	0	3	2	9	12	25	36	327	412
Nujna pomoč v Uniji	—	—	—	—	—	—	49	142	191
Decentralizirane agencije	—	—	—	1	4	1	4	9	20
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	0	0	1	—	0	0	—	—	1
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	—	—	—	0	—	0	1	8	9
Program Evropske unije za zaposlovanje in socialne inovacije	1	0	1	2	7	29	52	94	187
Erasmus+	1	1	3	22	78	179	516	966	1 765
Evropska solidarnostna enota (ESC)	2	—	—	1	11	33	41	61	148

(v milijonih EUR)

Program	< 2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Skupaj
Ustvarjalna Evropa	—	—	—	4	11	38	92	255	400
Pravosodje	—	4	6	8	8	10	13	26	75
Pravice in vrednote	0	2	5	6	11	20	33	80	156
Decentralizirane agencije	—	—	—	—	—	—	3	30	33
Drugi ukrepi	—	0	—	—	0	0	4	6	10
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	—	0	0	3	10	43	28	85
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	0	0	0	2	6	13	37	129	187
Razdelek 2 skupaj: Kohezija, odpornost in vrednote	2 546	404	911	8 637	16 907	33 036	51 058	95 534	209 033
3 Kmetijska jamstva	—	—	—	2	25	83	91	133	333
Drugi programi za naravne vire in okolje	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kmetijski sklad za razvoj podeželja	198	1 134	1 042	794	1 416	5 874	10 682	17 075	38 215
Pomorstvo in ribištvo	56	1	1	144	648	958	909	206	2 922
Ribištvo (sporazum o partnerstvu v ribiškem sektorju in regionalna organizacija za upravljanje ribištva)	—	—	—	1	1	—	7	14	23
Decentralizirane agencije	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	0	—	—	—	2	5	2	—	9
Okolje in podnebje (LIFE)	74	86	85	124	391	310	365	718	2 154
Sklad za pravični prehod	—	—	—	—	—	—	—	8	8
Instrument za posojilo v okviru mehanizma za pravični prehod	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Decentralizirane agencije	—	—	—	—	—	—	—	3	3
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	0	—	0	0	3	2	15	3	24
Razdelek 3 skupaj: Naravni viri in okolje	328	1 222	1 128	1 065	2 486	7 231	12 071	18 161	43 691

17.10.2022

SL

Uradni list Evropske unije

C 399/209

(v milijonih EUR)

Program	< 2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Skupaj
4 Azil, migracije in vključevanje	0	1	52	168	371	488	827	456	2 363
Decentralizirane agencije	—	—	—	—	—	—	20	—	20
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	0	—	—	—	—	—	—	—	0
Upravljanje meja (Sklad za integrirano upravljanje meja) – Upravljanje meja in vizumska politika	17	1	13	27	146	377	404	155	1 141
Upravljanje meja (Sklad za integrirano upravljanje meja) – Oprema za carinske organe	—	—	—	—	—	—	—	135	135
Decentralizirane agencije	—	—	—	—	—	—	164	157	321
Razdelek 4 skupaj: Migracije in upravljanje meja	17	2	66	195	517	865	1 414	904	3 980
5 Sklad za notranjo varnost	2	1	1	37	49	73	126	71	360
Razgradnja jedrskih elektrarn	1	1	45	63	64	64	66	73	377
Jedraska varnost in razgradnja	34	1	1	29	44	50	93	64	315
Decentralizirane agencije	—	—	—	—	—	—	0	—	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	—	0	0	1	1	1	6	15	24
Evropski obrambni sklad (raziskovalne dejavnosti)	—	—	—	—	—	—	—	329	329
Evropski obrambni sklad (neraziskovalne dejavnosti)	—	—	—	—	—	51	72	639	762
Vojaška mobilnost	—	—	—	—	—	—	—	226	226
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	—	—	—	0	1	—	—	2
Razdelek 5 skupaj: Varnost in obramba	37	4	47	129	159	241	364	1 415	2 397

(v milijonih EUR)

Program	< 2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Skupaj
6 Sosedstvo, razvojno in mednarodno sodelovanje	875	446	860	1 480	2 374	3 267	4 466	9 684	23 453
Instrument za sodelovanje na področju jedrske varnosti (INSC)	1	5	7	11	23	17	27	37	128
Humanitarna pomoč (HUMA)	—	0	0	1	6	75	198	804	1 084
Skupna zunanja in varnostna politika (SZVP)	0	—	1	2	4	35	28	107	178
Čezmorske države in ozemlja	—	—	—	—	—	3	—	63	65
Drugi ukrepi	—	—	—	—	0	—	—	0	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	1	0	0	0	0	0	—	—	2
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	0	0	3	5	5	22	51	68	154
Predpristopna pomoč (IPA III)	381	191	315	639	1 044	2 073	1 272	1 556	7 471
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razdelek 6 skupaj: Sosedstvo in svet	1 258	642	1 185	2 139	3 458	5 493	6 041	12 319	32 535
7 Pokojnine osebja	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Pokojnine nekdanjih poslancev) Evropski parlament	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Pokojnine nekdanjih članov) evropski potrošniški center	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Pokojnine nekdanjih članov) Komisija	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Pokojnine nekdanjih članov) Sodišče Evropske unije	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Pokojnine nekdanjih članov) Računsko sodišče	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Pokojnine nekdanjih članov) evropski varuh človekovih pravic	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Pokojnine nekdanjih članov) Evropski nadzornik za varstvo podatkov	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Evropske šole	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Osebni prejemki statutarnih uslužbencev	—	—	—	—	—	—	—	0	0
Osebni prejemki zunanjih sodelavcev	—	—	—	—	—	—	—	39	39
Člani – plače in nadomestila	—	—	—	—	—	—	—	2	2

17.10.2022

SL

Uradni list Evropske unije

C 399/211

(v milijonih EUR)

Program	< 2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Skupaj
Člani – začasna nadomestila	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stroški zaposlovanja	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Prenehanje zaposlitve	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stroški usposabljanja	—	—	—	—	—	—	—	12	12
Socialno področje in mobilnost	—	—	—	—	—	0	0	15	15
Informacijska in komunikacijska tehnologija	—	—	—	—	—	—	—	163	163
Najem in nakup	—	—	—	—	—	—	—	18	18
Odhodki, povezani z zgradbami	—	—	—	—	—	—	—	51	51
Varnost	—	—	—	—	—	—	—	32	32
Misije in predstavništva	—	—	—	—	—	—	—	12	12
Sestanki, odbori, konference	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Uradni list	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Publikacije	—	—	—	—	—	—	—	7	7
Pridobivanje informacij	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Študije in preiskave	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Splošna oprema, vozila, pohištvo	—	—	—	—	—	—	—	13	13
Zunanje jezikovne storitve	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Drugi upravni odhodki	—	—	—	—	—	—	—	8	8
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	—	—	—	0	—	0	—	—	0
Upravni odhodki drugih institucij	0	0	0	0	0	0	0	684	684
Razdelek 7 skupaj: Evropska javna uprava	—	—	—	0	—	0	0	1 075	1 076
O Sklad za inovacije	—	—	—	—	—	—	0	138	138
Drugi ukrepi	—	—	—	—	—	1	5	2	8
Razdelek O skupaj: Zunaj večletnega finančnega okvira	—	—	—	—	—	1	6	140	147

(v milijonih EUR)

Program	< 2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Skupaj
S Rezerva za solidarnost in nujno pomoč	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji (ESPG)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rezerva za prilagoditev na brexit	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razdelek S skupaj: Solidarnostni mehanizmi znotraj in zunaj Unije (posebni instrumenti)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skupaj	4 765	2 771	4 357	14 190	27 158	54 881	82 766	150 687	341 575

Sestava nove Komisije je vključevala notranjo reorganizacijo služb. Prerazporeditev povezanih transakcij je privedla do prenosa nepravnanega zneska med letoma. Skupni znesek nepravnanih obveznosti ostaja nespremenjen.

6.12 VFO PODROBNO: NEPORAVNANE OBVEZNOSTI PO VRSTAH ODOBRITEV

(v milijonih EUR)

Postavka	Iz proračunskih odobritev					Iz odobritev namenskih prejemkov					Neporavnanne obveznosti ob koncu leta 2021 skupaj
	Obveznosti, prenesene iz leta 2020	Prilago- ditve	Prevzete obveznosti	Izvršena plačila	Zneski za poravnavo	Obveznosti, prenesene iz leta 2020	Prilago- ditve	Prevzete obveznosti	Izvršena plačila	Zneski za poravnavo	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
1 Obzorje Evropa	20 834	(427)	11 414	8 972	22 848	3 353	(198)	2 484	915	4 723	27 571
Euratom	276	(4)	277	288	261	62	(4)	11	13	57	317
Termonuklearni poskusni reaktor (ITER)	1 017	(0)	864	612	1 268	45	—	1	1	45	1 313
Drugi ukrepi	0	0	—	—	—	109	(11)	82	74	106	106
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	26	(2)	10	12	22	0	0	0	0	0	22
Sklad InvestEU	2 332	(20)	657	962	2 006	421	—	2 176	550	2 048	4 053

(v milijonih EUR)

Postavka	Iz proračunskih odobritev					Iz odobritev namenskih prejemkov					Neporavnane obveznosti ob koncu leta 2021 skupaj
	Obveznosti, prenesene iz leta 2020	Prilago- ditve	Prevzete obveznosti	Izvršena plačila	Zneski za poravnavo	Obveznosti, prenesene iz leta 2020	Prilago- ditve	Prevzete obveznosti	Izvršena plačila	Zneski za poravnavo	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
IPE – promet	6 674	(38)	1 786	1 371	7 050	133	(1)	20	20	132	7 183
IPE – energetika	3 644	(25)	784	551	3 852	48	—	5	1	52	3 904
IPE – digitalno	321	(7)	277	158	433	7	(0)	0	4	3	436
Digitalna Evropa	63	(1)	1 129	82	1 109	2	(0)	31	2	30	1 140
Decentralizirane agencije	35	—	189	189	36	1	(0)	8	9	—	36
Drugi ukrepi	—	—	372	372	—	0	0	0	0	0	—
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	45	(0)	18	12	52	0	0	0	0	0	52
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	34	(1)	25	22	36	2	(0)	6	3	5	41
Enotni trg	805	(44)	582	420	924	22	(1)	17	12	26	950
Program EU za boj proti golju- fijam	28	(4)	24	15	33	0	(0)	—	0	0	33
Obdavčitev	31	(1)	35	33	31	5	(0)	0	3	2	33
Carina	86	(2)	126	90	121	8	(0)	0	7	1	122
Decentralizirane agencije	0	(0)	118	118	—	—	—	5	5	—	—
Drugi ukrepi	4	(0)	9	7	6	0	(0)	0	0	0	6
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	22	(2)	5	9	16	0	0	0	0	0	16
Vesoljski program Unije	1 610	(1)	1 977	2 363	1 222	255	(0)	102	210	147	1 369

C 399/214

SL

Uradni list Evropske unije

17.10.2022

(v milijonih EUR)

Postavka	Iz proračunskih odobritev					Iz odobritev namenskih prejemkov					Neporavnane obveznosti ob koncu leta 2021 skupaj
	Obveznosti, prenesene iz leta 2020	Prilago- ditve	Prevzete obveznosti	Izvršena plačila	Zneski za poravnavo	Obveznosti, prenesene iz leta 2020	Prilago- ditve	Prevzete obveznosti	Izvršena plačila	Zneski za poravnavo	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Decentralizirane agencije	2	—	56	43	15	—	—	1	1	—	15
Razdelek 1 skupaj: Enotni trg, inovacije in digitalno	37 889	(580)	20 733	16 702	41 340	4 472	(215)	4 950	1 830	7 377	48 717
2 Regionalni razvoj (ESRR)	88 758	(53)	238	39 843	49 100	12 591	(0)	28 028	5 569	35 049	84 149
Kohezijski sklad	22 668	(42)	16	9 222	13 421	4 170	(0)	1 307	496	4 981	18 402
Prispevki Kohezijskega sklada za IPE – promet	6 632	(21)	1 442	1 031	7 023	3	—	0	0	3	7 026
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	9	(1)	—	3	5	0	0	0	0	0	5
Evropski socialni sklad plus (ESS +)	38 950	(7)	63	17 076	21 930	6 302	—	17 374	2 350	21 326	43 257
Podpora turški skupnosti na Cipru	126	(5)	32	40	113	3	(0)	1	0	4	117
Mehanizem za okrevanje in odpornost	108	(2)	116	80	141	0	—	98 034	46 375	51 660	51 801
Program Pericles IV	1	(0)	1	0	1	—	—	0	—	0	1
Okrevanje EU	—	—	5	3	2	0	0	0	0	0	2
RescEU	448	(7)	183	191	432	17	(0)	153	5	164	596
EU4Health	141	(9)	329	59	402	2	(0)	9	2	10	412
Nujna pomoč v Uniji	469	0	232	509	191	0	—	70	70	0	191
Decentralizirane agencije	11	(0)	324	316	19	—	—	10	10	0	20
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	4	(0)	—	3	1	0	0	0	0	0	1

17.10.2022

SL

Uradni list Evropske unije

C 399/215

(v milijonih EUR)

Postavka	Iz proračunskih odobritev					Iz odobritev namenskih prejemkov					Neporavnane obveznosti ob koncu leta 2021 skupaj
	Obveznosti, prenesene iz leta 2020	Prilago- ditve	Prevzete obveznosti	Izvršena plačila	Zneski za poravnavo	Obveznosti, prenesene iz leta 2020	Prilago- ditve	Prevzete obveznosti	Izvršena plačila	Zneski za poravnavo	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	8	(1)	11	10	9	0	—	1	1	0	9
Program Evropske unije za zaposlovanje in socialne inovacije	160	(12)	89	57	180	4	(2)	6	2	7	187
Erasmus+	990	(13)	2 663	2 114	1 526	356	(4)	169	283	239	1 765
Evropska solidarnostna enota (ESC)	107	(4)	136	95	144	5	(0)	0	2	4	148
Ustvarjalna Evropa	227	(10)	306	137	386	9	(1)	9	4	14	400
Pravosodje	63	(1)	47	35	74	0	(0)	1	0	0	75
Pravice in vrednote	120	(4)	99	60	156	1	(0)	1	1	1	156
Decentralizirane agencije	17	(0)	220	206	31	1	(0)	3	2	1	33
Drugi ukrepi	10	(0)	6	6	10	0	(0)	0	0	0	10
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	87	(5)	30	28	85	—	—	0	0	0	85
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	164	(2)	181	157	186	1	(0)	1	1	1	187
Razdelek 2 skupaj: Kohezija, odpornost in vrednote	160 278	(198)	6 769	71 281	95 569	23 468	(8)	145 178	55 174	113 465	209 033
3 Kmetijska jamstva	286	(10)	40 149	40 091	333	—	—	669	669	—	333
Kmetijski sklad za razvoj podeželja	35 164	(2)	15 339	14 587	35 914	0	—	2 366	65	2 300	38 215
Pomorstvo in ribištvo	3 043	(15)	107	738	2 397	416	(0)	110	1	525	2 922
Ribištvo (sporazum o partnerstvu v ribiškem sektorju in regionalna organizacija za upravljanje ribištva)	21	—	152	150	23	0	0	0	0	0	23

(v milijonih EUR)

Postavka	Iz proračunskih odobritev					Iz odobritev namenskih prejemkov					Neporavnane obveznosti ob koncu leta 2021 skupaj
	Obveznosti, prenesene iz leta 2020	Prilago- ditve	Prevzete obveznosti	Izvršena plačila	Zneski za poravnavo	Obveznosti, prenesene iz leta 2020	Prilago- ditve	Prevzete obveznosti	Izvršena plačila	Zneski za poravnavo	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Decentralizirane agencije	—	—	21	21	—	—	—	0	0	—	—
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	12	(0)	—	3	9	0	0	0	0	0	9
Okolje in podnebje (LIFE)	1 882	(34)	739	439	2 148	7	(0)	3	3	6	2 154
Sklad za pravični prehod	—	—	4	1	3	—	—	5	0	5	8
Instrument za posojilo v okviru mehanizma za pravični prehod	0	0	—	—	—	—	—	0	0	—	—
Decentralizirane agencije	3	—	50	51	3	—	—	6	6	0	3
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	26	—	4	5	24	0	0	0	0	0	24
Razdelek 3 skupaj: Naravni viri in okolje	40 438	(61)	56 563	56 086	40 854	423	(0)	3 160	745	2 837	43 691
4 Azil, migracije in vključevanje	3 068	(29)	497	1 200	2 335	54	(1)	2	28	28	2 363
Decentralizirane agencije	20	—	138	138	20	—	—	4	4	—	20
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	0	—	—	0	0	0	0	0	0	0	0
Upravljanje meja (Sklad za integrirano upravljanje meja) – Upravljanje meja in vizumska politika	1 219	(35)	153	388	949	217	(2)	3	26	192	1 141
Upravljanje meja (Sklad za integrirano upravljanje meja) – Oprema za carinske organe	—	—	135	—	135	0	0	0	0	0	135

17.10.2022

SL

Uradni list Evropske unije

C 399/217

(v milijonih EUR)

Postavka	Iz proračunskih odobritev					Iz odobritev namenskih prejemkov					Neporavnane obveznosti ob koncu leta 2021 skupaj
	Obveznosti, prenesene iz leta 2020	Prilago- ditve	Prevzete obveznosti	Izvršena plačila	Zneski za poravnavo	Obveznosti, prenesene iz leta 2020	Prilago- ditve	Prevzete obveznosti	Izvršena plačila	Zneski za poravnavo	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Decentralizirane agencije	372	—	703	754	321	—	—	10	10	0	321
Razdelek 4 skupaj: Migracije in upravljanje meja	4 679	(64)	1 626	2 480	3 760	271	(3)	19	67	219	3 980
5 Sklad za notranjo varnost	457	(15)	70	161	352	13	(1)	1	5	9	360
Razgradnja jedrskih elektrarn	351	(0)	73	46	377	0	0	0	0	0	377
Jedrska varnost in razgradnja	324	(3)	69	75	315	0	(0)	0	0	0	315
Decentralizirane agencije	0	—	193	193	0	0	(0)	3	3	—	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	2	—	—	1	1	0	0	0	0	0	1
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	26	(3)	20	19	24	—	—	0	—	0	24
Evropski obrambni sklad (raziskovalne dejavnosti)	—	(0)	323	1	322	—	—	7	0	7	329
Evropski obrambni sklad (neraziskovalne dejavnosti)	322	(0)	623	198	746	0	—	17	0	17	762
Vojaška mobilnost	—	—	227	1	226	0	0	0	0	0	226
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	7	(0)	—	5	2	0	—	—	0	—	2
Razdelek 5 skupaj: Varnost in obramba	1 489	(22)	1 597	700	2 364	13	(1)	28	8	33	2 397

(v milijonih EUR)

Postavka	Iz proračunskih odobritev					Iz odobritev namenskih prejemkov					Neporavnane obveznosti ob koncu leta 2021 skupaj
	Obveznosti, prenesene iz leta 2020	Prilago- ditve	Prevzete obveznosti	Izvršena plačila	Zneski za poravnavo	Obveznosti, prenesene iz leta 2020	Prilago- ditve	Prevzete obveznosti	Izvršena plačila	Zneski za poravnavo	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
6 Sosedstvo, razvojno in mednarodno sodelovanje	18 527	(444)	10 833	5 656	23 259	213	(12)	127	134	194	23 453
Instrument za sodelovanje na področju jedrske varnosti (INSC)	116	(9)	38	17	127	1	—	0	—	1	128
Humanitarna pomoč (HUMA)	1 301	(12)	2 168	2 405	1 052	53	(4)	28	46	31	1 084
Skupna zunanja in varnostna politika (SZVP)	137	(2)	352	341	146	22	(1)	56	46	32	178
Čezmorske države in ozemlja	9	—	63	7	65	0	0	0	0	0	65
Drugi ukrepi	1	(0)	17	17	0	0	0	0	0	0	0
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	4	(0)	—	2	2	0	0	0	0	0	2
Ukrepi v okviru pooblastil Komisije	153	(20)	92	72	154	0	(0)	1	0	0	154
Predpristopna pomoč (IPA III)	7 464	(182)	1 566	1 988	6 860	785	(0)	30	204	610	7 471
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	0	(0)	—	—	—	0	0	0	0	0	—
Razdelek 6 skupaj: Sosedstvo in svet	27 712	(670)	15 130	10 506	31 666	1 074	(17)	242	429	869	32 535
7 Pokojnine osebja	—	—	2 173	2 173	—	—	—	—	—	—	—
(Pokojnine nekdanjih poslancev) Evropski parlament	—	—	11	11	—	0	0	0	0	0	—
(Pokojnine nekdanjih članov) evropski potrošniški center	—	—	1	1	—	0	0	0	0	0	—
(Pokojnine nekdanjih članov) Komisija	—	—	7	7	—	0	0	0	0	0	—

17.10.2022

SL

Uradni list Evropske unije

C 399/219

(v milijonih EUR)

Postavka	Iz proračunskih odobritev					Iz odobritev namenskih prejemkov					Neporavnane obveznosti ob koncu leta 2021 skupaj
	Obveznosti, prenesene iz leta 2020	Prilago- ditve	Prevzete obveznosti	Izvršena plačila	Zneski za poravnavo	Obveznosti, prenesene iz leta 2020	Prilago- ditve	Prevzete obveznosti	Izvršena plačila	Zneski za poravnavo	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
(Pokojnine nekdanjih članov) Sodišče Evropske unije	—	—	12	12	—	0	0	0	0	0	—
(Pokojnine nekdanjih članov) Računsko sodišče	—	—	5	5	—	0	0	0	0	0	—
(Pokojnine nekdanjih članov) evropski varuh človekovih pravic	—	—	0	0	—	0	0	0	0	0	—
(Pokojnine nekdanjih članov) Evropski nadzornik za varstvo podatkov	—	—	0	0	—	0	0	0	0	0	—
Evropske šole	0	—	197	197	0	1	—	15	14	2	2
Osebni prejemki statutarnih uslužbencev	0	(0)	2 494	2 494	0	—	—	31	31	—	0
Osebni prejemki zunanjih sodelavcev	35	(4)	238	231	38	3	(2)	33	33	2	39
Člani – plače in nadomestila	0	(0)	15	13	2	—	—	0	0	—	2
Člani –časna nadomestila	—	—	3	3	—	0	0	0	0	0	—
Stroški zaposlovanja	3	(1)	26	27	2	0	—	1	0	0	2
Prenehanje zaposlitve	—	—	8	8	—	0	0	0	0	0	—
Stroški usposabljanja	10	(1)	17	15	11	1	(0)	3	3	1	12
Socialno področje in mobilnost	8	(1)	24	21	8	7	(2)	17	15	7	15
Informacijska in komunikacijska tehnologija	122	(2)	298	274	143	20	(0)	50	49	20	163
Najem in nakup	3	(0)	318	303	18	2	—	27	28	0	18
Odhodki, povezani z zgradbami	49	(1)	86	95	39	2	(0)	19	9	12	51
Varnost	24	(1)	63	58	28	2	(0)	6	3	4	32
Misije in predstavništva	7	(6)	24	13	11	0	(0)	1	0	0	12

(v milijonih EUR)

Postavka	Iz proračunskih odobritev					Iz odobritev namenskih prejemkov					Neporavnane obveznosti ob koncu leta 2021 skupaj
	Obveznosti, prenesene iz leta 2020	Prilago- ditve	Prevzete obveznosti	Izvršena plačila	Zneski za poravnavo	Obveznosti, prenesene iz leta 2020	Prilago- ditve	Prevzete obveznosti	Izvršena plačila	Zneski za poravnavo	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Sestanki, odbori, konference	6	(5)	5	2	3	0	(0)	1	1	1	4
Uradni list	1	(0)	2	3	1	0	—	0	0	—	1
Publikacije	5	(0)	13	12	6	2	(0)	3	3	1	7
Pridobivanje informacij	1	(0)	4	3	2	—	—	0	0	0	2
Študije in preiskave	11	(0)	5	12	4	0	—	0	0	0	4
Splošna oprema, vozila, pohištvo	13	(1)	24	25	11	3	(0)	3	5	2	13
Zunanje jezikovne storitve	3	(0)	24	23	4	0	(0)	10	10	1	4
Drugi upravni odhodki	7	(1)	18	18	6	1	(0)	4	4	2	8
Pilotni projekti in pripravljalni ukrepi	2	(0)	—	1	0	0	(0)	—	—	—	0
Upravni odhodki drugih institucij	591	(66)	4 256	4 155	626	36	(32)	335	281	57	684
Razdelek 7 skupaj: Evropska javna uprava	901	(92)	10 371	10 215	964	80	(37)	559	490	111	1 076
O Sklad za inovacije	0	0	—	—	—	4	(1)	147	11	138	138
Drugi ukrepi	0	0	—	—	—	7	(1)	52	50	8	8
Razdelek O skupaj: Zunaj večletnega finančnega okvira	0	0	—	—	—	11	(2)	199	61	147	147
S Rezerva za solidarnost in nujno pomoč	—	—	791	791	—	0	0	0	0	0	—
Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji (ESPG)	0	—	24	24	—	0	0	0	0	0	—

17.10.2022

SL

Uradni list Evropske unije

C 399/221

(v milijonih EUR)

Postavka	Iz proračunskih odobritev					Iz odobritev namenskih prejemkov					Neporavnane obveznosti ob koncu leta 2021 skupaj
	Obveznosti, prenesene iz leta 2020	Prilago- ditve	Prevzete obveznosti	Izvršena plačila	Zneski za poravnavo	Obveznosti, prenesene iz leta 2020	Prilago- ditve	Prevzete obveznosti	Izvršena plačila	Zneski za poravnavo	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Rezerva za prilagoditev na brexit	—	—	407	407	—	0	0	0	0	0	—
Razdelek S skupaj: Solidarnostni mehanizmi znotraj in zunaj Unije (posebni instrumenti)	0	—	1 223	1 223	—	0	0	0	0	0	—
Skupaj	273 386	(1 687)	114 011	169 192	216 518	29 811	(283)	154 334	58 805	125 057	341 575

7. IZVRŠEVANJE PRORAČUNA PO INSTITUCIJAH

7.1 IZVRŠEVANJE PRORAČUNSKIH PRIHODKOV

(v milijonih EUR)

Institucija	Odobritve prihodkov		Ugotovljene upravičenosti			Prihodki			Prejemki kot % proračuna	Ne- poravnano
	Prvotni sprejeti proračun	Končni sprejeti proračun	Tekoče leto	Prenosi	Skupaj	Iz prenesenih za tekoče leto	Iz prenesenih upravičenosti	Skupaj		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7		
Evropski parlament	176	176	236	7	243	212	3	215	122 %	28
Evropski svet in Svet	59	59	103	1	104	102	1	102	173 %	2
Komisija	165 665	167 616	244 942	19 411	264 354	237 838	1 078	238 916	143 %	25 437
Sodišče Evropske unije	60	60	59	0	59	59	0	59	99 %	0
Računsko sodišče	23	23	24	0	24	24	0	24	102 %	0

(v milijonih EUR)

Institucija	Odobritve prihodkov		Ugotovljene upravičenosti			Prihodki			Prejemki kot % proračuna	Ne- poravnano
	Prvotni sprejeti proračun	Končni sprejeti proračun	Tekoče leto	Prenosi	Skupaj	Iz prenesenih za tekoče leto	Iz prenesenih upravičenosti	Skupaj		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7		
Ekonomsko-socialni odbor	13	13	22	0	22	22	0	22	171 %	0
Odbor regij	10	10	11	0	12	11	0	12	112 %	—
Evropski varuh človekovih pravic	1	1	1	0	1	1	0	1	93 %	—
Evropski nadzornik za varstvo podatkov	2	2	2	0	2	2	0	2	96 %	—
Evropska služba za zunanje delovanje	51	51	241	3	244	240	3	243	480 %	0
Skupaj	166 060	168 011	245 641	19 422	265 063	238 511	1 085	239 596	143 %	25 467

Konsolidirana poročila o izvrševanju splošnega proračuna EU prikazujejo, tako kot prejšnja leta, izvrševanje proračuna v vseh institucijah, saj je v proračunu EU določen ločen proračun za vsako institucijo.

Proračun in izvrševanje za agencije nista konsolidirana v proračunu EU in nista vključena v poročila o proračunu EU. Subvencija Komisije, ki se plačuje agencijam, pa je del proračuna EU. V tem proračunskem delu zaključnega računa se upošteva samo subvencija, ki je bila agencijam izplačana iz proračuna Komisije.

Glede ESZD je treba opozoriti, da ta služba poleg lastnega proračuna prejema tudi prispevke od Komisije v višini 193,6 milijona EUR (leta 2020: 148,1 milijona EUR, vendar pa sredstva NDICI – Globalna Evropa za ERS v letu 2020 še niso bila prevzeta, od tod torej povečanje v letu 2021). Iz obstoječega ERS in skrbniških skladov je bilo prejetih 18,7 milijona EUR (leta 2020: 64,4 milijona EUR). S temi prispevki se krijejo stroški osebja Komisije v delegacijah, ki se financirajo iz ERS in skrbniških skladov, vključno z namenskimi prejemki, ustvarjenimi iz teh prispevkov v zadevnem letu.

7.2 IZVRŠEVANJE ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI

(v milijonih EUR)

Institucija	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti					Odobritve, prenesene v leto 2022			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namen-skih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Evropski parlament	2 215	2 033	75	46	2 154	97 %	22	30	52	8	—	0	9
Evropski svet in Svet	679	523	0	43	566	83 %	0	41	41	71	0	0	71
Komisija	601 452	109 244	511	153 999	263 755	44 %	4 043	283 739	287 781	49 239	5	671	49 916
Sodišče Evropske unije	445	438	0	1	439	98 %	0	1	1	6	0	0	6
Računsko sodišče	154	149	0	0	149	97 %	0	0	0	5	0	0	5
Ekonomsko-socialni odbor Odbor regij	155	132	0	4	136	88 %	0	5	5	13	0	0	13
Odbor regij	108	106	0	1	106	99 %	0	0	0	1	0	0	1
Evropski varuh človekovih pravic	13	11	0	—	11	89 %	0	—	—	1	0	—	1
Evropski nadzornik za varstvo podatkov	19	17	0	—	17	86 %	0	—	—	3	0	—	3
Evropska služba za zunanje delovanje	1 091	763	10	239	1 012	93 %	0	75	75	5	—	0	5
Skupaj	606 331	113 415	596	154 334	268 345	44 %	4 065	283 891	287 956	49 354	5	671	50 030

7.3 IZVRŠEVANJE ODOBRITEV PLAČIL

(v milijonih EUR)

Institucija	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila					Odobritve, prenesene v leto 2022			Odobritve, ki zapadejo			
		Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	%	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz namenskih prejemkov	Skupaj	Iz končnega sprejete-ga proračuna	Iz prenosov	Iz namenskih prejemkov	Skupaj
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Evropski parlament	2 571	1 650	393	35	2 078	81 %	402	40	442	12	38	2	52
Evropski svet in Svet	749	461	60	43	564	75 %	62	42	104	71	10	1	82
Komisija	241 321	160 032	1 203	62 326	223 561	93 %	3 591	13 827	17 417	82	250	11	343
Sodišče Evropske unije	479	408	30	0	438	92 %	30	1	31	6	3	0	9
Računsko sodišče	163	140	8	0	148	91 %	8	0	8	5	1	0	6
Ekonomsko-socialni odbor Odbor regij	168	113	10	3	126	75 %	19	7	25	13	3	0	16
Odbor regij	119	91	10	1	101	85 %	15	1	15	1	1	0	2
Evropski varuh človekovih pravic	13	9	0	—	10	76 %	2	—	2	1	0	—	1
Evropski nadzornik za varstvo podatkov	21	16	1	—	17	80 %	1	—	1	3	0	—	3
Evropska služba za zunanje delovanje	1 209	648	106	199	954	79 %	114	115	230	5	21	0	26
Skupaj	246 812	163 568	1 821	62 607	227 996	92 %	4 244	14 032	18 275	199	327	14	541

8. IZVRŠEVANJE PRORAČUNA AGENCIJ

Prihodki in odhodki agencij, kot so prikazani v poročilih 8.1 in 8.2 spodaj, kot taki niso konsolidirani v proračunu EU. V tem proračunskem delu zaključnega računa se upošteva samo subvencija, ki je bila agencijam izplačana iz proračuna Komisije.

Poročila o izvrševanju proračuna EU vključujejo subvencijo, izplačano iz proračuna EU agencijam, kot odobritve za prevzem obveznosti in odobritve plačil, kadar je relevantno.

V spodnjih poročilih za agencije je prikazan pregled agencij, tako decentraliziranih (oziroma tradicionalnih) kot izvajalskih, in njihovih prihodkov (8.1) ter odhodkov (8.2).

Drugi viri prihodkov in z njimi povezanih odhodkov se ne dodajajo v računovodske izkaze proračuna EU. Vsaka agencija predstavi lasten sklop računovodskih izkazov.

8.1 PRORAČUNSKI PRIHODKI

<i>(v milijonih EUR)</i>			
Agencija	Financiranje razdelka VFO	Končni sprejeti proračun	Prejemki
Agencija za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov	4	264	268
Agencija za sodelovanje energetske regulatorjev	1	24	24
Organ evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije	1	7	7
Urad Skupnosti za rastlinske sorte	ni relevantno	19	19
Izvajalska agencija za potrošnike, zdravje, kmetijstvo in hrano	1, 2b	11	3
Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu	2b	16	15
Evropski azilni podporni urad	4	142	153
Evropska agencija za varnost v letalstvu	1	204	168
Evropski bančni organ	1	49	50
Evropska agencija za mejno in obalno stražo	4	535	545
Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni	2b	58	173
Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja	2b	19	19
Evropska agencija za kemikalije	1	108	115
Evropska izvajalska agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje	1, 2a, 3, 5	45	45
Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo	2b, 6	54	54
Evropska agencija za okolje	3	52	67
Evropska agencija za nadzor ribištva	3	21	22
Evropska agencija za varnost hrane	2b	119	121
Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer	2b	22	23

(v milijonih EUR)

Agencija	Financiranje razdelka VFO	Končni sprejeti proračun	Prejemki
Evropska izvajalska agencija za zdravje in digitalno tehnologijo	1, 2b	27	27
Izvajalska agencija Evropskega sveta za inovacije ter za mala in srednja podjetja	1, 2a	49	43
Evropski inštitut za enakost spolov	2b	9	9
Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine	1	33	33
Evropski organ za delo	2b	22	14
Evropska agencija za pomorsko varnost	1	85	106
Evropska agencija za zdravila	2b	379	408
Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami	5	17	19
Evropsko javno tožilstvo	2b	26	27
Izvajalska agencija Evropskega raziskovalnega sveta	1	55	56
Evropska izvajalska agencija za raziskave	1, 3	88	88
Evropski organ za vrednostne papirje in trge	1	59	61
Evropska fundacija za usposabljanje	2b	21	22
Agencija Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah	2b	44	46
Agencija Evropske unije za kibernetno varnost	1	23	23
Agencija Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj	5	178	177
Agencija Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj	5	10	8
Agencija Evropske unije za železnice	1	31	33
Agencija Evropske unije za vesoljski program	1	44	1 870
Agencija Evropske unije za temeljne pravice	2b	24	25
Urad Evropske unije za intelektualno lastnino	ni relevantno	534	313
Fuzija za energijo	1	614	750
Prevajalski center za organe Evropske unije	7	52	46
Skupaj		4 195	6 092

(v milijonih EUR)

Vrsta prihodkov agencij	Prejeti zneski
Subvencija Komisije	4 155
Prihodki iz nadomestil	842
Drugi prihodki	1 095
Skupaj	6 092

8.2 ODOBRITEV ZA PREVZEM OBVEZNOSTI IN ODOBRITEV PLAČILPO AGENCIJAH

(v milijonih EUR)

Agencija	Odobritve za prevzem obveznosti		Odobritve plačil	
	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila
Agencija za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov	286	269	291	260
Agencija za sodelovanje energetskih regulatorjev	24	22	27	19
Organ evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije	7	7	10	8
Urad Skupnosti za rastlinske sorte	20	18	20	17
Izvajalska agencija za potrošnike, zdravje, kmetijstvo in hrano	11	2	12	2
Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu	16	16	22	15
Evropski azilni podporni urad	169	139	177	136
Evropska agencija za varnost v letalstvu	278	183	286	149
Evropski bančni organ	50	49	54	46
Evropska agencija za mejno in obalno stražo	557	523	725	421
Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni	182	169	195	122
Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja	19	19	20	19
Evropska agencija za kemikalije	116	110	129	109
Evropska izvajalska agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje	45	44	47	42

(v milijonih EUR)

Agencija	Odobritve za prevzem obveznosti		Odobritve plačil	
	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila
Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo	54	53	58	50
Evropska agencija za okolje	68	61	92	64
Evropska agencija za nadzor ribištva	22	21	25	18
Evropska agencija za varnost hrane	130	130	133	118
Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer	23	22	28	23
Evropska izvajalska agencija za zdravje in digitalno tehnologijo	27	26	27	20
Izvajalska agencija Evropskega sveta za inovacije ter za mala in srednja podjetja	45	43	48	42
Evropski inštitut za enakost spolov	9	9	11	8
Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine	33	33	38	31
Evropski organ za delo	23	22	26	10
Evropska agencija za pomorsko varnost	114	107	125	102
Evropska agencija za zdravila	408	386	480	365
Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami	20	19	21	19
Evropsko javno tožilstvo	26	25	27	19
Izvajalska agencija Evropskega raziskovalnega sveta	55	55	57	54
Evropska izvajalska agencija za raziskave	88	88	96	88
Evropski organ za vrednostne papirje in trge	61	60	69	61
Evropska fundacija za usposabljanje	22	21	23	21
Agencija Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah	60	57	57	45
Agencija Evropske unije za kibernetno varnost	23	23	29	24
Agencija Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj	186	176	210	167

(v milijonih EUR)

Agencija	Odobritve za prevzem obveznosti		Odobritve plačil	
	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila
Agencija Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj	26	12	30	12
Agencija Evropske unije za železnice	38	37	37	33
Agencija Evropske unije za vesoljski program	10 102	6 419	2 666	1 614
Agencija Evropske unije za temeljne pravice	26	25	33	25
Urad Evropske unije za intelektualno lastnino	558	286	18	282
Fuzija za energijo	1 070	1 066	765	745
Prevajalski center za organe Evropske unije	53	44	56	43
Skupaj	15 151	10 897	7 301	5 470

(v milijonih EUR)

Vrsta odhodkov	Odobritve za prevzem obveznosti		Odobritve plačil	
	Razpoložljive odobritve skupaj	Prevzete obveznosti	Razpoložljive odobritve skupaj	Izvršena plačila
Zaposleni	1 749	1 478	1 417	1 462
Upravni	472	439	498	412
Iz poslovanja	12 930	8 980	5 385	3 596
Skupaj	15 151	10 897	7 301	5 470

GLOSAR

Aktuarske predpostavke

Predpostavke, ki se uporabljajo za izračun stroškov prihodnjih dogodkov, ki vplivajo na pokojninske obveznosti.

Aktuarski dobički in izgube

Pri shemi z zagotovljenimi prejemki spremembe v aktuarskem primanjkljaju ali presežkih, ki nastanejo zaradi razlik med prejšnjimi aktuarskimi predpostavkami in nastalimi dejstvi ter zaradi učinkov sprememb aktuarskih predpostavk.

Deljeno upravljanje

Način izvrševanja proračuna. V okviru deljenega upravljanja se naloge za izvrševanje proračuna prenesejo na države članice. Na ta način se izvršijo približno tri četrtine odhodkov EU.

Diskontna stopnja

Stopnja, ki se uporablja za prilagoditev za časovno vrednost denarja. Diskontiranje je metoda za primerjavo stroškov in koristi, ki se pojavijo v različnih časovnih obdobjih.

Efektivna obrestna mera

Obrestna mera, ki diskontira ocenjeni tok prihodnjih denarnih plačil ali prejemkov v pričakovanem obdobju trajanja finančnega sredstva ali finančne obveznosti na neto knjigovodsko vrednost sredstva ali obveznosti.

Finančna sredstva ali obveznosti po pošteni vrednosti prek presežka ali primanjkljaja

Vsa finančna sredstva ali obveznosti, ki se v skladu z mednarodnimi računovodskimi standardi za javni sektor merijo po pošteni vrednosti in pri katerih se spremembe poštene vrednosti pripoznajo v presežku ali primanjkljaju zadevnega obdobja (tj. izvedeni finančni instrumenti).

Finančna sredstva in obveznosti po odplačni vrednosti

Vsa finančna sredstva in obveznosti, ki se v skladu z mednarodnimi računovodskimi standardi za javni sektor merijo po odplačni vrednosti.

Finančni popravek

Finančni popravki so namenjeni zaščiti proračuna EU pred bremenitvijo z nepravilnimi odhodki. Pri odhodkih v okviru deljenega upravljanja so za izterjavo nepravilnih plačil v prvi vrsti odgovorne države članice.

„Potrjen“ finančni popravek je zadevna država članica sprejela. „Sprejet“ finančni popravek je bil sprejet s sklepom Komisije in je vedno neto popravek, pri katerem mora država članica vrniti nepravilno izplačana sredstva v proračun EU, kar povzroči dokončno znižanje sredstev, dodeljenih zadevni državi članici. O potrjenih in sprejetih finančnih popravkih se v tem dokumentu poroča kot o eni kategoriji.

Z „izvedenim“ finančnim popravkom je bila ugotovljena nepravilnost popravljena.

Izvedeni finančni instrumenti

Finančni instrumenti, katerih vrednost je povezana s spremembami vrednosti drugega finančnega instrumenta, kazalnika ali blaga. V nasprotju z imetnikom osnovnega finančnega instrumenta (npr. državne obveznice), ki ima brezpogojno pravico do prejetja denarnih sredstev (ali druge gospodarske koristi) v prihodnosti, ima imetnik izvedenega finančnega instrumenta samo pogojeno pravico do prejetja take koristi. Primer izvedenega finančnega instrumenta je valutna nestandardizirana terminalska pogodba.

Lastna sredstva

Glavni vir prihodkov za proračun EU. Različni viri lastnih sredstev so navedeni v veljavnem sklepu o virih lastnih sredstev (Sklep Sveta (EU, Euratom) 2020/2053), in sicer gre za tradicionalna lastna sredstva, vir lastnih sredstev iz naslova DDV, vir lastnih sredstev iz naslova BND ter vir lastnih sredstev iz naslova nericiklirane odpadne plastične embalaže.

Letno poročilo o dejavnostih

Letna poročila o dejavnostih kažejo rezultate poslovanja, med drugim glede na določene cilje, z njimi povezana tveganja in strukturo notranje kontrole. T. i. odredbodajalec na podlagi prenosa pooblastil mora od proračunskega leta 2001 za Komisijo in od leta 2003 za vse institucije Evropske unije svoji instituciji predložiti letno poročilo o dejavnostih v zvezi z izpolnjevanjem svojih obveznosti, skupaj s finančnimi in poslovodnimi informacijami.

Namenski prejemki

Prejemki, namenjeni financiranju posebnih postavk odhodkov. Glavni vir zunanjih namenskih prejemkov so finančni prispevki tretjih držav za programe, ki jih financira Unija. Glavni vir notranjih namenskih prejemkov so prihodki od tretjih oseb za blago, storitve ali delo, dobavljeno na njihovo zahtevo, prihodki iz vračil nepravilno izplačanih zneskov in prihodki od prodaje publikacij in filmov.

Neporavnane obveznosti

Kot postavka *Reste à Liquider (RAL)* predstavljajo znesek, za katerega je bila prevzeta proračunska obveznost, poznejše plačilo pa še ni izvršeno. Predstavljajo plačilne obveznosti EU v prihodnjih letih in so neposredna posledica obstoja večletnih programov ter neskladja med odobritvami za prevzem obveznosti in odobritvami plačil.

Neporavnane obveznosti („reste à liquider“ – RAL)

Postavka *Neporavnane obveznosti* predstavlja znesek, za katerega je bila prevzeta proračunska obveznost, poznejše plačilo pa še ni izvršeno. Predstavljajo plačilne obveznosti EU v prihodnjih letih in so neposredna posledica obstoja večletnih programov ter neskladja med odobritvami za prevzem obveznosti in odobritvami plačil.

Neposredno upravljanje

Način izvrševanja proračuna. V okviru neposrednega upravljanja proračun izvršujejo neposredno službe Komisije, izvajalske agencije ali skrbniški skladi.

Nepravilnost

Nepravilnost je ravnanje, ki ni v skladu z veljavnimi pravili EU ali nacionalnimi pravili in ima lahko negativne posledice za finančne interese EU. Nepravilnosti, ki so lahko posledica ravnanja upravičencev, ki vlagajo zahtevke za sredstva, ali organov, odgovornih za izplačevanje sredstev. Pojem nepravilnosti je širši od pojma goljufije, ki se nanaša na ravnanje, ki se lahko opredeli kot kaznivo dejanje.

Obveznost

Pravna zaveza za zagotovitev financiranja, če so izpolnjeni določeni pogoji. EU se zaveže, da bo plačala svoj delež stroškov projekta, ki ga financira EU. Današnje obveznosti pomenijo jutrišnja plačila, današnja plačila pa so včerajšnje obveznosti.

Odobritve

Proračunska sredstva. V proračunu so predvidene tako obveznosti kot plačila (gotovinska ali bančna nakazila upravičencem). Odobritve za prevzem obveznosti in odobritve za plačila se pogosto razlikujejo (diferencirana sredstva), ker so za večletne programe in projekte običajno v celoti prevzete obveznosti v letu, ko je sprejeta odločitev o njih, in se plačujejo več let na podlagi napredka pri izvajanju teh programov in projektov. Nediferencirana sredstva se uporabljajo za upravne odhodke, podporo kmetijskim trgov ter neposredna plačila, pri čemer so odobritve plačil enakovredne odobritvam za obveznosti.

Odobritve plačil

Odobritve plačil zajemajo odhodke, ki jih je treba plačati v tekočem letu in izhajajo iz pravnih obveznosti, prevzetih v tekočem in/ali predhodnih letih.

Odobritve za prevzem obveznosti

Odobritve za prevzem obveznosti pokrivajo celotne stroške pravnih obveznosti (pogodbe ter sporazume//sklepe o nepovratnih sredstvih), ki bi bile lahko podpisane v tekočem proračunskem letu.

Posredno upravljanje

Način izvrševanja proračuna. V okviru posrednega upravljanja Komisija prenese naloge izvrševanja proračuna na organe, ustanovljene v skladu z zakonodajo EU ali nacionalno zakonodajo.

Predhodno financiranje

Plačilo, katerega namen je upravičencu zagotoviti likvidna sredstva. Lahko je razdeljeno na več obrokov v skladu z določbami dane pogodbe, sklepa, sporazuma ali temeljnega pravnega akta. Likvidna sredstva ali predujem se porabijo za namen, za katerega so bili zagotovljeni, v obdobju, določenem v sporazumu, ali se povrnejo.

Prekinitve in začasne ustavitve

Komisija lahko prekine ali začasno ustavi plačila, če na podlagi svojega dela ali informacij, ki jih sporočijo revizijski organi, ugotovi, da neka država članica ni odpravila resnih pomanjkljivosti v sistemih upravljanja in nadzora ter/ali ni popravila nepravilnih odhodkov, ki so bili prijavljeni in potrjeni.

Prenos odobritev v naslednje proračunsko leto

Izjema od načela enoletnosti, tako da se lahko odobritve, ki jih ni bilo mogoče porabiti v danem proračunskem letu, pod strogimi pogoji izjemoma prenesejo za uporabo v naslednjem letu.

Prerazporeditve (med proračunskimi vrsticami)

Prerazporeditve med proračunskimi vrsticami pomenijo premestitev odobritev iz ene proračunske vrstice v drugo med proračunskim letom in so zato izjema od proračunskega načela specifikacije. Vendar jih izrecno dovoljuje Pogodba o delovanju Evropske unije pod pogoji, določenimi v finančni uredbi. Finančna uredba opredeljuje različne vrste prerazporeditev glede na to, ali gre za prerazporeditve med proračunskimi naslovi, poglavji, členi ali postavkami ali znotraj njih, zahtevajo pa se tudi različne ravni odobritev.

Preventivni ukrepi

Preventivni ukrepi, ki so na voljo Komisiji za zaščito proračuna EU, ko se zave morebitnih pomanjkljivosti, vključujejo prekinitve in začasne ustavitve plačil iz proračuna EU za operativni program.

Proračunska vrstica

Kar zadeva strukturo proračuna, so prihodki in odhodki v proračunu prikazani v skladu z zavezujočo nomenklaturo, ki kaže naravo in namen vsake postavke, kot jih je določil proračunski organ. Posamezne postavke (naslov, poglavje, člen ali vrstica) zagotavljajo uradni opis nomenklaturo.

Razveljavljene odobritve

Neporabljene odobritve, ki se ne smejo več porabiti.

Shema z zagotovljenimi prejemki

Pokojninska ali druga shema pokojninskih prejemkov, pri kateri pravila sheme opredeljujejo prejemke neodvisno od prispevkov, ki jih je treba plačati, in prejemki niso neposredno povezani z naložbami v shemo. Shema je lahko naložbena shema ali shema brez skladov.

Sprejeti proračun

Predlog proračuna se sprejme z odobritvijo proračunskega organa, za dokončno sprejetega pa ga razglasi predsednik Evropskega parlamenta.

Sprememba proračuna

Sklep, sprejet med proračunskim letom, ki omogoča spremembo (povečanje, zmanjšanje, prerazporeditev) določenih vidikov sprejetega proračuna za navedeno leto.

Sprostitev obveznosti

Dejanje, s katerim se prejšnja obveznost (ali njen del) razveljavi.

Stroški tekočega službovanja

Povečanje obveznosti sistema, ki je posledica službovanja v tekočem proračunskem letu.

Tradicionalna lastna sredstva

Tradicionalna lastna sredstva so opredeljena v veljavnem sklepu o virih lastnih sredstev (Sklep Sveta (EU, Euratom) 2020/2053), zajemajo pa carine in prelevmane na sladkor.

Upravne odobritve

Upravne odobritve pokrivajo stroške poslovanja institucij in subjektov (osebje, zgradbe, pisarniška oprema).

Zapadle odobritve

Neporabljene odobritve, ki se ob koncu proračunskega leta razveljavijo. Zapadlost pomeni popolno ali delno razveljavitev dovoljenja za ustvarjanje odhodkov in/ali obveznosti, ki ga predstavljajo odobritve. Samo za skupna podjetja, kakor je določeno v njihovih finančnih pravilih, se lahko neporabljene odobritve vnesejo v načrt prihodkov in odhodkov za največ naslednja tri proračunska leta (tako imenovano pravilo „N + 3“). Zapadle odobritve za skupna podjetja se torej lahko znova aktivirajo do proračunskega leta „N + 3“.

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Vsa finančna sredstva (razen izvedenih finančnih instrumentov), ki se v skladu z mednarodnimi računovodskimi standardi za javni sektor merijo po pošteni vrednosti in pri katerih se spremembe poštene vrednosti pripoznajo v rezervi v čistih sredstvih do odprave pripoznanja (ali oslabitve).

Zneski, ki bodo vpoklicani od držav članic

Stroški, ki so nastali med poročevalskim obdobjem, ki jih bo treba financirati iz prihodnjih proračunov, tj. s strani držav članic EU. To je posledica soobstoja računovodskih izkazov na podlagi nastanka poslovnega dogodka in proračuna na podlagi denarnega toka.

SEZNAM KRATIC

AAR	„Annual Activity Report“ – letno poročilo o dejavnostih
AC	„Amortised Cost“ – odplačna vrednost
AFS	„Available For Sale“ – za prodajo razpoložljiva sredstva
AMIF	Sklad za azil, migracije in vključevanje
AOD	„Authorising Officers by Delegation“ – odredbodajalec na podlagi prenosa pooblastil
ATM	„Air Traffic Management“ – upravljanje zračnega prometa
BDP	Bruto domači proizvod
BND	Bruto nacionalni dohodek
BOP	„Balance of Payments“ – plačilna bilanca
CCS LGF	„Cultural and Creative Sector Guarantee Facility“ – Jamstveni instrument za kulturni in ustvarjalni sektor
CIP	„Competitiveness and Innovation Framework Programme“ – okvirni program za konkurenčnost in inovativnost
COM	Evropska komisija
COSME	Program za konkurenčnost podjetij ter mala in srednja podjetja
COSO	„Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission“ – odbor sponzorskih organizacij Treadwayeve komisije
CPF	„Common Provisioning Fund“ – skupni sklad za rezervacije
CPR	„Common Provisions Regulation“ – uredba o skupnih določbah
CRII+	Naložbena pobuda v odziv na koronavirus plus
R&RO	„Decommissioning and Waste Management“ – razgradnja in ravnanje z odpadki
DDV	Davek na dodano vrednost
EAD	„Exposure At Default“ – izpostavljenost ob neplačilu
EAR	Računovodsko pravilo Evropske unije
EaSI	Program Evropske unije za zaposlovanje in socialne inovacije
EBRD	Evropska banka za obnovo in razvoj
ECB	Evropska centralna banka
ECL	„Expected Credit Losses“ –pričakovane kreditne izgube
ECOFIN	Svet za ekonomske in finančne zadeve

EDIF	Jamstveni sklad v okviru instrumenta za razvoj podjetij in inovacije na Zahodnem Balkanu
EFSD	Evropski sklad za trajnostni razvoj
EFSE	Evropski sklad za jugovzhodno Evropo
EFSF	Evropski instrument za finančno stabilnost
EFSI	Evropski sklad za strateške naložbe
EFTA	Evropsko združenje za prosto trgovino
EGP	Evropski gospodarski prostor
EIB	Evropska investicijska banka
EIS	Evropski investicijski sklad
EKJS	Evropski kmetijski jamstveni sklad
EKSRP	Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
ElectriFI	Pobuda za financiranje elektrifikacije
ELM	Mandat za zunanja posojila
ESPR	Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo
EMFS	Evropski mehanizem za finančno stabilizacijo
EMS	Evropski mehanizem za stabilnost
EMU	Ekonomska in monetarna unija
ENEF	Sklad za financiranje rasti podjetij
ENIF	Sklad za financiranje podjetniških inovacij
ENPI	Evropski instrument sosedstva in partnerstva
EP	Evropski parlament
ERI	Pobuda EIB za odpornost
ESA	Evropska vesoljska agencija
ERS	Evropsko računsko sodišče
ERS	Evropski razvojni sklad
ESPJ v l.	Evropska skupnost za premog in jeklo v likvidaciji

ESRR	Evropski sklad za regionalni razvoj
ESS	Evropski socialni sklad
ESZD	Evropska služba za zunanje delovanje
ETF	Sklad za zagon pri Evropskem skladu za tehnologijo, ustanovljen leta 1998
EU	Evropska unija
EUMETSAT	Evropska organizacija za uporabo meteoroloških satelitov
Euratom	Evropska skupnost za atomsko energijo
FP7	Sedmi okvirni program za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti
FSDA	„Financial Statement Discussion and Analysis“ – razprava o računovodskih izkazih in njihova analiza
FU	Finančna uredba EU
FVNA	„Fair Value through Net Assets/Equity“ – poštena vrednost prek čistih sredstev/lastniškega kapitala
FVSD	„Fair Value through Surplus or Deficit“ – poštena vrednost prek presežka ali primanjkljaja
GNSS	Globalni satelitski navigacijski sistem
H2020	Obzorje 2020
IF	„Innovation Fund“ – sklad za inovacije
IIW	„Infrastructure and Innovation Window“ – del za infrastrukturo in inovacije
IPE	Instrument za povezovanje Evrope
IPE DI	„Connecting Europe Facility Debt Instrument“ – dolžniški instrument Instrumenta za povezovanje Evrope
IT	Informacijska tehnologija
ITER	Mednarodni termonuklearni poskusni reaktor
JRC	Skupno raziskovalno središče
KS	Kohezijski sklad
LGD	„Loss given Default Rate“ – stopnja izgube ob neplačilu
LGTT	„Loan Guarantee Instrument for TEN-T projects“ – instrument za posojilna jamstva za projekte TEN-T
MDS	Mednarodni denarni sklad
MEP	„Member of the European Parliament“ – poslanec Evropskega parlamenta
MFA	„Macro Financial Assistance“ – makrofinančna pomoč
MMSp	Mikro, mala in srednja podjetja
MRSJS	Mednarodni računovodski standardi za javni sektor
MSP	Mala in srednja podjetja
Načelo FIFO	Načelo „prvi noter, prvi ven“ („First-in, First-out“)

NDICI – Globalna Evropa	Instrument za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje
NGEU	Instrument NextGenerationEU
PBI	„Project Bond Initiative“ – pobuda za projektne obveznice
PD	„Probability of Default“ – verjetnost neplačila
PDEU	Pogodba o delovanju Evropske unije
PF4EE	„Private Finance for Energy Efficiency Instrument“ – instrument zasebnega financiranja za energetska učinkovitost
PGF	„Participants Guarantee Fund“ – Jamstveni sklad za udeležence
PPP	„Public-Private Partnership“ – javno-zasebno partnerstvo
PSEO	Pokojninski sistem za evropske uradnike
RAL	Neporavnane obveznosti („reste à liquider“)
RRF	Mehanizem za okrevanje in odpornost
RSFF	Sklad za financiranje na osnovi delitve tveganja
RTD	Raziskave, tehnološki razvoj in predstavitve
S&P	Standard & Poor's Financial Services LLC
SANAD	Sklad za mikro, mala in srednja podjetja za območje MENA
SAPARD	Posebni pristopni program za kmetijstvo in razvoj podeželja
SEMED	Program za finančno vključevanje MMSP iz držav južnega in vzhodnega Sredozemlja
SICR	„Significant Increase of Credit Risk“ – znatno povečanje kreditnega tveganja
SIUGI	„SME Initiative Uncapped Guarantee Instrument“ – instrument neomejenega jamstva pobude za MSP
Sklad BUFI	Sklad „Budget Fines“ (proračunske globe)
Skladi ESI	Evropski strukturni in investicijski skladi

SKP	Skupna kmetijska politika
SLS	Sklep o lastnih sredstvih
SMEW	„Small and Medium-sized Enterprises Window“ – del za mala in srednja podjetja
SP	Skupno podjetje
Storitev EGNOS	Skupna evropska geostacionarna navigacijska storitev
SURE	Evropski instrument za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah
TLS	Tradicionalna lastna sredstva
TRDI	„Temporary Rural Development Instrument“ – začasni instrument za razvoj podeželja
VFO	Večletni finančni okvir
VLP	Večletni program – program finančnega vključevanja srednjih podjetij

**Izjava o zanesljivosti, ki jo Evropsko računsko sodišče predloži Evropskemu parlamentu in Svetu –
poročilo neodvisnega revizorja**

(2022/C 399/02)

Mnenje

I. Sodišče je revidiralo:

- (a) konsolidirani zaključni račun Evropske unije, ki ga sestavljajo konsolidirani računovodski izkazi ⁽¹⁾ in poročila o izvrševanju proračuna ⁽²⁾ za proračunsko leto, končano 31. decembra 2021, ki ga je Komisija odobrila 28. junija 2022, ter
- (b) zakonitost in pravilnost z zaključnim računom povezanih *transakcij*, kot je zahtevano v členu 287 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

Zanesljivost zaključnega računa

Mnenje o zanesljivosti zaključnega računa

II. Po mnenju Sodišča konsolidirani zaključni račun Evropske unije (EU) za leto, ki se je končalo 31. decembra 2021, v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavlja njen finančni položaj na dan 31. decembra 2021 ter njen *poslovni izid*, denarne tokove in spremembe čistih sredstev za tedaj končano leto v skladu s finančno uredbo in računovodskimi pravili, ki temeljijo na mednarodno sprejetih računovodskih standardih za javni sektor.

Zakonitost in pravilnost transakcij, povezanih z zaključnim računom

Prihodki

Mnenje o zakonitosti in pravilnosti prihodkov

III. Sodišče meni, da so prihodki, povezani z zaključnim računom za leto, ki se je končalo 31. decembra 2021, v vseh pomembnih pogledih zakoniti in pravilni.

Odhodki

IV. Sodišče je za leto 2021 pripravilo dve ločeni mnenji o zakonitosti in pravilnosti odhodkov. Razlog za to je revizija *mehanizma za okrevanje in odpornost* (RRF), ki je začasni instrument ter se izvaja in financira bistveno drugače od običajne proračunske porabe v večletnem finančnem okviru.

Negativno mnenje o zakonitosti in pravilnosti proračunskih odhodkov

V. Zaradi pomembnosti zadeve, opisane v razdelku Osnova za negativno mnenje o zakonitosti in pravilnosti proračunskih odhodkov, so po mnenju Sodišča na proračunske odhodke, sprejete v zaključnem računu za leto, ki se je končalo 31. decembra 2021, pomembno vplivale napake.

⁽¹⁾ Konsolidirani računovodski izkazi zajemajo bilanco stanja, izkaz poslovnega izida, izkaz denarnih tokov, izkaz sprememb čistih sredstev ter povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in druga pojasnila (skupaj s poročanjem po segmentih).

⁽²⁾ Poročila o izvrševanju proračuna zajemajo tudi pojasnila.

Mnenje o zakonitosti in pravilnosti odhodkov RRF

VI. Sodišče meni, da so odhodki RRF, sprejeti v zaključnem računu za leto, ki se je končalo 31. decembra 2021, v vseh pomembnih pogledih zakoniti in pravilni.

Osnova za mnenje

VII. Sodišče je revizijo izvedlo v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja (ISA) in etičnim kodeksom Mednarodne zveze računovodskih strokovnjakov (MZRS) ter mednarodnimi standardi za vrhovne revizijske institucije INTOSAI (ISSAI). Odgovornost Sodišča na podlagi teh standardov in kodeksov je natančneje opisana v delu tega poročila z naslovom Revizorjeva odgovornost. V njem je Sodišče navedlo tudi več informacij o podlagi za svoje mnenje o prihodkih (glej odstavek **XXXV**) in z RRF povezanih odhodkih (glej odstavek **XXXVII**). Poleg tega Sodišče izpolnjuje tudi zahteve glede neodvisnosti in svoje etične odgovornosti v skladu z etičnim kodeksom za poklicne računovodje, ki ga je izdal Odbor za mednarodne etične standarde za računovodje. Sodišče meni, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna osnova za njegovi mnenji.

Osnova za negativno mnenje o zakonitosti in pravilnosti proračunskih odhodkov

VIII. Po oceni Sodišča znaša skupna stopnja napake za proračunske odhodke, sprejete v zaključnem računu za leto, ki se je končalo 31. decembra 2021, 3,0 %. Na znaten delež teh odhodkov so pomembno vplivale napake. To zadeva predvsem odhodke, ki temeljijo na povračilih, pri katerih ocenjena stopnja napake znaša 4,7 %. V letu 2021 so se ti odhodki povečali na 90,1 milijarde EUR, kar je 63,2 % populacije, ki jo je revidiralo Sodišče ⁽³⁾. Učinki napak, ki jih je odkrilo Sodišče, so v sprejetih odhodkih v zadevnem letu torej pomembni in vseobsegajoči.

Ključne revizijske zadeve

Sodišče je ocenilo obveznost za pokojnine in druge zasluzke zaposlenih

IX. Bilanca stanja EU vključuje obveznost za pokojnine in druge zasluzke zaposlenih, ki je konec leta 2021 znašala 122,5 milijarde EUR (2020: 116,0 milijarde EUR), kar pomeni skoraj četrtino vseh obveznosti v letu 2021 v višini 496,4 milijarde EUR (2020: 313,5 milijarde EUR).

X. Večina te obveznosti za pokojnine in druge zasluzke zaposlenih se nanaša na pokojninski sistem uradnikov in drugih uslužbencev Evropske unije, ki znaša 109,7 milijarde EUR (2020: 100,7 milijarde EUR). Obveznost, evidentirana v zaključnem računu, je ocena sedanje vrednosti pričakovanih prihodnjih plačil, ki jih bo morala EU izvršiti za poravnavo svojih pokojninskih obveznosti.

XI. Zasluzki, izplačani v okviru pokojninske sheme, se knjižijo v breme proračuna EU. EU sicer ni ustanovila posebnega pokojninskega sklada za kritje stroškov prihodnjih pokojninskih obveznosti, vendar države članice skupaj jamčijo za izplačilo prejemkov, uradniki pa prispevajo tretjino stroškov financiranja sheme. Eurostat to obveznost izračuna letno v imenu računovodje Komisije, pri čemer uporablja parametre, kot sta starostni profil in pričakovana življenjska doba uradnikov EU, ter predpostavke o prihodnjih gospodarskih razmerah. Te parametre in predpostavke ocenjujejo tudi aktuarski svetovalci Komisije.

XII. Povečanje pokojninske obveznosti v letu 2021 je predvsem posledica znižanja nominalne diskontne stopnje, na katero vpliva znižanje svetovnih obrestnih mer ⁽⁴⁾.

⁽³⁾ Dodatne informacije so v odstavkih 1.22 do 1.27 letnega poročila Sodišča za leto 2021.

⁽⁴⁾ Zaključni račun EU za leto 2021, pojasnilo 2.9.

XIII. Drugi največji del obveznosti za pokojnine in druge zasluzke zaposlenih je ocenjena obveznost EU do skupnega sistema zdravstvenega zavarovanja (JSIS), ki je konec leta 2021 znašala 10,3 milijarde EUR (2020: 12,9 milijarde EUR). Ta obveznost se nanaša na stroške zdravstvenega varstva uslužbencev EU, ki se plačajo v obdobju po prenehanju opravljanja dejavnosti (brez njihovih prispevkov).

XIV. Sodišče je kot del svoje revizije ocenilo aktuarske predpostavke za te sheme in iz njih izhajajoče vrednotenje. Ocena Sodišča temelji na delu, ki so ga opravili zunanji neodvisni aktuarski strokovnjaki. Sodišče je preverilo osnovne podatke, na katerih temeljijo izračuni, aktuarske parametre in izračun obveznosti. Preverilo je tudi predstavitev obveznosti v konsolidirani bilanci stanja in pojasnilih h konsolidiranim računovodskim izkazom.

XV. Sodišče je prišlo do zaključka, da je ocena skupne obveznosti za pokojnine in druge zasluzke zaposlenih, navedena v konsolidirani bilanci stanja, poštena in zanesljiva.

Sodišče je ocenilo bistvene ocene konec leta, predstavljene v zaključnem računu

XVI. Konec leta 2021 je ocenjena vrednost upravičenih stroškov, ki so nastali pri upravičencih, vendar še niso bili prijavljeni, znašala 129,9 milijarde EUR (2020: 107,8 milijarde EUR). Ti zneski so bili evidentirani kot vnaprej vračunani stroški ⁽⁵⁾.

XVII. Glavni razlog za povečanje te ocene je RRF, ki je osrednji del instrumenta *NextGenerationEU* (NGEU), tj. začasnega instrumenta za okrevanje, namenjenega pomoči pri odpravljanju neposredne gospodarske in socialne škode, nastale zaradi pandemije COVID-19. Plačila državam članicam v okviru tega instrumenta se bodo izvrševala po vnaprej določenem profilu obrokov do leta 2026. Ob koncu leta 2021 so vnaprej vračunani odhodki RRF znašali 12,3 milijarde EUR.

XVIII. Da bi Sodišče ocenilo te ocene ob koncu leta, je preučilo sistem, ki ga je Komisija vzpostavila za izračune za ločitev proračunskih let, da bi se prepričalo o njegovi pravilnosti in popolnosti v generalnih direktoratih, v katerih se je izvršila večina plačil. Med svojim revizijskim delom v zvezi z vzorcem računov in plačili v okviru predfinanciranja je preučilo ustrezne izračune za ločitev proračunskih let, da bi se obravnavalo tveganje napačne navedbe vnaprej vračunanih stroškov. Od računovodskih služb Komisije je zahtevalo pojasnila o splošni metodologiji za pripravo teh ocen.

XIX. Sodišče je prišlo do zaključka, da je ocena skupnega zneska vnaprej vračunanih stroškov in drugih predujmov državam članicam v konsolidirani bilanci stanja pošteno predstavljena.

Sodišče je pregledalo sredstva, ustvarjena v procesu izstopa Združenega kraljestva iz EU

XX. Združeno kraljestvo od 1. februarja 2020 ni več država članica EU. V skladu s sporazumom o izstopu se je Združeno kraljestvo zavezalo, da bo spoštovalo vse finančne obveznosti iz prejšnjih večletnih finančnih okvirov, ki izhajajo iz njegovega članstva v EU. V prehodnem obdobju, ki se je končalo 31. decembra 2020, je Združeno kraljestvo še naprej prispevalo v proračun EU in imelo koristi od njega, kot če bi bilo država članica.

XXI. Po koncu prehodnega obdobja so zaradi dodatnih vzajemnih obveznosti EU in Združenega kraljestva nastale nekatere obveznosti in terjatve za EU. Te obveznosti se morajo odražati v zaključnem računu EU. Po oceni Komisije so na datum bilance stanja v zaključnem računu EU izkazane neto terjatve do Združenega kraljestva v višini 41,8 milijarde EUR (2020: 47,5 milijarde EUR), za katere se ocenjuje, da bo v 12 mesecih po datumu poročanja plačane 10,9 milijarde EUR.

⁽⁵⁾ Ti stroški vključujejo vnaprej vračunane stroške v višini 77,8 milijarde EUR na strani obveznosti v bilanci stanja in 52,1 milijarde EUR na strani sredstev, s katerimi se zmanjša vrednost predfinanciranja.

XXII. Plačilni mehanizem, ki se uporablja za vzajemne obveznosti na podlagi sporazuma o izstopu, je določen v členu 148 (Plačila po letu 2020) sporazuma. Leta 2021 je znesek, za katerega se je poročalo, da ga Združeno kraljestvo dolguje v skladu s členom 136 in členi 140 do 147, znašal 11,9 milijarde EUR. Skupna plačila, prejeta od Združenega kraljestva v letu 2021, so znašala 6,8 milijarde EUR. Preostali znesek ob koncu leta v višini 5,1 milijarde EUR je bilo treba v skladu z mehanizmom iz člena 148 sporazuma o izstopu plačati v petih enakih mesečnih obrokih od januarja do vključno maja 2022.

XXIII. Sodišče je v okviru svojih običajnih revizijskih postopkov s Komisijo razpravljalo o časovnem okviru, točnosti in popolnosti pripoznanih sredstev in izvršenih plačil. Ponovno je izračunalo zadevne zneske, jih uskladilo z osnovnimi evidencami in preverilo ustreznost vseh uporabljenih predpostavk.

XXIV. Sodišče ugotavlja, da je ocena skupnih sredstev, pripoznanih v zvezi s procesom izstopa Združenega kraljestva iz EU, pošteno predstavljena v konsolidiranem zaključnem računu.

Sodišče je ocenilo učinek ruske invazije na Ukrajino na zaključni račun

XXV. Rusija je 24. februarja 2022 začela invazijo na Ukrajino. Ker EU Ukrajini zagotavlja pomoč v obliki posojil in nepovratnih sredstev, je Sodišče ocenilo izračune Komisije v zvezi z izpostavljenostjo EU z invazijo povezanemu finančnemu tveganju in njihovo podlago, da bi se prepričalo o tem, ali se posledice tega pomembnega dogodka ustrezno odražajo v zaključnem računu EU. Sodišče je izračune Komisije ocenilo glede na svoje lastne podatke in obstoječe podatke o tej zadevi.

XXVI. Sodišče je ugotovilo, da je primerno, da se je ruska invazija na Ukrajino obravnavala kot nepopravljali dogodek po bilanci stanja. V konsolidiranem zaključnem računu je bil njen učinek ustrezno razkrit in pošteno predstavljen.

Sodišče je ocenilo učinek ukrepov, povezanih s COVID-19, na zaključni račun

XXVII. Pandemija COVID-19 je resno prizadela gospodarstva in javne finance držav članic. Evropska komisija je mobilizirala znatna sredstva za okrepitev sektorjev javnega zdravja držav članic in ublažitev socialno-ekonomskih posledic pandemije v EU. To je vključevalo financiranje nujne medicinske opreme, uvedbo večje prožnosti pri uporabi finančne podpore iz evropskih strukturnih in investicijskih skladov ter zagotavljanje posojil pod ugodnimi pogoji državam članicam. Posledice teh pobud za računovodske izkaze so bile pomembne.

XXVIII. Sodišče je v okviru svojih običajnih revizijskih postopkov revidiralo sredstva, obveznosti, prihodke in odhodke, vključno s tistimi, ki so povezani z ukrepi, ki jih je sprejela Komisija. Prišlo je do zaključka, da so pošteno predstavljeni v konsolidiranem zaključnem računu.

Druge zadeve

XXIX. Poslovodstvo je odgovorno za zagotovitev „drugih informacij“. Ta izraz zajema „finančne poudarke leta“, ne pa konsolidiranega zaključnega računa in revizijskega poročila Sodišča o njih. Mnenje Sodišča o konsolidiranem zaključnem računu ne zajema teh drugih informacij. O tem tudi ne dajemo nobene izjave o zanesljivosti. Pri reviziji konsolidiranega zaključnega računa je Sodišče odgovorno za to, da prebere druge informacije in razmisli, ali so te pomembno neskladne s konsolidiranim zaključnim računom ali njegovim vedenjem, pridobljenim pri reviziji, ali se zdijo kako drugače pomembno napačno navedene. Če Sodišče pride do zaključka, da so druge informacije pomembno napačno navedene, mora o tem ustrezno poročati. Sodišče v zvezi s tem nima o čem poročati.

Odgovornost posloводства

XXX. V skladu s členi 310 do 325 PDEU in finančno uredbo je posloводство odgovorno za pripravo in predstavitev zaključnega računa EU na podlagi mednarodno sprejetih računovodskih standardov za javni sektor ter za zakonitost in pravilnost z izkazi povezanih transakcij. Ta odgovornost vključuje zasnovano, izvajanje in vzdrževanje notranjih kontrol, ki se uporabljajo za pripravo in predstavitev računovodskih izkazov brez pomembno napačne navedbe zaradi goljufije ali napake. Posloводство je odgovorno tudi za zagotavljanje skladnosti dejavnosti, finančnih transakcij in informacij v računovodskih izkazih s pravili (zakoni, predpisi, načeli, pravili in standardi), ki veljajo zanje. Končno odgovornost za zakonitost in pravilnost transakcij, povezanih z zaključnim računom EU, ima Komisija (člen 317 PDEU).

XXXI. Pri pripravi konsolidiranega zaključnega računa je posloводство odgovorno za oceno zmožnosti EU, da nadaljuje poslovanje, razkritje vseh ustreznih zadev ter uporabo računovodstva na osnovi predpostavke o zmožnosti nadaljnjega poslovanja, razen če namerava subjekt likvidirati ali prenehati poslovanje ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

XXXII. Komisija je odgovorna za nadzor nad procesom računovodskega poročanja EU.

XXXIII. V skladu s finančno uredbo (naslov XIII) mora računovodja Komisije za revizijo konsolidirani zaključni račun EU najprej, in sicer do 31. marca naslednjega leta, predložiti kot začasni zaključni račun in do 31. julija kot končni zaključni račun. Začasni zaključni račun bi že moral biti resničen in pošten prikaz finančnega položaja EU. Zato je nujno, da so vse postavke začasnega zaključnega računa predstavljene kot končni izračuni, kar Sodišču omogoča, da svojo nalogo opravi v skladu s finančno uredbo (naslovom XIII) in v danih rokih. Kakršne koli spremembe med začasnim in končnim zaključnim računom bi bile običajno samo posledica ugotovitev Sodišča.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranega zaključnega računa in z njim povezanih transakcij

XXXIV. Cilj Sodišča je pridobiti razumno zagotovilo o tem, ali je konsolidirani zaključni račun EU brez pomembno napačne navedbe in ali so transakcije, povezane z zaključnim računom, zakonite in pravilne, ter na podlagi svoje revizije Evropskemu parlamentu in Svetu zagotoviti izjavo o zanesljivosti zaključnega računa ter o zakonitosti in pravilnosti z njim povezanih transakcij. Razumno zagotovilo je visoka raven zagotovila, vendar ni nujno, da se z revizijo odkrijejo vsi primeri pomembno napačnih navedb ali neskladij, ki lahko obstajajo. Do napačne navedbe ali neskladja lahko pride zaradi goljufije ali napake, za pomembne pa štejejo, če se lahko utemeljeno pričakuje, da bodo ločeno ali skupaj vplivale na kakršne koli ekonomske odločitve, ki bi se sprejele na podlagi tega konsolidiranega zaključnega računa.

XXXV. V zvezi s prihodki Sodišče pri preučitvi lastnih sredstev iz naslova DDV in BND izhaja iz makroekonomskih agregatov, na podlagi katerih se ta izračunajo, in oceni sisteme Komisije za obdelavo agregatov do takrat, ko so prispevki držav članic prejeti in evidentirani v konsolidiranem zaključnem računu. Pri tradicionalnih lastnih sredstvih preučijo računovodske izkaze carinskih organov in analizira tok dajatev do trenutka, ko zneske prejme Komisija in so evidentirani v zaključnem računu. Pri carinah obstaja tveganje, da jih uvozniki ne prijavijo nacionalnim carinskim organom ali pa jih prijavijo nepravilno. Dejansko pobrane uvozne dajatve bodo zato nižje od zneska, ki bi ga bilo teoretično treba pobrati. Ta razlika, znana tudi kot izpad carin, zajema utajene zneske, ki niso zajeti v računovodskih sistemih držav članic za tradicionalna lastna sredstva in ne spadajo v obseg revizijskega mnenja Sodišča o prihodkih.

XXXVI. Pri odhodkih Sodišče preučijo plačilne transakcije ob nastanku, evidentiranju in sprejetju odhodkov. Ta pregled zajema vse kategorije plačil v trenutku izvršitve, razen predujmov. Sodišče preučijo predplačila, ko prejemnik sredstev zagotovi dokaze o njihovi pravilni porabi in institucija ali organ te dokaze sprejme z obračunom predplačila, kar je lahko šele v naslednjem letu.

XXXVII. Sodišče je letos prvič preučilo odhodke RRF. Za razliko od drugih proračunskih odhodkov, ki temeljijo na povračilu stroškov in/ali izpolnjevanju pogojev, je pri RRF pogoj za plačilo zadovoljivo doseganje vnaprej določenih mejnikov ali ciljnih vrednosti. Sodišče je zato preučilo, ali je Komisija zbrala zadostne in ustrezne dokaze v podporo svoji oceni tega pogoja. Skladnost z drugimi pravili EU in nacionalnimi pravili ni bila del te ocene.

XXXVIII. Med celotno revizijo uporablja strokovno presojo in ohranja poklicno nezaupljivost. Poleg tega:

- (a) ugotavlja in ocenjuje tveganja pomembno napačnih navedb v konsolidiranem zaključnem računu in pomembnih neskladij z njim povezanih transakcij z zahtevami prava EU, ki so posledica goljufije ali napake. Revizijske postopke oblikuje in izvaja na podlagi teh tveganj ter pridobiva revizijske dokaze, ki so zadostna in ustrezna osnova za njegovo mnenje. Primere pomembno napačnih navedb ali neskladij, ki so posledica goljufij, je težje odkriti kot tiste, ki so posledica napake, saj goljufije lahko vključujejo dogovarjanje, ponarejanje, načrtno opustitve, zavajajoče razlage ali pa izogibanje notranjim kontrolam. Zato obstaja večje tveganje, da se ti primeri ne odkrijejo;
- (b) skuša spoznati notranje kontrole, relevantne za revizijo, da se pripravijo ustrezni revizijski postopki, vendar ne za izrekanje mnenja o uspešnosti notranjih kontrol;
- (c) vrednoti ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;
- (d) sprejema zaključke o ustreznosti tega, da je poslovodstvo uporabilo računovodstvo na osnovi predpostavke o zmožnosti nadaljnega poslovanja, ter glede na pridobljene revizijske dokaze tudi o tem, ali obstaja pomembna negotovost zaradi dogodkov ali razmer, ki bi lahko posledično pomenili precejšen dvom o zmožnosti subjekta, da nadaljuje poslovanje. Če ugotovi, da ta pomembna negotovost obstaja, mora v svojih poročilih opozoriti na s tem povezana razkritja v konsolidiranem zaključnem računu ali pa, če so ta razkritja neprimerna, spremeniti svoje mnenje. Zaključki Sodišča temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma poročila. Toda zaradi dogodkov ali razmer po tem datumu lahko subjekt preneha nadaljnje poslovanje;
- (e) vrednoti celotno predstavitev, strukturo in vsebino konsolidiranega zaključnega računa, vključno z vsemi razkritji, ter to, ali konsolidirani zaključni račun pošteno predstavlja z njim povezane transakcije in dogodke;
- (f) pridobiva zadostne ustrezne revizijske dokaze o finančnih informacijah o subjektih, ki spadajo v obseg konsolidacije EU, da bi lahko dalo mnenje o konsolidiranem zaključnem računu in z njim povezanih transakcijah. Sodišče je odgovorno za usmerjanje, nadziranje in izvedbo revizije ter je edino odgovorno za revizijsko mnenje, ki ga izda.

XXXIX. Sodišče komunicira s poslovodstvom, med drugim glede načrtovanega obsega in časovnega razporeda revizij ter pomembnih revizijskih ugotovitev, vključno z ugotovitvami o morebitnih pomembnih pomanjkljivostih notranjih kontrol.

XL. Med zadevami, o katerih se razpravlja s Komisijo in drugimi revidiranimi subjekti, Sodišče določi tiste, ki so bile najpomembnejše pri reviziji konsolidiranega zaključnega računa in so zato ključne revizijske zadeve za tekoče obdobje. Te zadeve opiše v poročilu, razen če je v skladu z zakoni ali predpisi javno razkritje prepovedano ali, v izredno redkih okoliščinah, če Sodišče ugotovi, da se o zadevi v poročilu ne bi smelo poročati, ker bi bilo smiselno pričakovati, da bodo neugodne posledice tega večje od kakršne koli koristi javnega interesa.

14. julij 2022

Klaus-Heiner LEHNE

predsednik

Evropsko računsko sodišče
12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

